

JÁSZBERÉNY VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

ELŐTERJESZTÉSEK FEDŐLAPJA

Az előterjesztés címe, tárgya:	Előterjesztés Jászberény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának elfogadására
Az előterjesztő megnevezése:	Dr. Szabó Tamás polgármester
Az előterjesztés Képviselő-testület általi tárgyalásának időpontja:	2015. szeptember 9.
Mellékletek száma:	2 db
Mellékletek megnevezése:	- Jászberény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája - Belügyminisztérium településfejlesztési dokumentum jóváhagyása
Feladatot jelent:	Monda-Hegedűs Violetta, a PH Városfejlesztési Iroda mb. vezetője
	Alvári Csaba, Főépítész
Véleményező bizottság:	VÜB, VFB; GTB; HEB
Kabinetirodára leadás időpontja:	2015. augusztus 26.
Előzetes szakmai vizsgálatot végző kabinettitkár neve, aláírása:	Dr. Vasas Richárd
A törvényességi ellenőrzésre való leadás időpontja:	2015. augusztus 31.
Törvényességi ellenőrzést végző neve, aláírása:	Ballagó Bernadett
Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalandó:	Nyílt
A zárt ülés elrendelésének indoka:	-
Az ügyirat iktatószáma:	PH/317-78/2015
Előkészítésben résztvevők:	Monda-Hegedűs Violetta, a PH Városfejlesztési Iroda mb. vezetője Alvári Csaba, Főépítész Pap Mária

ELŐTERJESZTÉS

Jászberény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának elfogadására

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (továbbiakban: ITS) a hazai településtervezésben 2007-ben jelent meg. A dokumentum, akkor még Integrált Városfejlesztési Stratégia (továbbiakban: IVS) címen, a Regionális Operatív Program(ok) keretében finanszírozott *funkcióbővítő integrált településközpont fejlesztés* célú projektek pályázati megalapozásaként szolgált. Jászberény első IVS-e 2008-ban készült és ehhez kapcsolódik a város első sikeres funkcióbővítő városrehabilitációs projektje is. 2009-ig nem volt jogszabályi háttere a stratégiakészítésnek, majd 2009-től az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv) rendelkezett a témáról és kötelezővé tette minden városi jogállású település számára az akkor már ITS néven futó stratégia készítését.

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) alapján településünk Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (továbbiakban: ITS) a Belügyminisztérium (továbbiakban: BM) támogatásával 2015. I. félévében az ITS DA Konzorcium (TRENECON COWI Kft., MEGAKOM Kft.) dolgozta ki az ÉAOP-6.2.1/K-13-2014-0002 azonosítójú „Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban (fővárosi kerületekben) – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” című projekt során.

A Stratégia 5-7 éves időtávra határozza meg a pontosabb fejlesztési célokat, melyek kidolgozására a Településfejlesztési Koncepcióban (15 éves időtávra) meghatározott jövőbeni fejlesztési irányok alapján került sor. A Jászberény Városi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) a Korm. rendelet szerinti tartalomnak megfelelő Településfejlesztési Koncepcióját és Integrált Településfejlesztési Stratégiáját külön eljárásban készítette.

A Településfejlesztési Koncepció a Képviselő-testület 323/2015. (VI. 10.) számú határozatával elfogadásra került. A Településfejlesztési Koncepció készítésével kidolgozásra került és a helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészeket tartalmazó ún. „Megalapozó vizsgálat”, amely a Korm. rendelet előírásainak értelmében a város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának megalapozását is szolgálja, így Jászberény város ITS-ének kidolgozási eljárásában újabb megalapozó vizsgálat elkészítése szükségtelemmé vált.

A Korm. rendelet 31. § (1) bekezdése és az Önkormányzat Képviselő-testületének 147/2013. (V. 15.) határozatával elfogadott partnerségi egyeztetési szabályzat alapján Jászberény város Integrált településfejlesztési Stratégiájának véleményezése megtörtént. Az elkészült dokumentum tartalmazza a beérkezett véleményeket és az azokra adott tervezői válaszokat, amelyek táblázatos formában az ITS 220. oldalán találhatók meg.

A BM-mel kötött együttműködési megállapodásnak megfelelően az ITS DA Konzorcium a BM részére megküldte a dokumentumot szakmai megfelelőségi vizsgálatra, továbbá végső jóváhagyásra.

A település ITS-e a BM részéről több körben áttekintésre került és ezt követően 2015. szeptember ... napján megkaptuk a végső jóváhagyást – 2. számú melléklet.

A Korm. rendelet 31. § (2) bekezdése értelmében „A polgármester a beérkezett véleményeket, illetve a vélemények alapján átdolgozott stratégiát ismerteti a Képviselő-testülettel.”

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztés megvitatása után az alábbi határozati javaslatot – egyszerű többségű döntéssel – elfogadni szíveskedjék!

Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének

.../2015. (IX. 9.) határozata

Jászberény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának elfogadásáról

1. A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 31. § (2) bekezdése alapján jóváhagyja Jászberény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját.

Határidő: azonnal

Felelős: Alvári Csaba főépítész

2. A Képviselő-testület felhatalmazza Dr. Szabó Tamás polgármestert, hogy a Rendelet 31. § (3) és (4) bekezdéseiben előírt kötelezettségeknek eleget tegyen.

Határidő: A Stratégia elfogadását követő 5 napon belül

Felelős: Dr. Szabó Tamás polgármester

Monda-Hegedűs Violetta, a PH Városfejlesztési Iroda mb. vezetője

Erről értesül:

1. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal – Szolnok
2. Jászberény Város főépítésze – helyben
3. PH Városfejlesztési Iroda – helyben
4. Városüzemeltetési Bizottság tagjai
5. Városfejlesztési Bizottság tagjai
6. Gazdasági és Tulajdonosi Bizottság tagjai
7. Humán Erőforrás Bizottság tagjai
8. Képviselő-testület valamennyi tagja
9. Irattár

J á s z b e r é n y, 2015. augusztus 19.

***Monda-Hegedűs Violetta s. k.
mb. irodavezető***

JÁSZBERÉNY VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

Projekt azonosító: ÉAOP-6.2.1/K-13-2014-0002

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

JÁSZBERÉNY VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

2015. augusztus 3.

Készült: Belügyminisztérium megbízásából
Projekt azonosító: ÉAOP-6.2.1/K-13-2014-0002

Készítette: ITS Konzorcium

TRENECON COWI Tanácsadó és Tervező Kft.
(konzorciumvezető)

MEGAKOM Stratégiai Tanácsadó Iroda Kft
(konzorcium tagja)

TRENECON COWI

MEGAKOM
TANÁCSADÓ IRODA

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

KÖZREMŰKÖDŐ SZAKÉRTŐK:

Projektvezető	Róka László
Régiós koordinátor	Dócsné Balogh Zsuzsanna
Megyei koordinátor	Dr. Földi Zsuzsanna
Felelős tervező	Dr. Földi Zsuzsanna

Közreműködő szakértők:

Településtervező TT, Tájrendezési tervező TK	Schindler-Kormos Eleonóra TT 12-0154
Közlekedési szakági tervező TKÖ	Szöke Bálint 13-11114 Kelló Balázs 01-11882
Műemlékvédelmi szakértő	Nagy Tibor É 15-0085 Zelenákné Keresztes Brigitta É/1 01-2406
Energiaközmű tervező TE	Dima András 01-2130
Környezetvédelmi szakértő	Gyetvai Gabriella
Gazdaságfejlesztési szakértő	Dr. Földi Zsuzsanna Guzmics István
Társadalompolitikai szakértő	Hangodi Krisztina
Anti-szegregációs szakértő	Dr. Földi Zsuzsanna Adorján Emese
Partnerségi szakértő	Dr. Földi Zsuzsanna

TOVÁBBI KÖZREMŰKÖDŐK:

Jászberény Város Önkormányzata

Városi Koordinátor: Pap Mária, városfejlesztési ügyintéző

További közreműködők:

Dányi Olga, irodavezető - Városfejlesztési Iroda
Alvári Csaba, városi főépítész
Kovács Katalin, városfejlesztési ügyintéző

Tartalomjegyzék

1	BEVEZETÉS	8
2	HELYZETELEMZÉS ÖSSZEFOGLALÁSA.....	12
2.1	A VÁROSI SZINTŰ HELYZETELEMZÉS ÖSSZEFOGLALÁSA	12
2.2	SWOT ANALÍZIS.....	21
2.3	A VÁROSRÉSZI SZINTŰ HELYZETELEMZÉS ÖSSZEFOGLALÁSA	29
3	KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	43
3.1	A VÁROS STRATÉGIAI CÉLRENDSZERÉT BEFOLYÁSOLÓ CÉLRENDSZEREK	43
3.1.1	EU tematikus célok.....	43
3.1.2	Megyei területfejlesztési Konceptió és Program célrendszere	46
3.1.3	Településfejlesztési Konceptió hosszú távú célrendszere (jövőkép).....	47
3.1.4	Jászberény Integrált Városfejlesztési Stratégiája (2008)	50
3.2	JÖVŐKÉP - INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA (2015).....	56
3.3	A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA (KÖZÉPTÁV)	58
3.3.1	Városi szintű középtávú tematikus célok.....	58
3.3.2	Városrészi szintű területi célok.....	67
3.4	A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA.....	76
4	A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	79
4.1	AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE, A KIJELÖLÉS ÉS LEHATÁROLÁS INDOKLÁSA	79
4.2	AZ EGYES AKCIÓTERÜLETEKEN MEGVALÓSÍTANDÓ FEJLESZTÉSEK ÖSSZEFOGLALÓ BEMUTATÁSA.....	81
4.3	A TELEPÜLÉS EGÉSZÉ SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK	85
4.3.1	Kulcsprojektek	85
4.3.2	Hálózatos projektek	89
4.3.3	Egyéb projektek.....	95
4.4	A TERVEZETT FEJLESZTÉSEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIAI CÉLJAIHOZ	96
4.5	A FEJLESZTÉSEK ÜTEMEZÉSE.....	99
4.6	AZ AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE.....	102
5	ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM.....	113
5.1	A TELEPÜLÉS SZEGREGÁTUMAINAK ÉS SZEGREGÁCIÓ ÁLTAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEINEK BEMUTATÁSA	113
5.2	AZ ELMÚLT ÉVEKBEN MEGVALÓSÍTOTT, A SZEGREGÁTUMOKAT ÉRINTŐ BEAVATKOZÁSOK.....	119
5.2.1	A szegregációs veszélyeztetettség oldását segítő intézkedések	119
5.3	ANTI-SZEGREGÁCIÓS INTÉZKEDÉSI TERV	124
5.3.1	A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések	124
5.3.2	A tervezett fejlesztések szegregációs hatásainak kivédésére hozott intézkedések.....	132
5.3.3	A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések	132
6	A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	134
6.1	KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK	134
6.1.1	Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseire	134
6.1.2	Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz.....	136
6.1.3	Egyéb helyi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való kapcsolat.....	140
6.2	BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK.....	144
6.2.1	A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata	144
6.2.2	A célok logikai összefüggései	166
6.2.3	A stratégia megvalósíthatósága	172
6.2.4	A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása ..	172

7	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	175
8	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	179
8.1	A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK	179
8.1.1	Vagyongazdálkodás	179
8.1.2	Településrendezési szerződés (tervalku).....	180
8.1.3	Városmarketing	180
8.1.4	A nem pénzügyi ösztönző rendszerek	181
8.2	AZ ITS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI.....	181
8.2.1	A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere.....	181
8.2.2	Az ITS megvalósításának intézményi háttere	184
8.3	A TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK	186
8.4	A PARTNERSÉG BIZTOSÍTÁSA AZ ITS KÉSZÍTÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN	188
8.5	MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA	191
8.5.1	Az ITS intézkedéseihez kapcsolódó output és eredményindikátorok meghatározása.....	191
8.5.2	A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása	207
9.	MELLÉKLETEK	211
9.1	JÁSZBERÉNY INTEGRÁLT VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁNAK MEGVALÓSULÁSA (2008)	211
9.2	PARTNERSÉGI LÉPÉSEK DOKUMENTÁLÁSA	218
9.3	ÁLLAMIGAZGATÁSI EGYEZTETÉS FELKÉRŐ LEVÉL	219
9.4	ÁLLAMIGAZGATÁSI EGYEZTETÉS SORÁN BEÉRKEZŐ VÉLEMÉNYEK ÉS VÁLASZOK.....	220
9.5	EGYÉB, TÁRSADALMASÍTÁS SORÁN BEÉRKEZŐ VÉLEMÉNYEK ÉS AZOKRA ADOTT TERVEZŐI VÁLASZOK	226

Táblázatjegyzék

1. táblázat A népességszám változásának tényezőinek alakulása 1980-2011 között.....	13
2. táblázat: Jászberény városrészeinek funkciói – összefoglaló	42
3. táblázat: A Városrészek és tematikus célok összefüggése	77
4. táblázat Stratégiai célok és projektípusok kapcsolata	97
5. táblázat Jász-Nagykun-Szolnok megye Integrált Területi Programjának forrásallokációs táblája (2015)	103
6. táblázat A tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve	104
7. táblázat Jászberény külterületének adatai KSH Népszámlálás alapján	117
10. táblázat: Anti-szegregációs célú beavatkozások és azok eredményei (2007-2014) a városban	123
9. táblázat Problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	124
10. táblázat: Az anti-szegregációs terv horizontális céljai és alcéljai	125
11. táblázat A anti-szegregációs terv terület specifikus céljai és azok relevanciája az egyes szegregátumokban.....	126
12. táblázat Az anti-szegregációs terv tervezett, horizontális intézkedései.....	127
13. táblázat Az anti-szegregációs terv tervezett, szegregátum specifikus intézkedései	129
14. táblázat: Az anti-szegregációs terv intézkedéseinek ütemezése	130
15. táblázat Az ITS keretében tervezett fejlesztések illeszkedése az EU tematikus célkitűzésekhez és beruházási prioritásokhoz	134
16. táblázat A városi szintű középtávú tematikus célok és problémák kapcsolatai	145
17. táblázat: A városi szintű középtávú tematikus célok és adottságok kapcsolatai	147
18. táblázat: A városrészi szintű területi célok és problémák kapcsolatai	150
19. táblázat: A városrészi szintű területi célok és adottságok kapcsolatai	159
20. táblázat: A települési célok logikai összefüggései.....	167
21. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai.....	176
22. táblázat: Tematikus célok eredményindikátorai	191
23. táblázat: Területi (városrészi célok) eredményindikátorai	193
24. táblázat: Az akcióterületi fejlesztések (beavatkozások) output indikátorai	195
25. táblázat: Az ITS keretében tervezett kulcsprojektek output indikátorai	200
26. táblázat Az ITS keretében tervezett beruházási jellegű hálózatos projektek output indikátorai	201
27. táblázat: Az ITS keretében tervezett hálózatos „soft” projektek output indikátorai	203
28. táblázat: Az ITS keretében tervezett egyéb projektek output indikátorai.....	204

Ábrajegyzék

1. ábra Az iskolai végzettség területi összehasonlításban (adott korcsoport %-ában)	13
2. ábra Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya a vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások százalékában	19
3. ábra A lakónépesség és a lakásállomány megoszlása Jászberény város városrészei között .	30
4. ábra Jászberény lakosságának korcsoportok szerinti megoszlása városrészenként.....	31
5. ábra A lakónépesség iskolai végzettsége Jászberény városrészeiben.....	32
6. ábra A lakónépesség foglalkoztatási jellemzői Jászberényben városrészenként	32
7. ábra A lakásállomány néhány jellemzője városrészenként Jászberényben.....	33
8. ábra Integrált Városfejlesztési Stratégia (2008) célrendszere (IVS, 2008)	55
9. ábra Jászberény átfogó céljai és teljesülésük területi hatása	57
10. ábra A város tematikus célokon keresztül befolyásolt működési tényezőinek egymásra hatása. 58	

11. ábra A Jászberényt elkerülő út és annak fejlesztendő harmadik szakasza	85
12. ábra A Fecske-Malom külső homlokzata 2015.	86
13. ábra A 2011 óta megszüntetésre került Munkás utcai szegregátum.....	115
14. ábra A megszüntetésre került Munkás utcai szegregátum – google térkép alapján	115
15. ábra Jászberény város ITS-ének megvalósítását érintő kockázatok	178
16. ábra Az előkészítés, koordináció folyamatábrája II.	184
17. ábra Projekt alapú együttműködési rendszer (javaslat).....	186
18. ábra: A monitoring és kontrolling folyamatának összefoglalása	207

Térképjegyzék

1. térkép Problématérkép	27
2. térkép Értéktérkép	28
3. térkép Jászberény város városrészei a 2008-ban elfogadott IVS és a 2015-ben elfogadott Településfejlesztési Konceptió megalapozó munkarésze szerint (térképen nem szerepel a külterületi lakott hely Portelekés a külterület sem)	29
4. térkép „A társadalmi problémák halmozódása az újonnan lehatárolt városrészek szerint 2011-ben.” (eredeti ábracím).....	34
5. térkép Jászberény város akcióterületei	79
6. térkép Jászberény kerékpárút fejlesztési hálózati elemei (kiemelten fontos fejlesztési cél a kékkel jelölt szakaszok megépítése)	89
7. térkép Jászberény város ivóvízhálózatának átnézeti helyszínrajza	90
8. térkép Jászberény város szennyvízhálózatának átnézeti helyszínrajza	91
9. térkép Jászberény szegregációs térképe (szegregációs mutató 35% felett).....	114

1 Bevezetés

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (továbbiakban ITS) a város középtávú fejlesztési irányait, célrendszerét és azok elérése érdekében tervezett tevékenységeket határozza meg az önkormányzat által jóváhagyott jövőkép és hosszú távú (15-20 év) átfogó célok alapján.

Az ITS célja, hogy stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő a következő 7-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét.

Előzmények

Jászberény Városa 2008-ban dolgozta ki és a 172/2008 (VI.12.) képviselő-testületi határozattal fogadta el első Integrált Városfejlesztési Stratégiáját, amely tulajdonképpen jelen dokumentum előzményének tekinthető. Jászberény IVS-e megalapozta azokat a fejlesztéseket, amelyeket a város a 2007-2013-as időszakban végrehajtott. A dokumentum alapján két sikeres ROP integrált településközponti projekt zajlott a városban, amelyek alapvetően megváltoztatták a városközpont arculatát. A beavatkozások nyomán további önkormányzati és magánberuházások történtek.

Stratégia felülvizsgálat indokai

A Stratégia kidolgozása óta eltelt 7 évben számos **külső és belső tényező együttes változása** indokolta annak felülvizsgálatát.

Belső tényezők változásai:

az IVS kidolgozása óta eltelt időszakban bekövetkező társadalmi-gazdasági változások (pl.: gazdasági világválság hatásai, piaci, befektetői környezet változása, demográfiai adatokban, tendenciákban érzékelhető változások),

a korábbi IVS-ben foglalt fejlesztési elképzelések megvalósításának tapasztalatai, fejlesztések eredményei

Külső tényezők változásai:

A hazai szakpolitikai és jogszabályi környezetben bekövetkezett változások, illetve a 2014-2020-as időszakra vonatkozó országos és megyei fejlesztéspolitikai elképzelések megfogalmazása. Különös tekintettel:

az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi és egyes eljárásrendi elvárásait rögzítő 314/2012. (XI.8) Korm. rendelet megalkotására, melynek értelmében a Stratégia tartalmi követelmény rendszere jogszabályban rögzítésre került, a korábbiakhoz képest bővült, változott.

Az országos fejlesztési és rendezési dokumentumok, mint tervezési kereteket meghatározó dokumentumok elfogadására, azokban történt változásokra (így az Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció - 1/2014 (I.3) OGy. határozattal történő elfogadására; valamint az Országos Területrendezési Terv (OTRT) 2014. február 1-től hatályos módosításaira.

- Az OFTK az országos fejlesztéspolitika átfogó célrendszerét és középtávú (2020-ra vonatkozó) céljait fogalmazza meg, foglalkozik a városhálózat szerkezetének alakulásával, a városfejlesztés nemzeti prioritásainak felvázolásával.
- Az OFTK kiemelten kezeli a vidéki térségek, települések sajátos vidéki értékeit megőrző, azokra építő fejlesztését, felzárkóztatását, beleértve a társadalmi, közösségi, gazdasági és infrastrukturális fejlesztéseket. Kulcsfontosságúnak tartja, hogy a vidéki települések népségmegtartó erejének erősödését, az agrár- és élelmiszergazdaságon túl a vidéki térségek jövője a vidéki foglalkoztatást biztosító további gazdasági ágazatok fejlesztését, a gazdasági diverzifikációt, a helyi gazdaság megerősítését.
- A megyei területfejlesztési koncepciók és programok felülvizsgálatára, megalkotására 2014-ben került sor. Az egymással közel egy időben zajló tervezés eredményeként a

korábbiakhoz képest nagyobb lehetőség nyílik a megye, a megyei jogú városok, valamint a megye többi városát érintő fejlesztések összehangolására, a fejlesztések egymást kiegészítő és egymást erősítő hatásainak kihasználására.

Megalkotásra és kidolgozásra kerültek az EU 2014-2020 közötti támogatási időszakának új támogatáspolitikai célkitűzései, forráslehetőségei; új eljárásrendjei és az ezekhez kapcsolódó jogszabályok:

Elfogadásra került EU 2020 Stratégia; amelyben az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést, mint fölérendelt cél szem előtt tartva az EU öt nagyszabású célt tűzött ki maga elé a foglalkoztatás, az innováció, az oktatás, a társadalmi befogadás és a klíma/energiapolitika területén, amelyeket 2020-ig kíván megvalósítani a kohéziós politika eszközrendszerén keresztül. A kohéziós politika megvalósítását célzó un. közös rendelkezéseket tartalmazó rendelet rögzíti azt a 11 tematikus célkitűzést, melyek támogatásával a kohéziós politika hozzájárul az EU 2020 céljaihoz.

- Az Európai Unió 2020-ig érvényes átfogó Stratégiájában kiemelt figyelmet kap a városok fejlesztése. Az ERFA prioritásainak mindegyike megvalósítható városi környezetben, a rendelet azonban kifejezetten városi problémák kezelésére irányuló beruházási prioritásokat is meghatároz.

Az EU2020-hoz igazodóan kidolgozásra és Brüsszel által is elfogadásra került hazánk Partnerségi Megállapodása (2015. szeptember), amelyben Magyarország a 2014-2020 időszakra vonatkozóan azonosította a legfontosabb kihívásokat és kitűzte a fő fejlesztési prioritásokat, melyek alapvetően meghatározzák az Európai Strukturális és Beruházási Alapok forrásainak eredményes és hatékony felhasználásának hazai feltételeit.

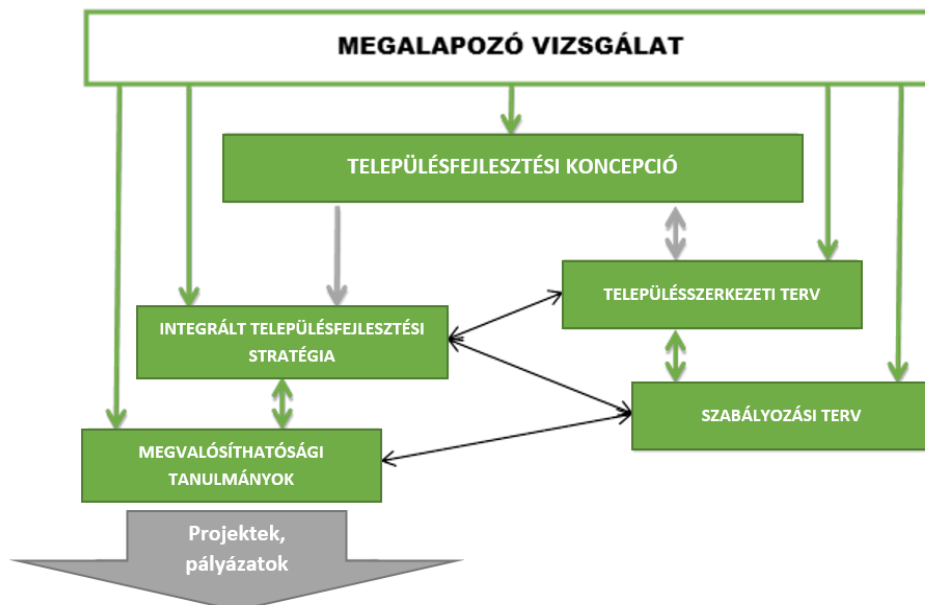
A Partnerségi Megállapodásban foglalt irányok mentén kidolgozásra kerültek és Brüsszel által részben elfogadásra kerültek, illetve elfogadás előtt állnak a következő támogatási időszak Operatív Programjai.

Az Operatív Programok közül a városok számára az egyik legjelentősebb forrásokat tartogató Terület és Településfejlesztési Operatív Programhoz (TOP) kapcsolódóan a stratégia készítésével párhuzamosan zajlik megyei Integrált Területi Programok (ITP) tervezése és ehhez kapcsolódóan a városi fejlesztési elképzelések összegyűjtése, rendszerezése.

A külső és belső tényezők együttes változása miatt - a megyei jogú városok számára 2014-2015 során biztosított támogatást követően - a Belügyminisztérium EU-s támogatási forrás igénybevételeivel a járásszékhelyek számára is biztosítja, valamint szakmailag támogatja a tervezési munkát a „Fenntartható településfejlesztés a kis-, és középvárosokban (és a fővárosi kerületekben – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása ” című projekt keretében. Ennek köszönhetően az ország összes járásszékhelyére egy időben, egymással párhuzamosan történik az Integrált Településfejlesztési Stratégiák elkészítése, a korábbi IVS-ek felülvizsgálata.

Az ITS szakmai-
tartalmi felépítését
meghatározó
dokumentumok

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia szakmai-tartalmi felépítését az alábbi dokumentumok segítették:

- a 314/2012. (XI.8) Kormány rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről és egyes településrendezési jogintézményekről tartalmi elvárásai;
- a Városfejlesztési Kézikönyv (Második javított kiadás, NFGM 2009. január 28.) tartalmi javaslatok, szakpolitikai iránymutatásai;
- Belügyminisztérium részéről jelen munka támogatására kidolgozott „Útmutató a kis-, és középvárosok és a fővárosi kerületek Integrált Településfejlesztési Stratégiáinak elkészítéséhez 2014-2020” c. módszertani dokumentum.

Jászberényben az Integrált Településfejlesztési Stratégia elkészítését megelőzően 2014-ben indult meg a város Településfejlesztési Koncepciójának felülvizsgálata. A tervezési folyamat a 314/2012 (XI.8) Kormány rendelet alapján zajlott és magában foglalta azt a megalapozó munkarészt, ami a jogszabály szerint mind a Koncepció mind pedig a Stratégia háttérét adja.

A Településfejlesztési Koncepció készítéséhez kapcsolódó, azaz **nem a BM tervezési eljárásában készült megalapozó vizsgálat** számos tématerületet elemezve, számszerű adatokra, tendenciákra támaszkodva mutatja be a város térségi szerepkörét, társadalmi és gazdasági helyzetét, településrendezési háttérét, a stratégiaalkotás számára meghatározva a város és városrészek legfőbb erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit.

A központi elvárásokon, módszertani segédleteken túl az ITS készítői nagymértékben építettek Jászberény város önkormányzatának információszolgáltatásra:

- **Mivel a megalapozó vizsgálat a Településfejlesztési Koncepció készítésének részeként készült el** az önkormányzat rendelkezésre bocsátotta a dokumentumot és egyéb helyi adatokat, ágazati koncepciókat és dokumentumokat;
- a stratégia alkotás fázisában a településfejlesztési koncepcióra, a korábbi IVS-ben foglaltakra és megvalósítás tapasztalataira, a 2014-2020 időszakra releváns helyi koncepciókra és programokra, így a 2015-2019 közötti időszakra irányuló Gazdasági Ciklusprogramban foglaltakra,

A stratégia
eredményessége

- a hatályos Településszerkezeti Tervre, valamint
- a stratégiai tervezés folyamatát végigkísérő partnerségi lépések (szakmai konzultációk, munkacsoportülések, workshopok) keretében a helyi társadalom véleményét, elképzeléseit tartalmazó „soft” információkra.

A stratégia akkor válhat eredményessé, ha:

- annak segítségével a Jászberény városa a tervezett mértékben ki tudja használni fejlődési potenciálját a 2014-2020 közötti időszakban;
- a célok és azok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek (projektek) jelentős része megvalósul;
- az ITS a városfejlesztés különböző szereplői közötti kommunikáció eszközévé válik;
- hozzájárul ahhoz, hogy a városban megvalósuló fejlesztések térben és időben egymással összehangoltan valósuljanak meg;
- az abban foglalt kiszámítható, világos célrendszer révén a közszféra mellett a magánszféra fejlesztéseit is képes ösztönözni.

2 Helyzetelemzés összefoglalása

A helyzetelemzés összefoglalásának alapja Jászberény Város Településfejlesztési Koncepciójának megalapozó tanulmánya (testületi jóváhagyás: 2015. június 11.). A 2.1 alfejezet ennek tartalmára támaszkodik, de kiegészítő elemzéseket is tartalmaz. A 2.2 fejezet a Településfejlesztési Koncepció megalapozó tanulmányától függetlenül készült.

2.1 A városi szintű helyzetelemzés összefoglalása

Jászberény az Alföld északi peremén, a Zagyva folyó mentén fekszik. Elhelyezkedése mind az Észak-alföldi régióban, mind Jász-Nagykun-Szolnok megyében külpontos, az ÉNy-i megyehatárhoz közeli. Ezért a régió vonzásánál erősebben érvényesül a főváros hatása. Szoros az együttműködése Pest és Heves megye közeli településeivel is, foglalkoztatási, kulturális és ellátó központi szerepe messze túlnyúlik a 18 települést - köztük több várost is - felölelő kistérsége határain, sőt a megyehatárokon is. A megyeszékhellyel a Zagyva-völgy köti össze, amely történelmi idők óta közlekedési folyosó. A város távolsága Szolnoktól 48 km, Budapesttől 87 km, ezért a főváros vonzereje is érzékelhető. Jászberény közel esik három – az M3 és a tervezett M4 valamint M8 - főközlekedési vonal mentén kialakuló fejlődési tengelyhez, ez gazdasági potenciálját erősíti.

A város térségi
szerepkörei

A Jászberényi kistérség 18 településével szemben a Jászberényi Járás kilenc települést számlál, ebből három városi rangú: **Jászberény, Jászfényszaru, Jászárokszállás**, Jászágó, Jászboldogháza, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfákóhalma, Jásztelek, Pusztamonostor.

Jászberény egyértelműen környezete foglalkoztatási központja, de e téren vonzása túlnyúlik a járáson, a statisztikai kistérségen a szomszédos megyék határára is. Jászberényben az összes munkahely 54,3%-át a helyi dolgozók, a munkahelyek 45,7 %-át a külső, naponta bejáró munkavállalók töltik be. Az elingázás és beingázás különbség tekintetében Jászberény értéke +219 beingázó/ezer lakos, ami magasabb, mint a megyeszékhely Szolnokon (+117 beingázó/ezer lakos). **Jászberény foglalkoztatási szerepe az egész megyében és országosan is kiemelkedő.**

A város térségi szerepét erősítik azok a települések közötti társulási együttműködések, amelyekben Jászberény vezető szerepet tölt be:

- **Régio-Kom térségi kommunális szolgáltató társulás** - Jászsági és Heves megyei települések vannak a társulásban – a társulásban 32 település van. A Társulás elnöki tisztét Jászberény polgármestere tölti be.
- **Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás (2013)** családsegítés, gyermekjóléti ellátás (Többcélú Kistérségi Társulásból alakult át)– Jászberényben van a központ
- **Támogató szolgáltatás és közösségi pszichiátriai ellátás** –Jászberény által működtetett intézmény látja el térségi szinten a feladatot.

A városban hat középiskola működik, ebből négy általános iskolai osztályokkal együtt. A Szent István Egyetem Alkalmazott Bölcsészeti és Pedagógiai Kara képviseli a felsőoktatást, hozzá tartozik a pedagógus jelöltek számára a gyakorló általános iskola és gimnázium is. A vonzáskörzet messze megyehatáron túl nyúló. Sok hallgató Budapestről jár ide. A **kórházi ellátást** és szakorvosi rendelőt a Jászberényi Szent Erzsébet Kórház biztosítja. A kórház állami (GYEMSZI) fenntartású és 22, míg a szakrendelés 17 települést szolgál.

További térségi, országos vonzerőt jelent a város kulturális öröksége (Jász Múzeum), illetve a Jászberényi Állat- és Növénykert. A város rendezvényei, mint pl. a Csángó Fesztivál szintén Jászberény központi szerepét és térségközponti jelentőségét erősítik.

Társadalom:
demográfiai
viszonyok és
tendenciák

Jászberény lakossága 2014-ben 26 622 volt. A népességszám 1980-ban volt a legnagyobb (31 402 fő), és azóta is folyamatosan csökken. Az utóbbi években Jászberény népessége a megye egészének lakosságához képest valamelyest kisebb mértékben fogyott. A népességfogyás az utóbbi évtizedben a korábbiakhoz képest a város esetében lassult, míg a környező településeken felgyorsult. Jászberény 20 év óta vándorlási pozitívummal rendelkezik, ami a város gazdasági, foglalkoztatási vonzerejét tükrözi (1. táblázat).

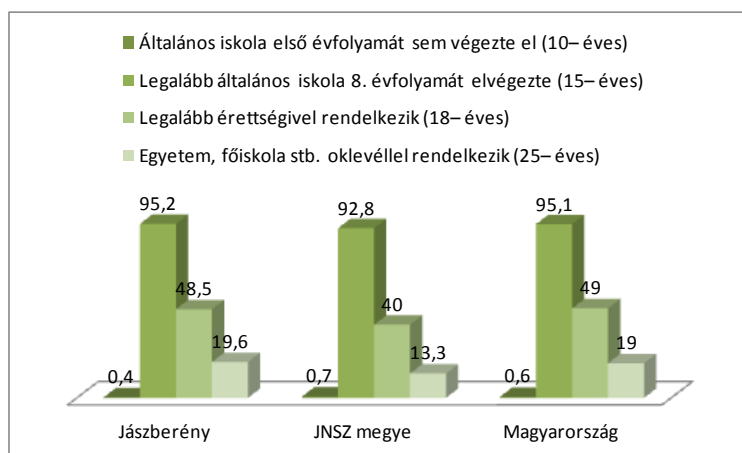
1. táblázat A népességszám változásának tényezőinek alakulása 1980-2011 között

	Élvezületés	Halálozás	Természetes szaporodás, ill. fogyás (-)	Vándorlási különbözet	Népességszám a Népszámlálás évében
1980-1989	3 437	4 256	-819	-1 122	29 461
1990-2001	3 028	4 923	-1 895	637	28 203
2001-2011	2 645	4 464	-1 819	703	27 087

Forrás: KSH Népszámlálás

Mind országosan, mind Jászberényben is jellemző az **előregedés**. Jászberényben a **vitalitási index** (a gyermek korosztályúak számának és a nyugdíjas korúak számának hányadosa) már a 2001-es népszámlálás alapján is nagyon alacsony: 0,63 volt, de 2011-ig tovább csökkent, ma már csak 0,52. Saját kistérségi átlagához képest is idősebb Jászberény lakossága.

1. ábra Az iskolai végzettség területi összehasonlításban (adott korcsoport %-ában)

Forrás: KSH, Népszámlálás 2011

Az általános iskolát el nem végzettek aránya a megye és országos átlagnál kedvezőbb. A legalább általános iskola 8. évfolyamát elvégzettek aránya a 15 év felettiek körében 95,2 %-a, ami az országos átlaggal egyezik és kedvezőbb a megyei átlagnál. Az érettségivel rendelkezők és a felsőfokú végzettségűek vonatkozásában Jászberény a megyei átlagnál jobb értékeket produkál, az országos átlaggal pedig egyeznek mutatói.

A város népessége gazdasági aktivitás szerint kedvezőbb képet mutat, mint a megyei átlag a Népszámlálási adatok alapján. A foglalkoztatottak aránya 42% volt, míg a megyében csupán 37%. Ezzel összhangban alacsonyabb az eltartottak aránya is – ez azonban összefüggésben van a magas öregedési rátával. Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat hivatalos adatai szerint 2015 januárjában a munkanélküliek aránya (a relatív mutató értéke) Jászberényben 4,51% volt, Jász-Nagykun-Szolnok megye értéke 7,84% az országos arány pedig 5,99 % volt ugyanekkor.

A 2008-ban még viszonylag magas szellemi foglalkozású munkanélküli arány jelentősen mérséklődött, ez a kvalifikált munka iránti növekvő igényt jelzi, ami a gazdaság fejlődése és

struktúraváltása szempontjából előnyös. A pályakezdők munkához jutási lehetőségei is itt a legjobbak: a pályakezdők aránya a munkanélküliek között messze itt a legalacsonyabb.

Jászberényben 11 377 háztartás volt a 2011. évi népszámláláskor. Az átlagos háztartásnagyság csupán 2,37 fő, de ez az érték a megyében mindenhol alacsony. A háztartásnagyság évtizedek óta csökkenő tendenciája részben a gyerekszám csökkenésére, részben a társadalom atomizálódására utal Jászberényben is

Életminőség: Az egy adózóra jutó, adóalapot képező jövedelem éves összege 2011-ben 1 892 eFt/év volt, ami elmarad a szolnokitól, de meghaladja a megyeit. Ha nem az egy adózóra, hanem az egy lakosra jutó jövedelmi viszonyokat vizsgáljuk, a területi különbségek tovább nőnek: Jászberény 908 eFt/lakos éves jövedelemmel jobb, mint a megye egésze (697 eFt/fő), de gyengébb, mint Szolnok (962 eFt/fő). Ellentmondás tapasztalható Jászberény és a megyeszékhely között: míg a foglalkoztatási és gazdasági mutatók rendre Jászberényben jobbak, a jövedelmek fordítottan arányosak. A helyben megtermelt GDP és a jövedelmek közötti szakadék mérséklése, a gazdaság és a keresetek szinkronba hozása a közeljövő feladata kell legyen.

A szociális juttatásra szoruló ezer lakosra vetített aránya Jászberényben a legalacsonyabb – csupán 4,2 fő -, jobb, mint Szolnokon (5,9 fő) és alig haladja meg a megyei érték (8,1 fő) felét.

Ugyanezt tükrözi a közmunkások aránya az aktív korú (munkaképes) lakosságon belül. Az Észak-alföldi régióban ezer aktív korúból 55,2 fő közmunkás, ennél jobb a megyei mutató: 44,5 fő/ezer munkaképes korú, de legjobb Jászberényben: mindössze 11,7 fő. A városnál kedvezőtlenebb, de a megyeinél jobb a jászberényi kistérség 28,0 közmunkás/ezer aktív korú aránnyal.

Települési
közösség - mint
településfejlesztési
erő

Jászberény története erősen kötődik a **Jász népcsoport** történetéhez. A tájegység (Jászság) településeinek építészete, népi hagyományai, összetartó ereje a Jász hagyományokban gyökereznek. A város nevével szorosan összeforrt a Jászkürt hagyomány és maga a kürt is a város múzeumában (Jász Múzeum) tekinthető meg. A település törekszik népi és kulturális örökségének megőrzésére és ezt nem csak tárgyi, építészeti öröksége, hanem rendezvényei is tükrözik (pl. az országos hírű Csángó Fesztivál). A helyi identitást meghatározó hagyományok vonzerőt jelentenek, de város az erre alapozott turisztikai potenciálját még nem használja ki. A város hagyományokat követő civil szervezetei a városfejlesztésben is részt vállalnak. A Városszépítő Egyesület és mostanában a Szabad Jászok Egyesülete szerepet vállal a város zöldfelületeinek gondozásában.

A város lakosságának másik jelentős helyi közösségépítő erejét a **sport** élet jelenti. Jászberényben évtizedes hagyományai vannak a szabadidős és versenysportnak, ami a városban ma is jelentős közösség összekovácsoló erő és számos egyesület, sportklub jött létre a hagyományokra alapozva.

A város további identitásformáló tényezője és egyben természeti kincse a **Zagyva folyó** és annak városi ága az ún. Városi Zagyva, ami valójában egy szabályozott holtág. A Városi Zagyva szabálytalan hurkokat vetve átvág a városon, miközben összeköttetést létesít az egyébként közúton távol eső településrészek között.

További identitást meghatározó elemek a város **kulturális, oktatási intézményei, valamint az Állat- és Növénykert**. A városi identitást meghatározó tényezők hatással vannak a stratégiában prioritált fejlesztési tevékenységekre is (múzeum kiállítóhelyének bővítése, sportlétesítmények felújítása, a Zagyva part rendezése, öko-turisztikai létesítmények stb.)

További identitásformáló a **helyi gazdaság ereje**, ami a megyehatárokon túl is jól ismert, hiszen a szomszédos megyék munkaerejét is vonzza a város – ismert és Jászberénnyel azonosított márkanév az Electrolux és a JászPlasztik.

Intézményrendszer (közfoglalkoztatások) és településüzemeltetés

A város valódi imázsát és a közösség összetartó erejét ezek a tényezők együttesen adják és a város lakossága is ezekkel azonosítja magát elsősorban, amikor jászberényinek vallja magát. A város marketingje is elsősorban ezekre az elemekre épít, maga a városfejlesztés pedig továbbra is ezeket a tényezőket tovább- és újragondolva történik stratégiai megalapozottsággal.

Kedvező az óvodai ellátás: az óvodák teljes kapacitása 987 férőhely. A száz férőhelyre beírt óvodások száma 101,2, azaz a beírt gyerekek száma és a kapacitás szinkronban van. Jászberényben városi fenntartású (Városi Óvodai Intézmény) 8 tagóvodája mellett egy egyházi („Gólya” Református Óvoda) és egy alapítványi fenntartású (Maci-óvoda) is működik. A város általános iskoláinak fenntartója a KLIK, működtetését az önkormányzat végzi.

A városban hat középiskola működik, ebből négy általános iskolai osztályokkal együtt. A Szent István Egyetem Alkalmazott Bölcsészeti és Pedagógiai Kara képviseli a felsőoktatást, hozzá tartozik a pedagógus jelöltek számára a gyakorló általános iskola és gimnázium is. A képzési profil: tanító, andragógia, könyvtáros-informatikus, szociális munkás.

A közoktatáshoz való azonos hozzáférhetőség biztosítása a viszonylag magas külterületi népesség következtében nehezen oldható meg, további probléma, hogy a külterületen élő gyermekek nagy része egyébként is a hátrányos helyzetű, elszegényedő vagy mélyszegénységben élő népességréteghez tartozik.

Jászberényben jelenleg 13 felnőtt háziorvosi, 5 házi gyermekorvosi és 6 fogorvosi körzet működik. A védőnői ellátást az önkormányzat fenntartásában működő Jászberény Városi Önkormányzati Bölcsőde és Védőnői Szolgálat védőnői szolgálata biztosítja, központja a Thököly u. 13-ban található. A városban 12 védőnői körzet került kialakításra, ebből 9 területi és 3 iskolai védőnői körzet. A teljes foglalkoztatotti létszám 16 fő.

A **kórházi ellátást** és szakorvosi rendelést a Jászberényi Szent Erzsébet Kórház biztosítja. Jászberényben a működő kórházi ágyak száma összesen 272, ebből 160 aktív ágy, 112 pedig a krónikus betegek számára szolgál. A kórház állami (GYEMSZI) fenntartású. A kórház 22, a szakrendelés 17 települést szolgál, de a helybeli ellátás nem minden orvosi szakágat ölel fel. A jászberényi kórházban el nem látható eseteket a szolnoki kórház fogadja, de a gyöngyösi, a hatvani és a ceglédi kórház is 50 km-es körzeten belül található, ezek közül a városhoz legközelebb, 30 km távolságban a hatvani kórház fekszik.

A város teljes **bölcsődei** kapacitása 62 férőhely. Egy helyen (Szent István krt. 18-20.) működik bölcsőde a városban, összesen 20 főt foglalkoztatnak. Az utóbbi években pozitívum, hogy gyarapszik a családi napközi száma: a Gyermekcentrum Alapítvány (cím: Jászberény Attila u. 12.) fenntartásában a Manócska, a Fejlesztő Kuckó, a Katica és a Virágoskert Családi Napközi, mindegyik 7-7 férőhellyel. A Manósziget Családi Napközi és Játszóház Nonprofit Kft. fenntartásában működnek a Fecsegő Tipegők, a Menő Manó és a Csicsergők Családi Napközi, ugyancsak 7-7 férőhellyel.

Jászberény Város önkormányzatának fenntartásában működik a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény (Hatvani út 35.) és Jászberény Város Idősek Otthona (Jászládány, Kossuth L. út 106.). Az utóbbi 116 fő engedélyezett férőhellyel működik, mely idősek gondozását és rehabilitációját biztosítja bentlakással. A Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény szociális alapellátást és szakellátást nyújt négy szervezeti/szakmai egységében. „Naplemente” Idősek Otthona (Hatvani út 35.) időskorúak részére tartós bentlakásos ellátást biztosít. Itt található a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás központja. Az ellátást a jászberényi kistérség településein élő rászorulóknak vehetik igénybe. Az Idősek Klubja (Lehel Vezér tér 2.) Jászberény város közigazgatási területén élő rászorulóknak részére nyújt étkeztetést, házi segítségnyújtást, időskorúak és demens személyeknek nappali ellátást. A Fogyatékkal Élők Klubja (Fehértói út 7.) a jászberényi kistérség településein élő fogyatékos személyek részére nyújt nappali ellátást. A

Támogató Szolgálat (Ferencesek tere 3/A) két szociális alapellátási formát foglal magába, melyeket a jászberényi kistérség településein élő rászorulóknak vehetnek igénybe:

Jászberényben működik 135 férőhellyel a Katolikus Szeretetszolgálat Szent Klára Idősek Otthona, de nem csak helyi lakosokat fogad, működési területe az egész országra kiterjed. A Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat (Ferencesek tere 3/A) fenntartója a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás.

A városüzemeltetés Jászberényben jól szervezett, a szolgáltatások ellátása biztosított. Jászberényben a településüzemeltetési feladatokat a Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési Irodája és a **Jászberényi Vagyonkezelő és Városüzemeltető Nonprofit Zrt.** közösen látja el.

Jászberény a REGIO-KOM Térségi Kommunális Szolgáltató Társulás tagja, települési szilárd hulladékát a Jásztelek területén lévő (090/2. hrsz.) Jászsági regionális hulladéklerakóra szállítják, így lehetőség nyílt a korábbi, megfelelő műszaki védelemmel nem ellátott lerakó bezárására, rekultiválására. A rekultiváció pályázati forrásból 2012-ben megtörtént. 2014 folyamán a településen új hulladékudvar kerület kialakításra és várhatóan 2015 első felében bevezetik a térségben a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtést. **A tömegközlekedést** a Középközpont-magyarországi Közlekedési Központ Zrt. szolgáltatja önkormányzati megrendelésre és a város igényei szerint. A költségek a városi költségvetést terhelik.

Gazdaságszerkezet
és dinamika

A megyén belül azonban Jászberény gazdasága kiemelkedő, sok tekintetben megelőzi a megyeszékhely Szolnokot is. Jász-Nagykun-Szolnok megyében a megyeszékhely mellett Jászberény magas a kisvállalkozások és alacsonyabb a - tőkeerős és több munkahelyet biztosító - nagyobb vállalkozások aránya. Az ezer lakosra jutó vállalkozásszámból 2006-ban mindössze 6,9 % volt a 10 főt vagy annál többet foglalkoztató vállalkozások aránya, ami azóta tovább csökkent: 2011-ben 5,7 %, de ez az érték még mindig jelentősen meghaladja a megyei és a régiós átlagot. Előny az is, hogy Jászberényben a 10 főnél nagyobb vállalkozások többsége igen sok munkahelyet biztosító, jelentős nagyüzem: a 10 főnél többet foglalkoztató vállalatok közül 45 vállalkozás ad munkát 10-19 embernek, 32 vállalatnál dolgoznak 20-49-en, 24 vállalkozásnál van 50-249 munkahely, és 250 főnél is többet foglalkoztat 3 vállalat. Az egyéni vállalkozások aránya az összes vállalkozás 55,8 %-a volt 2006-ban, ez mára 50,8 %-ra csökkent.

Az ágazatok között leggyorsabban (legnagyobb arányban) a szolgáltatásokban működő vállalkozások száma és aránya emelkedett. Visszaesés tapasztalható viszont az anyagi termelő (mezőgazdaság, ipar) ágazatokban működő vállalkozások arányában. Feltűnő, hogy az egykori mezővárosban ma már csak a vállalkozások 2,9%-a tevékenykedik a mezőgazdaságban. Jászberény az Észak-alföldi régió turisztikailag kevésbé frekvenciált települése.

A természeti erőforrások közül a város gazdaságát sokáig a termőföld határozta meg annak ellenére, hogy a település területén a termőföldek átlagos termőképessége a közepesnél kissé gyengébb. A várost érintő vízfolyások a Zagyva és a bele ömlő Tarna, melyek turisztikai jelentősége (még) csekély. Idegenforgalmi szempontból fontos természeti erőforrás viszont a termálvíz.

Jászberény iparüzési adóbevételei a 2008. évi gazdasági válságig folyamatosan növekedtek, a 2008-as csúcs 2 199,27 millió Ft volt. A válság utáni mélypontot 2013-ban érte el, de a visszaesés az ország több más területéhez képest csak mérsékelt volt, a leggyengébb év iparüzési adója is elérte a legjobb 82,5 %-át, ami a helyi gazdaság erejét tükrözi. 2014-ben ismét jelentősen emelkedett az iparüzési adóból származó bevétel, megközelítette a 2008-as értéket. Évről évre a TOP50 vállalat befizetései adják az összes iparüzési adó kb. 80 %-át.

A város – a kistérség legnagyobb településeként – környezete kereskedelmi központja is, hiszen itt a legmagasabb (24,77) az ezer főre jutó kiskereskedelmi üzletek száma. Az egyéni vállalkozásként üzemeltetett boltok aránya pedig itt a legalacsonyabb, 27,9% (kistérségi átlag 40,4%), ami arra utal, hogy Jászberényben jelentős a nagyobb boltok, bevásárlóközpontok

aránya. A szakbolt-hálózat is itt a legfejlettebb a statisztikák szerint, ugyanakkor látványos az ellentmondás a város kiskereskedelmi egységeinek színvonala és a város gazdasági ereje és gazdasági mutatói között.

A városban nincs Ipari Park. Elmondható, hogy a számos foglalkoztató karéjszerűen veszi körül a belterületet a várost elkerülő körgyűrűn belül. A városban a **gazdasági szereplőket kiszolgáló szolgáltató infrastruktúra** évekig igen szegényes volt. Az elmúlt években létesültek olyan vállalkozók által működtetett komplexumok, ahol a helyi vállalkozások rendezvény igényeit ki tudják részben elégíteni. Az önkormányzat gazdasági infrastruktúrát és gazdasági életet befolyásoló szerepe gyengének mondható. A stratégia erre vonatkozóan is tartalmaz ajánlásokat.

Az önkormányzat
vagyon helyzetét és
gazdálkodási
egyensúlyát

Jászberény Város Önkormányzatának **saját bevételei** 2008 óta folyamatosan csökkentek, csakúgy, mint a helyi adóbevételek. Ugyanakkor 2005-höz képest megugrott a hitel állomány összege, ami 2008-ban volt a legmagasabb, ahhoz képest 2011-re mérséklődött. A városon is segített a kormányzat konszolidációs törekvése. Az önkormányzati **ingatlanvagyon** mennyisége és területi elhelyezkedése kedvezőtlen. Nem teremt lehetőséget sem az önkormányzati bevételek jelentős növeléséhez, sem a városi ingatlanok felhasználásával indítható városfejlesztési akciók elkezdéséhez. Az önkormányzati tulajdonú, nem lakás célú városi (narancsszínnel jelölt) ingatlanvagyon zöme a városközpontban tömörül. Az önkormányzat 63 db nem lakás céljára szolgáló helyiséggel rendelkezik. Ezek többnyire üzletek, esetleg raktárak, garázsok, tárolók. Jelentős részük üzlethelyiség, amelyek ugyan eladhatók, de valószínűleg célszerűbb önkormányzati tulajdonban megtartásuk.

Az **önkormányzati lakások** (155 db) ugyancsak területileg szórtnak helyezkednek el és a város lakásállományához képest mennyiségileg sem meghatározóak. Az önkormányzati ingatlanvagyonnak a város működése (intézmények) és a távlati közösségi célok (parkok, intézmények, rekreációs területek) megvalósítása szempontjából van nagyobb jelentősége, sajnos (önálló) fejlesztési potenciállal kevésbé rendelkezik.

Jászberény Város Önkormányzata 9/2013.(III.14.) számon hagyta jóvá, majd 22/2014.(VII.17.) támogatási rendelettel módosította a vállalkozások beruházás ösztönzési és munkahely teremtetési támogatásának programját. Ez alapján részesülhetnek támogatásban a meghatározott feltételeknek megfelelő vállalkozások. 2013-ban hét pályázóból négy nyert el támogatást új munkahelyek létesítéséhez ill.

Táji és természeti
adottságok

Jászberény a **Duna-Tisza közének északi részén fekszik**, a Zagyva folyó mentén. A Jászság többnyire folyóvizek által feltöltött síkság, tengerszint feletti magassága 85-105 m közötti. A folyók által szétterített finom löszös üledék, agyag miatt nagyobb arányban fordul elő jó minőségű csernozjom talaj. A térség éghajlata kontinentális, a nyár jellemzően meleg-száraz, a tél általában hideg. A kevés csapadék eloszlása rendszertelen. A klímaváltozás kapcsán a városban és környékén is egyre gyakoribbak a szélsőséges időjárási jelenségek és az éghajlati jellemzők egyre kevésbé jelentkeznek a megszokott formában.

A térség jelentősebb vízfolyásai az Északi-középhegység vizeit összegyűjtő Zagyva és mellékfolyói, jobboldali a Tápió, baloldali a Tarna. Felszín alatti vizek: Jászberény termálvízkészlettel rendelkezik, amelynek hasznosítása csak fürdőkben történik, energetikai célra egyelőre nem.

Növényföldrajzi szempontból Jászberény térsége a Pannóniai flóratartomány Alföldi flóraidékének, Tiszántúli flórajárásához tartozik. Az erdőgazdasági területeken jellemző a tájidegen ültetvények, pl. nemesnyárasok, akácosok térhódítása. A terület állatvilága az emberi tevékenység által igénybevett területek növekedésének hatására bekövetkező élőhely csökkenés miatt korlátozódik.

Jászberény **közigazgatási területe** 22 135 ha. A belterület nagysága a közigazgatási terület mintegy 6%-a. A kivett területek aránya, melybe a belterületen kívül beletartoznak a külterületi beépítésre szánt területek: (telephelyek, majorságok, tanyák, különleges területek, honvédségi

területek, hulladékgazdálkodási létesítmények, közművek, külterületi utak, vízgazdálkodási területek, vízmedrek) aránya viszonylag magas (14,5%).

A jelenlegi, közel 3 700 ha erdőterület nagyobb részben a település délnyugati részén húzódik. A szántóföldi művelésű területek aránya az utóbbi években ugyan csökkent, de 11 800 ha kiterjedéssel még mindig a közigazgatási terület 53%-át teszik ki. Meghatározó az intenzív mezőgazdasági művelés. A szántóföldi termelés során elsősorban búzát (3400 ha), napraforgót (2500 ha), kukoricát (1200 ha) és repcét (7-800 ha) termesztnek.

Természetvédelmi szempontból Jászberény közigazgatási területe a **Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság** felügyelete alá tartozik.

Zöldfelületek

A meglévő zöldfelületi elemek használatuk szempontjából három csoportba oszthatók. Ezek a csoportok egyben azt is meghatározzák, milyen mértékben vehetők figyelembe az egyes elemek a teljes lakosság rekreációs igényeinek kielégítésekor: *Korlátlan használatú zöldfelületek pl. a közparkok, közterek.* Jászberényben városi szintű közparkként a Margit-sziget és a Ferencesek tere funkcionál. Mindkét park – a Margit-szigetet övező Zagyva mederrel és a mellette lévő fasorokkal helyi védelem alatt áll. Közös jellemzőik továbbá az összetett használati funkció (pihenő-, játszó- és díszkert), a szélesebb rétegek kiszolgálása, az intenzív fenntartás valamint a cserjeszint hiánya. A Ferencesek tere esztétikai szerepe kertépítészeti szempontú rendezéssel növelhető lenne. A rendezés a növényállomány egészségi állapota (csonkolt akácok) és az alkalmazott fajok (tájidegen, nem reprezentatív) miatt is célszerű lenne. A város közterei általában szépen gondozottak, intenzíven fenntartottak. A belterületi erdők a zöldfelületi rendszer legnagyobb biológiai aktivitással bíró felületei, melyek összterülete kb. 20ha.

Korlátozott használatú zöldfelületek: Az Állat és Növénykert területe helyi védelem alatt álló, értékes növény állományú, gondozott, ökológiai jelentőséggel is bíró terület. Az arborétum változatos, igényes növényállománya egyszerre szolgál rekreációs és oktatási célokat. Az oktatási intézmények zöldfelületei eltérő méretűek és minőségűek, de általánosan jellemző az inaktív felületek magas aránya. Kivételt képez ez alól a Tanítóképző Főiskola Arborétuma, mely szintén méltó a védelemre. Színvonalasan kialakított, és rendezett és értékes faállománnyal rendelkezik az Erzsébet Kórház és Szakorvosi Rendelő helyi védelem alatt álló kertje. Kiemelkedően gondozottak az egyházi intézményekhez kapcsolódó kertek, amelyek közül helyi természetvédelmi oltalom alatt áll a Ferences-kolostor kertje, a Szentkúti templom kertje, és a Református templom kertje.

Közlekedési hálózat

Jászberény esetében a régió vonzásánál erősebben érvényesül a főváros hatása. Szoros az együttműködése Pest és Heves megye közeli településeivel is, foglalkoztatási, kulturális és ellátó központi szerepe messze túlnyúlik járási, sőt a megyehatárokon is. Jászberény közel esik három – az M3 és a tervezett M4 valamint M8 - főközlekedési vonal mentén kialakuló fejlődési tengelyhez, ez gazdasági potenciálját erősíti. Fejlődését azonban nem segíti, hogy sem vasúti, sem közúti fővonallal nem rendelkezik, kétszámjegyű utak (31 és 32) kereszteződésénél és vasúti mellékvonalon fekszik.

Az M3 autópálya vonzásának határán van (mintegy 30 km-re). Kelet-nyugati irányban a 31. számú Budapest - Jászberény - Dormándi másodrendű főút, észak-déli irányban a 32. számú Hatvan - Jászberény - Szolnoki másodrendű főút kapcsolja be a várost az ország főúthálózatának rendszerébe. Ezen főutak mellett az országos mellékutak biztosítják a kapcsolatot a környező településekkel.

Észak-déli irányban a 82. számú egyvágányú, villamosított MÁV-fővonal biztosít kapcsolatot Hatvan és Szolnok között.

Lakásállomány és
közművek,
telekommunikáció

A városban kb. 3200 parkolóhely van. Ezek nem mindegyike van ellátva szilárd burkolattal. A településen nincs fizető parkolási rendszer. A gyalogos közlekedési rendszer Jászberényben lényegében jól működik. Jászberényben nagyon jelentős a kerékpáros forgalom. Az utóbbi években nagyobb hosszban épültek kerékpárutak, melyek már összefüggő hálózat részét képezik.

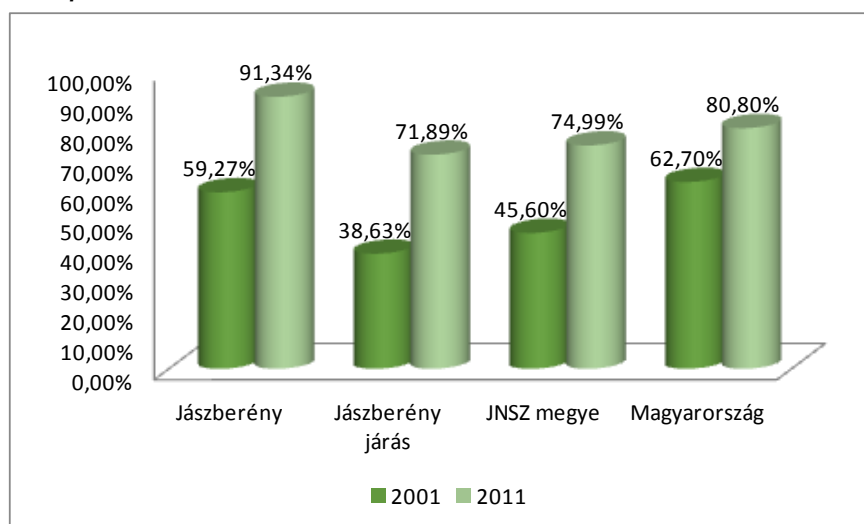
A város lakásállománya 2011-ben 11 850 lakásból állt. Ez az érték a 2001-es szám 103,82 %-a. A növekedés nagyobb ütemű, mint Jász-Nagykun-Szolnok megyében (102,99%) de lassúbb, mint az országban (106, 92%). Az 1000 lakosra jutó lakások száma Jászberényben 436 lakás / 1000 lakos, ami nagyobb, mint a megyei vagy az országos érték (434 és 432 lakás / 1000 lakos). Az épített lakások aránya (éves lakásállomány százalékában) 2011-ben 0,22% volt.

A lakásállomány állapotát jellemzi, hogy az alacsony komfort fokozatú lakások aránya (értsd: félkomfortos, komfort nélküli, szükséglakás) 10,48% volt a Népszámlálás évében. A járás és a megye ennél jóval kedvezőtlenebb értékeket mutat (15,7% és 14,9%) az országos átlag viszont valamivel kedvezőbb: 9,38%.

Jászberény város **vízellátása** két vízbázisra alapozott hálózaton keresztül történik. -- Az I. sz. vízmű a Margit-szigeten került kijelölésre. A telepen 2 db. kút létesült, melyek közül csak egy üzemel. A túlzott beépítettség miatt a vízmű jelenlegi területén nem volt fejleszthető, ezért a város déli oldalán új vízmű telepet jelöltek ki: -- A II. sz. vízmű telepen az engedélyezett 32 db. kútból 20 db kút üzemel. A vízmű üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.

Jászberény város **szennyvízcsatorna** hálózatának első elemei az 1950-es években épültek. A hálózat folyamatos bővítése mellett a Jászberény teljes körű csatornázása projekt keretében 2006. december 31-re elérték a 94,2%-os csatorna rákötési arányt, mely 2014-ben 96%-ra növekedett. A csatlakozás lehetősége minden vízbekötéssel rendelkező ingatlan részére rendelkezésre áll.

2. ábra Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya a vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások százalékában

Forrás: KSH Népszámlálás 2001, 2011

Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya a vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások százalékában, a vizsgált területi szintek közül Jászberényben a legkedvezőbb értékű 2011-ben – 91,34%, aminél még az országos aggregált érték is 10%-kal kedvezőtlenebb. 2001 óta a növekedés mértéke 30% körüli volt Jászberényben. A járás vonatkozásában a növekedés jelentősebb, de itt a települések komoly hátránnyal indultak.

Csapadékvíz elvezetés: A városban elválasztott rendszerű csatornahálózat üzemel. A csapadékvíz elvezető hálózat vegyesen, zárt csatorna és nyílt árok szakaszokból tevődik össze. A város csapadékvíz elvezető rendszerének üzemeltetését és fejlesztését a Jászberényi Vagyongazdálkodó és Városüzemeltető Zrt. végzi. A város és térsége a Zagyva-folyó vízgyűjtőjéhez tartozik. A folyó szabályozása következtében jött létre a Városi-Zagyva, amelynek fő feladata a belterület jelentős részéről lefolyásra kerülő csapadékvíz befogadása. Emellett állandó víz és kísérő zöldfelületével esztétikus látványt nyújt és kellemes, természet közeli érzetet kelt.

A gázhálózat teljes körűen kiépített, a száz lakásra jutó háztartási gázfogyasztók száma 2011-ben 86 fő volt, ami minden vizsgált területi szint értékénél magasabb. A város energiaellátásában jelentős szerepet tölt be a földgáz, mint energiahordozó. A földgázellátás üzemeltetője a TIGÁZ DSO Kft. Szolnoki Üzeme.

Az egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott villamos energia mennyisége: 1210 kWh, ami csak a járás településein több valamivel, a megyében és az országban is alacsonyabb (990 és 1080 kWh).

Jászberény az INVITEL Zrt. 57-es hívószámú góckörzetéhez tartozik, amely hálózaton hang és szélessávú telekommunikációs szolgáltatás üzemel a hálózati lehetőségek függvényében. Jászberény területén az INVITEL Zrt. optikai gerinchálózatai mellett, helyenként azokkal közös alépítményben a Magyar Telekom Nyrt. optikai gerinchálózatai is keresztülhaladnak. A város belterületén a vezetékes hálózat kiépült, melynek kb. 90%-a az alépítményi hálózatban került elhelyezésre.

2.2 SWOT analízis

A Településfejlesztés Koncepció (2015) SWOT analízise eltérő módszertannal készült. Jászberény város ITS-ének SWOT analízise nem tartalmaz azzal ellentmondó megállapításokat, azonban rendező elve és az információk feldolgozásának módja a klasszikus terület- és településfejlesztésben alkalmazott SWOT módszertant követi.

Erősségek és gyengeségek = BELSŐ TÉNYEZŐK: Belső tényezők (SW) vonatkozási területe: a város és szűkebb térsége.

Lehetőségek és veszélyek = KÜLSŐ TÉNYEZŐK: Külső tényezők (OT) vonatkozási területe – minden, ami a városon és annak szűkebben vett térségén kívül van, egészen akár a globális szintig.

BELSŐ TÉNYEZŐK:

Erősségek	Gyengeségek
1. Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
<ul style="list-style-type: none"> a városnak vannak kifejezetten fiatalos korösszetételű magas státuszú városrészei (Pelyhespart), a felsőfokú végzettségűek aránya az országos átlagot is meghaladó foglalkoztatottság magas szintű alacsony a tartós munkanélküliek aránya az iparban foglalkoztatottak aránya magasabb országos, és megyei területi átlagoknál a város belterületén nincs alacsony státuszú lakosságot koncentráló szegregátum 	<ul style="list-style-type: none"> a város népessége gyorsabban öregszik mint a hazai átlag a magasabb természetes szaporodás nagyobb arányban a hátrányos helyzetű csoportokban jelentkezik a városban több évtizede fogy a népesség, aminek jelentős összetevője a negatív vándorlási egyenleg magas az alacsony képzettségi szintet feltételező foglalkoztatottak aránya strukturális munkanélküliség a felsőfokú végzettségűek körében jelentős szociális és környezeti problémák halmozódnak a város külterületén – Neszűr – aminek megoldása hosszú távon lehetséges
2. Települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő	
<ul style="list-style-type: none"> a jász gyökerek és a hagyományörzés jelentős közösség összetartó erőt jelentenek a város országos jelentőségű rendezvényei kiemelkedő számú látogatót vonzanak az önkormányzatnak és intézményeinek jelentős számú közösségformáló kezdeményezése van, melyekben a helyi civilek aktív szerepet vállalnak a városban jelen lévő számos civil szervezet a városfejlesztéshez kapcsolódó projektek aktív résztvevője és szerepvállalója 	<ul style="list-style-type: none"> a helyi civil szervezetek a közfeladat ellátási rendszerbe csak ritkán kapcsolódnak be a fiatal korosztály többségét nehéz bevonni a közösségi tevékenységekbe a közösségi kohézió nem elegendő népességmegtartó erő a közösségi tevékenységek különféle formáiban többnyire ugyanaz a szűk csoport vesz részt
3. Intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés	
<ul style="list-style-type: none"> a közintézmények megfelelő infrastruktúrális körülmények között végzik feladatukat az oktatási képzési jellegű feladatellátásban (közoktatás, szakképzés) az egyház jelentős szerepet vállal 	<ul style="list-style-type: none"> az óvodai ellátás területileg kiegyenlítetlen az óvodák egy része nem erre a célra létrejött épületekben működik a városban gyarapodó a családi napközik száma

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> a város nem adta át az általános és középiskoláinak működtetését a KLIK-nek a város gazdag kulturális intézményekben – ezek jelentős építészeti értéket is képviselnek a városban működik és jó kihasználtságú a mozi és rendszeresen vannak színházi előadások is a városban működik egy magán galéria – ami egyben kulturális és üzleti célokat is szolgál a város hat középfokú oktatási intézménnyel rendelkezik, ebből három szakképzést is folytat a városban Kórház és szakellátó intézmény működik a városban működik a Szent István Egyetem (SZIE) kihelyezett kara 	<ul style="list-style-type: none"> konfliktusok a KLIK és az önkormányzat (fenntartó – működtető) között az oktatási intézmények működtetésével kapcsolatban a középiskola szakmai képzési kínálata nincs teljesen összhangban a város gazdasági szereplőinek igényeivel, a városban nincs felsőfokú kifizetése az ipari jellegű szakmai képzéseknek a SZIE kihelyezett karának képzési kínálata nincs összhangban a munkaerő kereslettel a város kulturális kínálata (múzeum) kevésbé van összhangban a fiatal generáció igényeivel és a mai technikai lehetőségeket sem használják ki hatékonyan
4. Gazdaság szerkezet és dinamika	
<ul style="list-style-type: none"> a JNSZ megyei járásközpontok közül a messze legmagasabb az 1000 főre eső működő vállalkozások száma 50 vagy annál több főt foglalkoztató cégek száma 30 ebből hat cég 250 főnél többet foglalkoztat a helyben dolgozók ingázók száma jelentős mértékben meghaladja a városból ingázók számát a magasan képzett lakosok aránya három városrészben is meghaladja a városi átlagot 	<ul style="list-style-type: none"> a városban nincs ipari park, inkubátorház, vállalkozói szolgáltató központ az önkormányzat érdekérvényesítő képessége a gazdasági szereplők körében nem kielégítő alacsony a város turisztikai vendégforgalma általában jellemző az alacsony innovatív potenciál – gyenge a régiós egyetemek és cégek együttműködése a magas jövedelmű vásárlóerő nem helyben költi a pénzét – így nem segítik a helyi szolgáltatások fejlődését a helyi vállalkozások bérkínálata viszonylag alacsony szintű, a szakképzett munkaerőt nem tartják a településen a helyi cégek társadalmi felelősségvállalása alacsony szintű – kevésbé, ill. nem vállalnak szerepet társadalmi akciókban, ösztöndíjprogramokban a város termálvize nem rendelkezik gyógyvíz minősítéssel, ami rontja a város versenyképességét és a termálvíz gyógyászati hasznosítását ellehetetleníti a város szegény színvonalas szálláshelyekben
5. Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
<ul style="list-style-type: none"> az önkormányzat likviditási helyzete megfelelő, erőforrások szabadultak fel a feladatát szervezéssel, a város sikeresen mobilizálta a 2007-2013-ban elérhető Strukturális alapok forrásait – számos beruházási célú, illetve tartalmi fejlesztést eredményező projekt zajlott, a közfoglalkoztatás eszközének hatékony 	<ul style="list-style-type: none"> csökkenő az önkormányzati szociális bérlakás állománya a meglévő önkormányzati bérlakások felújításra és komfortfokozat bővítésére szorulnak,

Erősségek	Gyengeségek
kihasználása	
6. Táji és természeti adottságok és zöldfelületek	
<ul style="list-style-type: none"> ■ meghatározó táji elem a Zagyva folyó ■ a város határában egy természetvédelmi terület és egy tájvédelmi körzet is található ■ az ökológiai hálózat fontos funkcionális eleme belterületen a városi Zagyva ■ jellemző az egyedi tájértékek sokszínűsége ■ tanyavilág emlékei – falusi és lovas turisztikai potenciált jelentenek ■ a város különféle pontjain rekreációs (horgászat) célra használható tavak találhatóak ■ a belváros több, nemrégiben megújított zöldfelülettel rendelkezik, ami összefüggő rendszert alkot ■ új zöldhálózati kapcsolat a városi Zagyva sétány 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a szárazság kezd aggasztó méreteket öltetni, ■ a tájra korábban oly jellemző tanyák nem tudtak megújulni és a kor elvárásainak megfelelően integrálódni gazdasági struktúrába, csak kis számú tanya maradt fenn ■ gazdálkodási határt jelölő fasorok, mezsgyesávok és erdősávok megszűntek (szélérozió erősödése) ■ a Belvároson kívüli, belterületi zöldfelületek leromlott állapotúak ■ a zöldfelületi rendszer jelentősebb elemeit összekapcsoló fasorok csak korlátozottan kerülnek megújításra
8. Épített környezet (épített örökség is)	
<ul style="list-style-type: none"> ■ a város gazdag országos műemléki védelem alatt álló épületekben ■ a védett épületek mindegyik funkciójában van, tehát legalább fenntartása biztosított ■ a városképet nem uralják a házigyári technológiával épült lakótömbök ■ egyes lakóövezetek épületállománya kifejezetten fiatalos korösszetételű (Pelyhespart) ■ a városban alig található üresen álló lakóépület (ami a térség egyéb településein nagyon jellemző) ■ a belterületen nincsenek leromlott állapotú összefüggő szegregált területek ■ a város belvárosi közterületei jelentős arányban megújultak 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a városközpont (Lehel vezér tér) magántulajdonban lévő leromlott állapotú földszintes épületeit a tulajdonosok nem képesek önerőből megújítani ■ a pénzügyi válság miatt a belvárosban a tervezett jelentősebb piaci ingatlanfejlesztések nem valósultak meg – a területen park és parkoló található ■ megjelentek a korábban intézményi használatban lévő üresen álló épületek ■ jelentős értéket képviselő épületek kihasználatlanul vagy alulhasznosítottként állnak (pl. Bathó palota, malom) ■ a város központjában barnamezős terület található (Malom)
9. Közlekedési hálózat és minősége (belső) - Közművek és elektronikus hírközlés	

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ megépült az ADU körforgalom ■ a városban egyre nagyobb városi területet fűz fel a kerékpárút hálózat - a folytatáshoz a tervek rendelkezésre állnak ■ a 31. sz. főút elkerülő út két szakasza megépült ■ A szennyvízhálózat hálózat összességében az életkorának megfelelő állapotú ■ a városban helyi járatú buszközlekedés van ■ a parkolók száma kielégítő a belvárosban 	<ul style="list-style-type: none"> ■ az autóbusz állomás a város központjában található, jelentős környezeti terhelést okoz ■ a várost elkerülő út kritikus harmadik szakasza nem épült meg ■ a kerékpárút kiépítettsége szakaszos ■ a várost érintő vasútvonalon a forgalom csökkenő ■ a vasútállomás és környezetének állapota lehangelő ■ a belső úthálózat minősége változó, jelentős fejlesztések (karbantartás) szükségesek ■ a város nyugati részén található vasúti átkelő túl közel van az állomáshoz, akadályozza a folyamatos közlekedést ■ nincs a belvárosban turista buszok fogadására alkalmas parkoló ■ az ipari hasznosítású területek (munkahelyi övezetek) megfelelő elérése nem minden esetben biztosított (út, kerékpárút hiánya) ■ jelentős problémák vannak az ivóvízellátás elöregedett rendszerével – jellemzőek az ivóvíz biológiai vízminőségi problémái ■ a legkomolyabb gyengeség a csapadékvíz- és belvízelvezető csatornák minőségi és mennyiségi hiányossága ■ az ivóvízhálózatban a korszerűtlenség és a gazdaságtalan üzemeltetés megszüntetésének érdekében indokolt a meglévő közel 59 km hosszúságú, átlagosan 40 évnél öregebb vezetékek cseréje. ■ A szennyvízhálózatban pótlási, felújítási igény a szennyvízátemelő szivattyúk vonatkozásában jelentkezik.
11. Környezetvédelem - klímaturatosság/ energiahatékonyság	
<ul style="list-style-type: none"> ■ a város jelentős termálvíz készlettel bír ■ néhány középületen elhelyezésre kerültek napelemek 2015-ben 	<ul style="list-style-type: none"> ■ nincs az energiagazdálkodásra specializált szervezet vagy személy, és energiahatékonysági koncepcióval sem rendelkezik a város ■ a termálkincs energetikai célú hasznosítása nem jellemző ■ nem minden intézményi épület rendelkezik energiatanúsítvánnyal

KÜLSŐ TÉNYEZŐK:

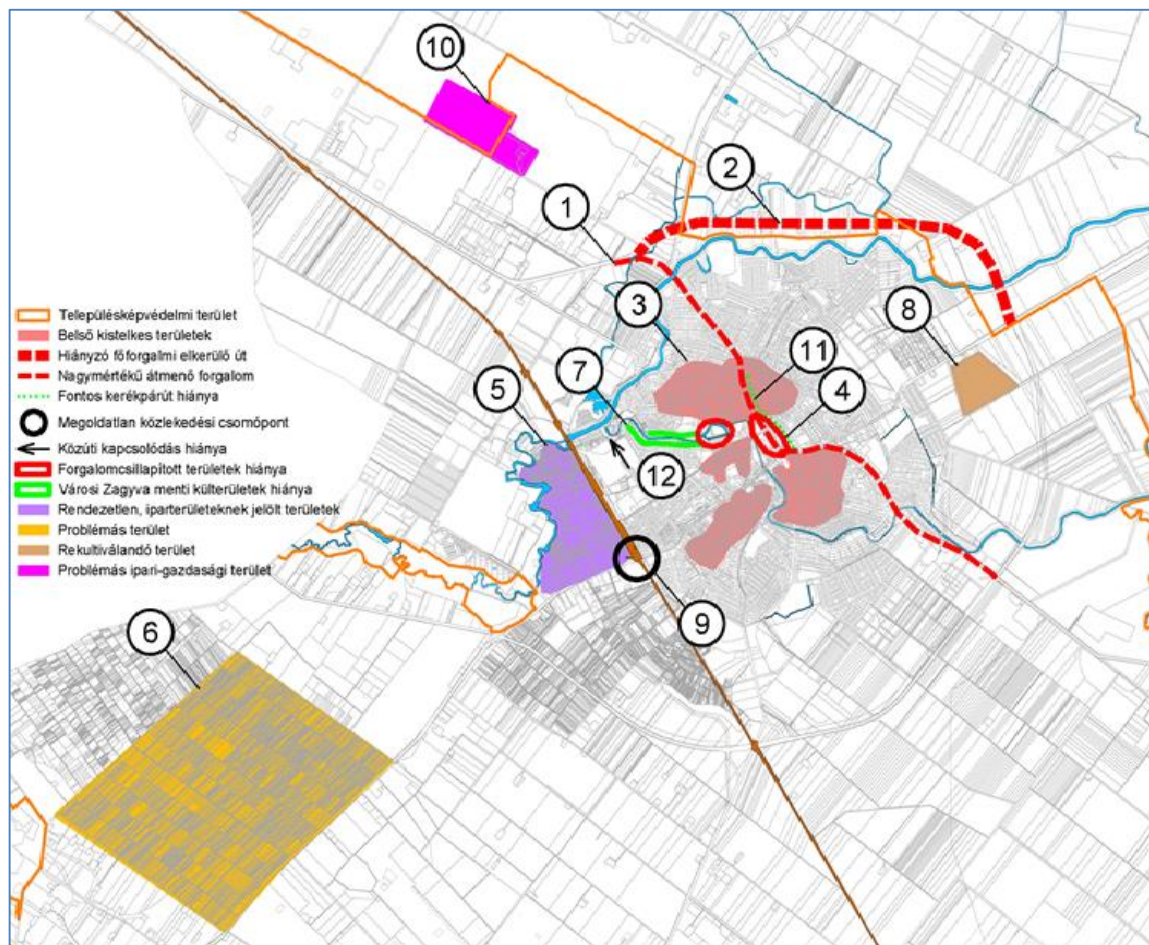
Lehetőségek	Veszélyek
1. Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
<ul style="list-style-type: none"> a migráció elsődleges meghatározó eleme az magas életminőség, ennek biztosításával migrációs nyereségre számíthat a város 	<ul style="list-style-type: none"> európai, illetve országos tendencia a népességszökkenés és elöregedés a csökkenő országos népességen belül a magasabb mobilitású és kedvezőbb társadalmi helyzetű csoportok általában kielégítő életlehetőségeket keresnek
2. Települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő	
<ul style="list-style-type: none"> az alulról építkező, helyi kezdeményezések Európa szerte felértékelődnek, az önkormányzatok nagyban támaszkodnak a helyi közösség aktív részvételére 	<ul style="list-style-type: none"> a különféle globális médiumokon érkező kulturális hatások elvonják a fiatalok figyelmét a helyi értékekről
3. Intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés	
<ul style="list-style-type: none"> a gyakorlat orientált képzésre épülő oktatás folyamatos felértékelődése és erősítésének célja országosan a segélyezés tekintetében a jogkörök jelentős része járási szintre kerül (2015. március 1.) – egységesül az adatbázis, többszörös jogcímű segélyezés lehetősége csökken, várhatóan csökken a szegregátumokat érintő és hatékony beavatkozást ellehetetlenítő rendkívül erős mobilitás 	<ul style="list-style-type: none"> a KLIK és az önkormányzatok együttműködése általában nem zökkenőmentes a szociális ellátás központi átszervezése miatt csökken a személyes kapcsolattartás lehetősége a rászorulókkal
4. Gazdaság szerkezet és dinamika	
<ul style="list-style-type: none"> növekszik az érdeklődés a hazai vidéki turisztikai desztinációk iránt, országosan egyre több sikeres vállalkozás épül erre az adottságra 	<ul style="list-style-type: none"> azon települések és térségek versenyképessége alakul kedvezően, amelyekben jelentős arányt érnek el a magasabb hozzáadott értéket termelő, hálózatban működő helyi /térségi KKV-k hosszabb távú gazdasági stabilitást a magas hozzáadott értéket termelő gazdasági ágak eredményeznek a klaszteresedés jellemző folyamatából kimaradók térségi szintű versenyképessége csökken
5. Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
<ul style="list-style-type: none"> Az adósságkonszolidáció nyomán a város költségvetése középtávon (5-7 év) stabilizálódott 	<ul style="list-style-type: none"> A feladatok alulfinanszírozása már rövid távon újabb pénzügyi problémákat vet fel a központosítás erőforrásokat szabadít fel, de nehezíti az önkormányzatok befolyásának érvényesülését az intézmények működésében
6. Tái és természeti adottságok és zöldfelületek	

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> természeti és táji értékek, tanyavilág működésének bemutatása, népszerűsítése országosan egyre vonzóbb turisztikai vonzerőt jelent zöldfelületi rendszer fejlesztésekre lehetőséget jelent külterületen is az utak, mezsgyék, vízfolyások mentén – évszázados hagyományok folytatása, klímaváltozáshoz való alkalmazkodás segítése 	<ul style="list-style-type: none"> országosan jellemző a figyelmetlen gazdálkodás okán a táji értékek pusztulása – beépítés, elszántás miatt – így eltűnnek az évszázados tájgazdálkodás emlékei a zöldfelületi érdekek háttérbe szorulnak, a zöldfelületek elaprózódása, elépítése, utcák zöldfelületének megszűnése, elépítése, tavak feltöltése ezzel a bel- és külterületi zöldfelületi pusztulása országos jelenség
8. Épített környezet (épített örökség is)	
<ul style="list-style-type: none"> A védett értékek megújítása funkcióval történő megtöltéssel (gazdasági szolgáltatás, turisztikai vonzerő) külső forrásból meg A LEADER típusú források alkalmasak a kisebb beavatkozások következetes végrehajtására 	<ul style="list-style-type: none"> Az épített örökség védelmére, megőrzésére és hasznosítására a Kormányzatnak nincs támogató politikája (adókedvezmény, támogatás)
9. Közlekedési hálózat és minősége (belső és külső) - Közművek és elektronikus hírközlés	
<ul style="list-style-type: none"> a várost érintő 31-es főút teljes egészében megújult a megyehatárig (Heves megye) ezzel a város elérési ideje lecsökkent a város kerékpárút hálózata része egy regionális/ térségi kiterjedésű integrált rendszernek a várost érintő több közútszakasz szerepel a megye fejlesztési programjában, mint támogatandó fejlesztés 	<ul style="list-style-type: none"> a reptér 90 km távolságban van, ami nem elég vonzó a dinamikus gazdasági szereplőknek A M3-as autópályáról Jászberénybe vezető 32 sz. út csak Jászfényszaruig kerül megújításra középtávon szakvélemény alapján Jászberény nem jogosult ivóvízminőség javító programban való részvételre
11. Környezetvédelem - klímatudatosság/ energiahatékonyság	
<ul style="list-style-type: none"> A megújuló energiahordozók pozíciója Európa és világszerte is megőrsődik – az Unóban jelentős prioritás és így kiemelkedően magas keretösszeg jut (ERFA) a kapcsolódó energiahatékonyságot segítő fejlesztésekre általános várostervezési iránymutatás a kompakt, több központú klímatudatos városfejlesztési célok előnyben részesítése 	

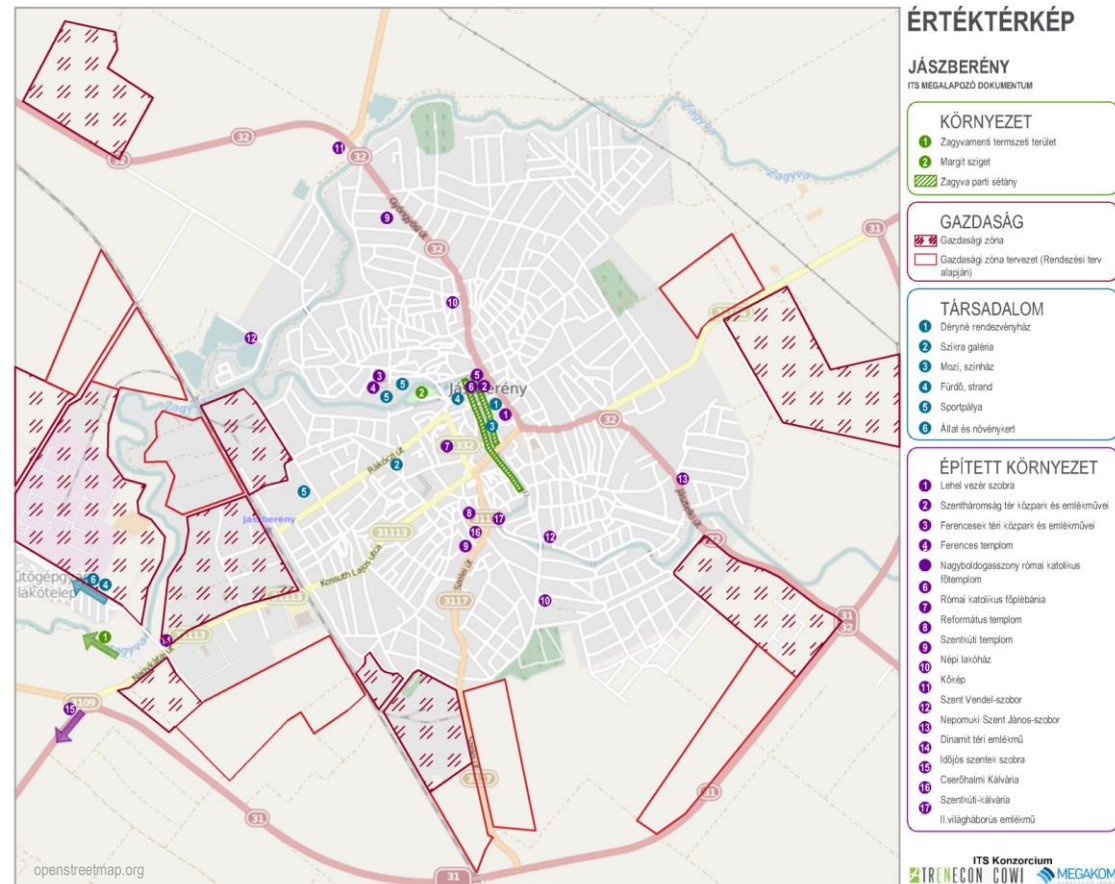
1. térkép Problématérkép

1. Nagy átmenő teherforgalom
2. Hiányzik az északi elkerülő gyűrű
3. Jász övezetek rehabilitációra szorulnak
4. Gépjárműforgalomtól mentes övezetek nincsenek
- Margit szigeti víztorony rekonstrukciója
5. A vasút és a Zagyva közötti gazdasági terület rendezetlen
6. Neszűr problémája
7. A Városi Zagyva mentén hiányoznak közterületek
8. A volt személtlerakó reaktivációja, utóhasznosítása
9. Kossuth út és vasút csomópont
10. Az É-Ny-i ipari gazdasági terület fejlesztése veszélyekkel járhat
11. Bercsényi utcában hiányzik az É-D-i kerékpárút
12. Közlekedési kapcsolatok hiánya a gazdasági területeken

Forrás: Jászberény Településfejlesztési Koncepciója, 2015

2. térkép Értéktérkép

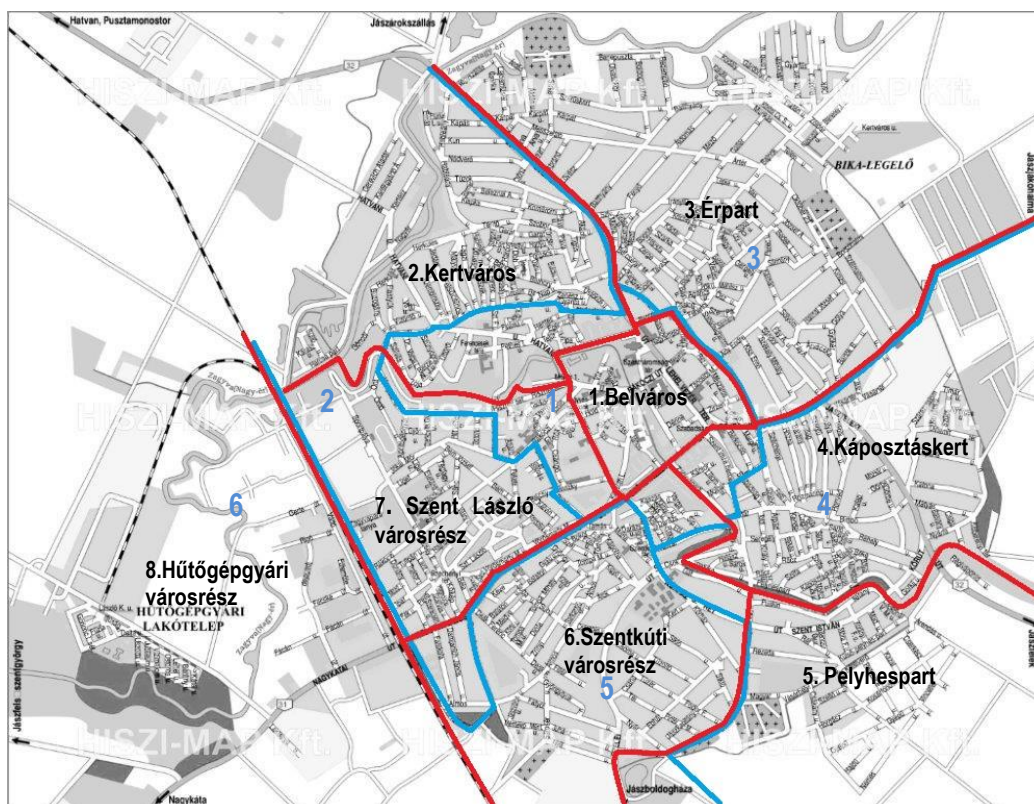
Forrás: saját szerkesztés

2.3 A városrészi szintű helyzetelemzés összefoglalása

Jászberény város Önkormányzatának Képviselőtestülete a város első Integrált Városfejlesztési Stratégiáját (IVS) 2008 májusában fogadta el. Az IVS középtávú fejlesztési dokumentum városrészekre vonatkozó elemzésében nyolc városrész található. Ezek a városrészek az alábbi térképen kék határvonalakkal szerepelnek, és kék számokkal kerülnek jelölésre.

Városrészek 2008

- 1.) Városközpont – 2 akcióterület
 - 2.) Zagyvapart városrész – 1 akcióterület
 - 3.) Érpárt városrész – 0 akcióterület
 - 4.) Pelyhespart városrész – 1 akcióterület
 - 5.) Káposztáskert városrész – 1 akcióterület
 - 6.) „Hűtő” városrész – 1 akcióterület
 - 7.) Portelek városrész – 0 akcióterület
 - 8.) Külterület (tanyák és Neszűr) – 0 akcióterület (Neszűr: anti-szegregációs terv kiemelt beavatkozási területe)
3. *térkép Jászberény város városrészei a 2008-ban elfogadott IVS és a 2015-ben elfogadott Településfejlesztési Koncepció megalapozó munkarésze szerint (térképen nem szerepel a külterületi lakott hely Portelek és a külterület sem)*

Forrás: Jászberény Város Önkormányzata, 2015.

A 2008-as IVS-ben a városrészekben belül összesen hat akcióterület került meghatározásra, azonban nem utcahatárossal, hanem indikatív módon. Kivétel volt ez alól a 2008-ban az ÉAROP funkcióbővítő településközpont fejlesztési célú pályázati kiírására benyújtott és nyertes projektjavaslat célterülete (akcióterület) a Városközpontban.

Városrészek 2015

A 2014 nyarán indult és 2015 nyarán lezáruló, 314/2013. Kormányrendelet alapján kialakításra kerülő Településfejlesztési Konceptió készítése során – szakértői javaslatra – felülvizsgálatra került a városrészi lehatárolás. A lehatárolás tovább tagolta a nagyobb városrészeket, illetve bizonyos területeket áthelyezett más városrészekbe.

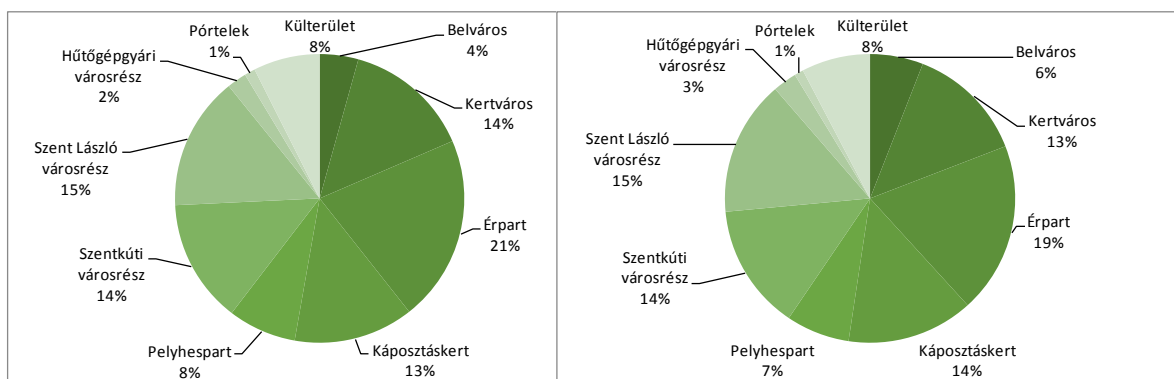
2015 márciusában a Testület a **189/2015. (III.11.) Képviselő-testületi határozattal** elfogadta a Jászberény Város Településfejlesztési Konceptiójának készítési folyamatában (314/2012. Korm. rendelet alapján) a fejlesztési irányokat és a megalapozó vizsgálatokat. A Településfejlesztési Konceptió megalapozó tanulmánya szerint Jászberény **tervezési célú városrészeinek** száma a stratégia készítése időpontjában (2015. április) **tíz**. Ezek az alábbiak (1. térkép)

- 1) Belváros
- 2) Kertváros
- 3) Érpárt
- 4) Káposztáskert
- 5) Pelyhespart
- 6) Szentkúti városrész
- 7) Szent László városrész
- 8) Hűtőgépgyári városrész
- 9) Portelek
- 10) Küllerület

Az alábbi, városrészek közötti összehasonlító elemzés a 2011-es Népszámlálás (KSH) adataira épül és az új városrészi lehatárolás szerint történik.

A városrészek közül mind lakosságszámát, mind pedig lakásállományát tekintve az Érpárt városrész rendelkezik a legnagyobb részesedéssel (2. ábra). A városrészek közel egyenlő arányban részesednek a lakónépesség és a lakásállomány tekintetében is. Egyes városrészek esetében van kisebb eltérés. Nagyobb a lakosságból való részesedése (nagyobb laksűrűség – azonos számú lakosra kevesebb lakás jut) a Pelyhespart és a Kertváros városrészeknek, míg kisebb a Belváros, Hűtőgépgyári és a Káposztáskert városrészeknek (kisebb laksűrűség – azonos számú lakosra több lakás jut). Mivel az adatok a lakások méretével és a háztartások méretével kapcsolatban nem nyújtanak információt, az összehasonlítás alapján nem vonhatók le következtetések az életminőség vonatkozásában.

3. ábra A lakónépesség és a lakásállomány megoszlása Jászberény város városrészei között

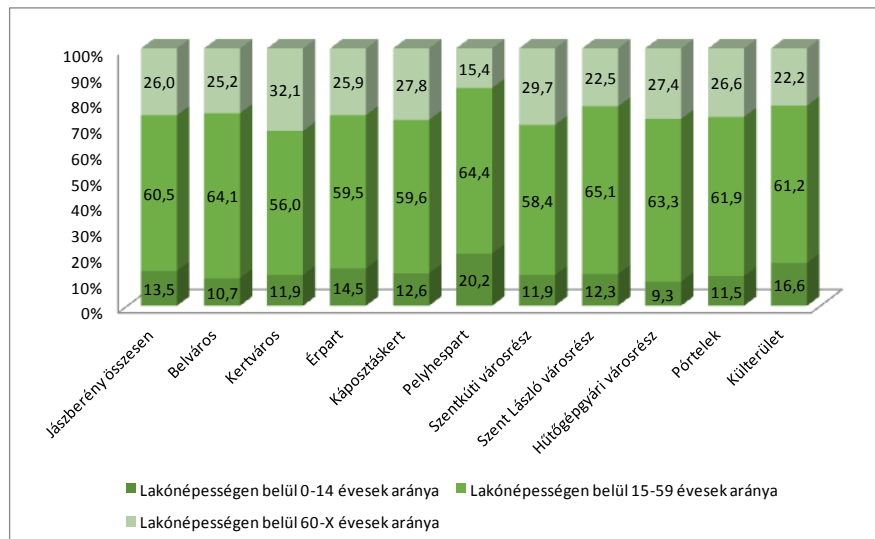

Forrás: Népszámlálás 2011. KSH

A lakónépesség
korcsoportok közötti
megoszlása
városrészenként

Jászberény város lakónépességének száma 27 087 volt 2011-ben (az állandó népesség 26 921 fő). A Népszámlálás (2011) adatai szerint a 0-14 éves korosztály **13,5%**, a 15-59 éves korosztály **60,5%**, míg a 60-X korosztály **26%-ot** képvisel a lakosságon belül. A városrészek között jelentős különbségek jelentkeznek korösszetétel szempontjából (3. ábra).

4. ábra Jászberény lakosságának korcsoportok szerinti megoszlása városrészenként

Forrás: Népszámlálás 2011. KSH (saját szerkesztés)

A **0-14 éves korosztály** a városi átlagnál jelentősebb arányban van jelen az Érpárt, Pelyhespart és Külterület városrészekben. A gyermekkorúak a legmagasabb arányban a Pelyhespart városrészben élnek (20,2%), ahol többnyire fiatal magasabb társadalmi státuszú családok laknak, ennek megfelelően a gyermekek száma is nagyobb. Az átlagnál magasabb külterületi értékre az a magyarázat, hogy a Neszűrben számos hátrányos helyzetű háztartás van, ahol – eltérő okból – szintén a nagycsaládos családmodell a jellemző.

A **munkaképes korúak (15-59 év)** átlag feletti értékét találjuk a Szent László városrészben, a Pelyhesparton, a Belvárosban, a Hűtőgépgyári városrészben, Pórtelken és Külterületen. A korcsoport a leginkább alulreprezentált a Kertvárosban.

A **60 év feletti korosztály** legjelentősebb arányban a Kertváros (32,1%), a Szentkúti, a Káposztáskert, a Hűtőgépgyári városrészekben képviselteti magát. A legjelentősebb mértékű előregedés a Kertváros és Szentkúti városrészekre jellemző.

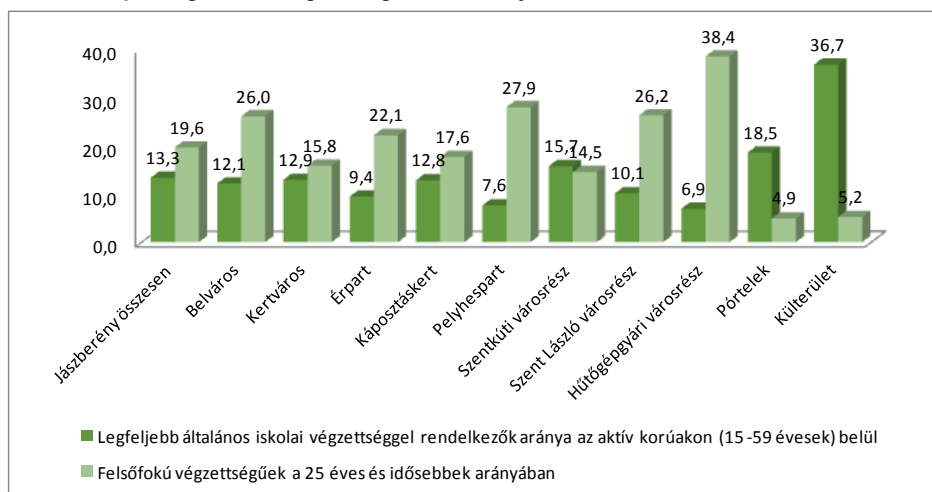
A lakónépesség
iskolai végzettsége
városrészenként

Jászberényben az **aktív korúakon** belül 13,3 % rendelkezik legfeljebb csak általános iskolai végzettséggel, míg a felsőfokú végzettségűek aránya a 25 évesnél idősebb korosztályban 19,6% (4. ábra).

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a Szentkúti városrészben, Pórtelken és a Külterületen haladja meg a városi értéket (azaz annál kedvezőtlenebb); minden más városrész kedvezőbb mutatóval rendelkezik. A legjobb a helyzet három belterületi városrészben. Ezek sorrendben a Hűtőgépgyári városrész, a Pelyhespart és az Érpárt városrészek.

A felsőfokú végzettségűek aránya a 25 év feletti korcsoportban a városi átlagnál magasabb (kedvezőbb) a Hűtőgépgyár, a Pelyhespart, a Szent László, a Belváros, az Érpárt városrészekben és a Szentkúti városrész is valamivel magasabb értéket mutat. Kiemelkedően magas értékről a Hűtőgépgyári városrész esetében beszélhetünk (38,4%), mivel hagyományosan a nagyvállalatok telephelyéhez közeli lakóterületen él a cégek működéséhez szükséges magasan képzett munkaerő.

5. ábra A lakónépesség iskolai végzettsége Jászberény városrészeiben

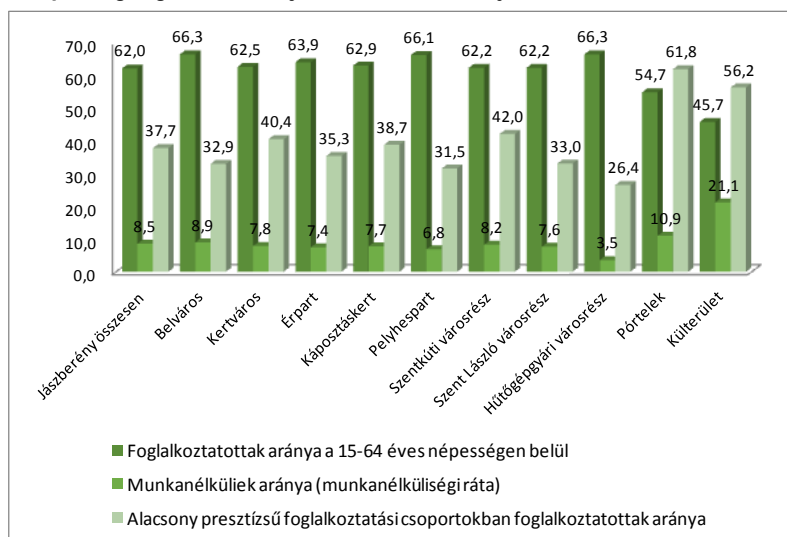

Forrás: Népszámlálás 2011. KSH (saját szerkesztés)

A lakónépesség
foglalkoztatási
jellemzői
városrészenként

A **foglalkoztatási** mutatók országos összehasonlásban a városra vonatkozóan kedvezőek, városrészenként azonban jelentős eltérések mutatkoznak. A **foglalkoztatottak aránya** a munkaképes korúakon belül Jászberényben 62,0%. Ennél jóval magasabb az arány a Hűtőgépgyári, a Pelyhespart városrészekben és a Belvárosban. A Káposztáskert, az Érpart, a Kertváros, és a Szentkúti városrészekben az arány ugyan magasabb az átlagnál, de minimálisan. Míg valójában egyedül Portelek és a Külterület értékei vannak mélyen az átlag alatt.

6. ábra A lakónépesség foglalkoztatási jellemzői Jászberényben városrészenként

Forrás: Népszámlálás 2011. KSH (saját szerkesztés)

A **munkanélküliek** aránya a városban 8,5% volt a Népszámlálás évében (2011). Ezt meghaladó, azaz kedvezőtlenebb értékeket a Külterületen, Portelken, a Belvárosban és a Szentkúti városrészben találunk. Megjegyzésre érdemes jelenség a Belvárosban a magas munkanélküliségi arány. A jelenség elsősorban az előregedő népességből ered, amelyen belül az 50 év felettiek növekvő munkanélküliségi problémái jelennek meg Jászberényben is. Tehát itt nem az alacsony státuszú lakosság nagyobb arányú jelenléte a mutató átlagot meghaladó értékének oka. A Külterületen a munkanélküliség 21,1 % azaz több mint kétszerese a városi átlagnak.

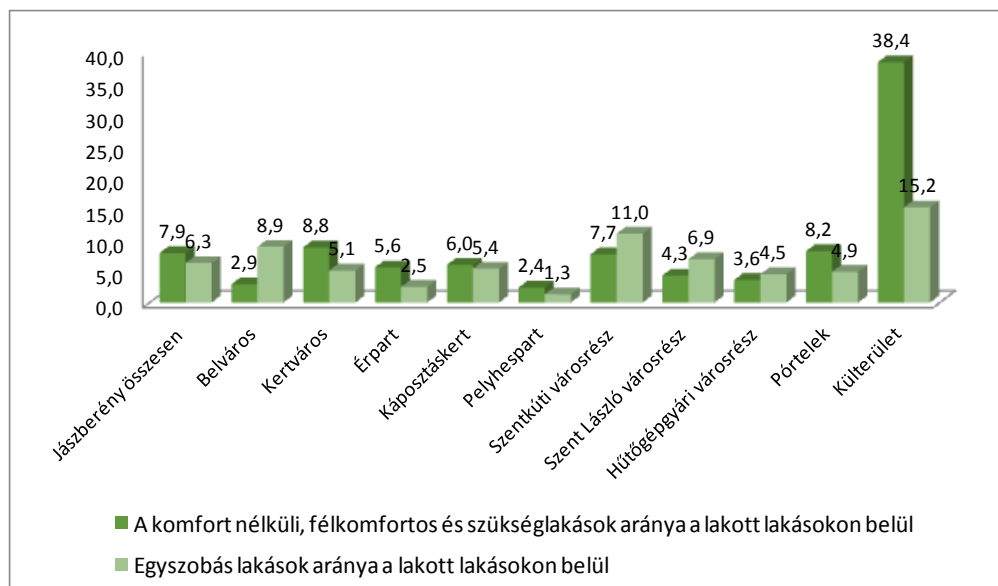

A lakásállomány
jellemzői
városrészenként

Jászberény számára fontos, hogy gazdaságát a magasabb hozzáadott értékű gazdasági tevékenységekkel erősítse. Az **alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban dolgozók aránya** 37,7%. Pórtelken, a Külterületen, a Szentkúti és Kertváros városrészekben magasabb, azaz kedvezőtlenebb az érték. A magasabb hozzáadott értéket termelő ágazatban dolgozók aránya a legmagasabb a Hűtőgépgyári, a Pelyhespart, Belváros és a Szent László városrészekben, ami jelentősen befolyásolja a városrészek presztízsét is.

A városban összesen 12 154 lakás található (2011). A lakásállomány komfortfokozatát és korát illetően rendkívül változatos összetételű. A városfejlődés során jellemzően egy-egy városrészben egy korszakban épült lakásokat találunk – ez alól a leginkább a Belváros a kivétel, ahol a 19. századi lakóépülettől kezdve a 1980-as évekig találunk lakóépületet, utóbbi paneles technológiával épült. A legfiatalosabb összetételű lakásállomány a Pelyhespart városrészben található.

7. ábra A lakásállomány néhány jellemzője városrészenként Jászberényben

Forrás: Népszámlálás 2011. KSH (saját szerkesztés)

A lakások komfortossága és az egyszobás lakások aránya jelentős indikátora a lakásállomány minőségének. A **komfort nélküli lakások aránya** Jászberényben az állomány 7,9 %-t teszi ki. Belterületen ennél átlagban rosszabb az állomány minősége a Kertvárosban és Pórtelken. A lakásállomány kimagaslóan magas aránya komfort nélküli a Külterületen (Neszűr) (38,4%). A lakásállomány komfortosság tekintetében a legkedvezőbb összetételű a Pelyhesparton, a Belvárosban és a Hűtőgépgyári városrészben.

Az **egyszobás lakások aránya** a városban 6,3% - amit meghalad a Szentkúti városrész, a Belváros és a Külterület aránya (15,2%). Az arány ugyanakkor a 0% felé tart a Pelyhespart és az Érpárt városrészekben, de a többi, eddig nem említett városrészben is alacsonyabb (azaz kedvezőbb) az átlagnál.

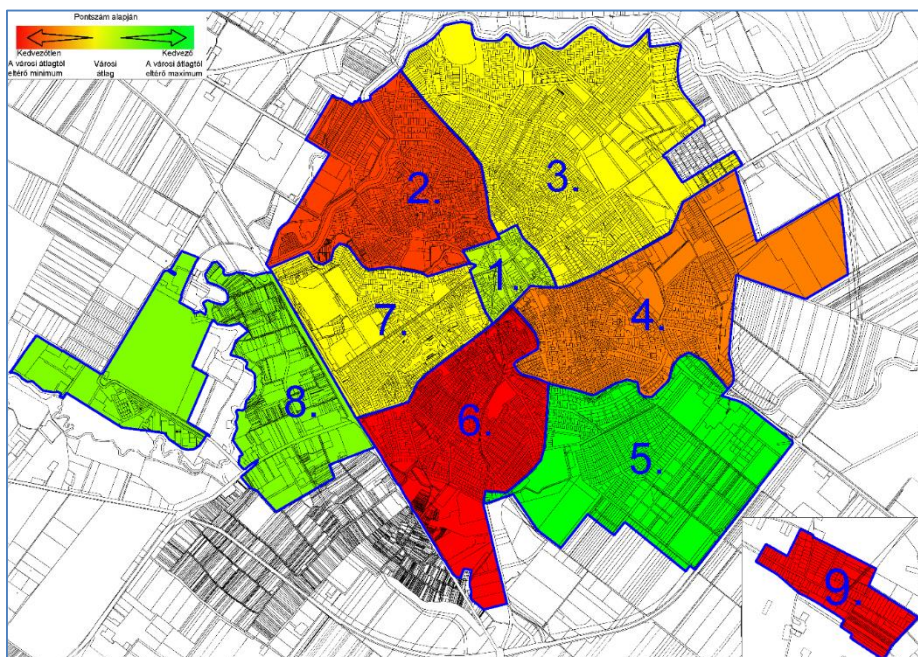
Összefoglalva elmondható, hogy Jászberény városrészei között markáns különbségek rajzolódnak ki a társadalmi jellemzők és a lakásállomány sajátosságai alapján. A lakosság iskolai végzettsége és foglalkoztatási jellemzői alapján a város magas presztízsű lakóterületei a Belváros a Hűtőgépgyár és a Pelyhespart városrészek. Ha dinamikát is vizsgálunk, fontos figyelembe vennünk a lakosság korcsoportok szerinti összetételét is és e tekintetben a Belváros és a Hűtőgépgyári városrész öregedő népessége miatt már hátrább szorul.

Közepes a társadalmi presztízse a városrészek többségének (hol jobb, hol kedvezőtlenebb mutatóértékekkel), ugyanakkor ez alól kivétel a Szentkúti városrész. A Szentkúti városrész belterületén a legkedvezőtlenebb társadalmi és foglalkoztatási értékekkel bír. Portelek helyzete minden vizsgált mutató alapján belterületén a legkedvezőtlenebb, viszont itt fontos tényező az elszigetelt városföldrajzi helyzet – aminek nyomán a fizikai (úthálózati) kapcsolat megerősítése a legfontosabb. A város külterülete a Külterület városrész néven minden mutató esetében a városi átlagtól többszörösen kedvezőtlenebb értéket mutat. A fő „felelős” a Neszűr, ami a város anti-szegregáció tervének legfőbb célterülete.

A lakásállomány minősége összhangban van a társadalmi jellemzőkkel – azaz a legkedvezőbb képet a magas presztízsű és egyben dinamikus(abb) városrészek mutatják: Pelyhespart, Érpárt, Hűtőgépgyári városrész – a belváros e tekintetben már kevésbé mutat kedvező képet. A legleromlottabb összetételű lakásállomány a Szentkúti városrészben és Pórtelken található – természetesen a Külterületnél ezek a városrészek is kedvezőbb képet mutatnak.

Jászberény Településfejlesztési Konceptiójának 2014-ben készült megalapozó tanulmányában szereplő térkép (2. térkép) egy pontozáson alapuló módszertannal készült városrészi értékelést mutat be. Az értékelés eredménye közel egybeesik a fenti elemzés eredményével.

4. térkép „A társadalmi problémák halmozódása az újonnan lehatárolt városrészek szerint 2011-ben.” (eredeti ábracím)

Forrás: Jászberény Településfejlesztési Konceptiója 2015. Egyeztetési dokumentáció 2. kötet helyzetfeltárás 197. oldal 2015.

Ez alapján a városi átlagnak megfelelőek a társadalmi és épített környezet jellemzői és folyamatai az Érpárt és Szent László városrészekben, ettől valamivel kedvezőbb a Belváros helyzete, a legkedvezőbb pedig a Hűtőgépgyári és Pelyhespart városrészek pozíciója. Az átlagnál kedvezőtlenebb tendenciák uralják a Káposztáskertet és a Kertvárost. A legkedvezőtlenebb a helyzete a Szentkúti városrésznek és Porteleknek.

A városrészek funkcionális jellemzői:

Az egyes városrészeket statisztikai mutatók mellett funkcióik jellemzik a leginkább. A funkcionális sokszínűség vagy egyoldalúság fejlesztési lehetőségeket és szükségleteket is jelent.

A városrészek
funkcionális jellemzői

A városrészek funkcionális jellemzői:

Az egyes városrészeket statisztikai mutatói mellett funkcióik jellemzik. A funkcionális sokszínűség fejlesztési lehetőségeket és egyben szükségleteket is jelent.

1) Belváros:**Funkciók:**

- közintézmények: Nagyboldogasszony Kéttannyelvű Katolikus Általános Iskola és Gimnázium, JKI Belvárosi Általános Iskola – Székely Mihály Tagintézmény, Posta, Ügyészség, Bíróság, Városháza, Lehel vezér Gimnázium, Klapka György Szakközép- és Szakiskola Általános Iskola és Speciális Szakiskola, Palotássy János Zeneiskola
- kulturális funkció: Déryné Művelődési Központ, Lehel Film-színház, Jász Múzeum, Jászság Népi Együttes székháza, Malom Színház
- egyházi intézménynek: Nagyboldogasszony Főtemplom, Parókia
- közlekedési funkció: helyközi autóbusz pályaudvar, pakolók
- rekreációs funkció: Jászberényi Strand és Termálfürdő
- közparkok: Zagyva-part sétány, Szentháromság tér, Fürdő utcai park, Conselve park,
- kereskedelmi funkció: bankok, piac, kiskereskedelmi üzletek
- szolgáltató funkció: éttermek, vendéglátóhelyek, nyilvános WC (korábbi Touring Hotel épülete)

Általános összefoglaló / problémák hiányosságok feltárása:

A belváros jellemzően vegyes funkciójú terület, a lakófunkció jelen van, de nem domináns. A zöldfelületek, közterületek és középületek megújulása az elmúlt 7 évben jelentős lendületet vett – a Zagyva-parton sétány kialakítására is sor került, három középület teljes egészében megújult. A tömb belsők rendkívüli rendezetlensége oldódni látszik, igazi áttörést a Déryné tömb esetében érte el a város (itt szanálások és közterület rendezés történt). Ugyanakkor, a belváros több jelentősebb problémával is küzd: a belváros üzletei (Lehel vezér tér) nem képesek önerőből megújulni és nem méltók a város gazdasági erejéhez és központi szerepköréhez (a közterület megújítások nem érték el eddig a kívánt dinamizáló hatást), a belvárosban még mindig vannak hasznosítatlan önkormányzati tulajdonú középületek (Malom, Bathó palota), és további közterületek (pl. Déryné tömb) igényelnek átható rekonstrukciót.

A Belvárosban komolyabb fejlesztési potenciált jelent a termálfürdő, aminek tanuszodával (25 m hosszú) történő bővítése a helyi iskolák igényeire alapozódik. A turisztikai célú vonzerő és szálláshely fejlesztések is szükségszerűek pl. a Jász Múzeum anyagának egy része a Jász Kaszinó épületébe való áthelyezése (Érpart városrész) és a Turing hotel fejlesztése egy-egy ilyen lehetőséget és fejlesztési szükségletet jelent. Rég napirenden lévő hiányosság a Belvárosban a Piac átalakítása, ahol szervezeti és infrastrukturális fejlesztés is szükséges. Szervezeti fejlesztés elindult, létrejött a Jász Piacért Egyesület termelők, gazdálkodók és a lakosság, valamint az önkormányzat összefogásával az egészséges és friss, helyi termék népszerűsítése, illetve eladásának segítése érdekében. Ugyanakkor infrastrukturális fejlesztés is szükséges, melynek során a piacsnak és annak környezete is meg kell, hogy újuljon (szükség esetén fizetős parkolók kialakítása, parkolási rend megváltoztatása). Az intézményfenntartást segítő az iskolák és kulturális funkciójú intézmények energetikai korszerűsítése az önkormányzat kiemelt feladata, ami komplex energetikai korszerűsítést, és a megújuló energia-hasznosítás arányának növelését jelenti.

2) Kertváros:**Funkciók:**

- elsősorban lakófunkció,

- egyházi intézmények (Jézus Neve templom- Ferences templom és kolostor, Római Katolikus egyház Szeretetszolgálat Szent Klára Idősek Otthona),
- rekreációs funkció (Ferences templom előtti park, Margit sziget, Szántai József Tornakert, Vasas Horgásztó és környéke),
- közfunkciók (JVV Np. Zrt., szabadtéri színpad, Kuckó Óvoda, Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény, „Naplemente” Idősek Otthona, Idősek Klubja, Támogató Szolgálat és közösségi (pszichiátriai) ellátás, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,)
- kiskereskedelmi funkció - kisebb mértékben helyi igényeket kielégítő
- alközpont nincs
- Közlekedés Kerékpárút, Hatvani út a 32. út alternatívája

Általános összefoglaló / problémák hiányosságok feltárása:

A városrészhez jelentősebb terület került csatolásra a korábbi Városközpont városrészből. Ezzel a városrész funkciógazdagabbá vált, hiszen a központ zöldfelületi rendszeréhez szervesen kapcsolódó Margit Sziget és Ferencesek tere a városrészen került. Az alapvetően lakófunkciójú területen jelentősebb problémát jelent és fejlesztést igényelnek kiterjedt zöldfelületek és a szociális alapszolgáltatás infrastruktúrája.

Szükséges beavatkozást jelent a szociális alapszolgáltatások és szakellátások infrastrukturális fejlesztése. Ezen belül kérdés, hogy az önkormányzat által működtetett egyéb szociális ellátás (fogyatékkal élők nappali otthona, támogató szolgáltatás és közösségi ellátás, ill. egyéb) mely intézményben kerülnek elhelyezésre.

A városrész központhoz közel eső része gazdag zöldfelületekben, amelyek minősége jelenleg nem felel meg a kor elvárásainak. Margit Sziget és a Ferencesek tere jelentős további zöldfelületi potenciállal rendelkezik, ahol a játszótér fejlesztésre is igény mutatkozik. A Margit-szigeten a víztorony szolgáltató pl. éttermi funkciójának kialakítása több éve napirenden van.

3) Érpárt:

Funkciók:

- elsősorban lakófunkció,
- Közfunkciók: Jászberényi Városi Könyvtár és Információs Központ, Belvárosi Általános Iskola, Földhivatal, Sün Sámuel óvoda, Zengő óvoda, Sportcsarnok, Ifjúsági ház, Fogyatékkal Élők Klubja, Hamza Gyűjtemény és Jász Galéria, Honvéd Jász Kaszinó, Mentőkutyás Kiképző Bázis
- kisebb mértékben helyi igényeket kielégítő kiskereskedelmi funkció –Sólyom Panzió
- közlekedés: körforgalmi csomópont, kerékpárút
- köztemetők
- alközpont nincs

Általános összefoglaló / problémák hiányosságok feltárása:

A városrész funkciói a Belvároshoz közeli területen koncentrálnak (ez az egyetlen – határoló utca funkcionálisan valójában még a városközpont része), a városrész teljes egészében lakófunkciójú. A 31 főút Heves és Szolnok felé vezető szakaszán jelentős beruházásként zajlott az ADU csomópont, ami a városrész és a Káposztáskert közötti határvonalon található. Batthyány utcai játszótér – közelben élelmiszerbolt, húsbolt – potenciális alközpontja a városrésznek.

A városrészben nincs alközpont, még kiskereskedelmi egység is csak kevés. A Báthori úti óvoda (Kuckó) megszüntetése várható, mivel nem óvodának épült és kis létszámú – új óvoda építése tervezett a Magyar utcában a Pelyhes Part városrészben). Minden közfunkció esetében kedvezőtlenek az energetikai sajátosságok. A városrészben található Ifjúsági Ház funkciója kiüresedett átalakítása és esetlegesen más, nem kulturális funkcióval való megtöltése időszerű. Szükséges továbbá a Fogatékkal élők új helyre költöztetése (érintett városrész: Kertváros).

A Jász Múzeum (Belváros) kiállítási anyagának egy része a tulajdonba kerülő Honvéd Jász Kaszinó épületébe kerülhet, ami így – hosszú évek alulhasznosítása után – potenciálisan múzeumi funkciót kap. Az önkormányzat rendelkezik hasznosítatlan ingatlanokkal egyebek mellett az Ady Endre út 21. sz. alatti ingatlan (eredetileg lakóház) hasznosítása is napirenden van. Fehértói temető mögötti területen ideálisak a körülmények egy Napenergia park létrehozására.

4) Káposztáskert:

Funkciók:

- elsősorban lakófunkció,
- közfunkciók (Terplán Zénó Ferences Szakképző Iskola, Munkaügyi Kirendeltség, Katasztrófavédelmi Kirendeltség (Tűzoltóság))
- közcélokat szolgáló magánfejlesztés: Huszárlaktanya épületegyüttesének hasznosítása, családi napközi (Fazekas utca)
- kereskedelmi funkció: főleg a 31.sz főút mentén– üzletek, benzinkutak, Aranyas Étterem és Rendezvényház, Gazdakör székház (Árpád út),
- közlekedés: körforgalmi csomópont, kerékpárút
- alközpont nincs
- határos külterületen: Necső telep – ipari tevékenység koncentrációja

Általános összefoglaló / problémák hiányosságok feltárása:

Az alapvetően lakófunkciójú területen megy keresztül a Szolnok felé vezető út kivezető szakasza, aminek forgalma terhelt. A városrészben fejlesztési potenciálként jelentkezett korábban a Huszárlaktanya. Az ingatlan értékesítését követően magánkézbe (Jász-plasztik Kft.) kerülő jelenleg (2015) zajlik az átalakítása és funkcióba vonása. A városrészben továbbra is problémát jelent és 31 és 32 főút találkozásában a forgalmi rend átszervezése, aminek megoldása egy körforgalmi csomópont létrehozásával volna biztosított. A forgalmi közlekedési probléma megoldása érintené a Bundás kutat, aminek szükségessé válna az áthelyezése.

A Káposztáskert városrész peremén, illetve az ezzel érintkező külterületi részen jelentős ipari potenciál koncentrálódik, ahová nagy számban kerékpárral közlekednek a dolgozók. Jelenleg nincs kerékpárút a városrészen keresztül így nincsenek biztosítva a biztonságos közlekedés feltételei. A városi Zagyva a városrész határát jelenti a Pelyhespart felé a holtág és környezetének hasznosítása a lakófunkció erősítése, élhetőbbé tétele érdekében elvégzendő feladat.

A városrész peremén a volt hulladéklerakó rekultivációja megtörtént, a terület egyelőre nem alkalmas beépítésre. A napelem park építésének másik lehetősége itt merült fel.

5) Pelyhespart:

Funkciók:

- elsősorban és szinte kizárólag lakófunkció
- közfunkciók: Szivárvány Óvoda, Városi Önkormányzati bölcsőde és Védőnői szolgálat, Klapka György Szakközép- és Szakiskola Általános Iskola,

- Szent Imre temető, Izraelita temető
- kisebb mértékben helyi igényeket kielégítő kiskereskedelmi funkció (pl. Coop ABC, pizzéria – csak rendelés)
- egészségügyi szolgáltatások (magánrendelések)
- közlekedés: városközpont elkerülését biztosító körút (Rét u.- Szent István krt.)
- alközpont nincs

Általános összefoglaló / problémák hiányosságok feltárása:

A városrész a 2008-as IVS-ben ebben a területi lefedettségben nem létezett. Funkcionális értelemben a legkevésbé változatos városrész. A területet magas státuszú, fiatalos lakásállomány jellemzi. Néhány gyermekek számára fenntartott önkormányzati intézményen kívül egyéb közfunkció nem található itt. A területen halad keresztül az az útszakasz, mely a városközpont elkerülését biztosítja a régi a 32. sz. főút irányába. A városrészben problémát jelent és fejlesztést igényel, hogy a magas gyermeklétszám miatt intézményi hiányosság jelentkezik a bölcsődei és óvodai ellátásban, szükségessé vált egy óvodai intézmény építése (Magyar utca). A régi játszótér fejlesztésével újabb szabadidő eltöltését segítő infrastruktúra kerül kiépítésre.

A városrészt északról a városi Zagyva határolja, ami lehetőséget és problémát is jelent. Megfelelő lakókörnyezet és hasznosítás esetén növeli a lakókörnyezet minőségét ezzel értékét. A Zagyva part hasznosítása tehát beavatkozást igényel a város részéről (pl kerékpárút étesítése biztonságos közlekedés és a tervezett turisztikai hálózatba való bekapcsolódás érdekében). A kerékpárutak hiánya a város minden részén problémát jelent – a városrészben a Szent István Krt. volna ennek ideális vonala.

A terület a város jelenleg legvonzóbb lakóterülete, ahol indokolt a lakásépítések lehetőségének biztosítása, azaz további telkek kialakítása annak érdekében, hogy minél több fiatal teresen otthont kellemes lakókörnyezetben. Ugyanakkor fontos a családok számára nélkülözhetetlen funkciók biztosítása. A városrészben nem csak magánházak találhatóak, hanem társasházak is – ezek felújítása, energetikai korszerűsítése időszerű és a lakóknak komoly problémát jelent. Megújításuk az önkormányzat egységes városképet támogató homlokzatmegújítási programján keresztül támogatható.

A városrész peremén folyamatban van egy hulladék udvar kialakítása (külterület).

6) Szentkúti városrész:

Funkciók:

- elsősorban lakófunkció,
- Jászberényi Szent Erzsébet Kórház szakellátást biztosító egészségügyi intézmény, Mentőállomás, orvosi rendelő, Posta 2, Jász Látogató Központ, Fürkész Óvoda), Csillagház-cserhaj központ (Faiskola u. 3.), Szentkúti templom, Kálvária
- Szentkúti tér és további közparkok
- kisebb mértékben helyi igényeket kielégítő kiskereskedelmi funkciók
- Református temető
- közlekedés: a városközpont elkerülését biztosítja (Attila u. – Kórház u. – Rét u.), a vasúton való átkelés nyugati irányban
- kereskedelem: szuper- és hipermarketek, bevásárlóközpontok, ill. Bp. irányába
- alközponttá alakítható terület a kórház és környezete, beleértve a Szentkúti teret is, mellyel összeköttetése egy új kerékpárút építésével is megteremtődik
- Vállalkozás: Trend Kft., Darázs Keverő 2000 Kft. – külterület?

Általános összefoglaló / problémák hiányosságok feltárása:

A városrész Jászberény belterületén (Portelektől eltekintve) a legalacsonyabb státuszú lakosságát tömöríti és lakásállománya sem kedvező minőségű. A városrészben található a Kórház és egyéb szakellátást biztosító intézmények. A városrész belváros közelében lévő alközpontja a Szentkúti tér, ami egyházi létesítményekhez kapcsolódik. A zöldfelület és a közterület elhanyagoltak – a terület megérett egy átfogó közterület rekonstrukcióra és zöldfelület fejlesztésre, kerékpáros útvonal kiépítésével szorosabb volna a kapcsolata a kórházzal és annak környékével. A kórház és környéke a városrész potenciális alközpontja.

A városrész legkedvezőtlenebb társadalmi és épített környezeti viszonyai annak nyugati részén figyelhető meg, a vasút mentén. A Faiskola út több évtizede egy krízisterület, a számos önkormányzati bérlakás és a bennük élő alacsony státuszú lakosság miatt. A sikertelen szociális városrehabilitációt célzó pályázatot követően a város a krízisterület megszüntetése mellett döntött és megtette az első lépéseket a lakóépületek kiürítésével. A kiürült lakóépület(ek) hasznosításra várnak. A Csillagház-cserhaj közösségi ház a Komplex telepprogram keretében jelenleg kialakítás alatt van.

A Faiskola úti lakóterület közelében a Kossuth Lajos úton található a Fürkész óvoda. Az óvoda és környéke megújítása időszerű és az önkormányzat az óvodamegújítási célú fejlesztései között szerepelteti a helyszínt.

A Kossuth utca (31.sz főút belterületre eső Budapest felé vezető szakasza) és a vasútvonal kereszteződésének kialakítása nem felel meg a kor elvárásainak. Vasúti átkelő helyzetének rendezése (átépítéssel és/vagy szervezéssel) szükségszerű feladat, amiben a város és a MÁV Zrt. együttműködése szükséges.

A városrészben található Jászberény legbelvízveszélyesebb területe, ez a Sáros-ér környéke, ami a városrész déli peremén, az elkerülő út vonalán belül található.

A városrészből továbbá szükséges az ipari zóna elérésének biztosítása feltárási út és hivatásforgalmi kerékpárút építésével.

7) Szent László városrész:**Funkciók:**

- elsősorban lakófunkciójú terület,
- közintézmények (JKI Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Központi Óvoda, Liska József Szakközépiskola, Gimnázium és Kollégium, Gézegyáz Óvoda, Gólya Református Óvoda, Szent István Egyetem Alkalmazott Bölcsészeti és Pedagógiai Kar, kollégium;SZIE Gyakorló Sport Általános Iskola és Gimnázium, Terplán Zénó Ferences Szakképző Iskola - Monostori úti intézménye)
- Eörsdögh – ház (műemlék épület, jelenleg részben használaton kívül, részben szociális bérlakásként funkcionál)
- sportlétesítmények (Városi stadion, műfüves pályák, Jégpálya, Yakuza Ház),
- kereskedelmi és vendéglátó ipari egységek (Szikra Galéria, kávéház, étterem, rendezvényház; Andrassy Rendezvényház),
- közlekedés (vasútállomás és környezete); parkolók, kerékpárutak
- alközpont nincs

Általános összefoglaló / problémák hiányosságok feltárása:

A városrész a központtól nyugatra esik. Gerincét, ahol változatos funkciói koncentrálnak, a Rákóczi út adja. A városrész potenciális alközpontja a Rákóczi út végén található vasútállomás, amely meglehetősen rossz állapotban van, környezete pedig funkcionális és leromlott állapotú. Az alközpont fejlesztési iránya az inter-modalitás felé hat, azaz a városközpontban lévő autóbusz

állomás bizonyos feladatainak kitelepítése erre a helyszínre történne. A Rákóczi út koncentrálna a közép és felsőfokú oktatási intézményeket és innen nyílik a sportpályákhoz vezető út. Itt az utóbbi időben a legnagyobb volumenű fejlesztés a fedett jégpálya kialakítása volt, ami erősíti a városrész speciális, rekreációs jellegét. A városrészben további sport és rekreációs vonatkozású fejlesztésekben érdemes a városnak gondolkodnia ilyen pl. az Y ház: küzdősport centrum létrehozása, fejlesztése a Korcsolya utcában

A városrészben szükségletként jelentkezik az óvodák fejlesztése (református óvoda – Bölcsődei funkcióval való ellátása). A városrészben két jelentősebb ingatlan is hasznosításra vár: a volt Rákóczi úti iskola épülete és az Eördögh-ház (műemlék épület). A városrészhez kapcsolódó ipari zónához kapcsolódóan szükséges egy feltárási út építése a Vaspálya és Monostori út között, mihez természetesen a víz és szennyvízvezeték kiépítése is szükségszerűen kapcsolódik.

8) Hűtőgépgyári városrész:

Funkciók:

- elsősorban lakófunkciójú terület,
- jelentősebb kereskedelemegységek (pl. Tesco, Aldi, Lidl, PennyMarket, Deichmann, autószalonok, egyéb kereskedelmi egységek),
- rekreáció (Lehel Sport és Szabadidő központ - uszoda, Sportcsarnok, Jászberényi Állatkert és Növénykert)
- Maci Alapítványi Óvoda, Fejlesztő Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat
- alközpont nincs
- Közlekedés: kerékpárút, elkerülő út

Általános összefoglaló / problémák hiányosságok feltárása:

A városrész viszonylag izolált helyzetben a város peremén található. A hagyományos ipari termelési gócpont körül az elmúlt évtizedekben jelentős kiterjedésű viszonylag magas státuszú lakóterület alakult ki. A város rekreációs és sport komplexumai itt koncentrálnak, ami rendkívüli lehetőséget jelent egy integrált, egymásra épülő és egymás szolgáltatását kiegészítő speciális szerepkörű centrum/alközpont kialakítására. A terület meglévő funkcióinak kiterjesztésével a sportlétesítmények és kapcsolódó szolgáltatások (kemping, szálloda) fejlesztésével a sport turizmus központjának válhat alkalmassá. A sportturizmus mellett az ökoturisztikai fejlesztéseknek is kiváló adottságai vannak azzal, hogy a több évtizede sikeresen működő Állat és Növénykert itt található és azzal, hogy a városrészhez közvetlen kapcsolódóan természet közeli állapotot találunk. Ez kiváló lehetőséget jelent pl. erdei iskola+kalandpark együttesen fejlesztéséhez.

A városrész fentebb leírt előregedési folyamata szükségessé teszi, hogy megerősítésre kerüljenek vagy kiépüljenek olyan szolgáltatások bázisai, amihez állandó gondoskodó jelenlét kell.

9) Portelek:

Funkciók:

- lakófunkciójú terület,
- Hétszínvirág Óvoda
- egy kisebb alközponttal és kereskedelmi egységgel
- kulturális célokat szolgáló létesítménnyel

Általános összefoglaló / problémák hiányosságok feltárása:

Portelek Jászberénytől 12 km-re található dél-nyugati irányban. A 32. sz főút belterületi (városközponti) szakaszából Farnos felé vezető úton érhető el. Portelken az intézményi szolgáltatások közül az óvodai ellátás biztosított, ezen kívül a háziorvosi ellátás is jelen van a hét

meghatározott napjain. Portelek településrészen fúrt kutak biztosítják a vízellátást. A kutakból kitermelt víz vas- és mangántartalma határérték körüli, az ammóniumtartalom azonban meghaladja az előírt értéket. A közműhálózat hiányosságai továbbra is kiemelt problémát jelentenek: Portelken nincs kiépített szennyvízhálózat és nincs tisztítótelep sem. A várostól való távolság miatt a hálózatba történő bekapcsolás nem lehetséges, ezért biológiai megoldás alkalmazása javasolt. Portelken van vasútállomás, amely a Hatvan-Szolnok vonalon található. Jászberény vasúton 10 perc alatt érhető el. A tömegközlekedés másik módja az autóbusz, amelynél az esti órákban induló kevés járat okoz gondot a településre igyekvőknek.

Portelek a vidékies életmód a tanyavilág bázisa is. Számos felújított és jó működő tanya található a környéken, amelyek lehetőséget jelenthetnek a Falusi turizmus számára. – Ez kapcsolódik a külterület fejlesztési lehetőségeihez.

10) Külterület:

Funkciók:

- agrártermelés
- lakófunkció (Neszűr és tanyavilág)

Adottságok: Natura 2000-es területek, Zagyvamenti Természetvédelmi Terület, Hajta-mocsár Természetvédelmi Terület, Borsóhalmi Természetvédelmi Terület

Általános összefoglaló / problémák hiányosságok feltárása:

A Neszűrt a 31. számú főútról 12 dűlőúton keresztül lehet megközelíteni. Ezek közül csak a városhoz legközelebb eső, úgynevezett 0. dűlőút van leburkolva, de ez sem tart egészen a záró keresztútig. A lakosság a regisztráltak számát jóval meghaladó, hiszen az elmúlt 10-20 esztendőben az „öslakosok” mellett megjelentek a városból és a távolabbi vidékekről ide áramló alacsony társadalmi státuszú egyének és családok. A funkcionális ellátottság minimális és közművek fejlesztés nem várható, hiszen a város a területe nem kívánja belterületbe vonni.

A NESZŰR az anti-szegreációs terve fő beavatkozás területe – lásd Stratégia 5. fejezet.

A terület problémájának megoldásaként megindult a földterületek szisztematikus önkormányzati tulajdonba vétele és közmunkában történő hasznosítása. Az ültetvények értéke termelő módon hasznosulnak a homok tövis értékesítésre kerül. A lucernát – az állatkert hasznosítja. Hosszabb távon cél pl. zöldség termelés és a termékek közintézményben történő hasznosítása. A megművelt területek további növelésével és bio-termelés és ökológiai gazdálkodás lehetőségeit is érdemes figyelembe venni.

A külterületen nem csak szociális és környezeti problémákkal terhelt területek találhatóak. A várostól nyugatra a Neszűrben közelében található az Öregerdei gyermektábor, amely néhány évtizede a helyi iskolások kedvenc és gyakran használt szabadidős bázisa volt. A tábor fejlesztések híján leromlott állapotba került és felújítása funkcionális bővítése, modernizációja szinte halaszthatatlan.

A külterület olyan természeti értékeket rejt (Zagyvamenti Természetvédelmi Terület, Hajta-mocsár Természetvédelmi Terület, Borsóhalmi Természetvédelmi Terület), amelyeknek jelentős fejlesztési potenciálja van (pl. az ökoturizmus, lovas turizmus, oktatás - tanösvény).

Külterületen továbbá az alternatív energiaforrások jelentenek még fejlesztési lehetőséget: a geotermikus energia hasznosítás és a napenergia park létrehozása

Az alábbi táblázat mátrix rendszerben mutatja be az egyes városrészek és a különféle funkciók kapcsolatát.

2. táblázat: Jászberény városrészeinek funkciói – összefoglaló

Városrészek	Ipari, logisztikai	Kereskedelmi	Mező- gazdasági	Zöldfelületi, környezeti	Turisztikai, rekreációs	Közlekedési, távközlési	Közösségi	Közigazgatási	Humán szolgáltatási	Lakó	Város(rész) központi
	Funkciók										
Belváros											
Kertváros											
Érpart											
Káposztáskert											
Pelyhespart											
Szentkúti											
Szent László											
Hűtőgépgyári											
Portelek											
Külterület											

 domináns funkció
 kiegészítő funkció

3 Középtávú célok és azok összefüggései

A Jászberény ITS-ének célrendszerét – ahogy a városban zajló folyamatokat is – számos külső és belső tényező, folyamat és meghatározó fejlesztési dokumentum (ill. annak célrendszere) befolyásolja. A stratégia célrendszere külső megalapozásként leginkább az EU 11 tematikus céljára támaszkodik. Ezeket a célokat veszi figyelembe a helyben jóval relevánsabb Megyei Területfejlesztési Konceptió és a Program célrendszere is. A megyei vonatkozású tervdokumentumok Jászberényre és annak térségére vonatkozóan területi vonatkozású célokat is megfogalmaznak.

További figyelembe veendő kiindulási alapot jelent a város Településfejlesztési Konceptiója és annak célrendszere. Jászberény esetében a Konceptió a 314/2012 Korm. rendelet tartalmi elvárásai szerint készült, jelenleg elfogadás alatt áll.

Az ITS épít a város korábbi IVS-ének (2008) célrendszerére is, amely szükségszerűen módosul a helyzetelemzés következtetései (köztük a megvalósult fejlesztések tapasztalatai), és a megyei fejlesztési célok együttes figyelembevételével.

3.1 A város stratégiai célrendszerét befolyásoló célrendszerek

3.1.1 EU tematikus célok

Az Európa 2020 Stratégia három fő prioritással rendelkezik:

- I. Smart = okos, intelligens: tudáson és innováción alapuló gazdaság
- II. Sustainable = fenntartható: erőforrás hatékonyabb, környezetbarátabb és versenyképesebb gazdaság
- III. Inclusive = befogadó: magas szintű foglalkoztatás, szociális és területi kohézió

Az EU Kohéziós politikájának célja átalakult: A Kohéziós politika a régiók felzárkóztatásának eszközeiből egyre inkább az EU általános beruházási politikájává válik. A hangsúly a felzárkóztatásról egyre inkább áthelyeződik az egész EU versenyképességének fokozására a globális versenyben. Megmarad a fejletlenebb régiók támogatási prioritása, de már nem csak a felzárkóztatás a cél.

A tematikus koncentráció egyre erőteljesebb. **11 tematikus cél fogalmazódott meg** és ezeken belül beruházási prioritásokról beszélünk. A tematikus koncentráció lényege, hogy Az ERFA források meghatározott %-os felhasználása történik három célterületen: K+F+I, a KKV fejlesztés, az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra történő átállás. Az ERFA források min. 5%-át integrált városfejlesztésre kell fordítani. Az ESZA források min. 20%-a a társadalmi befogadást célozza.

A hazai tervezést alapjaiban befolyásoló 11 tematikus cél:

1. A kutatás, a technológiai fejlesztés és innováció erősítése

Az Európa 2020 stratégia kiemelt célja: „A kutatás és fejlesztés feltételeinek javítása különösen azt célozva, hogy e területen a köz- és magánszféra beruházásainak együttes mértéke a GDP 3 %-a legyen.”

2. Az információs és kommunikációs technológiák hozzáférhetőségének, használatának és minőségének javítása

Az integrált iránymutatás megfogalmazása szerint „a tagállamoknak támogatniuk kell a nagy sebességű internet bevezetését és térnyerését, mivel ez a tudáshoz való hozzáférés és a tudás létrehozásában való részvétel kulcsfontosságú eszköze.”¹ Az európai digitális menetrend² célja, hogy a nagy sebességű és szupergyors internet és interoperábilis alkalmazások használatával, az egységes digitális piac megvalósítása és az innovációs lehetőségek kiaknázása révén intelligens, fenntartható és inkluzív gazdasági növekedést érjen el.³ Az információs és kommunikációs technológiák (ikt) jelentősen előmozdítják a számos területre kiterjedő gazdasági növekedést, innovációt és termelékenységet.

3. A kkv-k, a mezőgazdasági (az EMVA esetében) és a halászati és az akvakultúra-ágazat (az ETHA esetében) versenyképességének javítása

Az európai gazdaság gerincét a kis- és középvállalkozások alkotják, amelyek a növekedés, a munkahelyteremtés és a kohézió legfontosabb mozgatórugói, tekintve, hogy a magánszférában a meglévő munkahelyek kétharmadát, az európai uniós vállalkozások által előállított teljes hozzáadott értéknek pedig 58 %-át ezek biztosítják. Ezért a kkv-kra irányuló befektetés jelentősen hozzájárul a növekedéshez, a munkahelyteremtéshez és a kohézióhoz. A kkv-k szerepe egyértelmű a globális tudásalapú gazdaságban lezajló szerkezetátalakulás és átmenet kezelésében, illetve az új munkalehetőségek megteremtésében. A kkv-k önmagukban nem képesek nagyszabású értékláncokat kialakítani, ezért erősen függnek a származási régióikon belül és kívül kialakított kapcsolataiktól.

4. A karbonszegény gazdaság felé való elmozdulás támogatása minden ágazatban

Az Európa 2020 stratégia kiemelt célja:

„Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának az 1990-es szinthez képest 20 %-kal való csökkentése, vagy megfelelő feltételek esetén 30 %-os csökkentése; a megújuló energiaforrások arányának 20 %-ra való növelése a teljes energiafogyasztásra vetítve, és az energiahatékonyság 20%-kal történő növelése érdekében tett lépések.”

5. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása

„Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás: egy európai fellépési keret felé” című fehér könyv⁴ megállapítja az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás európai uniós keretét, többek között a célkitűzéseket és a tevékenységeket. A „Természeti csapások és az ember okozta katasztrófák megelőzésére irányuló közösségi koncepció”⁵ és „A katasztrófákra adott uniós válasz erősítése felé: a polgári védelem és a humanitárius segítségnyújtás szerepe”⁶ című közlemények a kockázatmegelőzéssel és -kezeléssel kapcsolatos európai uniós megközelítés legfontosabb elemeit határozzák meg.

6. A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása

Az „Erőforrás-hatékony Európa” című kiemelt kezdeményezés⁷ célja egy olyan politikai keret létrehozása, amely támogatja az erőforrás-hatékony és karbonszegény gazdaság

¹ Integrált iránymutatás, 4. iránymutatás.

² Az európai digitális menetrend, COM(2010) 245 végleges/2.

³ 48. kötelezettségvállalás: A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Kiemelt kezdeményezés: európai digitális menetrend”.

⁴ Fehér könyv – Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás: egy európai fellépési keret felé, COM(2009) 147 végleges.

⁵ COM(2009) 82.

⁶ COM(2010) 600.

⁷ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Erőforrás-hatékony Európa – Az Európa 2020 stratégia keretébe illeszkedő kiemelt kezdeményezés, COM(2011) 21.

felé való elmozdulást. Az integrált iránymutatás kifejezi azt az igényt, hogy a tagállamok szétválasszák a gazdasági növekedést és az erőforrások felhasználását, a környezeti kihívásokat növekedési lehetőségekké alakítsák, valamint a természeti erőforrásokat hatékonyabban használják fel. A környezetvédelemmel kapcsolatos egyedi célok az uniós környezetvédelmi vívmányokban és európai uniós szinten kerültek meghatározásra.

7. A fenntartható közlekedés előmozdítása és kapacitáshiányok megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban

A közlekedésről szóló fehér könyv⁸ felvázolja a versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszerrel kapcsolatos elképzeléseket és rávilágít, hogy a közlekedési ágazatban az 1990. évihez képest 2050-re legalább 60 %-kal csökkenteni kell az üvegházhatású gázokat. A KSK-alapokra vonatkozóan ez azt jelenti, hogy a fenntartható közlekedési formákra és a legnagyobb európai hozzáadott értéket képviselő területekre, a transzeurópai hálózatokra irányuló beruházásokra kell összpontosítani.⁹

8. A foglalkoztatás előmozdítása és a munkaerő mobilitásának támogatása

Az Európa 2020 stratégia kiemelt célja:

„A 20–64 éves nők és férfiak foglalkoztatási rátájának 75 %-ra növelése, többek között a fiatalok, az idősebb munkavállalók és az alacsony képzettségű munkavállalók nagyobb mértékű foglalkoztatása, valamint a legális migránsok fokozottabb integrációja révén.”

9. A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem

Az Európa 2020 stratégia kiemelt célja:

„A társadalmi befogadás elősegítése, mindenekelőtt a szegénység csökkentése révén legalább 20 millió embert emelve ki a szegénységi küszöb és a kirekesztődés általi fenyegetettségéből.”

10. Beruházások az oktatás, a képességfejlesztés és az egész életen át tartó tanulás területén

Az Európa 2020 stratégia kiemelt célja:

„A képzettségi szint javítása, különösen törekedve a korai iskolaelhagyás arányának 10 %-nál alacsonyabb szintre való csökkentésére, és legalább 40 %-ra növelve a felsőfokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkező 30–34 éves korúak arányát.”

11. Az intézményi kapacitás javítása és hatékony közigazgatás

A strukturális kiigazítások elősegítése érdekében minden szinten és minden területen növelni kell az intézményi és igazgatási kapacitást, valamint elő kell segíteni a jó kormányzás elvének érvényesülését. A szabályozási és adminisztratív terhek csökkentése, továbbá a magas szintű átláthatóságra, feddhetetlenségre és elszámoltathatóságra vonatkozó normák közigazgatásban történő előmozdítása a termelékenység növeléséhez, valamint a versenyképesség fokozásához is hozzájárul. Ebben a tekintetben előtérbe kell helyezni az állampolgárok és vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentését és a közigazgatás átláthatóságának, feddhetetlenségének és minőségének javítását, továbbá a közszolgáltatás-nyújtás hatékonyságának növelését minden ágazatban (többek között a szakpolitikák kidolgozásában résztvevő munkavállalók készségeinek javításán, szervezeti

⁸ Fehér könyv: Útiter az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – Úton egy versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszer felé, COM(2011) 144 végleges.

⁹ Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról, COM(2011) 0650/2.

innovációkon, az e-kormányzáson és az innovatív megoldások közbeszerzésén keresztül).

Partnerségi Megállapodás

A Partnerségi Megállapodás azonosítja Magyarország legfontosabb kihívásait, és kitűzi fő fejlesztési prioritásait a 2014 és 2020 közötti időszakra. Küldetése az, hogy ismertesse a tagállam hozzájárulását az EU 2020-as céljaihoz. **Ezeket az EU szintű célokat az Európa 2020 Stratégia, valamint a belőle – a fejlesztések fókuszáltsága érdekében – levezetett ún. 11 tematikus célkitűzés jelöli ki.** Ugyanakkor a hazai tervezés számára nagyon fontos, hogy ezt a magyar hozzájárulás a létező nemzeti célrendszerekből kerüljön levezetésre, ezért **a PM dokumentumában helyet kapott a fő nemzeti fejlesztési prioritások bemutatása is.** Ezeket a prioritásokat a korábban megkezdődött átfogó nemzeti, területi (megyei, nagyvárosi) és ágazati tervezési folyamatok jelölték ki. E tekintetben különösen fontos tényező a 2014 januárjában elfogadott **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK).**

3.1.2 Megyei területfejlesztési Konceptió és Program célrendszere

Megyei szintem két jelentős fejlesztési dokumentum került elfogadásra az utóbbi években:

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Konceptió 2014-2020 célrendszere; (Jóváhagyta: a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 685/2013. (XII.16.) számú határozatával);

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2014-2020; (Jóváhagyta: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 75/2014. (VIII.29.) számú határozatával);

JNSZ megye területfejlesztési programjában foglalt jövőkép és célrendszer három átfogó célt (2030) tartalmaz:

- A1. Erőteljes kapcsolódás a makrogazdaság fejlődési tengelyeire
- A2. Változatos kultúrtájak dinamikus egyensúlya
- A3. Egészséges, képzett lakosság, együttműködő társadalom

Az átfogó célok rövidebb távú stratégiai szintű (7 év) értelmezése jóval komplexebb. A program a stratégiai célokat területi, specifikus és horizontális célok vonatkozásában értelmezi. **A specifikus és horizontális célok minden tájegységre egyaránt, különbségtétel nélkül értelmezendők.**

A területi célok Szolnok nagyváros térségre (T1), **a Jászságra (T2)**, a tiszántúli mezővárosi térségre (T3), a Tiszazugra (T4), és a Tisza-menti öko-folyosóra (T5) vonatkoznak. A Jászságot és benne Jászberényt a T2 cél érinti. Eszerint a térség célja:

T2. Az ipari agglomeráció városiasságának erősítése és a gazdaság diverzifikációja a Jászságban: A Jászság élhetőségének és elérhetőségének javítása révén vonzó környezetet jelent a lakosság számára, különösen a város-vidék kapcsolatrendszer kiépítésén keresztül. A gazdaság ágazati és szerkezeti diverzifikációja hatására a KKV-szektor hálózatosodásával, nagyvállalatokhoz történő kapcsolódásával a térség vonzóvá válik a befektetők számára.

A fent említettek szerint a megye specifikus és horizontális céljai minden térségre és településre érvényesek.

Specifikus célok:

- S1. A lakosság képzettségi szintjének és egészségi állapotának javítás
- S2. Az agrárvertikum versenyképességének, tájfenntartó- és foglalkoztatási potenciáljának növelése
- S3. Leszakadó társadalmi csoportok életminőségének és esélyegyenlőségének javítása
- S4. A társadalom és a gazdaság megújulását, a táj konszolidációját hátráltató infrastrukturális hiányosságok felszámolása

Horizontális célok:

- H1. Hálózat-társadalom kiépülése: Az önszerveződés és együttműködés erősítése, a társadalmi tőke növelése
- H2. Hozzájárulás az országos megújuló energiahasznosítási arány és energiahatékonyság növeléséhez
- H3. Előrelépés a komplex társadalmi, gazdasági, környezeti fenntarthatóság terén, szervezeti-intézményi feltételek javítása
- H4. A foglalkoztatás növelése a társadalom minden aktív korú szegmensében

3.1.3 Településfejlesztési Koncepció hosszú távú célrendszere (jövőkép)

314/2012 Korm. rendelet tartalmi elvárásai szerint Jászberényben Településfejlesztési Koncepció 2014-2015 évben készült és aktuálisan elfogadás alatt áll. 2015 márciusában a Testület a **189/2015. (III.11.) Képviselő-testületi határozattal** elfogadta a Jászberény Város Településfejlesztési Koncepciójának készítési folyamatában (314/2012. Korm. rendelet alapján) a fejlesztési irányokat és a megalapozó vizsgálatokat. A BM által koordinált stratégiakészítés folyamán az egyeztetési verzióban elkészült TFK megalapozó része és jövőképe került figyelembe vételre. A kiegészítéseket jelen stratégia megteszi.

A TFK-ban szerepeltett jövőkép nem vehető át a dokumentumban szerepeltetett formában, mivel terjedelmes és tematikusan feldolgozott. A továbbiakban szó szerint idézzük a koncepció szövegét.

■ A társadalom jövőképe

Jászberény népességszámának csökkenését – a beköltözés fenntartásával, sőt fokozásával és a természetes szaporulat javításával - sikerül megállítani. A fiatalok betelepődését, illetve helyben maradását elősegítő intézkedések hatékonyak bizonyulnak. Ennek eredményeként a város lakónépessége 28 000 fő körül stabilizálódik, a népesség – jelenleg torz, előregedést tükröző - korfája egészségesebb irányba mozdul el, a gyermek korosztály létszáma a maihoz képest növekszik. A társadalmi feszültségek enyhülnek, sikerül megállítani a külterületi népesség növekedését és társadalmi leszakadását, elindul a felzárkóztatás. Az iskolázottsági szint javulása folytatódik, a felső- és középfokú végzettségű szakemberek száma tovább emelkedik, és ez a fejlett, korszerű technológiákat alkalmazó vállalkozások számára megfelelő szakember-kínálatot tud biztosítani. A foglalkoztatás mértéke tovább növekszik, a jövedelmek átlagszínvonala felzárkózik a szolnoki szinthez. A képzetlen munkaerő foglalkoztatása is megoldódik a környezetvédő, erdősítési és karbantartási feladatok végzésénél. A városi közlekedési rendszerek korszerűsítése, elkerülő útszakaszok megépítése és környezetjavító zöldfelületi beavatkozások eredményeként a csökken a városközpont környezeti terhelése, egészségesebbé válik a környezet. A társadalmi esélyegyenlőség az egyes hátrányos helyzetű népességi rétegeken belül javul. A szegregációt sikerül csökkenteni, ill. hosszú távon felszámolni. Komplex beavatkozási programok eredményeként a ma leszakadó rétegek életkörülményeit (egészségi

állapot, munka-ellátottsági szint, oktatási esélyegyenlőség, lakáskörülmények, szolgáltatásokhoz való azonos hozzáférés) sikerül javítani. Társadalmi beilleszkedésüket az egyházak és a civil szervezetek is eredményesen segítik. A nők és nagycsaládosok helyzete javul, a részmunkaidős és egyéb családbarát atipikus foglalkoztatási formák aránya növekszik, a bölcsődei és óvodai ellátottság kapacitása az igényeknek megfelelően bővül. A fogyatékkal élők ellátása javul, foglalkoztatási lehetőségeik bővülnek. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása egyre eredményesebbé válik. Az aktív és hasznos időskor lehetőségei, szervezeti keretei, feltételei létrejönnek, sikerül megelőzni az idősok elmagányosodását, eredményessé válik társadalmi integrációjuk. Az egészségben eltöltött idő növekszik. A civil mozgalmak aktivitása fokozódik, az értéktérítő, társadalmilag hasznos önkéntes munka terjed, a civil összefogás és szolidaritás erősödik, szoros közösségek alakulnak ki. Összességében: az életkörülmények és az életminőség – nemcsak anyagi-fizikai, hanem társadalmi-szellemi vonatkozásban is - jelentősen javulnak.

■ A gazdaság jövőképe

További tökeerős, fejlett technológiával és innovációs készséggel, nagyszámú munkahellyel rendelkező vállalkozások települnek a városba, elsősorban a már Jászberényben működő profilokhoz kapcsolódóan. A nagyvállalatok beszállítóinak jelentős része is Jászberénybe települ, illetve az együttműködő partnereket a helyi és környékbeli kis és középvállalatok adják. Új profilként megjelenik a környezetvédelmi ipar, elsősorban a megújuló energiák felhasználásra irányuló, ill. öntözéstechnikai ipar jelenik meg a városban a kialakult gépgyártási kultúrához kapcsolódva. Az új telephelyigények kielégítése nem ütközik akadályba Jászberényben, megfelelő nagyságú és előkészített gazdasági terület kínálatot tud biztosítani a város. A mezőgazdaság árutermelésben megjelennek a helyi sajátos termékek, új brandek, magas feldolgozottsági szint alakul ki a helyi termékekre alapozottan. A biogazdálkodás súlya megnövekszik. A gyümölcsstermelés és kertészet újra fellendül. Az idegenforgalom súlya nő, elsősorban a gazdasági/business turizmus, ill. a termál- és egészség turizmus fejlődik.

■ A város infrastruktúrájának jövőképe

A város intézményi ellátottságának színvonala javul. A szociális ellátottság megfelelő szintet ér el, a növekvő számú idős lakosságról való gondoskodáshoz szükséges intézmények kiegészülnek, kapacitásuk igény szerint bővül. Ebben az egyházak és alapítványok, civil szervezetek is jelentős szerepet vállalnak. Az önkormányzati intézmények fizikai állapota javul, megtörténik az épületek energia racionalizálása, hőszigetelése, a nyílászárók cseréje és a fűtési rendszerek korszerűsítése. Egyre nagyobb arányt tesz ki a megújuló energiák használata (napenergia, geotermál energia hasznosítása).

A gyermekintézmények kapacitása bővül, kielégíti a 3 évtől kötelező óvodaiigényt és a bölcsődei férőhelyszám is növekszik a kismamák újbóli munkavállalásának elősegítése érdekében. A szociális bérlakás állomány növekszik, a fiatalok városba vonzásának, ill. helyben tartásának programja a bérlakás állomány bővítésével és kedvezményes/támogatott lakásépítési lehetőségek biztosításával sikeresen működik. A lakótelepek komplex rehabilitációja keretében a lakások felújítása, energiaellátásának korszerűsítése, valamint a lakókörnyezet hiányzó elemeinek pótlása megtörténik. A közlekedés jelentős fejlődésen megy keresztül. Megépülnek a városközpontot tehermentesítő elkerülő útszakaszok, megoldódik a belvárosi parkolási probléma. A külterületi lakosság megközelíthetőségét biztosító főbb utak szélesítésre, burkolásra kerülnek, megoldódik a külterületi gyermekek óvodába, iskolába szállítása. A lakó és intézményi területek közműellátottsága teljessé válik, minden háztartást elér a nagysebességű internet. A gazdasági fejlesztést segítő terület-előkészítő közművek folyamatosan az igényeknek megfelelően épülnek. A megújuló energiafelhasználás aránya 2020-ra eléri a 20 %-ot. A lakó és intézményi épületek egyedi energiaellátásában – a napsütéses órák magas száma következtében - a napelemek, illetve napkollektorok alkalmazása általánossá válik.

■ A táji és természeti környezet jövőképe

Jászberény felkészül az éghajlatváltozások következményeinek tompítására. A város törekszik helyi mikroklimát kialakító, a felmelegedést mérséklő rendszerek kialakítására, így sikerül a belterületi összefüggő közpark és zöldfelületi rendszert, a belterületi határok menti erdősávokat, a dűlőfásításokat megvalósítani, valamint a külterületen az erdőterületek arányát növelni. Megoldódik a közterületek árnyékolása, a lombtömeg növelése eredményesen zajlik, párákapuk, vízfelületek létesítésével a belvárosi hősziget kialakulása mérsékelhető, ill. elkerülhető. A Zagyva menti zöldfelületi folyosó városi szerepe növekszik. A mesterséges klímaberendezések használatának minimalizálása érdekében megoldódik a középületek árnyékolása, a lakosságot tájékoztató, ill. támogató mozgalmak indulnak a magánterületek mikroklimájának javítására, az árnyékolástechnika minél szélesebb körű elterjesztésére. A fenntartható tájgazdálkodásra áttérés folyamatosan zajlik a mezőgazdaságban. Folyik a gyümölcsösök telepítése, növekszik az öntözéses mezőgazdasági területek aránya. Az öko-gazdálkodás egyre általánosabbá válik. A belterületek és a külterületek korábbi aránya nem romlik, a z építés-igényes fejlesztések jelentős része a korábbi belterületen belül kerül végrehajtásra.

■ Az épített környezet jövőképe

A városban a környezeti feltételek jelentősen javulnak. A belvárosi levegőminőség és zajterhelés az elkerülő útszakaszok megépítésével javul. A vizuális értékörzés erősödik, a helyi karakter és épített értékek megóvása eredményes. A sajátos „Jász-karakterű”, aprótelkes beépítésű, egyedi városi hangulatú területeken szervezett közterületi rehabilitáció zajlik, gyalogos, ill. forgalomcsillapított utcák és terek alakulnak ki, burkolatuk, utcabútorozásuk a sajátos karaktert erősíti. A vizuális töréspontok, kontrasztok enyhülnek. A Zagyva menti sétány kiépül, a folyót kísérő zöldfelület a városi parkrendszer szerves részévé válik. Fejlődnek a városrészi kisközpontok, ezáltal a városrészek közötti eltérő ellátási minőség enyhül. A külterületi lakosság ellátására Neszűrben miniközpont létesül és megépül a felzárkóztatást elősegítő öregerdei gyerektábor. A belterületi alulhasznosított területek kihasználásra kerülnek, ezáltal környezeti minőségük ugrásszerűen javul. Az új gazdasági területek vállalkozásokat vonzó színvonalon alakulnak ki. Összefoglalva: Jászberény környezeti minősége javul, a város arculata egyöntetűbbé és karakteresebbé válik, történelmi és építészeti értékei gazdagodnak, közösségi területei és közparkjai a városi életminőségének emeléséhez nagymértékben hozzájárulnak. A város egy fellendülő, de hagyományait tisztelő település hangulatát tükrözi.

■ Jászberény jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

Jászberény szerepkörei megerősödnek. Már ma is fejlett gazdasági, foglalkoztatási szerepe tovább erősödik, a város versenyképessége tovább nő, a korszerű ipar – nemcsak kistérségi, de megyehatárokon átnyúló hatáskörzettel rendelkező - térségi központjává válik. Ezáltal a hatásterület gazdaságirányítási, szervezési és munkahelyi központja lesz. Kulturális és hagyományőrző szerepe megmarad, a Jászság központjaként identitási és kulturális szerepe a jövőben is fontos. Oktatási jelentősége erősödik, elsősorban a helyi gazdaság által igényelt (középfokú) képzések fejlődnek. Az oktatási, kereskedelmi -szolgáltatói és egészségügyi intézményei révén a városnak és vonzáskörzetének magas szintű ellátását biztosítani fogja.

- idézet vége -

A koncepció hosszú távú célrendszere

Alapvető célkitűzés, hogy a Jászberényben élők életkörülményei:

- a megélhetési viszonyok,
- a városi élet körülményei,
- a komfortosság,

- az esztétikai minőség,
- az egészséges környezeti feltételek

a fejlesztési erőforrások felélése nélkül, jelentősen és fenntartható módon javuljanak .

Speciális célkitűzések:

- a város gazdasági és szellemi potenciáljának,
- környezeti értékeinek, hagyományainak

olyan megőrzése, fejlesztése, amely Jászberény (kis)területi szerepköre megerősödésének, fejlődésének meghatározó és tartós erőforrásává válhat.

Vertikális célok:

1. Népeségmegtartó képesség javítása és a városi közösség erősítése
2. Esélyegyenlőség javítása
3. Munkahelyteremtés és a gazdaság versenyképességének növelése, a turizmus fejlesztése
4. A városi műszaki infrastruktúra fejlesztése, arculatépítés, környezetfejlesztés és ökonomikus területgazdálkodás
5. A közösségi intézményellátás és a lakásellátás fejlesztése
6. Felkészülés a klímaváltozásra és a megújuló energiaforrások felhasználásának növelése

3.1.4 Jászberény Integrált Városfejlesztési Stratégiája (2008)

Az IVS (2008) készítésének elsődleges motivációja a funkcióbővítő településközpont fejlesztési témájú pályázat benyújthatósági feltételének teljesítése volt. Stratégiaként a dokumentumnak nem volt feladata hosszú távú jövőkép meghatározása (konceptcionális szint), a fejlesztési elképzelésekre alapozva az IVS egy pozitív fejlődési változatra (scenárióra) alapozott jövőképet vázolt fel.

„Az Integrált Városfejlesztési Stratégiában szereplő fejlesztések megvalósulásával a város jövőképe vonatkozóan az alábbi pozitív scenárió prognosztizálható.

Jászberény 15-20 év múlva népességét tekintve az országos tendenciánál kedvezőbb trendekkel rendelkezik. Népességcsökkenése előbb lelassul, illetve megáll, később gazdasági és környezeti vonzereje és az általa kínált magas életminőség kapcsán növekszik. A javuló népességmegtartó és vonzó képességnek és az ennek következtében bekövetkező növekvő ütemű természetes szaporodásnak köszönhetően a népesség korösszetétele kiegyenlítődik (a gyermekkorúak aránya megközelíti, majd meghaladja az idős korúakét). A város továbbra is betölti a Jászberényi kistérség központi feladatkörét, nem csupán koncentrálna az ezzel járó funkciókat, de hatékonyan szervezi térsége települései közötti feladatmegosztást, elsősorban a térségben lévő további három város (mikro-térségi központok: Jászapáti, Jászfényszaru, Jászárokszallás) viszonylatában. Olyan térségi szinten szerveződő mobil-szolgáltatásokat hoz létre és szervez, amelyek a feladatellátást hatékonyabbá, gyorsabbá és költséghatékonyabbá teszi (pl. egészségügyi, mobil oktató, mobil gyermekvédelmi). Bizonyos jobban helyhez kötött feladat-ellátási tevékenységeket helyben fejleszt tovább, de a térségi kohéziót erősítve megteremti azok gyors és mindenki számára egyenlő eséllyel biztosított elérhetőségét. Jászberény népességmegtartó képessége elsősorban gazdasági potenciálján a további, közvetve gerjesztett, strukturális átalakuláson alapuló erősödésén és ezáltal magasabb hozzáadott értéket termelő, munkahely teremtő képességének növekedésén múlik. A városban beszállítói hálózatok erősödésén kívül erősödik a K+F tevékenységekre épülő gazdasági és szolgáltatói tevékenységcsoport, amelyek a multifunkcionális Tudásközpontban és a városközpontban koncentrálódnak. A gazdaságon belül komoly minőségi munkahely teremtési

hatással jelentkezik a turizmus-vendéglátás ágazat, ami elsősorban Jászberény kultúr turisztikai, fürdő és üzleti turisztikai fejlesztéseire alapozódik. A városon belül a lakófunkciójú területek általános állapota javul, ennek fő összetevője a kommunális infrastruktúra hálózatainak teljes körű kiépítése, a közterületek minőségi fejlesztése, a társadalmi és épített környezetét tekintve leszakadó belső és külterületre eső városrészek (szegregátumok) leszakadásának megállítása és a folyamat visszafordítása. Az egyes városrészekben megerősödnek a jelenleg még fejlődésük kezdeti szakaszában lévő alközponti területek és az alapszolgáltatások terén tovább tehermentesítik a városközpontot. A város funkcionális magterülete a városközpontra koncentrálódik, egyben ez a fejlődés magterülete is. Ugyanakkor a célrendszerben meghatározott módon minden definiált városrész megtalálja saját specifikumainak megfelelő fejlődési irányát és ezeket továbbfejlesztve nem egymás településen belüli versenytársai, hanem partnerei lesznek.”

A 2008-ban elfogadott IVS célrendszerét befolyásolta Jászberény 2007-ban elfogadott *Jászberény Integrált Városfejlesztési Koncepció és Program* c. dokumentuma (ami struktúrájában és a készítés módszertanában eltér a 2008-ban elfogadott IVS-től).

Jászberény város IVS-ére (2008) alapozva számos fejlesztés valósult meg. Legfontosabbak az IVS-hez szorosan kapcsolódó két funkcióbővítő településközpont fejlesztési célú projekt (sikeres ROP pályázatok benyújtása: 2008 és 2013). A városközpont ezek nyomán teljesen átalakult és a változások további önkormányzati és magán erős fejlesztéseket indukáltak, egyben rávilágítottak a további fejlesztések szükségességére.

Az IVS-ben jelölt további fejlesztési célok és konkrét beavatkozások megvalósítását a források rendelkezésre állása, az egyes OP-k felhívásaira benyújtott pályázatok sikeressége, valamint az átalakuló gazdasági viszonyok (válság, majd lassú stabilizáció) egyaránt befolyásolták. A külső lehetőségek és belső igények változásával a minőségi vonatkozású fejlesztési célok kerülnek egyre inkább előtérbe.

A város célrendszerében (IVS 2008) foglaltak többnyire jelenleg is érvényesek, némi hangsúlyeltolódás mellett.

Az IVS (2008) **három átfogó célja** 2008-2014 között eltérő hatékonysággal valósult meg. Az alábbiakban átfogó célonként csak néhány jellemző eredményt, illetve hiányosságot említünk, majd az IVS konkrét projektjeinek megvalósulási arányait tekintjük át.

IVS átfogó cél 1. *A város tovább erősödjön, mint befektetési hely, beszállítói hálózatokra épülő sokoldalú termelő tevékenységével, gazdasági-üzleti és erősödő turisztikai szolgáltatásaival legyen vonzó, teremtsen minőségi munkahelyeket.*

Az IVS megvalósításának időszakában (2008-2014) Jászberényben tovább folytatódott az ipartelepítés, de nem önkormányzati tulajdonú területen. A városban önkormányzati tulajdonú, gazdaságélénkítést lehetővé tevő beruházás – ipari park, inkubátorház, vállalkozói szolgáltató központ stb. – nem valósult meg. Ugyanakkor, a helyi tőkeerős vállalkozások tevékenysége nyomán további munkahelyek jöttek létre és megnőtt az igény a magasabban képzett munkaerő iránt – lassan megindult a városban alkalmazásban lévő munkaerő strukturális átalakulása és némileg erősödött a magasabb hozzáadott értéket termelő tevékenységek jelenléte. A kutatás-fejlesztés ugyanakkor nem vert gyökeret a városban és továbbra sem kielégítő az összhang a szakképzés, a helyben zajló felsőfokú képzés és a gazdaság igényei között.

A város turisztikai szolgáltatásai jellemzően nem bővültek és jelentősebb fejlesztések sem történtek. Ez a szorosan értelmezhető turisztikai vonzerők és a kapcsolódó szolgáltatások fejlesztésére egyaránt igaz. Nem történt érdemi előrelépés a városmarketing területén sem. Ennek okán mindezek a fejlesztési célok jelen ITS-ben is – reálisan az adottságokhoz mért – szerepet kapnak.

IVS átfogó cél 2. *A városi és térségi szintű közszolgáltatások fejlődésével Jászberény legyen jól működő város, erősödjön a város és lakói identitástudata, amely hozzájárul a város régió belüli helyzetének további javulásához.*

Jászberényben – csakúgy, mint minden hazai város – közszolgáltatásai jelentősen átszerveződtek azzal, hogy több új szereplő is megjelent a fenntartók és működtetők között (KLIK, egyházak, járási hivatal). A városban megépült az Óvoda Centrum, a belvárosban elsősorban külsejükben középületek újultak meg (Polgármesteri Hivatal, Déryné Rendezvényház, Lehel Vezér Gimnázium) és sportlétesítmények jöttek létre a Szent László városrészben pl. jégpálya. Ugyanakkor a város nyugati részén található hagyományos sport- és szabadidős komplexum kapcsán nem történtek változások és az országos híró Állat és Növénykert körülményei sem javultak látványosan. Ezek a fejlesztési szükségletek a 2015-ös ITS részét képezik.

Az IVS (2008) nyomán nem történt változás a tömegközlekedés csomópontjainak minőségében és működésében – vasútállomás és autóbusz pályaudvar. A több szereplős (MÁV, VOLÁN) fejlesztések rendkívül költségigényesek és pályázati források híján reálisan nem megvalósíthatóak. Maguk a tervek is komoly forrásigénnyel bírnak, amelyek támogatással elkészültek – ezekre támaszkodik jelen ITS vonatkozó tartama is (intermodális csomópont). A helyi tömegközlekedés infrastruktúrája mindeközben javult – megtörtént a helyi buszmegállók kiépítése és kerékpárutak, kerékpársávok is létesültek.

IVS átfogó cél 3. *A település magas színvonalú alapszolgáltatásai (beleértve a kommunális infrastruktúrát és lakókörnyezet fejlesztést is) feddjk le az egész város területét, egyenlő színvonalú életminőséget biztosítva lakosságának.*

A belvárosi közterületek vonzereje a fejlesztések nyomán a korábbinál jóval erősebbé vált. A lakosság szívesen tölti idejét a városközpontban. A fejlesztések nyomán új szolgáltatások, üzletek telepedett meg a belvárosban. Fontos figyelembe venni, hogy mivel a funkcióbővítő integrált településközpont fejlesztési célú projektek időben egybeestek a 2008-as pénzügyi válsággal és annak elhúzódó hatásának időszakával a kiskereskedelmi üzletek száma nem nőtt meg jelentősen a belvárosban. A Lehel vezér téren lévő magántulajdonú üzletsor megújulása sem következett be.

A közművek teljes kiépülés folyamatban van, a folyamatos cserék és karbantartás természetesen indokolt és tervezett is. A zöldfelületek elsősorban a belvárosban újultak meg, de épültek játszóterek, kerékpárútszakaszok a külső városrészekben is. Megépült az ADU körforgalmi csomópont a 31.sz főút belterületi, központtól keletre eső szakaszán. Ugyanakkor, a 31 és 32 sz főutak belső szakaszának találkozási pontjában nem épült meg a tervezett körforgalom.

A várost elkerülő út harmadik szakasza nem került megvalósításra, ami meghiúsította a belváros rekonstrukciójának további lépéseit, a légszennyezettség, balesetveszély csökkentését és az életminőség javulását az érintett városrészekben (32.sz.főút).

Jászberény Településfejlesztési Konceptiójának (2015) megalapozó tanulmánya részletesen tartalmazza a 2008-ban készült ITS projektjeinek megvalósulására vonatkozó információkat (részletes táblázatok lásd 1. melléklet).

Az alábbi összefoglaló táblázatokban az IVS-ben (2008) használt felosztás szerinti városrészek projektjeinek összesítése történik meg. Fontos a végső összesítés értelmezésénél, hogy a projektek között vannak igen jelentős költségigényű és szinergikus hatású beavatkozások és kisebb befektetési igényűek és hatásúak. A nem megvalósult projektek közül természetesen nem minden projekt került beépítésre jelen ITS-be. Számos olyan projekt került előtérbe, ami 2008-ban még nem volt napirenden és számos olyan projekt is van, ami már „elavult” időközben. Ennek okai:

- időközben megváltozott városi stratégiai célok;
- külső trendek megváltozása pl. ökoturisztikai fejlesztések iránti igény felerősödése, energetikai fejlesztések fenntarthatóságot szolgáló szükségessége és támogatási lehetőségeink bővülése;
- tulajdonviszonyok megváltozása: tulajdonvesztés - tulajdonszerzés pl. Huszárlaktanya - Fecske-malom, Jász Kaszinó;
- egyéb alternatívák felmerülése az adott igény megoldására pl. óvodafejlesztések

Több, IVS-ben szereplő, de nem megvalósult projekt továbbra is a város céljai között szerepel. Ezeket a projekteket a 1. mellékletben szereplő táblázatokban vastagított betűvel szerepelteti az ITS dokumentum.

A városközpontban kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	14	43,8
<i>részben megvalósult, illetve folyamatban van</i>	3	9,3
nem valósult meg	15	46,9
Σ	32	100%

A Zagyvart városrészben kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	2	25
<i>részben megvalósult, illetve folyamatban van</i>	1	12,5
nem valósult meg	5	62,5
Σ	8	100%

Az Érpárt városrészben kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	2	50
<i>részben megvalósult, illetve folyamatban van</i>	0	
nem valósult meg	2	50
Σ	4	100%

A Pelyhespart városrészben kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	0	
<i>részben megvalósult, illetve folyamatban van</i>	2	40
nem valósult meg	3	60
Σ	5	100%

A Káposztáskert városrészben kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	0	
<i>részben megvalósult, illetve folyamatban van</i>	2	50
nem valósult meg	2	50
Σ	4	100%

A „Hűtő” városrészben kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	2	14,29
<i>részben megvalósult, illetve folyamatban van</i>	<i>4</i>	<i>28,57</i>
nem valósult meg	8	57,14
Σ	14	100%

A Portelek városrészben kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	1	16,7
<i>részben megvalósult, illetve folyamatban van</i>	<i>0</i>	
nem valósult meg	5	83,3
Σ	6	100%

A külterületen kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

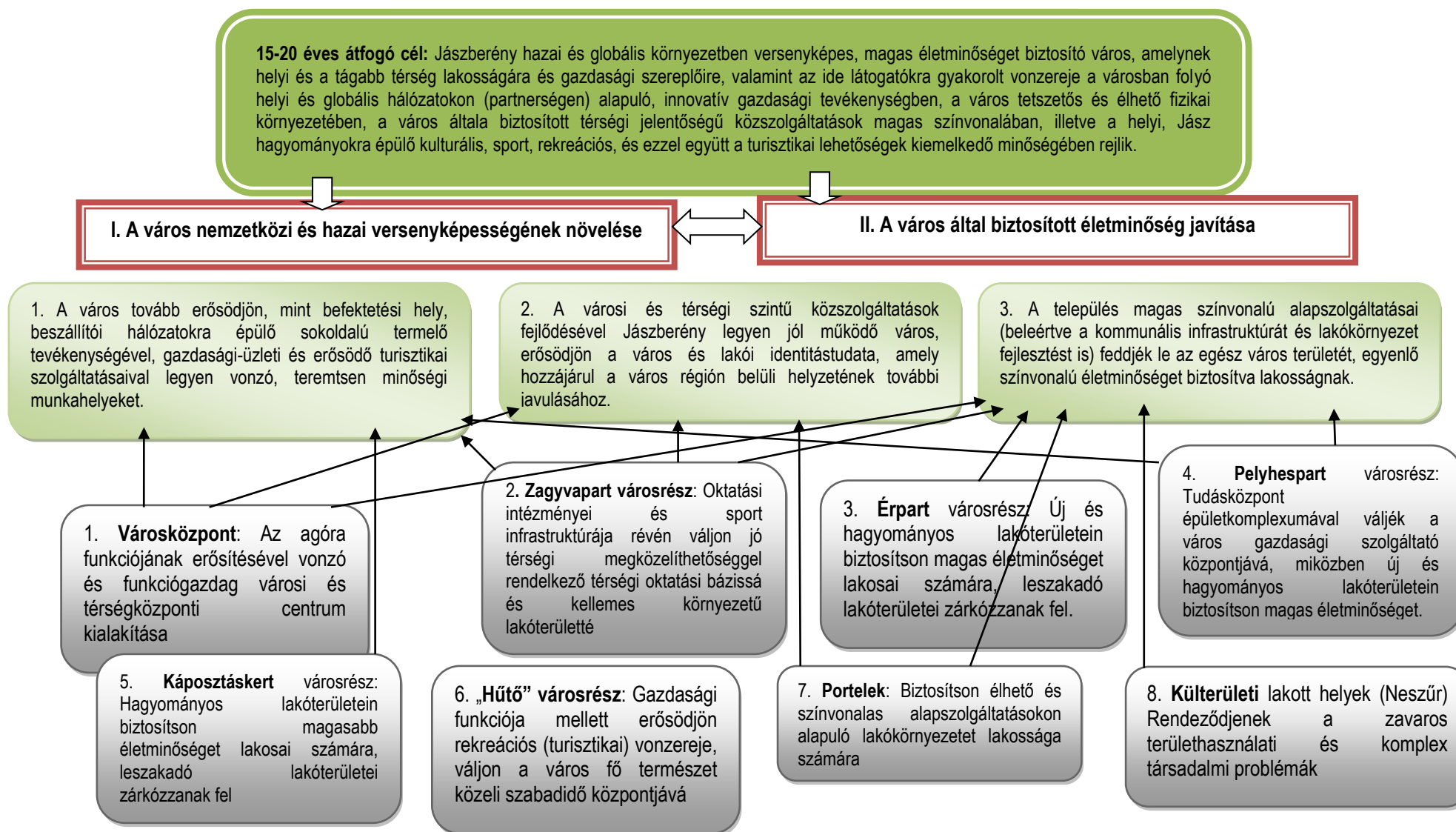
megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	0	
<i>részben megvalósult, illetve folyamatban van</i>	<i>1</i>	<i>50</i>
nem valósult meg	1	50
Σ	2	100%

Összesítve a megvalósulás mértéke a város egészén

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	21	28,0
<i>részben megvalósult, illetve folyamatban van</i>	<i>13</i>	<i>17,33</i>
nem valósult meg	41	54,67
Σ	75	100%

8. ábra Integrált Városfejlesztési Stratégia (2008) célrendszere (IVS, 2008)

3.2 Jövőkép - Integrált Településfejlesztési Stratégia (2015)

A **jövőkép** a város 15-20 év távlatában előre látható állapotát mutatja be. A jövőkép az ITS-ben eredendően a Településfejlesztési Konceptió hosszú távú tervezési dokumentumból kerül levezetésre. Jászberény város Konceptiójának készítése folyamatban van, várhatóan 2015. júniusában kerül elfogadásra. A Konceptióban ugyanakkor nem szerepel rövid tömör megfogalmazású jövőkép. A Stratégia készítésének módszertana indokolja a kor elvárásinak és a város aktuális helyzetének megfelelő röviden összefoglalható reális jövőkép felállítását.

Jászberény: bővülő gazdaság, élő hagyomány, fenntartható környezet a jövőnek

Jövőkép:

Jászberény, a Jászság fővárosa, lakossága számára magas életminőséget biztosító, várostérségével szoros együttműködésben létező, a hazai és globális gazdasági környezetben versenyképes, dinamikus középváros, amely sokrétű adottságain alapuló szolgáltatásaival egyformán vonzó a helyi lakosság, a gazdasági szereplők és a városba látogatók számára.

Vonzereje

- a városban folyó térségi és globális hálózatokba illeszkedő, jelentős részben innovatív gazdasági tevékenységekre,
- igényesen kialakított, fenntartható épített és természeti környezetére,
- a helyben biztosított térségi jelentőségű szolgáltatások magas színvonalára, illetve
- a Jász hagyományokra épülő kulturális, sport, rekreációs, és ezzel együtt a turisztikai lehetőségek kiemelkedő kínálatára

alapozódik.

Átfogó célok (hosszú táv)

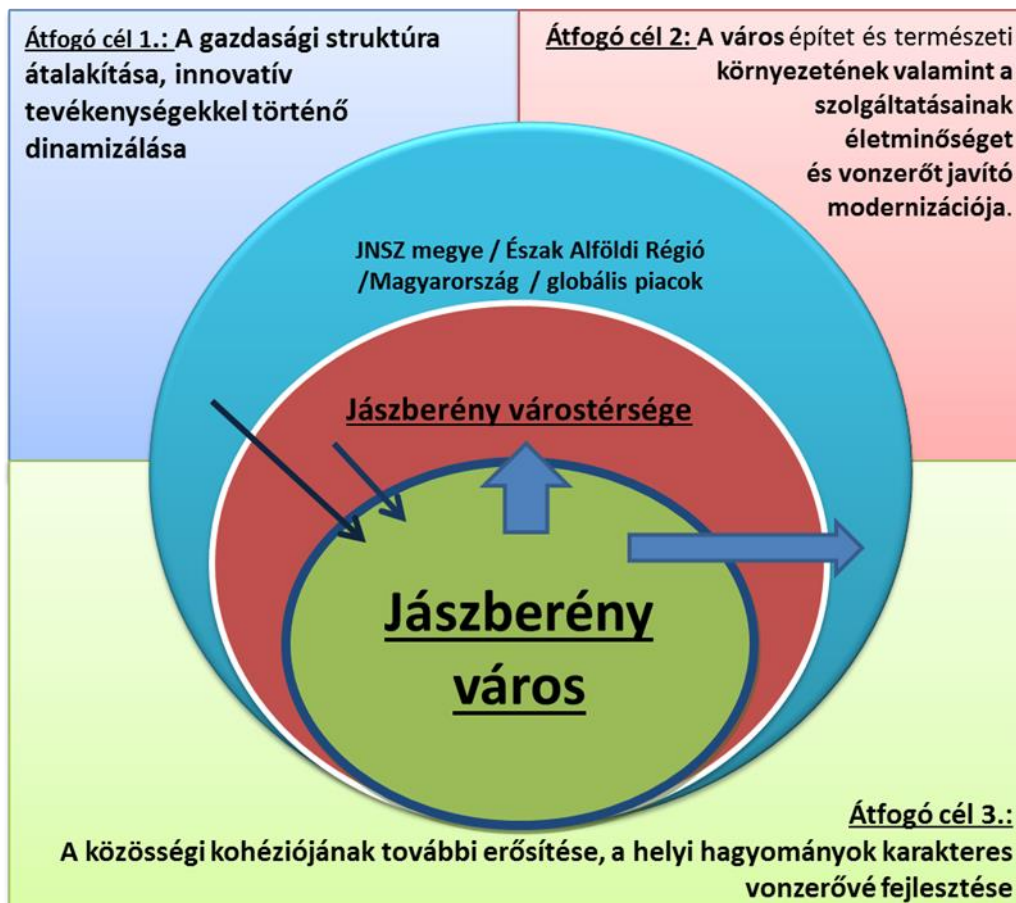
Jászberény esetében három átfogó cél került megfogalmazásra.

1. **Átfogó cél:** A gazdasági struktúra átalakítása, innovatív tevékenységekkel történő dinamizálása – klaszteresedés, termelékenység és jövedelemtermelő képesség erősödése. Mindezzel minőségi munkahelyek és javuló jövedelmi viszonyok teremtése a munkavállalók körében.
2. **Átfogó cél:** A város épített és természeti környezetének valamint a szolgáltatásainak életminőséget és vonzerőt javító modernizációja.

3. **Átfogó cél:** A közösségi kohéziójának további erősítése, a helyi hagyományok karakteres vonzerővé fejlesztése – a népességmegtartás és a pozitív város imázs és turisztikai vonzerő erősödése érdekében.

9. **ábra Jászberény átfogó céljai és teljesülésük területi hatása**

Forrás: saját szerkesztés

Az átfogó célok teljesülésével a városban erősödnek a népességmegtartás feltételei, azaz látványosan javul a város élhetősége (környezeti adottságai és lakhatási feltételei) és minőségi változások történnek az lakosság ellátásában. Tovább javul közszolgáltatások színvonala és bővül az üzleti szolgáltatások köre, mindemellett a munkahelyek minőségi átstrukturálódása egyre több fiatal és magasan kvalifikált lakost tart a városban, akik családjai számára a város magas minőségű életkörülményeket biztosít.

Mindezzel együtt a város tovább erősödik térségközponti szerepkörében. Jászberény magas minőségben képes biztosítani közép fokú központi funkcióit és ezzel adminisztratív (járás) és az annál kiterjedtebb funkcionális vonzáskörzetét is erősíti. Stabil, gyarapodó járásközpontként a város stabilizálja térségének településeit is és húzóerővel bír azok számára. A város együttműködik a környező településekkel hálózatos infrastrukturális fejlesztései mögött a térségi szinergiák feltárása és kihasználása húzódik.

A városban a cél a minőségi ugrás, amihez a Jászberény kulcsprojektjeinek megvalósulása, az egyéb projektekkel való szinergikus hatások, a belső kommunikáció és együttműködések hatásainak maximális kihasználása és tudatos imázs építés szükséges. Az átfogó célok teljesülése a várost az országos településhálózat eggyel magasabb szintjére is képes emelni, de

ehhez a mennyiségi beavatkozások (értsd: infrastrukturális fejlesztések, nagyobb értékű és hatású projektek) mellett a városnak a minőségi – belső szervezeti, belső és külső kapcsolatépítési, belső és külső együttműködési vonatkozású – lépéseket kell megtennie és ezeket a kapcsolati együttműködési rendszereket működésben kell tartania.

Az átfogó célok a város funkcióinak bővülő körét fedik le kiindulva a város, saját igényeinek kielégítéséből, haladva a térségi vonatkozású ellátási feladatokon keresztül a régiós/országos kihatású célok megvalósítása felé. Az egyes területi hatásokat kifejtő beavatkozások fókuszra átfed, de nem teljesen egyezik, hiszen a különféle szintű területi hatások elérése esetében eltérő nagyságrendű és tartalmú fejlesztések szükségesek.

Fontos stratégiai kérdés, hogy milyen szintű területi hatásokat céloz meg a város, amikor céljait megfogalmazza és beavatkozásainak, projektjeinek nagyságrendjét és tartalmát megtervezi.

3.3 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása (középtáv)

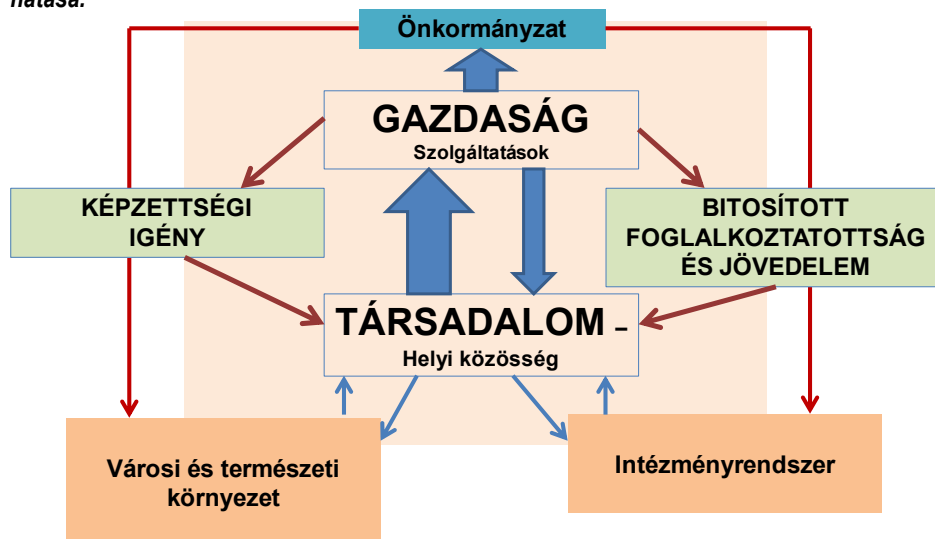
A fenti átfogó célok hosszú távon mutatnak irányt a városfejlesztés tervezésében. A hosszú távú célok elérését középtávon a stratégiai célok fókuszálják azokra a tématerületekre, amelyek a hosszú távú célok megvalósulását alapozzák meg.

Jászberény Város 2015-2020 között elérendő **középtávú stratégiai céljai** egyrészt a városi szintű tematikus célokat, másrészt a városrészi szintű területi célokat foglalják magukban.

3.3.1 Városi szintű középtávú tematikus célok

A stratégiai célok megvalósuláshoz járulnak hozzá a tematikus célok, amelyek ágazati fókuszúak, de integrált szemléletet tükröznek és tartalmukban hordozzák a más ágazati területekkel való szükségszerű kapcsolatot.

10. ábra A város tematikus célokon keresztül befolyásolt működési tényezőinek egymásra hatása.

Forrás: saját szerkesztés

T1 A város demográfiai viszonyainak stabilizálása a természetes fogyás és a migrációs eredetű népességvesztés megállítása, a leszakadó társadalmi rétegek integrálása, esélyegyenlőség biztosítása.

T2 A város Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése

T3 A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése a gazdasági szereplők külső és belső együttműködéseinek erősítése (innovációs tevékenységek, gazdasági szolgáltatások fejlesztése, széles spektrumú foglalkoztatási paletta biztosítása)

T4 Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén – magas minőségű épített és természetes környezet.

T5 A város és környezete által kínált adottságok szabadidős, rekreációs és öko-turisztikai célú kihasználása

T6 A közintézményi szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása

Az egyes tematikus célokhoz minden esetben hozzárendeljük a 22. táblázatban szereplő hivatalos EU eredmény indikátorokat és további lehetséges, középtávon értelmezhető, eredmény jellegű indikátorok kerülnek meghatározásra célértékekkel, illetve tendenciákkal.

TEMATIKUS CÉLOK RÉSZLETEZÉSE:

T1 A város demográfiai viszonyainak stabilizálása a természetes fogyás és a migrációs eredetű népességvesztés megállítása, a leszakadó társadalmi rétegek integrálása, esélyegyenlőség biztosítása.

Jászberény város népessége évtizedek óta folyamatosan csökken és ez az országos tendencia jellemző a járás településeire is. A városok közötti verseny nem csupán a befektetőkért zajlik, hanem a népességért is. A népesség mindenkor abszolút számát illetően Jászberény célja a két, népességszámot meghatározó összetevő befolyásolása. Az egyik összetevő a **természetes szaporodás**, ahol a legfőbb cél az élve születések számának emelkedése, illetve a halálozások számának csökkentése – utóbbi a várható élettartam meghosszabbításán keresztül. A másik tényező a **migrációs egyenleg**, ahol a város célja a fiatal lakosság helyben tartása és migrációs nyereség elérése. Mindkét tényezőre közvetlen és közvetett eszközökkel is képes hatni az önkormányzat. Az születések számát pénzügyi ösztönzőkkel (kötvény) és lakóterülethez (építési telekhez) kedvező feltételekkel történő hozzájutással kívánja a jövőben közvetlenül támogatni.¹⁰ Ugyanakkor, az említett tényezők leginkább **közvetett** eszközökkel befolyásolhatók, amilyenek a munkahelyek minőségi átalakulása és a jövedelmi viszonyok látványos javulása. A lakókörnyezet minősége, a helyben elérhető köz- és piaci szolgáltatások ugyancsak fontos tényezők. Míg a lakókörnyezet minőségére és a közszolgáltatásokra közvetlen hatása lehet az önkormányzatnak a gazdasági struktúra és a munkahelyek, jövedelmi viszonyok alakulása már a vállalkozói szféra, illetve a kormányzat döntésein alapul (lásd T3).

¹⁰ A lakónépesség növekedését és összetételének kedvező alakulását segítő születt az **otthonteremtés önkormányzati támogatásáról** szóló 20/2012 (IV.12.) önkormányzati rendelet. Ez alapján egyszeri legfeljebb 1.000.000,-Ft összegű kamatmentes, visszatérítendő támogatásban részesíthetők a Jászberény közigazgatási területén lakóingatlan vásárolni, vagy építeni szándékozó 40. életévüket be nem töltött házastársak, gyermeküket egyedül nevelő személyek, és egyszeri legfeljebb 3.000.000,-Ft vissza nem térítendő támogatásban részesíthető a Jászberény közigazgatási területén lakóingatlan vásárolni, vagy építeni szándékozó, olyan szakképesítéssel rendelkező szakember, mely szakemberekből tartós hiány mutatkozik.

Lényeges, jövőjét nagyban befolyásoló kérdés Jászberény számára is, hogy milyen **összetételű** a lakossága. A város célja, hogy a település váljon vonzóbbá a dinamikus, fiatalos jól képzett népesség számára, azaz fiatal, magasan képzett, illetve szakképzett lakosság maradjon helyben illetve telepedjen le. A jelenlegi realitás, hogy a város népessége elöregedő, és magas az alacsony értéktermelő foglalkoztatási ágakban munkát találók aránya. Létezik kifejezetten dinamikus, fiatalos, jól képzett lakosság összetételű városrész is Jászberényben (Pelyhespart), amelynek továbbfejlesztése, lakóterület bővítése – kombinálva egyéb tematikus feltételek biztosításával – a népesség összetételének lassú megváltoztatását eredményezheti hosszabb távon. A város kevésbé magas presztízsű – így magas ingatlan árakkal rendelkező – területein is indokolt a fiatalok számára lakóterületek kialakítása.

Jászberényben a **foglalkoztatottság** általában nem jelent olyan problémát, mint más, akár környező településeken is. A munkanélküliség a társadalmi lecsúszás veszélye jellemzően nem érinti a dolgozni kívánó társadalmi csoportokat. A város belterületén a **szegregáció**, azaz az alacsony státuszú lakosság egy helyen történő koncentrációja az utóbbi évek beavatkozásai nyomán nem jellemző, veszélyeztetett városrész a Szentkúti városrész, azon belül is a volt Faiskola úti szegregációs gócpont környéke, amire az önkormányzat a jövőben is fokozott figyelmet kíván fordítani, különféle célzott szociális és jóléti vonatkozású fejlesztésekkel. Eközben a Külterületen jelentősebb krízis terület a **Neszűr** jelent problémát. A város célja a krízisterület felszámolása, ami beláthatóan következetes lépések sorozatának köszönhetően valósulhat csak meg és nem végezhető el a stratégiai 7 éves időtartama alatt. Ugyanakkor, a megalapozó tevékenységek sorát kell beindítani – illetve megindult folyamatokat folytatni – belső erőforrásokból és külső (pályázati) segítséggel ez idő alatt.

Az **esélyegyenlőség** biztosítása a munkához való hozzáférést, a szolgáltatások igénybevételeének egyenlő lehetőségét jelenti a szociálisan hátrányos helyzetűek, a fogyatékkal élők számára. A város kiemelt célja, hogy minden általános intézkedése, épített környezetbe való beavatkozása, vagy intézményfejlesztése esetében szem előtt tartsa az esélyegyenlőség írott és íratlan szabályait.

Eredmény indikátorok (22. táblázat alapján):

- PR22 Helyi társadalmi akciókban résztvevők arányának növekedése: 20%
- PR 19 Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma: min. 100 fő

Egyéb eredmény indikátorok:

- A város migrációs egyenlege: 0 vagy pozitív értékű (migrációs nyereség)
- A város népességszám csökkenése: lassul
- A városban a szegregációval veszélyeztetett területek (tömbök) száma: 0
- A külterületi szegregált területen élők száma 50%-kal csökken

T2 A város Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése

A Jászberény (és a Jászság) a jász hagyományokra alapozva mindig is példáját jelentette a **közösségi összetartásnak**, aminek számos látványos turistacsalogató megnyilvánulása mellett valódi közösségépítő ereje is van. A város célja, hogy a hagyományai által teremtett kohézió a népességmegtartás egyik közvetett erőforrásává váljék – fontos tehát, hogy olyan fiatalok telepedjenek le és – hosszabb tanulás, tapasztalatszerző munkavégzés után – térjenek vissza a városban, akiknek eleve helyi gyökereik vannak és gyermekeiket is ebben a szellemiségben kívánják felnevelni. A hagyományok a kor igényeihez közelítő értelmezése – a digitális technika és egyéb, az információs társadalom által alkalmazott eszközök használata – szükséges ahhoz,

hogy a fiatalok számára vonzóvá válhassanak a múlt emlékei és egyre többen váljanak értő és értékőrző tagjaivá a helyi közösségnek. A város célja a fiatalok (elsősorban az óvodai és általános iskolai korosztály) motiválása a közösségi tevékenységek iránt, ami nem feltétlen csak a konkrét hagyományőrzésben, hanem bármilyen helyi szellemiségben végzett tevékenységben megnyilvánulhat.

Az önkormányzatnak továbbra is célja, hogy hagyományokra építve **turisztikai vonzerővé, imázs építővé tegye kulturális értékeit**, ezzel is növelve a város versenyképességét és nem kevéssé turisztikai látogatottságát. A város célja a Belváros továbbfejlesztésének részeként olyan kulturális és hagyományőrző turisztikai vonzerő létrehozása, amelynek fő elemei két, térben elkülönülő, de azokon belül koncentrált fő vonzerőre épülnek.

Szükséges olyan létesítmény kiépítése (Malom), amely – egyéb funkciói mellett – méltó, tágas környezetben, koncentráltan mutatja be a látogatók különféle célcsoportjainak a vidék kulturális értékeit, amelyek jelenleg elszórtan találhatók a városban (Hamza múzeum, „Jász kapitányok nyomában” bemutató). Cél továbbá, az országos híró Jász Múzeum teljes anyaga látogathatóságának biztosítása is – ennek érdekében a Jász Kaszinó udvarral is rendelkező épülete szolgál helyszínül a jövőben. A város további ambíciója országos és nemzetközi híró rendezvényei (mint a Csángó Fesztivál, vagy a Mézvásár) színvonalának növelése, a programok még gazdagabbá tétele és minél nagyobb látogatottság elérése – mindezzel együtt a programok pénzügyi fenntarthatóságának biztosítása.

A város az elmúlt években egyre nagyobb hangsúlyt fektet **nemzetközi kapcsolatainak erősítésére**. A testvérvárosi kapcsolatok ennek a legfontosabb alapkövei, de a különféle tematikájú nemzetközi (ún. transznacionális) projektekben való részvétel is a város ismertségét növeli és nem utolsósorban jelentős tapasztaltszerzési potenciállal bír gazdasági, intézményszervezési, oktatási stb. téren. A más európai országokban jól működő ötletek értő adaptálása a városfejlődés hosszabb távú célját szolgálja.

Eredmény indikátorok (22. táblázat alapján):

- PR02 Külföldi és belföldi turisták költsége: 0,1 Md Ft
- PR22 Helyi társadalmi akciókban résztvevők arányának növekedése: 30%

Egyéb eredmény indikátorok:

- A városba turisztikai céllal érkezők számának növekedése: + 30%

T3 A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése a gazdasági szereplők külső és belső együttműködéseinek erősítése (innovációs tevékenységek, gazdasági szolgáltatások fejlesztése, széles spektrumú foglalkoztatási paletta biztosítása)

Jászberény és a Felső-Jászság gazdasági ereje a **gazdasági technológiai magterületen** belülről rendeli a várost (forrás: OFTK). Jászberény gazdasági struktúrája a megyei átlagnál kedvezőbb képet mutat a működő vállalkozások megoszlásának ágazatok közötti arányát és a cégméretet tekintve is (Lásd 1. fejezet). A városban jelentős arányban vannak jelen nagy foglalkoztatók, ami a foglalkoztatottsági és munkanélküliségi jellemzőket is pozitívan befolyásolja. A város irányában jelentős az ingázó forgalom és a kedvező foglalkoztatási viszonyok miatt számos család telepedik le a városban és a funkcionális városkörzet településein. Ugyanakkor, a cégek tevékenységének és így a foglalkoztatottak elvárt képzettségi szintjének struktúrája kevéssé felel meg a dinamikus gazdaság ismérveinek. A foglalkoztatottak jelentősebb része az alacsony képzettséget, illetve sokszor csak betanított munkás szintet kívánó munkahelyen dolgozik. Növekvő az igény képzett szakmunkások és technikusok iránt és a felsőfokú képesítéssel rendelkezők is könnyebben találnak állást. Ez a tendencia örömteli, de lassú

folyamat, aminek felgyorsítása szükséges. A gazdasági szereplők döntéseit rendkívül nehéz befolyásolni, valójában érdekképviselői csoportjaikkal, és a domináns nagy cégek vezetőivel való érdemi párbeszéd sorra eredményezhet áttörést a város és a gazdasági szereplők érdekeinek összehangolásában. **A város célja a párbeszéd felélénkítése, a város és a helyi vállalkozások érdekeinek szorosabb összehangolása.** Ennek több eszköze már ma is élő és ezeknek megtartásával és továbbfejlesztésével kívánja célját elérni az önkormányzat:

- az Önkormányzat havi rendszerességgel cégbejárásokat tart, ez biztosítja a folyamatos kommunikációt. A városvezetésnek lehetősége van arra, hogy megismerkedjen a helyi vállalkozások megvalósult fejlesztéseivel, fejlesztési elképzeléseivel, továbbá felmerülő igényeikkel. Erre alapozódik jó néhány fejlesztési cél (lásd alább): ipari terület útjainak felújítása, víz, szennyvíz hálózatra való rákötés, a hivatásforgalmú (kerékpár)utak fejlesztése; míg a nők munkába történő visszatérését segítő bölcsődei és óvodai férőhelyek bővítése;
- a vállalkozás és kapcsolatépítő rendezvények szervezése, melyeken a cégek bemutatkozhatnak pl. Jászexpo – kommunikáció, tájékoztatás
- közművesített telkek átadása fiatal magasan képzett szakemberek számára (2013 és 2014. években 14 telket már átadott az Önkormányzat) - támogatás
- Ösztöndíjprogram indítása a hiányszakmáknak nyilvánított szakmát adó képzésben továbbtanuló diákok számára - 9/2013. (III. 14.) számú vállalkozások beruházás ösztönzési és munkahely teremtetési helyi támogatásának programja.

Közvetve a város beavatkozási hatóköre szűkösnek mondható (nincs város által működtetett ipari park, inkubátorház stb.), ugyanakkor számos olyan fejlesztési lehetőség van, aminek végrehajtásával közvetve befolyásolhatók a gazdasági folyamatok és így ezekben érdemes érdemi lépéseket tenni. A városban folytatott gazdasági tevékenységek (főleg az ipari termelés és szolgáltatások terén) belső struktúráváltása, a kutatás-fejlesztési tevékenységekre alapozott innovációs tevékenységek, a magasabb hozzáadott értéket termelő ágazatok bevezetése, és a klaszterizáció folyamatának irányítása nem önkormányzati feladat, viszont városi érdek.

A város célja ezen folyamatok elősegítése a vállalkozói szolgáltatások bővítésével és a helyben elérhető felsőfokú oktatás tartalmának és a szakképzés struktúrájának alakításával. A város célja egy olyan vállalkozói szolgáltató központ létrehozása, ami megfelelő menedzsment szervezet kiépítése mellett alkalmas a vállalkozások különféle igényeinek kielégítésére – és kellemes találkozási pontot jelent az üzleti kapcsolatépítéshez. A helyszín (a Malom) megfelelő építészeti megoldásokkal lehetőséget biztosít irodák, képzésre alkalmas termek, előadók és kiállítóterek kialakítására, ami jó alap a tartalom fejlesztésére. Elhelyezhető egy sokrétű feladatokat végző, vállalkozásokat segítő szervezet (segítség vállalkozásfejlesztést célzó finanszírozási konstrukciók megtalálásában, pályázatok előkészítése, segítségnyújtás piaci partnerkeresésben, üzleti tervek készítésében, jogi tanácsadás üzleti vitás kérdésekben). Képzések szervezése és bonyolítása (igény szerint - általában vállalkozók vagy speciálisan egy-egy cég munkatársai számára), vállalkozói rendezvények, partnertalálkozók szervezése, termékbemutatók helyszíne lehet az épület és esetlegesen inkubációs szolgáltatásokat is nyújthat kezdő vállalkozásoknak. A Fecske-Malom többfunkciós (kulturális is) létesítményének működtetéséhez szoros partnerségre van szükség a képzést bonyolító, vállalkozói érdekvédő szervezetekkel (kamarak) és magukkal helyi vállalkozásokkal. A célcsoport a vállalkozók minden rétege – a kisebb cégek a napi szintű segítség terén, nagyobb cégek esetében partnertalálkozók, rendezvények bonyolítása terén.

A gazdasági struktúráváltás előfeltétele a megfelelő képzettséggel rendelkező munkaerő. A város három szakképzést bonyolító iskolája szoros kapcsolatot ápol a helyi vállalkozókkal, a duális képzési rendszer ezt képes tovább erősíteni. Kényes kérdés ugyanakkor a felsőoktatás, ezen belül a hallgató létszámproblémákkal küzdő Szent István Egyetemhez tartozó kihelyezett kar

képzési profilja, ami nem illeszkedik a helyi igényekhez. Tárgyalások kezdődtek az Egyetem és az önkormányzat között a gépészmérnök képzés meghonosításával kapcsolatban.

A város érdeke megkezdett középiskolai ösztöndíjprogramok folytatása vonzóbbá tétele, valamint kiterjesztése több célcsoportra.

A gazdasági tevékenységek zökkenőmentes folytatásának feltétele a megfelelő elérhetőség, ezért a város célja az ipari hasznosítású területek közúti és kerékpárúton történő elérésének biztosítása.

Eredmény indikátorok (22. táblázat alapján):

- PR20 A 25-40 éves női népességen belül a foglalkoztatásban lévő nők aránya: 60%
- Vállalkozási aktivitás a kevésbé fejlett régiókban: 80 vállalkozás/ 1000 lakos

Egyéb eredmény indikátorok:

- Több vállalkozás közös tevékenységeként megvalósuló projektek száma: növekedés
- Magasabb hozzáadott értéket termelő vállalkozásoknál alkalmazottak arányának növekedése: + 20%
- Kutatás-fejlesztési (K+F) tevékenységet végző vállalkozások száma: növekedés

T4 Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén – magas minőségű épített és természetes környezet.

Az életfeltételek környezeti tényezői – ha nem is meghatározó, de – jelentős befolyással bírnak a város népességmegtartó képességére. A városi környezet adja a látogatók első benyomását is, tehát mindkét szempontból lényeges a városi környezet, épület, közterület és zöldfelületi elemeinek egységes rendszerben átgondolt és megvalósított fejlesztése.

Jászberény a hazai közép-városokra jellemzőnél kiterjedtebb és nagyobb összetettségű **zöldfelületi rendszerrel** rendelkezik. A város évek óta törekszik közterületeinek és zöldfelületeinek bővítésére és revitalizációjára, és e törekvésében látványos sikereket ért el elsősorban a Belváros területén (Szentháromság tér, Zagyva-part sétány, Conselve-park, Fürdő utca). A város célja a zöldfelületi rendszer megújult elemeinek minőségi szinten tartása, és az egyéb városrészeket érintő elemek revitalizációja (pl. Margit sziget, Ferencesek tere, Szentkúti tér stb.) valamint ezek zöldfolyosókon keresztül történő összekapcsolása. Utóbbinak legfontosabb, Jászberényre jellemző természetes tényezője a Városi Zagyva. A szabályozható csapadékvíz befogadó mellékág praktikus funkciója mellett zöldfelületi kapocs a városrészek között és partja ideális sétautak és / vagy kerékpárutak létrehozására, pihenőhelyek kiépítésével.

A Smart City koncepciójának megfelelően a város célja Smart Place-ek - okos városi terek kialakítása lehetőséget teremtve az újfajta városi aktivitási felületek megteremtésének.

A városi környezet épített elemeinek csak töredéke van az önkormányzat tulajdonában, és a belvárosi középületek egy része megújult. A további beavatkozások esetében a homlokzatokat érintő rehabilitáción túl elsősorban az **energetikai megújítás** a város célja úgy a köz-, mint a lakóépületek esetében. A megújítás és energetikai fejlesztések nem csak a fenntartás költségeinek csökkentéséhez járulnak hozzá, hanem a környezettudatosabb életmód terjedése felé hatnak. A város törekszik arra, hogy éljen az alternatív energiaforrások hasznosításának finanszírozását támogató lehetőségekkel. Jászberény külterületén két ideális helyszín is adódik napenergia park létrehozására. A város ezen kívül a termálvíz energetikai hasznosításának megoldásairól sem mondott le és célja, a feltáró vizsgálatok folytatása és a hasznosítás háromlépcsős rendszerének mihamarabbi elindítása. A város célja Fenntartható Energia

Akcióprogram, a SEAP elkészítése. Ez a program tulajdonképpen a város teljes energetikai rendszerének hasznosítási, fogyasztási és termelési kompetenciájának vizsgálatát jelenti. Cél, hogy az önkormányzati intézmények komplex energetikai fejlesztése a SEAP-ra támaszkodjon. Cél továbbá ISO EN szerinti épületenergetikai audit készítése.

A **környezettudatos** életmód lakosság körében történő terjesztésének és népszerűsítésének koordinációja önkormányzati feladat és városi érdek. A klímaváltozás olyan tudatos felvilágosító tevékenységet tesz szükségessé, ami magában foglalja a klímatudatos és egyben költségtakarékos megoldások népszerűsítését (hűtés és fűtés, egyedi vízellátás, vízgazdálkodási tippek stb.), de a szélsőséges időjárási jelenségekre és azok következményeire történő preventív jellegű felkészülést is. Az önkormányzat együttműködése az oktatási intézményekkel és az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság helyi szervezetével elengedhetetlen a lakosság hatékony felkészítése érdekében.

Eredmény indikátorok (22. táblázat alapján):

- Elégedettség a települési környezet minőségével: 65%
- PR09 A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül: növekedés
- A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség: 70%

Egyéb eredmény indikátorok:

- Környezettudatosságot erősítő akciókban való részvétel a gyermekkorú és felnőtt lakosság körében: min. 20% növekedés
- Korszerű energetikai megoldásokat alkalmazó köz- és magántulajdonú épületek aránya: 15% növekedés

T5 A város és környezete által kínált adottságok szabadidős, rekreációs és öko-turisztikai célú kihasználása

Jászberény város természeti adottságaira több szolgáltatás is épül. A város két fürdőkomplexummal is rendelkezik, termálvize ugyanakkor nem minősített gyógyvíz, ami a fenntartható piacosítást akadályozza. Nem kerültek kifejlesztésre a mai kor igényeinek megfelelő fürdőszolgáltatások – wellness, aquapark, egészségügyi rekreációs centrum stb. így a geotermikus eredetű természeti erőforrásokra alapozott intézmények nem fejlődtek a város regionális vonzerejévé. A fürdők éles hazai versenyében való érdemi beszállást több tényező is akadályozza 2015-ben. Ugyanakkor, ez nem zárja ki azt, hogy a város fürdői a városi és térségi lakosság számára érdemi vonzerőt és rekreációs lehetőséget jelentsenek. A város célja fürdőkomplexumainak és azon belül az egyes szolgáltatások (Jászberényi Strand- és termálfürdő a Belvárosban és Lehel Sport és Szabadidőközpont strandja a Hűtőgépgyár városrészben) minőségi fejlesztése. Konkrét beavatkozásként és fejlesztési igényként jelentkezik a Strand területén egy tanuszoda építése, ami versenyek lebonyolítására is alkalmas, valamint a termál részleg felújítása. A külső strand esetében az uszoda tetőszerkezetének megújítása, víztechnikai berendezések cseréje és általános környezeti rehabilitáció jelentik a szükséges beavatkozásokat.

A város eddig kihasználatlan erőforrása maga a természeti környezet (Zagyvamenti Természetvédelmi Terület, Tápó–Hajta vidék TVK) és a természet közeli életmód különféle formái (tanyavilág). A város számára kiemelkedő lehetőséget jelent a növekedő érdeklődés a civilizációtól távol eső, természet közeli rekreációs és **öko-turisztikai célpontok** iránt. Jászberény természeti értékei fenntartható, értékmegőrző hasznosításának potenciális bázisai a

város bel- és külterületén is megtalálhatóak. Az elsődleges fejlesztési célterület a Hűtőgépgyár városrészben található, aminek nyugati határát a Zagya jelenti. A meglévő és országosan ismert vonzerőhöz (Állat- és Növénykert) további, hasonló érdeklődésre számot tartó létesítmények kapcsolhatók, mint erdei iskola, tanösvény, kalandpark, öko-turisztikai centrum, amelyek elsősorban a családok és a gyermek (iskolai) csoportok számára jelentnek vonzerőt. A fejlesztések támogatásaként a szálláshely szolgáltatások kiépítése is indokoltá válhat, ami ugyancsak természet közeli formában képzelhető el: kemping, csoportos faházak megoldások.

A közösségépítésnek jelenleg is fontos programját jelentik a Hajta területére szervezett túrák. A külterület adottságai inkább a falusi turizmusnak és a lovas-turizmusnak kedveznek. Ebben az esetben a város inkább a magánereős fejlesztésekre számít, és ehhez kívánja együttműködést felajánlani.

Ugyancsak a Hűtőgépgyári városrészben található sportlétesítmények elavultak versenysport bonyolítására nem alkalmasak. A sportolási lehetőségek infrastruktúrájának minőségi fejlesztése nem csak a helyi sportélet megerősítését segíti elő, hanem lehetőséget biztosít az öko-turisztikai vonzerő mellett a **sport-turisztika** fellendítésére is a városban.

Eredmény indikátorok (22. táblázat alapján):

- Elégedettség a települési környezet minőségével: 65%
- A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség: 70%

Egyéb eredmény indikátorok:

- Öko-turisztikai vonzerők számának és látogatottságának növekedése

T6 A közintézményi szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása

Az utóbbi évek intézményi átszervezései okán a közintézmények fenntartásának felelőssége és részben finanszírozási terhe is átkerült egyrészt állami, másrészt az egyház hatáskörébe. Az város általános és középiskolái a KLIK, illetve az egyházak fenntartásába kerültek, működtetésük azonban a városnál maradt. Az alapfokú szociális és gyermekjóléti ellátás intézményi háttérét az önkormányzat biztosítja, ugyanakkor a személyes ellátási (segélyezés) szervezeti háttérének átalakulásával segélyezés átalakult és hatáskörben részben átkerült a Járási Hivatalhoz. A város közvetlenül tehát továbbra is döntés és beavatkozási jogkörrel rendelkezik óvodáit és szociális, gyermekjóléti és kulturális intézményeit illetően, ugyanakkor az iskolák fejlesztése kapcsán rendkívül szoros együttműködés szükséges a fenntartó KLIK-kel.

A város **óvodáinak** fejlesztésénél a legfontosabb szempont a nem e célra épült épületek kiiktatása és az igényeknek megfelelő területi lefedettség biztosítása a városon belül pl. Pelyhespart ellátása (óvoda, bölcsőde). A **szociális intézmények** esetében kettős probléma áll fenn. Az egyes feladatok ellátási helye elszórt a városban (négy telephely), így a feladatellátás koordinációja nehezebb – a város célja minél jobban egy épületre koncentrálni az egy intézményhez tartozó feladatokat – ez a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény épületegyüttesének bővítésével érhető el. A város periférius területein nehezebb a szociális ellátási kötelezettségek teljesítése – a házi segítségnyújtás vonatkozásban cél pl. a Hűtőgépgyár városrész esetében egy kihelyezett kisebb alközpont létrehozása.

A városban még mindig akadnak kötelező, de el nem látott szociális alapszolgáltatási feladatok: hajléktalanok és szenvedélybetegek nappali ellátása. A város célja, hogy ezen ellátási formák mihamarabb, rendezett körülmények között kiépítésre /megszervezésre kerüljenek.

A város közműhálózata teljes egészében kiépített, ugyanakkor a fejlesztési tevékenység szükségessége a fenntartási munkálatok kapcsán folyamatosan jelentkezik. A legkritikusabb a helyzet az ivóvíz-hálózat rendszerelemeinek folyamatos cseréje terén. Találhatóak még ellátatlan területek a közműveket illetően, ilyen pl. Portelek városrész, ahol a szennyvízelvezető rendszer kiépítése továbbra is csak a célok szintjén jelenik meg, illetve egyre inkább a helyi ökológiai megoldások alkalmazása javasolt.

A város közlekedési közút hálózati elemei folyamatos megújítás alatt állnak. Cél a hiányzó rendszerelemek pótlása, ami jelenleg elsősorban a gazdasági területek megközelíthetőségét elősegítő hálózati kapcsolatokat jelenti. A közlekedési csomópontok fejlesztési szükségletei közül a 31 és 32. sz. főutak belterületi találkozási pontjának körforgalmi csomóponttá fejlesztése a prioritás, ami már a 2008-as IVS-ben szükséges fejlesztésként szerepelt.

A belső közlekedési rendszerek átszervezésének továbbra is feltétele a **várost elkerülő út harmadik szakaszának** megépítése, ami a város egyik kulcsprojektje, hiszen számos projekt megvalósíthatósága múlik ezen a fejlesztésen.

A **kerékpárút** hálózat további elemeinek kiépítése a következő hét évben is folytatódik – e tekintetben stratégiai fontosságú a munkahelyek biztonságos, kerékpárúton történő megközelítésének biztosítása a Jásztelki út mentén, valamint a Szent István körút menti átkötés kiépítése. A turisztikai célú hálózati elemek nem kerülnek elhanyagolásra ugyanakkor, a hivatásforgalmi elemek hangsúlya jobban érzékelhető lesz a következő 5-7 évben.

A közúti fejlesztések mellett a **közösségi közlekedés infrastruktúrájának** fejlesztése is nagy hangsúlyt kap a város szándéka szerint. Ennek kulcsfontosságú beavatkozása a vasútállomás és környékének rendezése inter-modális központ kialakításával. Az inter-modális központ jellegénél fogva érinti a buszforgalom átszervezését is, és ezzel a fejlesztés bizonyos fokok tehermentesíti a belvárosban található jelentős környezeti terhelést jelentő busz állomást. Ez a lépés városfejlesztési és környezeti szempontból is áttörést jelentene az elmúlt évek bizonytalan, változó tervezési irányai után.

Jászberényben működik helyi közösségi közlekedés. A buszöblök már részben kiépültek. A város célja a helyi közösségi közlekedés működési feltételeinek javítása, energiatakarékos buszok beszerzése.

Közlekedés szempontjából hosszabb távon további fontos beavatkozási szükséglet a vasútvonal és a Kossuth Lajos utca találkozásánál lévő lámpás és sorompós átkelőhely fejlesztésének vizsgálata. Az elkövetkező 7 évben a város célja ennek a megoldás megtalálása és a konkrét tervezési munkák megindítása.

A korszerű infokommunikációs (IKT) technológiák, az intelligens városi megoldások alapjaiban segíthetik Jászberény életének megszervezését, az átfogó stratégiai célok megvalósítását a közszolgáltatásoktól kezdve a városi közlekedésen, az egészségügyön, az oktatáson és a kereskedelmen át egészen a helyi, önszerveződő közösségek támogatásáig, Pl: Turisztikai mobil applikáció; E-Ticketing; okos kamerák; közösségi WIFI; Összevont beléptető rendszer;

Eredmény indikátorok (22. táblázat alapján):

- PR20 Elégedettség a települési környezet minőségével: 65%
- PR07 Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya: 30%

Egyéb eredmény indikátorok:

- A közlekedési eredetű káros anyag kibocsátás mennyisége: csökken

3.3.2 Városrészi szintű területi célok

A középtávú területi célok a Településfejlesztési Konceptióhoz készült **megalapozó vizsgálat** részletes városrészi szintű helyzetfeltárása és helyzetelemzése alapján kerülnek megfogalmazásra. A korábbi IVS-ben (2008) **hét** városrész került lehatárolásra. A koncepció készítésekor a tervezők szakmai érvekkel alátámasztva **kilenc városrész** (és külterület) tervezési célú lehatárolása mellett döntöttek. Az új felbontás legfőbb indoka, hogy ezzel a lépéssel funkcionálisan és minőségben homogénebb összetételű városrészek állnak elő, ahol könnyebb a fejlesztési célok meghatározása. A több városrész ugyanakkor a célok és beavatkozások elaprózódásához vezethet.

A város egy összetett, nyílt rendszer, aminek céljai megfogalmazásakor tekintetbe kell vennie számos külső és belső tényezőt. A városi célok a legtöbb esetben és általánosságban elfogadható fejlesztési irányt jelentenek az egyes városrészek lakói számára is, ugyanakkor azok nem mindegyike érinti közvetlen az egyes városrészek lakóinak hétköznapi életét és életminőségét. A városrészekben, azok eltérő karaktere miatt, speciális helyi fejlesztési célok fogalmazódnak meg, amelyek kevésbé mutatnak túl a városrészek határain, bár több városrész is rendelkezhet ugyanolyan, illetve hasonló jellegű fejlesztési céllal. A **városrészi célok (és részcélok) szerepe**, hogy egy-egy városrész speciális adottságaira vonatkoztassa a fejlesztések irányának meghatározását és konkrét, a helyi lakosságot érintő kérdésekben mutasson irányt – lehetőség szerint a helyi lakosokkal egyeztetett módon.

A városrészek céljai

A városrészi célok meghatározásának alapelvei:

- Minden városrész esetében kijelölésre kerül egy átfogó cél
- Az átfogó cél mellett városrészi részcélok megnevezésére is lehetőség nyílik – ezek kijelölése a funkcionálisan összetett vagy sokoldalú adottságokkal, ill. problémákkal rendelkező városrészek esetében indokolt.
- A lakókörnyezet minőségének fejlesztése és az adott városrész által biztosított életkörülmények javítása cél minden városrészben – ezt nem tekintjük városrész specifikus jellemzőnek. Ebben a vonatkozásban a szélsőséges jellemzőkkel bíró városrészek esetében emeljük ki, mint városrészi célt (pl. átlagosnál sokkal rosszabb életkörülmények stb.)

Belváros

V1 BELVÁROS:

Cél: Jászberény járásközpont státuszának megfelelő, magas színvonalú belvárosi szolgáltatások és városi környezet megteremtése.

A belvárost Jászberény térségközpont státuszának megfelelő magas színvonalú épített környezet, vonzó közterületek, változatos köz- és üzleti funkciók valamint térségi vonzerővel bíró egyéb szolgáltatások jellemezzék.

Részcélok:

- V1.1 A megvalósult zöldfelületi és közterületi fejlesztések fenntarthatóságának biztosítása, további közterületeket érintő átalakítások végrehajtása: A belvárosban az utóbbi években több közterület terület rehabilitálásra és új zöldfelületi elemek is megvalósultak pl. Zagyva-part sétány. Cél, hogy ezek minősége a létrehozásukkor jellemző magas szinten maradjon. Cél továbbá, hogy a Lehel vezér tér átalakulása befejeződjék – aminek továbbra is feltétele az átmenő forgalom elkerülő útra történő terelése. Cél, hogy a városképet és térkihasználást segítő komplex, telekstruktúrát is érintő átalakítások megvalósuljanak.
- V1.2 Kulturális funkció minőségi megerősítése, egységes turisztikai kínálat kialakítása: A városközpont gazdag kulturális értékekben, de ezek szórtnak és nem egységes

arculattal találhatók meg a városban, emellett marketingjük sem elégséges. Fontos, hogy a városközpont turisztikai vonzereje erősödjék azzal, hogy a legfontosabb látóvalók könnyen elérhetőek és területileg koncentráltabbak.

- **V1.3 Az alulhasznosított épületek fenntartható módon történő funkcióba vonása:** A városközpontban jelenleg is számos nem, vagy alulhasznosított épület van (Malom, Bathó palota stb.), amelyek rontják a városképet. Emellett állaguk fokozatosan romlik, így fenntartási költségük egyre magasabb az önkormányzat számára. A város célja, hogy a hasznosításuk olyan funkciók telepítésével párosuljon, amelyek fenntartása végül nem, vagy kevéssé terheli a város költségvetését.
- **V1.4 Közszolgáltatások fejlesztése és a piaci szolgáltatások fejlesztésének elősegítése:** A belvárosban a kereskedelmi szolgáltatások változó színvonalúak. A közterület fejlesztések nyomán megjelent néhány magasabb minőséget képviselő egység, ugyanakkor nem történt áttérés e téren a 2008-as IVS készítése óta. Cél, hogy a belváros térségközpont-hoz méltó kínálatot mutasson fel mind a kereskedelmi, mind pedig a vendéglátó ipari egységek minőségét illetően. Az önkormányzat kompetenciakörébe tartozó piac megújítása is fontos annak általános leromlott állapota, a helyi igények változása és turisztikai érdeklődés miatt is (helyi termelők). Cél továbbá a Jászberényi Strand- és Termálfürdő vonzerejének erősítése annak továbbfejlesztésével, valamint a város turisztikai fogadóképességének bővítése szálloda funkció kialakításával.

A célok elérése érdekében a következő tevékenységek megvalósítása tervezett:

V1.1 megvalósításához kapcsolódóan:

- Zirzen J. és Táncsics M. utcák összeköttetése - Polgármesteri Hivatal udvarának közterületté alakítása, kapcsolódó utcával (Zoltán utca sétány)
- A Lehel vezér tér átalakítása (a város elkerülő körgyűrű hiányzó szakaszának megépítését követően),
- A Nagyboldogasszony templom kertjéből a sétány megközelíthetőségének biztosítása,
- Déryné tömb átalakításának folytatása
- Lehel vezér tér, Déryné u, Holló András u., Fürdő u.-i közterületek fejlesztése, parkolók kialakítása, térfigyelő kamerák felszerelése

V1.2 megvalósításához kapcsolódóan:

- A Jász Múzeum anyaga egy részének bemutatása a Jász Kaszinó épületében annak hasznosításával (Érpart városrészt érinti)
- A „Jász Kapitányok nyomában” című kiállítási anyag áthelyezése a fejlesztendő multifunkcionális Malom épületébe,
- A Hamza múzeum anyagának áttelepítése a fejlesztendő multifunkcionális Malom épületébe
- A mozi épületének továbbfejlesztése energetikai fejlesztése

V.1.3 megvalósításához kapcsolódóan

- Malom hasznosítása – multi-funkcionális hasznosítás (kulturális, üzleti – vállalkozói szolgáltatások, inkubáció),
- Bathó palota hasznosítása
- a volt pártház épületének hasznosítás – lehetséges használat: irodák gazdasági, szociális szolgáltatók

V.1.4 megvalósításához kapcsolódóan:

- Strand és termálfürdő szolgáltatásainak fejlesztése uszoda építésével,
- A volt Touring hotel fejlesztése és üzleti turisztikai célú hasznosítása,
- Piac és környezetének megújítása, parkolási rendszer átszervezése, térfigyelő kamerák
- Parkolási problémák megoldása
- Oktatási és kulturális intézmények energetikai fejlesztése a belvárosban

A beavatkozásokkal a jelenlegi funkciók megerősítése történik és új funkciók is létrejönnek – üzleti támogató funkció.

Kertváros

V2 KERTVÁROS VÁROSRÉSZ:

Cél: A kertvárosias jellegű beépítés megtartása és minőségi lakókörnyezet kialakítása

Részcélok:

- V2.1 A kertvárosi és kisvárosi jellegű beépítési formák megtartása – zöldfelületek fejlesztése rekreációs céllal: A városrész magában foglalja a Belvároshoz közel eső zöld szigetet, ami az egyházi funkcióval és épített környezettel valóban megnyugvást sugalló. A városrész ezen, központhoz közel eső területén cél a zöldfelületek komplex megújítása, rekreációs eszközökkel infrastruktúrával való ellátása és szolgáltatásokkal való támogatása.
- V2.2 A városrészben koncentráltan jelen lévő szociális intézmények fejlesztése: A városrészben önkormányzati és egyházi szociális intézmények koncentrálnak. Cél a funkció megerősítése és az intézményi racionalizálás keretében (Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény) egyes szociális ellátási feladatok egy központi létesítménybe való telepítése – ez feltételezi az épület bővítését.

A célok elérése érdekében a következő tevékenységek megvalósítása tervezett:

V2.1 megvalósításához kapcsolódóan

- Margit-sziget zöldfelületi potenciáljának fenntartható kihasználása és továbbfejlesztése (játszótér, sportpark, futópálya)
- Ferencesek terén található park rekonstrukciója, revitalizációja
- Szántai József Tornakert megújítása
- Hidak építése a Margit szigetről
- Víztorony hasznosítása vendéglátó ipari egység kialakítása
- A városrész perifériális részén a Vasas Horgászto és környékének rekreációs célú fejlesztése

V2.2 megvalósításához kapcsolódóan

- Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény bővítése – a szociális intézmény feladatainak egy épületben való koncentrálnak segítene elő a beavatkozás

A beavatkozásokkal a jelenlegi funkciók megerősítése, bővítése, minőségi javulása történik.

Érpart

V3 ÉRPARTI VÁROSRÉSZ

Cél: Egyformán magas életminőség az új és hagyományos lakóterületeken – alközpont létrehozása

Részcélok

- V3.1 Magas minőségű lakófunkciójú terület kialakítása, aminek feltétele a kommunális infrastruktúra, a közlekedési kapcsolatok és a közterületek minőségének fejlesztése.
- V3.2 Funkcionális alközpont kialakítása, illetve kialakulásának elősegítése, amellyel a városrész hozzájárul a városközpont tehermentesítéséhez és biztosítja lakosságának kényelmesebb napi ellátását. A városrész jelenleg szinte teljesen homogén lakófunkciójú, intézmények a városrész dél-keleti részén határos Belváros közelében koncentrálódnak. A Batthyány utca és Mező utcák találkozásánál lévő terület alkalmas pl. a játszótér fejlesztésre, ami a helyi fiatal családok életminőségét javítja. A közelben boltok is vannak. Cél a terület alközponttá fejlesztése.

A célok elérése érdekében a következő tevékenységek megvalósítása tervezett:

V3.1 megvalósításához kapcsolódóan:

- kerékpárút építése (Jákóhalmi út)

V3.2 megvalósításához kapcsolódóan:

- Batthyány utcai játszótér fejlesztése
- alközpont fokozatos kialakítása a városrész külsőbb területén (Batthyány utca környékén)

egyéb fejlesztések:

- Jász Kaszinó hasznosítása – Jász Múzeum kiállító helyeként (hozzájárulás a Belváros céljainak teljesüléséhez)
- Ady Endre út 21. sz. alatti ingatlan hasznosítása (tartalom nem ismert)
- Napelem park létrehozása (Fehértói temető mögötti területen)
- Sün Sámuel óvoda fejlesztése - (fűtőkorszerűsítés, napelem felszerelése, stb..)
- közfunkciójú ingatlanok (Iskolák, Ifjúsági ház, Könyvtár) energetikai fejlesztése

A beavatkozásokkal a jelenlegi funkciók megerősítése történik és új funkciók is létrejönnek, ingatlanok hasznosulnak – pl. napelem park.

Káposztáskert

V4 KÁPOSZTÁSKERT VÁROSRÉSZ

Cél: A lakókörnyezet minőségének fejlesztése mellett a gazdasági funkciók és azok elérhetőségének erősítése.

Részcélok:

- V4.1 Közlekedési hálózati és közlekedésszervezési problémák megoldása: A városrészben – annak határán – már épült egy körforgalmi csomópont, ugyanakkor még egy építése szükséges a 31. és 32 sz. főutak belterületi találkozásánál. A cél érinti a Belváros közterület fejlesztését is. A városrész dél-keleti határán található a Necsőtelep számos, jelentős számú munkaerőt foglalkoztató céggel. Cél, hogy a városrészen keresztül biztosított legyen ezeknek a munkahelyeknek a kerékpárúton történő biztonságos megközelíthetősége.
- V4.2 A lakókörnyezet élhetőbbé tétele a városi Zagyva határos szakaszának gondozásával.

A célok elérése érdekében a következő tevékenységek megvalósítása tervezett:

V4.1 megvalósításához kapcsolódóan:

- kerékpárút építése a Szolnok felé vezető alsóbb rendű út kivezető szakaszán (hivatásforgalmi kerékpárút)
- kerékpárút a Jász-Plasztik kft. felé
- kerékpárút építése a Szent István körút mentén

V4.2 megvalósításához kapcsolódóan:

- környezetrendezés, rekreációs övezetek kiépítése a városi Zagyva partján

egyéb fejlesztések:

- napelem park létesítése a városrésszel határos Külterület városrészben a volt hulladéklerakó területén – alternatív megoldás

A beavatkozásokkal a jelenlegi funkciók megerősítése történik és új funkciók is létrejönnek – pl. kerékpárutak, forgalmi csomópont és napelem park.

Pelyhespart

V5 PELYHESPART VÁROSRÉSZ:

Cél: A városrész köz- és piaci szolgáltatásainak felzárkóztatása a dinamikusan növekvő lakóövezet igényeihez

Részcélok:

- V5.1 A városrész demográfiai viszonyainak megfelelő intézményi infrastruktúra és szolgáltatások kiépítése. A városrész fiatalos korösszetételű. A város bölcsődei és óvodai férőhelyei városi szinten elégendőek, ugyanakkor területileg nem illeszkednek a városrészek igényeihez. Cél a helyi igények városrészben történő megfelelő minőségű kielégítése bölcsőde és óvodafejlesztéssel.
- V5.2 A lakókörnyezet élhetőbbé tétele a városi Zagyva északon határos szakaszának gondozásával.

A célok elérése érdekében a következő tevékenységek megvalósítása tervezett:

V5.1 megvalósításához kapcsolódóan:

- óvoda építése (a Magyar utcában)
- bölcsőde fejlesztése
- játszótér építése

V5.2 megvalósításához kapcsolódóan:

- környezetrendezés, rekreációs övezetek kiépítése a városi Zagyva partján

egyéb fejlesztések:

- további építési telkek kialakítása fiatal családok számára (önkormányzati kompetencia)
- kerékpárút fejlesztés
- társasházak megújítása

A beavatkozásokkal a jelenlegi funkciók megerősítése történik, javul a lakókörnyezet minősége és új funkciók is létrejönnek – pl. bölcsőde, óvoda, kerékpárutak.

Szentkúti városrész

V6 SZENTKÚTI VÁROSRÉSZ:

Cél: A leszakadó városrész társadalmi és lakókörnyezeti problémáinak kezelése – multi-funkcionális alközpont fejlesztése

Részcélok:

- V6.1 A Szentkúti tér alközpont funkcióinak erősítése közterület fejlesztéssel: A város célja, hogy az egyházi funkciókhoz kötődő tér zöldfelületei megújuljanak, a tér funkcionálisan kapcsolódjon a Kórház komplexumához kerékpárút építésével. Cél a Kórház és környékének közterületi fejlesztése és elérhetőségének javítása.
- V6.2 A Faiskola úti alacsonyabb státuszú terület társadalmi és lakókörnyezeti rendezése: A város belterületének szociális és lakókörnyezeti szempontból legproblémásabb területe a vasút mentén, perifériális helyzetben elhelyezkedő Faiskola úti terület. Cél a meglévő Csillagház-cserhaj központ aktív használatának és fenntarthatóságának biztosítása (2015 novembere után is – 1 éves fenntartási kötelezettséggel jár a bevezetett szolgáltatások vonatkozásában), Országos Roma Misszió integrációs központjának kialakítása a Csillagház-cserhaj épületében, (külön épület-részben).

A célok elérése érdekében a következő tevékenységek megvalósítása tervezett:

V6.1 megvalósításához kapcsolódóan:

- a Szentkúti tér zöldfelületeinek revitalizációja és a tér egységes szemléletű megújítása
- kerékpárút építése a Kórház irányában a Kossuth utca felől
- Kórház környékének területrendezése

V6.2 megvalósításához kapcsolódóan:

- közösségi funkciók erősítése – óvoda megújítása
- Országos Roma Misszió integrációs központjának kialakítása

Egyéb fejlesztések:

- vasúti csomópont fejlesztése
- kerékpárút építés (hivatásforgalmi céllal)
- belvízveszély elhárítása
- ipari zónás feltárási út építése

A beavatkozásokkal a jelenlegi funkciók (alközpont) megerősítése történik, javulnak az életkörülmények a szociálisan leszakadó területen és új funkciók is létrejönnek elsősorban szociális céllal.

Szent László
városrész

V7 SZENT LÁSZLÓ VÁROSRÉSZ

Cél: Oktatási és sportfunkciók erősítése, illetve inter-modális közlekedési csomópont kiépítése és környékének rendezése

Részcélok:

- V7.1 A vasútállomás és környékének rendezése, közlekedési kapcsolatok biztosítása: Cél, hogy a jelenleg alulhasznosított állomás és környezete további funkciókkal bővülve inter-modális közlekedési csomóponti fejlesztésen keresztül alközponttá nője ki magát és ezzel tehermentesítse a Belvárost az autóbusz forgalomtól. Az állomás

környezetében lévő termelő vállalkozások közlekedési kapcsolata a főbb utakkal nem biztosított, cél a Vaspálya út meghosszabbítása.

- V7.2 A városi ill. térségi jelentőségű sport és oktatási funkciók erősítése: A város célja, hogy a Rákóczi út és környéke igazi oktatási, kulturális és rendezvény központ legyen (hogy már jelenleg is az). Cél az utca egységes arculatának fejlesztése mellett az egyes funkciók továbbfejlesztése elsősorban tartalmi szempontból. Fontos a Szent István Egyetem kihelyezett karának olyan oktatási, képzési tartalommal történő feltöltése, amely a város gazdaságának igényeihez igazodik. (lásd tematikus célok 3).

A célok elérése érdekében a következő tevékenységek megvalósítása tervezett:

V7.1 megvalósításához kapcsolódóan:

- a vasútállomás inter-modális közlekedési csomóponttá alakítása
- a vasútállomás és környékének környezeti rendezése
- Ipari zónákat feltáró utak és alapinfrastruktúra kiépítése (Vaspálya utca (új út építése) ill. Monostori úton - víz, szennyvíz hálózatra való rákötés, és útfelújítás, új nyomvonal létesítése)

V7.2 megvalósításához kapcsolódóan:

- Rákóczi úti iskola épületének hasznosítása
- Sportlétesítmények fejlesztése (Városi Stadion, Jégpálya)

Egyéb fejlesztések:

- Y ház: küzdősport centrum létrehozása, fejlesztése a Korcsolya utcában
- Eördögh-ház (műemlék épület) hasznosítása
- Református óvoda bölcsődei funkcióval való kiegészítése

A beavatkozásokkal a jelenlegi funkciók megerősítése és jelentős fejlesztése történik (inter-modális központ) és új funkciók is létrejönnek a sport és oktatás területén.

V8 HŰTŐGÉPGYÁR VÁROSRESZ:

Cél: Gazdasági funkciója mellett erősödjenek a városrész rekreációs, sport és öko-turisztikai funkciói

Részcélok:

- V8.1 Szabadidős és rekreációs funkció, egyben turisztikai potenciál erősítése nem csak a helyi lakosság, hanem a térségi és regionális vonzerő érdekében. A városrész célja, hogy, mindemellett megtartsa munkahelyi funkcióját és továbbra is megfelelő, ha lehet még inkább javuló életminőséget biztosítson az itt élők számára.
- V8.2 A relatív izoláltság mérséklése a kerékpárhálózat fejlesztésével és az ellátó funkciók (főleg szociális) helyszínre telepítésével.

A célok elérése érdekében a következő tevékenységek megvalósítása tervezett:

V8.1 megvalósításához kapcsolódóan:

- öko-turisztikai fejlesztések: erdei iskola, tanösvény és kalandpark építése
- turisztikai háttér szolgáltatások fejlesztése és / vagy fejlesztési feltételeinek javítása (szálloda, kemping) különös tekintettel a fiatal/gyermek csoportok és családok célcsoportjára

Hűtőgépgyár
városrész

- Sport és Szabadidő Központ fejlesztése: Régi csarnok felújítása, új csarnok építése az egykori jégpálya helyén, füves sportpálya és öltöző felújítása

V8.2 megvalósításához kapcsolódóan:

- kerékpárút és gyalogos hálózat fejlesztés
- szociális szolgáltatások – házi segítségnyújtás – bázisának létrehozása a területen
- a helyi járatok menetrend módosítása a terület hatékonyabb elérése érdekében

A beavatkozásokkal a jelenlegi funkciók megerősítése történik és új funkciók is létrejönnek a sport, rekreáció valamint a kiegészítő szolgáltatások területén.

Portelek

V9 PORTELEK:

Cél: Az életminőség és szolgáltatások javulása mellett erősödjön a terület összeköttetése a várossal.

Biztonságos, élhető városrész kialakítása a cél színvonalas alapszolgáltatásokkal.

Részcélok:

- V9.1 Kedvezőbb közlekedési kapcsolat biztosítása a városrész izoláltságának csökkentése érdekében
- V9.2 A kommunális infrastruktúra hiányosságainak pótlása, ami elsősorban a szennyvízelvezetési problémák megoldását jelenti. További cél az alapellátás minimális szintjének biztosítása.

A célok elérése érdekében a következő tevékenységek megvalósítása tervezett:

V9.1 megvalósításához kapcsolódóan:

- megfelelő minőségű útkapcsolat kiépítése a várossal
- közlekedési szolgáltatások fejlesztése

V9.2 megvalósításához kapcsolódóan:

- szennyvízelvezetés és tisztítás ökológiai rendszerű megoldása

Egyéb fejlesztések:

- falusi turizmus ill. öko-turisztikai fejlesztések (magánérős)

A beavatkozásokkal a jelenlegi funkciók megerősítése történik és megerősödik a városrész fizikai kapcsolata a várossal.

Külterület

V10 KÜLTERÜLET:

Cél: A külterületi komplex szegregációs probléma megoldása (lásd anti-szegregációs témájú, 5. fejezet), a természeti értékek turisztikai és rekreációs célú hasznosítása

Részcélok:

- V10.1 a szegregátumok sajátosságaival rendelkező zártkert, a Neszűr komplex területhasználati, környezeti és társadalmi problémájának megoldása. Cél a terület átfogó felmérése és az adatok naprakészen tartása (folyamatos monitoring), önkormányzati területszerzés, termelésbe vonás, gazdasági tevékenységek beindítása és a meglévő összefüggő területen szociális szövetkezet működtetése. Ezzel együtt a hosszú távú cél a krízisterület felszámolása és minőségi átalakítása.

V10.2 A külterület természeti értékeire alapozva öko-turisztikai, lovas turisztikai fejlesztések megvalósítása, illetve azok támogatása: A külterület természeti értékeit

rejt (Zagyvamenti Természetvédelmi Terület, Hajta-mocsár Természetvédelmi Terület, Borsóhalmi Természetvédelmi Terület), cél az értékmegőrző turisztikai célú fejlesztés (pl. az ökoturizmus, lovas turizmus, oktatás - tanösvény). Neszűrben található az Öregerdei gyermektábor, amely fejlesztések híján leromlott állapotba került. A város célja a tábor felújítása, funkcionális bővítése, modernizációja.

V10.3 Gazdasági hasznosítású területek megközelíthetőségének fejlesztése: A külterületen számos jelentős foglalkoztató található. Fontos cél, hogy a foglalkoztatottak munkába járási útvonalai és a logisztikai útvonalak / kapcsolatok biztosítottak legyenek.

A célok elérése érdekében a következő tevékenységek megvalósítása tervezett:

V10.1 megvalósításához kapcsolódóan: **Lásd 5. fejezet**

V10.2 megvalósításához kapcsolódóan:

- Öregerdei gyermektábor fejlesztése, funkcionális bővítése, modernizációja
- magánérvös öko- és lovas turisztikai fejlesztések támogatása városfejlesztési eszközökkel

A beavatkozásokkal a külterület kritikus részén megindul a rendeződés folyamata – és elindul az öko-turisztikai fejlesztések megalapozása.

V10.3 Gazdasági hasznosítású területek megközelíthetőségének fejlesztése:

- ipari utak fejlesztése

3.4 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

A város középtávú tematikus céljai a városrészi célkitűzések egy vagy több városrészben történő megvalósításával érhetők el, ugyanakkor a tematikus célok megvalósítása lehet szervezeti jellegű is, amelynek nincs konkrét térbeli megjelenése fejlesztések formájában. A területi célok és tematikus célok együttes megvalósítása segíti elő a településfejlesztési koncepcióban felvázolt átfogó célok és a tervezett jövőkép elérését.

A következő táblázat összefoglalóan mutatja be a tematikus célok és területi/városrészi célok közötti összefüggéseket, kapcsolatuk erősségének mértékét. A táblázatban az alábbi három jelölést használjuk:

	Erős koherencia
	Közepes koherencia
	Gyenge koherencia

A táblázat alapján elmondható, hogy a legerősebb koherencia a városi célokkal azokban a városrészekben jelentkezik, ahol – mint később látni lehet – akcióterületek találhatók. Ezek a Belváros, az Kertváros, a Szent László és a Hűtőgépgyári városrészek. Ezeknek a városrészeknek a fő céljával mutattak leggyakrabban erős koherenciát az egyes városi szintű tematikus célok.

Érzékelhető, hogy funkcionálisan minél kevésbé változatos egy városrész annál kevesebb tematikus cél kapcsolható a városrész céljához.

A T1 tematikus cél a problémás vagy nagyon kedvező helyzetű városrészekben releváns. Az előregedés miatt a Belváros és a Hűtőgépgyári városrész, a csökkenő vagy leromlott társadalmi státusz miatt a Szentkúti városrész illetve a külterület (Neszűr) mutat erős koherenciát. A T2 tematikus cél legnagyobb koherenciát a belváros céljával mutat – ennek oka, hogy ide koncentrálódnak a kulturális funkciók és itt tartja a város fontosabb rendezvényeit. Közepes koherencia érezhető a Szent László városrész céljaival a felsőoktatási és sport funkció miatt, valamint a Szentkúti városrész fejlesztési ambícióival a közösségépítés hátrányos helyzetűeket érintő szükségessége miatt. A Kertváros központhoz közel eső zöldfelületei szintén a közösségépítés színterei (főleg a Margit sziget).

T3 A gazdasági témájú tematikus cél a szolgáltatások fejlesztési célja miatt a Belvárosban a legrelevánsabb. A további erős koherenciát mutató városrészi célok a Káposztáskerthez, a Hűtőgyári városrészhez és a Külterülethez kapcsolódnak – utóbbi egyszerűen azért mert a város körülvevő ipari zóna jelentős része külterületen található. A T4, lakókörnyezetre vonatkozó tematikus cél minden városrészben releváns és többnyire erős koherenciával bír. A T5 tematikus cél erős relevanciával bír a Hűtőgépgyár városrészben és a Külterületen, ahol a környezet által kínált adottságok szabadidős és rekreációs célú kihasználása lehetséges. A Kertváros elsősorban kiterjedt zöldfelületei miatt mutat szoros összefüggést. A T6 cél az intézmények koncentrációja miatt a Belvárosban, a Kertvárosban és a Szent László városrészben a legfontosabb, ugyanakkor a Pelyhesparton pontosan a közintézmények által biztosított ellátás hiányosságai teszik ezt fontossá.

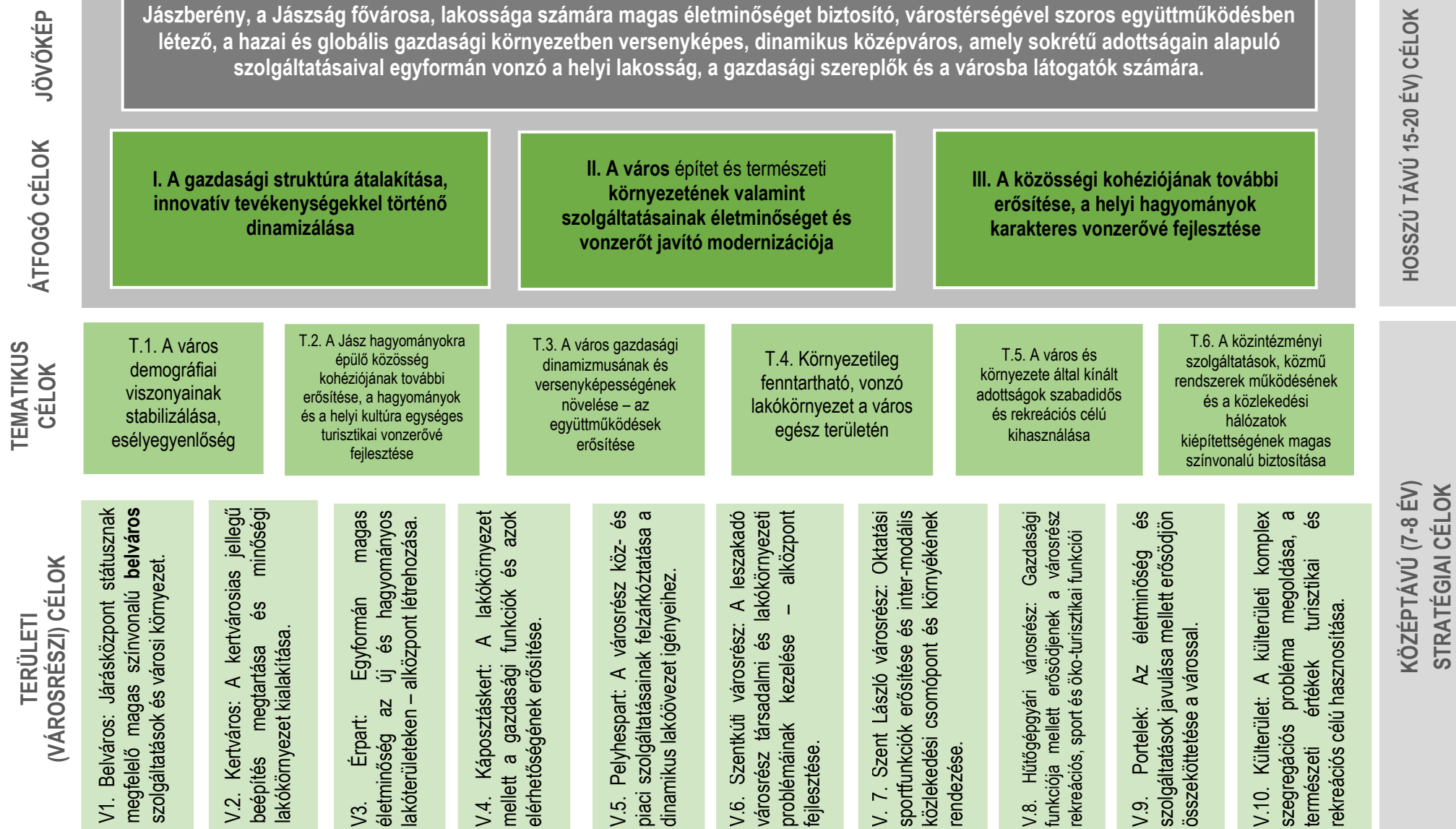
Egészében véve Jászberény tematikus és városrészi céljai erős koherenciát mutatnak egymással. Minden tematikus cél erős koherenciát mutat minimum két városrész céljaival és minden városrész esetében legalább két tematikus cél minimum közepesen releváns.

3. táblázat: A Városrészek és tematikus célok összefüggése

Városrészek / Tematikus célok	T1 A város demográfiai viszonyainak stabilizálása	T2 A Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése...	T3 A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése – az együttműködések erősítése	T4 Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén...	T5 A város és környezete által kínált adottságok szabadidős és rekreációs célú kihasználása	T6. A közműszolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása
V1 Belváros: Járásközpont státuszának megfelelő magas színvonalú belvárosi szolgáltatások és városi környezet						
V2 Kertváros: A kertvárosias jellegű beépítés megtartása és minőségi lakókörnyezet kialakítása						
V3 Érpart: Egyformán magas életminőség az új és hagyományos lakóterületeken – alközpont létrehozása						
V4 Káposztáskert: A lakókörnyezet mellett a gazdasági funkciók és azok elérhetőségének erősítése.						
V5 Pelyhespart: A városrész köz- és piaci szolgáltatásainak felzárkóztatása a dinamikus lakóövezet igényeihez.						
V6 Szentkúti városrész: A leszakadó városrész társadalmi és lakókörnyezeti problémáinak kezelése – alközpont fejlesztése						
V7 Szent László városrész: Oktatási és sportfunkciók erősítése és intermodális közlekedési csomópont kiépítése és környékének rendezése.						
V8 Hűtőgépgyári városrész: Gazdasági funkciója mellett erősödjenek rekreációs és öko-turisztikai funkciói.						
V9 Portelek: Az életminőség és szolgáltatások javulása mellett erősödjön a terület összeköttetése a várossal.						
V10 Külterület: A külterületi komplex szegregációs probléma megoldása, a természeti értékek turisztikai és rekreációs célú hasznosítása.						

JÁSZBERÉNY - ITS CÉLRENDSZER (2015)

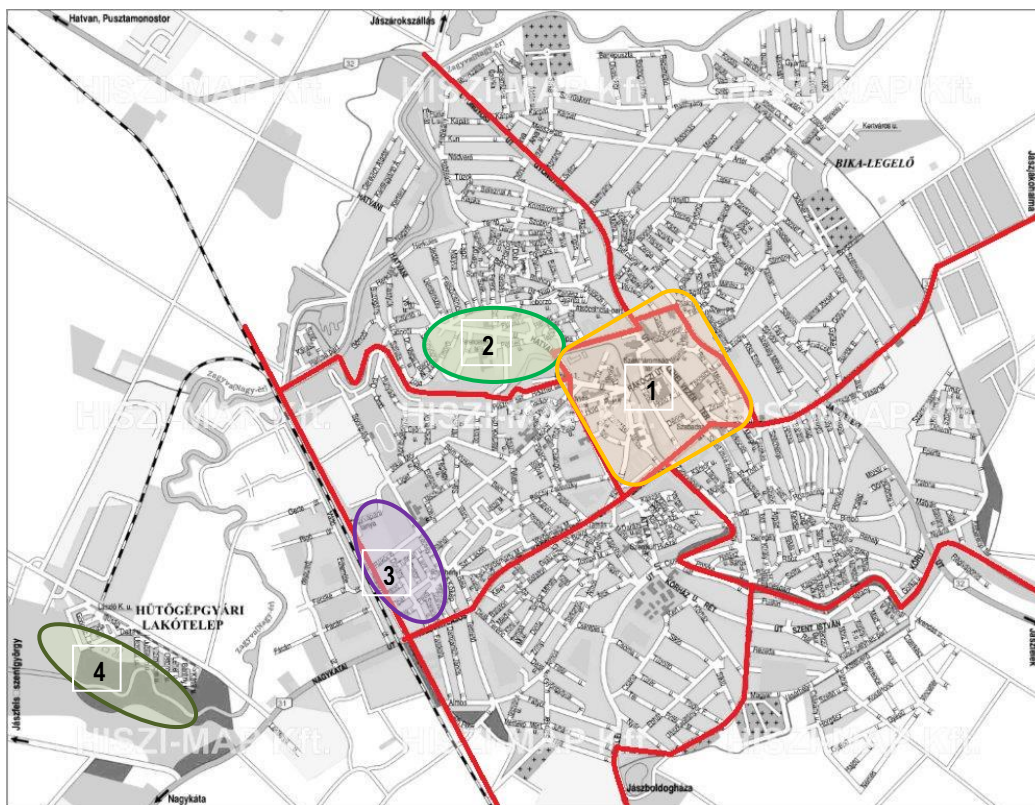

4 A megvalósítást szolgáló beavatkozások

4.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és lehatárolás indoklása

A stratégiai tervezés lényeges pontja a város hangsúlyos beavatkozási területeinek kijelölése a következő 5-7 évre (közép táv). Az **akcióterületek** több és esetenként többféle beavatkozást koncentrálnak, amelyek megvalósulása révén az adott városszerkezeti egység átható minőségi és funkcionális változáson megy keresztül. A beavatkozások egymással szoros összefüggésben vannak, egymást erősítik, szinergikus kapcsolatuk érvényesül. Az akcióterületek kijelölés nem jelenti azt, hogy egyéb, nem ezen területekre eső beavatkozások háttérbe szorulnak a városban. A területek kijelölésével a tervezők felhívják a figyelmet arra, hogy hová szükséges és érdemes az erőforrásokat koncentrálni a középtávon. Az akcióterületek között is lehetséges a prioritizálás a források rendelkezésre állása és a fejlesztési szükségletek függvényében.

5. térkép Jászberény város akcióterületei

Forrás: saját szerkesztés

1. **Belváros:**

indoklás: A belváros egésze akcióterületnek tekinthető zöldfelület, szolgáltatásfejlesztés, közlekedés és intézményfejlesztés komplex rendszerével, amiben a beavatkozások egymással összefüggő egységet alkotnak.

típus: integrált turisztikai és szolgáltató jellegű akcióterület

lehatárolás: Az akcióterület a Belváros városrész határain túl az Érpárt városrészből a határoló Bercsényi utca keleti oldalát is magában foglalja, mivel itt még található a belváros céljait szolgáló fejlesztendő funkciók (Jász Kaszinó).

2. **Ferencesek tere – Margit-sziget:**

indoklás: A belváros közelében található terület a város zöld szíve: rekreációs, közösségi funkciókra alkalmas a városközpont folytatása, területén aktuális feladat zöldfelület fejlesztés, szolgáltatás és szociális közszolgáltatás fejlesztés

típus: rekreációs – szolgáltatásfejlesztési jellegű akcióterület

lehatárolás: a Belváros nyugati határártól a Ferencesek tere nyugati részéig (Szűnyogos út) északon a Toborzó utca a határ.

3. **Vasútállomás és tágabb környéke:**

indoklás: A város vasútállomása és környezete évek óta a fejlesztők figyelmének középpontjában van – a fejlesztés tehermentesítené a Belvárost az autóbusz állomás környezeti hatásaitól és hozzájárulna a belvárosi célok megvalósításához. A fejlesztés elsősorban inter-modális közlekedési csomópont építéséről szól, közterület megújítás, szolgáltatások fejlesztésével és a vasúti átkelőhely átépítésével.

típus: komplex közlekedésfejlesztési jellegű akcióterület

lehatárolás: nyugaton a vasútvonal határolja – a fejlesztések fókuszja a Vaspálya és Rákóczi út találkozási pontja és annak tágabb környezete a vasút és a Kossuth Lajos út találkozásáig (átkelőhely).

4. **Állatkert és környezete:**

indoklás: A város jelentős rekreációs és aktív és öko-turisztikai potenciállal rendelkezik a Zagyva folyó közelségében (Zagyvamenti Természetvédelmi Terület) – a potenciál nem kihasználatlan (állatkert, sportlétesítmények, uszoda), de tovább fejleszthető a turisztikai vonzerő növelése érdekében. Indokolt további funkciók létrehozása: kalandpark, oktatási célú tanösvény és a vonzerő növekedésével indokolt lehet szálláshelyek kialakítása is. A sportfunkciók fejlesztése a meglévő infrastruktúra továbbfejlesztésével megfelelő alapokra támaszkodik.

lehatárolás: a Fémnyomó úttól dél – nyugatra a Zagyva folyóig a folyóval párhuzamosan elnyúló terület

4.2 Az egyes akcióterületeken megvalósítandó fejlesztések összefoglaló bemutatása

Akcióterületi projektek (térben koncentrált és egymással összehangolt projektek): „Az egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületen végbemenő fejlesztések

- egymással szinergikus hatást fejtenek ki, az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását illetve hatásának kiteljesedését
- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- volumenük, így várható hatásuk is legyen akkora, hogy érzékelhető változást idézzenek elő az akcióterületen.

A tervezés jelenlegi fázisában még nem célszerű az akcióterületek végleges és pontos lehatárolása, de azok jellege és elhelyezkedése már tervezhető. (pl. egyes városi központok fejlesztése, szabadidős övezetek fejlesztései, szegregált lakóterületek felszámolása, stb.)”

1. Belváros:

Tervezett projektek és beavatkozások:

- A Fecske Malom – kulturális és vállalkozói szolgáltatásokat magában foglaló – rehabilitációja, lisztraktár hasznosítása (mozi) – *kulcsprojekt is (lásd alább részletesen)*
- Lehel vezér tér, Déryné u, Holló András u., Fürdő utcai közterület fejlesztése, parkoló fejlesztése, térfelügyelő kamerák felszerelése
- Piac és környezetének megújítása, parkolási rendszer átszervezése, térfelügyelő kamerák telepítése
- Nagyboldogasszony Templom melletti területen lépcső építése a Zagyva sétány irányába, térfelügyelő kamerák elhelyezése
- Zirzen J. és Táncsics M. utcák összeköttetése - Polgármesteri Hivatal udvarának közterületté alakítása, térfelügyelő kamerák telepítése
- Jász Kaszinó Tiszti klub felújítása, múzeum funkciók kialakítása a Jász Múzeum számára
- Mozi épületének továbbfejlesztése és energetikai korszerűsítése
- a Petőfi téri buszállomás átalakítása – *feltétel: Jászberényi intermodális csomópont létrehozása (kulcsprojekt)*
- Strand és termálfürdő szolgáltatásainak fejlesztése – termálfürdő részleg megújítása, tanuszoda építése
- volt Touring hotel fejlesztése és üzleti turisztikai célú hasznosítása

Az akcióterület integrált turisztikai és szolgáltató jellegű. Területén található az ITS egyik kulcsprojektje a **multifunkcionális Malom fejlesztése** (Fürdő utca), ami kulturális és vállalkozói szolgáltató funkciókat koncentrált magában. A Malom környezetének rendezése a **Déryné tömb** további közterületi elemeinek megújítását jelenti, amivel összefügg **további parkolók kialakítása a Fürdő utcában**. A Belváros akcióterület Városi Zagyván túli területén is aktuális a parkolók fejlesztése, elsősorban a **város piac fejlesztéséhez** köthetően. A beavatkozás a csarnok teljes körű megújítását jelentené. Ezzel a helyi termékek értékesítése nagyobb teret kapna, ami turisztikai vonzerőt is jelenthet. A Belváros akcióterület turisztikai funkcióját erősíti az akcióterület keleti részén található Jász Múzeum (Táncsics utca) anyaga egy részének elhelyezése a Múzeumtól cca. 100 méter távolságban található **Jász Kaszinó épületében**. A múzeum terjeszkedése feltételezi az Jász Kaszinó épületének teljes megújítását, kiállító terek kialakítását

annak belső terében és udvarán is. A fejlesztendő épület az Érpárt városrészben van, de az érintett Bercsényi utca éppen határoló utca és az akcióterület részének tekintjük annak mindkét oldalát. A Jász Múzeum és a Polgármesteri Hivatal **közös udvarának feltárása Zirzen J. u. és Táncsics M. u. összeköttetésével** lehetőséget teremt újabb városi közösségi tér kialakítására, ami a Polgármesteri Hivatal rekonstrukciójának méltó befejezése és egyben a Jász Múzeum közösségépítő munkájának színtere lesz.

Az akcióterület további kiegészítő fejlesztései a már meglévő fejlesztéseket teszik teljessé, ilyen a Nagyboldogasszony templom kertjéből a Zagyva-part sétány megközelíthetőségének biztosítása - ezzel a templom felől is közvetlen összekötésbe kerül a Szentháromság tér és a sétány. A turisztikai vonzerő erősödését szolgálja a **Strand- és Termálfürdő szolgáltatásinak bővítése** uszoda funkcióval és a közeli **Touring Hotel** magas szintű üzleti turisztikai igényeket is kielégítő szállóvá alakítása. A hotel tehát nem csak a szabadidős turisztikai, hanem az Malom vállalkozói szolgáltatásait igénybe vevő (pl. partnertalálkozók, üzleti élet eseményei) üzleti célú látogatókat is kiszolgálja. A **Lehel vezér tér átalakításának befejezése** a Belváros akcióterület beavatkozásai közül a leginkább függ külső tényezőktől – az elkerülő út megépítése. A tér átalakítása nyomán könnyebben sikerülhet hasznosítási célt találni Bathó palota számára is, ami most üresen áll, illetve a tér magánkézben lévő leromlott épületei és üzletei is lassan megújulnának.

A Szent László városrészben megvalósítandó inter-modális közlekedési csomópontnak jelentős fejlesztési hatása van a Belvárosban. A vasútállomás fejlesztésével kapcsolódóan a Belváros akcióterületen lévő **autóbusz állomás és környezete** is teljes átalakítása kerülne.

2. Ferencesek tere – Margit-sziget:

Tervezett projektek és beavatkozások:

- Ferencesek terén található park rekonstrukciója, revitalizációja
- Margit-sziget zöldfelületi potenciáljának fenntartható kihasználása és továbbfejlesztése (játsszótér, sportpark, futópálya építése)
- Szántai Sporttelep rekonstrukciója
- Két híd kiépítése: Szabadtéri színpad irányába, ill. a Szántai kert felé a sportlétesítmények megközelítése érdekében
- Jászszági Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat infrastrukturális fejlesztése: A fejlesztés során külső-belső felújítás történik komplex akadálymentesítéssel, hőszigeteléssel. A helyszínen 6 parkoló kerül kiépítésre, melyből 1 mozgáskorlátozottak számára kialakított parkoló lesz.
- Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény felújítása és bővítése
- Víztorony hasznosítása – vendéglátó ipari egység kialakítása

Az akcióterület a Belvároshoz szorosan kapcsolódik, teljes egészében a Kertváros városrész déli részére esik. Az akcióterület alapvetően városi rekreációs és közszolgáltató szolgáltató funkciójú - elsősorban szociális jelleggel – amit egyházi és önkormányzati intézmények végeznek. Az akcióterületen intenzív zöldfelületek találhatók, amiknek megújítása, revitalizációja történik meg a tervezett beavatkozásokkal. Ennek keretében a terület nyugati részén található **Ferences templom melletti tér (Ferencesek tere) parkja spirituális jellegét megőrizve**

átalakul és megújul. A tér közelében van két szociális intézmény, amelyek lakói ezt a parkot szívesen látogatják. Az önkormányzati fenntartású **Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény** itt található központja jelenleg nem képes minden feladatának befogadására. A fejlesztések során (szükség esetén telekvásárlással) megtörténik a telek kiterjesztése, az épület átalakítása és ezzel lehetővé válik a szociális intézmény feladatainak egy épületben való koncentrálása. Az akcióterület további része a fiatalabb célcsoportot szolgálja, de hasonlóan rekreációs célú fejlesztéseket foglal magában: **Szántai Tornakert megújítása** már a 2008-as IVS-ben is említésre kerül. A város közkedvelt közterülete és esetenként rendezvényhelyszíne a **Margit-sziget**, ahol történtek kisebb fejlesztések, mint a kalandpark, kültéri tornapálya létesítése, ahol saját testsúlyos edzések végezhetőek. A sziget **további fejlesztése** indokolt, ami elsősorban az aktív pihenést kedvelőket szolgálja pl. futópálya létrehozásával. Az akcióterület híján van vendéglátó ipari egységeknek, ami a jellemzően nagy forgalom miatt kihasználatlan potenciált jelent. Az akcióterület fejlesztései között szerepel a **Víztorony hasznosítása**, éttermi, kávézó funkció telepítésével (magánerős fejlesztésként).

3. Vasútállomás és tágabb környéke:

Tervezett projektek és beavatkozások:

- Vasútállomás inter-modális közlekedési csomóponttá alakítása – *kulcsprojekt is*
- Közterület fejlesztés az állomás környezetében
- Vaspálya utca hiányzó szakaszának megépítése
- Vasúti átjáró átalakítása a Kossuth L. utca és a vasútvonal találkozásánál – előkészítő tevékenység

Komplex közlekedésfejlesztési jellegű akcióterület a város nyugati részén a Szent László városrészben található. Az akcióterület foglalja magában a város második kulcsprojektjét a **vasútállomás inter-modális közlekedési csomóponttá alakítását**. A vasútállomás épületének megújítása és továbbfejlesztése mellett lehetővé válik más közlekedési módok befogadása is a területen, mint: autóbusz, gépkocsi (taxi), kerékpár, ezzel kedvezőbbé válik a városközpont és a vasútállomás összeköttetése és hatásként jelentkezik a vasúti közlekedés élénkülése. Az inter-modális közlekedési központ kiépítése lehetővé teszi a belvárosi autóbusz állomás tehermentesítését és a környezeti terhelések tompítását. A komplex közlekedési célú fejlesztés mellett **megtörténik a vasútállomás környékének átfogó rendezése**. Az élhető és minőségi közterület kellemes, biztonságos térszerkezeti kiindulópont az oktatási és kulturális valamint sport funkciókat koncentráló Rákóczi út felé, ami sugárútként köti össze az állomást a Belvárossal.

Az akcióterület közlekedési jellegét erősíti a Kossuth utca és a vasútvonal kereszteződésében található **vasúti átkelőhely áthelyezése**, illetve fejlesztése. A következő 7 évben várhatóan a munkák előzetes tervezési lépései valósulnak meg. További akcióterületi fejlesztés az **ipari zónákat feltáró utak és alpinfrastruktúrájának kiépítése**, ami az akcióterület esetében a vasútállomás előtt húzódó **Vaspálya utca észak felé történő továbbépítését**, illetve új út építését jelenti.

4. Állat- és Növénykert és környezete:

Tervezett projektek és beavatkozások:

- A Jászberényi Állatkert belső igényeinek megfelelő fejlesztése
- Az Állatkert és környéke öko-turisztikai célú fejlesztése – öko-turisztikai központ kialakítása: kalandpark, tanösvény fejlesztése, szolgáltatóegységek kialakítása
- Városi Sport és Szabadidő Központ: -
 - Sportcentrum komplex fejlesztése, megújítása
 - Lehel Strandfürdő és Uszoda felújítása
- Öko-turisztikai szálláshelyek kialakítása

Az akcióterület turisztikai és rekreációs jellegű, de tartalmában teljesen eltér a belváros hasonló jellegű akcióterületeitől. Az akcióterület a város magterületétől némileg kieső Hűtőgépgyári városrészben található az élő Zagyva közvetlen szomszédságában. A védett természeti környezet kiváló lehetőséget jelent a meglévő és országosan ismert Állat- és Növénykert funkcióira és célközönségére építve öko-turisztikai és rekreáció tevékenységek további kiépítésére és együttes hasznosítására. Az **öko-turisztikai fejlesztések erdei iskola, tanösvény és kalandpark kiépítését jelentik**, valamint a külterületre vivő túraútvonalak kiindulópontját. Az öko-turisztikai potenciál megerősítésével az akcióterületen **szálláshelyek létrehozása** is indokolt lesz az új típusú vonzerők célcsoportja számára – ez elsősorban iskolás csoportokat és kalandvágyó családokat jelent. A szálláshelyek fejlesztése magas színvonalú kemping és faházás megoldással képzelhető el az öko-turisztikai szellemiség figyelembevételével.

Az öko-turisztikai tevékenységek infrastrukturális fejlesztése mellett az akcióterületen található **sport és rekreációs (strand) infrastruktúra fejlesztése és revitalizációja** is megtörténik. A két funkció illeszkedik egymáshoz és kiegészíti egymást. A szabadidős és versenysport egyaránt jelentős szerepet játszik Jászberény életében. A város adottságainál fogva potenciális sportturisztikai célpont. A meglévő sport infrastruktúra fejlesztés tovább növeli annak esélyét, hogy a város tovább öregbítse hírnevét e tekintetben is.

5. Neszűr:

Tervezett projektek és beavatkozások:

A Neszűr zártkerti környezetben található, nem klasszikus szociális rehabilitációs akcióterület. A beavatkozások semmiképpen sem szokványosak, mivel sem közterület sem infrastruktúra fejlesztésről nem beszélhetünk. Az akcióterületi beavatkozások valójában az élehetetlen viszonyok felszámolását, a tulajdonviszonyok és területhasználat rendezését jelentik első lépésként. Ezzel párhuzamosan szükséges az erőteljes a szociális gondozói/mentori jelenlét. Az akcióterületen folyamatos beavatkozásként zajlik a területek felvásárlása, művelés alá vonása (lásd 5. fejezet: Anti-szegregációs terv).

4.3 A település egésze szempontjából jelentős fejlesztések

4.3.1 Kulcsprojektek

A kulcsprojekt stratégiában alkalmazott definíciója:

"A kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemzően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének."

Jászberény városában négy kulcsprojekt azonosítható a stratégiai tervezési időszakra.

1. Elkerülő út harmadik szakaszának megépítése

Jászberény belterületén (a városközpontban) két főút találkozik: a 31.sz és 32. sz. főutak. A forgalmi terheltség indokolja az elkerülő út építését, amelyből két szakasz megépült: a Jászberényt délről kerülő, 31. sz. főút Budapest felől érkező utat, a Szolnokra vezető 32. sz. főúttal összekötő szakasz és ennek folytatásaként keleten a 32 sz. Szolnokra vezető utat és a Heves irányába tartó 31.sz. utat összekötő szakasz. Forgalmi szempontból indokolt, a harmadik szakasz megépítése, amely a gyűrű északi folytatásaként a 31. sz. főutat és a 32.sz főút észak-kelet felől érkező szakaszát kötné össze. (..ábra)

11. ábra A Jászberényt elkerülő út és annak fejlesztendő harmadik szakasza

Forrás: MicroVA: 31-32. sz. főút Jászberény elkerülő szakasz III. ütem tanulmányterv bírálati tervének értékelemzése
1. oldal

Az építendő útszakasz hossza mintegy 4,5 km. A fejlesztés részét képezi az elkerülő út megépítése, a 3203. sz. ök. út keresztezésében körforgalmú csomópont építése, a keresztező vízfolyások felett műtárgyak építése, valamint a kettévágott földterületek megközelítését szolgáló szervízutak megépítése.

Az elkerülő út harmadik szakaszának megvalósítása a város egyik kulcsprojektje. Az elkerülő szakasz újabb területeket tár fel, ami a gazdasági hasznosítású területek megközelítését teszi könnyebbé, ezzel hozzájárul a gazdaságélénkítéséhez. A fejlesztés legfontosabb eredménye mégis a forgalom (főleg a teherforgalom) városon kívül tartása. A 32 sz főút bevezető szakaszának

lakóterületei mentesülnek a forgalmi és környezeti terheléstől (a belváros zajszenyezés és a káros anyag kibocsátás jelentősen csökken), és az útszakasz jóval biztonságosabbá válik. Mindemellett a szakasz megépítésével megteremtődik a belváros térszerkezeti, forgalmi és funkcionális átgondolásának és átalakításának (több fejlesztésnek köszönhetően már folyamatban van) külső feltétele. A kulcsprojekt megvalósításán múlnak tehát a további belvárosi tér rekonstrukciós munkák.

A kulcsprojekt megvalósulása hozzájárul több tematikus cél eléréséhez:

T.3. A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése – az együttműködések erősítése

T.4. Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén

T.6. A közintézményi szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása

2. A Fecske-Malom komplex hasznosítása

A jászok fővárosának második, 1882-től napjainkig működő malmát Fecske János földbirtokos építtette. Mivel egy új, korszerű, lényegesen nagyobb teljesítményű malom épült a város peremén, a Fecske-malom működése 2009-ben leállt.

A város önkormányzata néhány éve vette tulajdonba a létesítményt és kezdettől fogva kulturális funkciót szánt az épületnek. A Kultúr- Malom projekt források híján nem valósult meg. A önkormányzat időközben némileg átgondolta a korábban ipari funkciójú, barnamezős létesítmény hasznosíthatóságának lehetőségeit és a város kulcsprojektjeként több funkciót is szán az épületnek.

12. ábra A Fecske-Malom külső homlokzata 2015.

Az épület elsődleges tervezett funkciója továbbra is kulturális jellegű. Az épület hatalmas belső terei alkalmasak kiállítóterek létrehozására és közösségi terek kialakítására is. A Malom ideális hely a jelenleg lakóházban működő Hamza Múzeum gyűjteményének elhelyezéséhez és a Jász kapitányok nyomában kiállítási anyag bemutatásához. A Malomban tehát több generáció érdeklődésének

megfelelő kiállítási anyag kapna helyet, és koncentrálódnának a város kulturális látnivalói, megkönnyítve azok elérhetőségét és erősítve Jászberény belvárosának kulturális, turisztikai vonzerejét.

Az épület másik funkciója a helyi gazdaság élénkítését és a vállalkozások közötti belső és külső kapcsolóépítést szolgálja. A malom adna helyet egy üzleti szolgáltató és inkubációs funkciót is ellátó központnak, ami változatos szolgáltatásokat biztosít a helyi és térségi vállalkozások számára. A üzleti szolgáltató funkciók mellett (pályázati tanácsadás, üzleti partnerkeresés stb.) az épület infrastruktúrája alkalmas bérlehető irodák, tárgyalók, oktatási helyiségek és egy konferenciák megtartására alkalmas terem kialakítására. Az épültben lehetőség volna termékbemutatók, nagyobb, reprezentatív teret igénylő üzleti rendezvények lebonyolítására is.

Az épület támogató projektjei a városközpont egyéb szolgáltatásai (éttermek, kávézók), de maga az épület is lehetőséget biztosít ezek kialakítására.

A kulcsprojekt megvalósulása hozzájárul több tematikus cél eléréséhez:

T.2. A Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése

T.3. A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése – az együttműködések erősítése

T.6. A közintézményi szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása

3. Állatkert és környéke öko-turisztikai célú fejlesztése

Az Hűtőgépgyár városrészben jelenleg is két rekreációs jellegű vonzerő található: Jászberényi Állat és Növénykert és a Lehel Sport és Szabadidő Központ. **A város kulcsprojektje az Állat és Növénykert öko-turisztikai célú fejlesztése.** A sport és rekreációs célú fejlesztések támogató projektek.

A kulcsprojekt alapvetően két elemből áll, amelye fejlesztési szempontból együtt és külön is értelmezhetőek.

1. Az első elem a város országos hírű **Állat és Növénykertjére** és a Zagyva menti védett területek ökológiai értékeire épít. A beavatkozások a város nyugati részén az Állatkert területén és annak közvetlen közelében valósulnának meg, amelyek a meglévő vonzerő erősítését jelentik és új vonzerők kiépítését eredményezik.

- A meglévő vonzerő fejlesztése: Törpe víziló ház és kifutó, Tapír bemutató, Dámszarvas kifutó, Dél-amerika bemutató, Mentett állatok elkülönítő és bemutató helye, Látogatók által átjárható papagáj röpde, bejárat, utak térburkolatok, kiadványok, alternatív energia rendszer
- **Öko-turisztikai centrum:** Részben az állatkert területén, részben pedig annak közvetlen közelében további élményelemek kiépülése tervezett, így egy ambiciózusabb beruházással egészül ki az állatkert belső fejlesztése. A Zagyva ökológiai hálózatának kisebb területére alapozva egy bemutató útvonal (tanösvény) kiépítése tervezett, míg a védettséggel kevésbé érintett területen a gyermekek számára kalandpark építhető ki. Az új vonzerők mellett szükséges a fogadóterek és kiszolgáló helyek kiépítése, ami az állatkertet érintené.

A meglévő és új fejlesztések olyan öko-turisztikai vonzerőt jelentenek, amelyek egy –egy család egész napos programját képesek biztosítani. Zoo-táborok szervezéséhez már komolyabb szállás lehetőségek biztosítása is szükséges, amely a komplex projekt végrehajtásának későbbi szakaszára prognosztizálható.

A kulcsprojekt fejlesztését kiegészíti és azzal működési szinergiát mutat a meglévő Városi Sport és Szabadidő Központ szolgáltatásainak és létesítményeinek fejlesztése.

- **Lehel Sport és Szabadidő Központ:** - Sportcentrum komplex fejlesztése:
 - régi csarnok felújítása, új csarnok építése az egykori jégpálya helyén, füves sportpálya és öltöző felújítása (TAO pályázat benyújtva), egyéb funkcionális beavatkozások
- **Lehel Sport és Szabadidő Központ:** Lehel Strandfürdő és Uszoda felújítása: Uszoda tetőszerkezetének felújítása vagy cseréje, strandfürdő 50 m-es úszómedence és a kapcsolódó gépészet teljes felújítása

A kulcsprojekt megvalósulása hozzájárul több tematikus cél eléréséhez:

T.5. A város és környezete által kínált adottságok **szabadidős és rekreációs célú** kihasználása

Szinergiája a T.2. A Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése tematikus céllal jelentkezik és összességében a város turisztikai vonzerejének növekedéséhez járul hozzá.

A projekt tartalmát kiegészítik a Kültérületen a magánérvő tanya és lovas turisztikai fejlesztések is.

4. Vasútállomás intermodális csomóponttá fejlesztése

Jászberény város intermodális csomópontja egyszerre több városi közlekedési vonatkozású problémára is választ ad. A projekt alapvetően két pontra koncentrál a városban belül: az egyik a vasútállomás és környékére (Rákóczi út és Vaspálya utca találkozási pontja), a másik az autóbusz végállomás (Petőfi tér). Az állomás és környékének intermodális (közlekedési módváltást lehetővé tevő) fejlesztése tehermentesíti a belvárost a buszok állandó környezeti és zajterhelésétől, de nem fosztja meg a lakosokat a távolsági busz szolgáltatástól.

A projekt tervei szerint az alábbi fejlesztések valósulnak meg:

A Vaspálya utcai területen kap helyet a Petőfi térről áthelyezett helyközi buszvégállomás és tárolási funkció. Az újonnan kialakítandó buszvégállomáson induló és érkező álláshelyek, valamint a felvételi épületben – a jelenleg is ott található vasúti funkciók mellett – az autóbuszos szolgáltató üzemi funkcióit kerülnek elhelyezésre. A fejlesztés eredményeként mind a helyi, mind a helyközi, távolsági autóbusz közlekedés járművei számára létrejönnek tároló helyek. A Vaspálya utcai intermodális csomópontban emellett P+R és B+R parkolók is kialakításra kerülnek a kombinált utazások kiszolgálása érdekében.

Ezzel egyidejűleg a Petőfi téren az eddigi autóbusz végállomási funkció helyett egy megállócsoporthoz kerül kialakításra, mely alkalmas a belvárosban jelentkező napi kb. 2500 fel- és leszálló utas és irányonkénti 200 körüli autóbuszjárat kiszolgálására.

A vasútállomás épülete funkcionális átalakításokkal maradéktalanul be tudja tölteni az intermodális csomópont központi épületének szerepét. Racionális módon helyezhetők el az utasforgalmi funkciók, valamint a közlekedési szolgáltatók helyiségei, üzemi funkciói.

Az épület műemléki igényességű rekonstrukció alá esne. A meglévő épülethez kapcsolódó új tervezésű létesítmények a műemlék épülettel harmonizálva, de kortárs építészeti eszközökkel kerülne kialakításra. A Petőfi téren jelenleg üzemelő buszpályaudvar épületéből az autóbuszos üzemi funkciók kiköltöznek, a földszinten felújítás után tovább működik az utasforgalmi várócsarnok.

Mindkét helyszínen az igényes zöld környezet megteremtése a cél, a burkolt és parkos felületek arányát optimalizálva a városban élők és a területet használók igényeit maradéktalanul kiszolgáló közterület kialakítására törekszik a város.

A kulcsprojekt megvalósulása hozzájárul több tematikus cél eléréséhez:

T.4. Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén

T.6. A közintézményi szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása

4.3.2 Hálózatos projektek

„A hálózatos projekt

- több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll,
- a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjed,
- a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

A hálózatos projekt lehet integrált projekt, ez esetben az együttműködő projektelemek különböző jellegűek, más-más megvalósítójuk van. (pl. közlekedési hálózat fejlesztés részeként belső tehermentesítő utak építése; kerékpárút hálózat részeként kerékpárutak építése és kijelölése; az energiateljesítmény csökkentedéséhez kapcsolódó, közintézmények energetikai célú beruházásait tartalmazó projektek; tehetséggondozási projektek összessége a település közoktatási intézményeiben)”

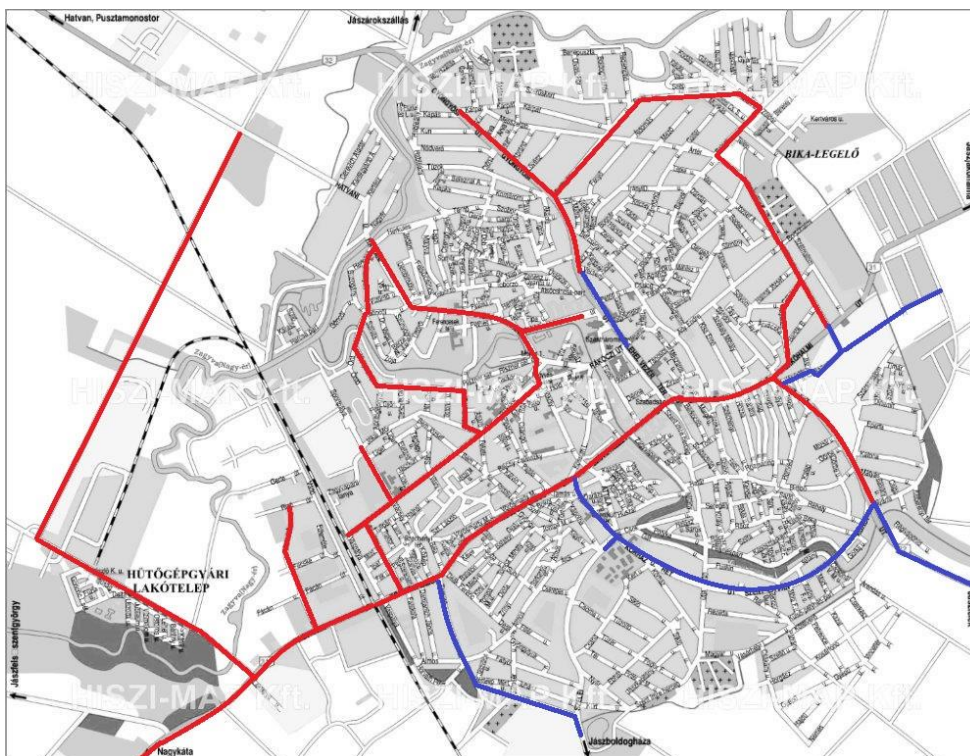
Kerékpárút hálózat
fejlesztés

1. Kerékpárút hálózat fejlesztése

A város kerékpárút hálózata bővülő (6. térkép). A legnagyobb hangsúly az elkövetkező években a hivatásforgalmi hálózati elemeken, illetve szolgáltatások könnyebb elérésnek biztosításán van.

- Mária utcán keresztül a Kossuth úttól a Kórházig
- Necső telep Vásártér utcán keresztül
- déli területek: Temető u. - Nyíl u, Szelei út, Rét u. - Szent I. krt.
- Jásztelki út folytatása a jelenlegi járda helyén
- Gyöngyösi úton a Verseny és a Megyeház utcák között

6. térkép Jászberény kerékpárút fejlesztési hálózati elemei (kiemelten fontos fejlesztési cél a kézzel jelölt szakaszok megépítése)

Jászberény város víziközmű gördülő fejlesztési terv 2015-2027

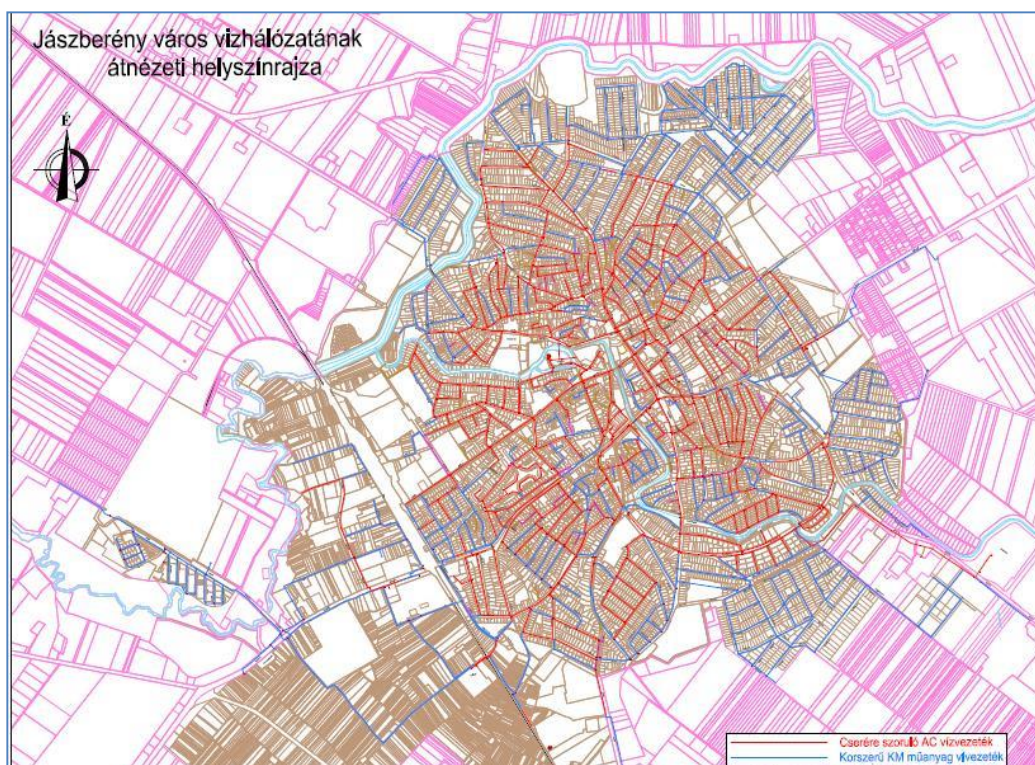
Jászberény Város Önkormányzatának tulajdonában lévő víziközműveket 2013. január 1-től a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. üzemelteti bérleti-üzemeltetési szerződés alapján. A szerződés alapján megállapított nettó bérleti díj: 66.141 eFt. Tekintettel arra, hogy az ellátásért felelős új víziközmű létesítésére, a meglévő víziközmű kapacitásának növelésére, technológiai átalakítására, bővítésére irányuló beruházásokat **nem tervez** a bérleti díj teljes összegét a legszükségesebb felújítási és pótlási munkálatokra kívánja felhasználni:

2. Ivóvízhálózat

Ivóvíz ágazat vonatkozásában az azbesztcement (AC) ivóvíz gerincvezetékek kiváltása, melynek indoka egyrészt a gazdaságtalan üzemeltetés, másrészt a városban tervezett útépitések, útfelújítások, járda és kerékpárút nyomvonalában elhelyezkedő **AC vezetékek kiváltása**. Az 58,7 km AC vezeték teljes kiváltása nettó 20.000,-Ft/fm áron számolva 1.174.000,- Ft pénzügyi forrást igényelne, melynek **63%-át (37 km) tervezik kiváltani** a 2015-től 2027-ig terjedő időszakban.

Jászberény Város vízműve igényelné a meglévő kutak felújítását, új kutak létesítést, kapacitásbővítést, technológiai fejlesztést, de fejlesztés jelentős nagyságrendű pénzügyi forrásigénye meghaladja a város teherviselő képességét. **A bérleti-üzemeltetési szerződés alapján a várost megillető bérleti díj csak az ivóvízvezeték hálózat részleges felújítására nyújt fedezetet.**

7.térkép Jászberény város ivóvízhálózatának átnézeti helyszínrajza

Forrás: Jászberény város vízi-közmű - gördülő fejlesztési terv (2015-2027)

Ivóvízhálózat
fejlesztés

Szennyvízhálózat
fejlesztés

3. Szennyvízhálózat fejlesztés

A jelenleg kivitelezés alatt álló, KEOP-1.2.0/B/10-2010-0070 kódszámú, „ Jászberény-Jászfákóhalma közös szennyvíz elvezetési és tisztítási projektje” című beruházás keretében kiépül Jászfákóhalma település szennyvízcsatorna hálózata, a Jászberényi szennyvíztisztító telep fejlesztése.

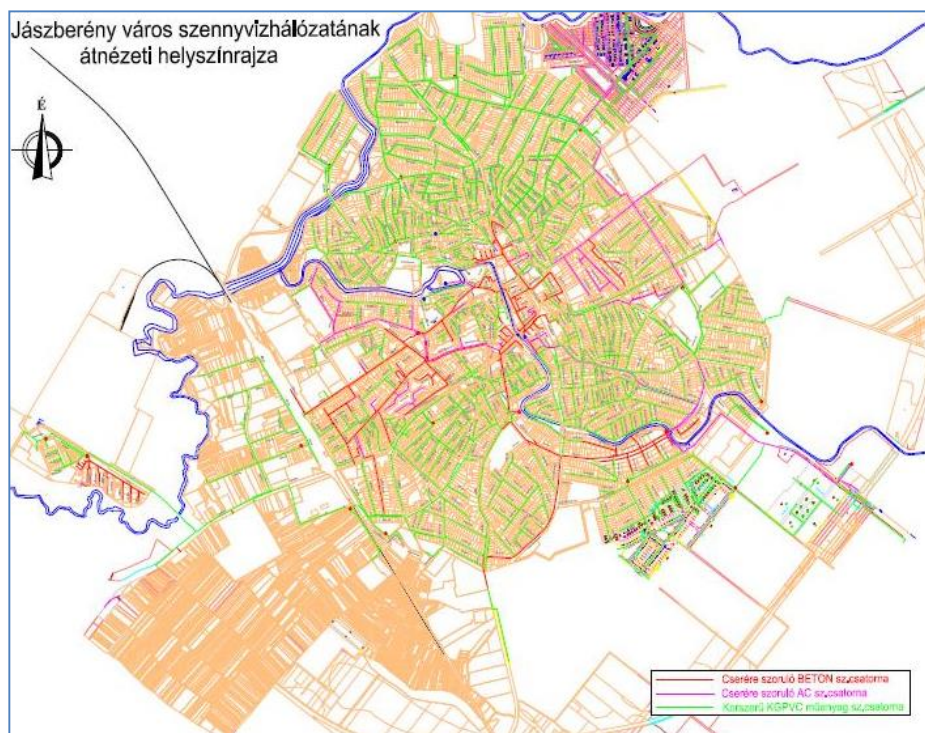
A szennyvíztisztító telepen az alábbi fejlesztések valósulnak meg:

- Meglévő oxidációs medencék átalakítása,
- Foszfor kicsapató vegyszer adagolás korszerűsítése,
- 2 db Dorr ülepítő építése 20 m átmérővel, gépészettel, csatlakozó csővezetékekkel, iszap recirkulációs szivattyúkkal,
- Iszapvíztelenítő kapacitás bővítése, átépítése,
- Tisztított szennyvíz élő Zagyvába történő bevezetése,
- Jászfákóhalmáról érkező szennyvíz fogadásának a megoldása,
- Rács és homokfogó épület felújítása,
- Komposztáló technológia bővítése,
- Szippantott szennyvíz fogadó és előkezelő technológia felújítása

A munkaterület átadására 2014. január 21-én került sor. A várható befejezés 2015. Június hó.

A beruházás megvalósulását követően Jászberény településen – Portelek városrész kivételével – **a szennyvízelvezetés és tisztítás 100%-os lefedettséget és hosszútávra megfelelő kapacitást biztosít, a tisztított szennyvíz minősége a jogszabályokban előírt paramétereknek megfelelő.** A Jászberény várostól 18 km távolságban elhelyezkedő Portelek városrész gazdaságosan nem csatlakoztatható a jelenlegi hálózathoz. Szennyvíz ágazat vonatkozásában a szennyvízátemelő szivattyúk felújítását és indokolt pótlása szükséges a 2015-től 2020-ig terjedő időszakban.

8.térkép Jászberény város szennyvízhálózatának átnézeti helyszínrajza

Forrás: Jászberény város vízi-közmű - gördülő fejlesztési terv (2015-2027)

Bel és csapadékvíz

4. Bel és Csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztése

- 2-10-3 jelű csatorna Kinizsi – Bartók B. utca környéke
- 1-34-3 Vörösmarty u. és 1-34-15 Vörösmarty u. környéke
- 3-16-0 Ebhat utcai gerinc építése
- 3-17-3 Pintér M. u. és Vásárhelyi I. u.
- 1-25-7-6 jelű csatorna Tompa M. utca
- 1-25-5-1 jelű csatorna Tompa-Álmos utca
- 1-8-5 Réhely-Koszorú-Rác utca
- 1-8-5-5 Kender utca
- 2-14-8 Kazinczy utca és környéke (Négyház, Vértes, Könyök, Agancs utca és Fehértói út)
- 2-14-13 Ősz utca, 2-14-12 Mészáros utca, 2-14-11 Gergely utca
- 2-14-9 Sármany utca
- 2-14-0 József Attila u. és a 2-0-0 közötti szakasz, ill. 2-14-6

Óvoda és bölcsőde fejlesztések

5. Óvoda és bölcsődefejlesztések

A projekt keretében Jászberény Városában üzemelő 7 óvoda, valamint 1 bölcsőde részleges felújítása valósul meg energetikai korszerűsítéssel. A felújítással érintett intézmények nagy részében nyílászáró cseréjére, épület hőszigetelésére, kazánok cseréjére, tehát fűtőkorszerűsítésére kerül sor, a Központi Óvodában és Sün Sámuel Óvodában villamos energia fogyasztás csökkentésére napelemet helyeznek el.

intézmény	beavatkozás	tartalom
1. Fürkész óvoda - Kossuth út 116. - Szentkúti Városrész	Fürkész óvoda külső felújítási munkái	Az energetikai felújítás keretében az épület külső falazatának és födémjének hőszigetelése, új csapadékvíz elleni szigetelés és nyílászárók cseréje készül. Felújításra kerül az épület előtti kerítés is. A tervezett átalakítás tartószerkezetet nem érint.
	Fürkész Óvoda akadálymentesítése	Az óvoda akadálymentesítésén belül 1 csoportszoba, 1 öltöző, 1 gyermek vizesblokk, 1 látogatói felnőtt mosdó, és az odáig való eljutás akadálymentesítése valósul meg. Továbbá parkoló hiányában akadálymentesített parkoló is létesül a Damjanich utca felől. Kiépítésre kerülnek a vezetősávok, figyelmeztető jelzések, információs táblák, indukciós eszközök, stb.
	Fürkész Óvoda sportpálya kialakítása és környezetrendezése	Elkészül az óvoda sportpályája, mely 8*16 öntött gumiburkolatot kap fekete és piros színben, valamint a területrendezés is megtörténik, és két Junior kapu HAGS 8003489 típusú eszköz beszerzésére is sor kerül.
2. Gézengúz óvoda - Mártírok út 5. - Szent László Városrész		A fejlesztés a homlokzat és födém hőszigetelésére irányul, illetve homlokzati nyílászárók cseréjére, fűtőkorszerűsítésre, valamint mosdók felújítására. A működéshez nélkülözhetetlen jobb minőségű 20 db gyerekasztal, 100 db gyerek székek, és 100 db óvodai fektető beszerzésére kerül sor.
3. Hétszínvirág óvoda Portelek, Fő út 22. - Portelek		A fejlesztés a külső szigetelésre, nyílászárók cseréjére, az épület fűtőkorszerűsítésére benne 40 kW kondenzációs kombi kazán és radiátorok beszerzésére illetve csapadékcatorna korszerűsítésére vonatkozik.
4. Sün Sámuel óvoda - Lajosmizse utca 1 - Érpárt Városrész		A fejlesztés fűtőkorszerűsítést, árnyékoló felszerelését és 36db Weibel Solar 250W-os polikristályos napelem felszerelését tartalmazza homlokzati felújításokkal. A beszerelt kombi kazán teljesítménye 60 Kw.
5. Szivárvány óvoda -- Szent István krt. 18-20. - Pelyhespart Városrész		A fejlesztés a külső szigetelésre, nyílászárók cseréjére, az épület fűtőkorszerűsítésére benne 75 kW kondenzációs kombi kazán és radiátorok beszerzésére illetve csapadékcatorna korszerűsítésére vonatkozik.
6. Zengő óvoda - Kiss Ernő utca 12. - Érpárt Városrész		A fejlesztés a külső szigetelésre, nyílászárók cseréjére, az épület fűtőkorszerűsítésére benne 40 kW kondenzációs kombi kazán és

intézmény	beavatkozás	tartalom
		radiátorok beszerzésére, illetve csapadékcsatorna korszerűsítésére vonatkozik.
7. Központi óvoda - Bajcsy Zs. u. 10. - Szent László Városrész		A fejlesztés napelem felszerelésére vonatkozik, a tagintézmény férőhelyszámából és központi jellegéből adódó magasabb energiafogyasztás ellensúlyozására. Egy 7,5kW kétfázisú rendszer kompletten 30db Webel Solar 250W-os polikristályos napelem kerül beszerelésre.
Városi bölcsőde - Szent István krt. 18. - Pelyhespart Városrész		A fejlesztés a külső szigetelésre, nyílászárók cseréjére, az épület fűtőkorszerűsítésére benne 60 kW kondenzációs kazán beszerzésére illetve csapadékcsatorna korszerűsítésére vonatkozik.

- **Református óvoda bővítése bölcsődével:**
- **Egy négycsoportos, városi óvoda építése a nők foglalkoztatásának bővítése érdekében (Magyar utca):** A város térszerkezete az elmúlt évtizedekben jelentősen megváltozott, így a gyermeklétszám miatt az ún. Szatmári lakótelepen a Magyar utca környékén szükségessé vált egy új, 4 csoportos óvoda megépítése.

6. Önkormányzati intézmények komplex energetikai fejlesztése

Beavatkozás	Beavatkozás tartalma
1. Polgármesteri Hivatal épülete	A Polgármesteri Hivatal épületében a fűtés hatékonyságát növelné egy napelemes rendszertelepítés, mely biztosítaná a használati meleg vizet.
2. Lehel Vezér Gimnázium épülete	Az épület helyi műemlék védelem alatt áll, így a tetőre szerelendő napelemek segítenék a fűtési rendszer hatékonyságának növelését, használati meleg víz biztosítását.
3. Gróf Apponyi Albert Általános Iskola épülete	Az épület külső szerkezetének utólagos hőszigetelése, külső nyílászárók cseréje
4. Belvárosi Általános Iskola	Az iskola jelenleg két épületszárnyból áll, egyiket 15 éve épült, régi szárny több mint 100 éves. Az épület külső szigetelése a cél – különös tekintettel a régi épületszárnyra -, melynél a szigeteléssel egy időben a nyílászárók cseréje is megtörténne. Ezen túl az iskola fűtésének és meleg víz ellátásának napenergia hasznosításával történő fejlesztését célozzuk meg.
5. Városi mozi energetikai fejlesztése – akcióterületi projekt is	A mozi fejlesztéssel összefüggésben megtörténnek az energetikai hatékonyságot növelő beavatkozások is.
6. Rákóczi úti általános iskola épülete	Energetikai fejlesztés és 4 tanteremmel való bővítés
SEAP készítés	Városi szintű energetikai vonatkozású program készítése

Önkormányzati
intézmények
komplex energetikai
fejlesztése

7. Belterületi utak (lakó- és gyűjtőutak) felújítása - ipari utak

Belterületi utak (lakó- és gyűjtőutak)
felújítása - ipari utak

Beavatkozás	Beavatkozás tartalma
Monostori úton kialakult ipari terület útjainak felújítása	Ipari terület útjainak felújítása, mely az ott található cégek megközelíthetőségét javítja, valamint a kapcsolódó beruházként víz- és szennyvízvezeték kiépítése, mellyel a városi vezetékes hálózatra való rákötés valósul meg
Vaspálya utca hiányzó szakaszának megépítése	A kialakítandó utak 115 kN tervezendő, rétegrendjét tekintve: - 5,0 cm vtg. „AC 11 kopó (F)” j. aszfalt kopóréteg - 9,0 cm vtg. „AC 22 kötő (F)” j. aszfalt kötőréteg - feszültségmentesítő SAMI réteg - 20,0 cm vtg. CKt-T2 alapréteg - 25,0 cm vtg. homokos kavics fagyvédő-javítóréteg Kiépítendő út (600fm) - Aprítógépgyár- Rákóczi út közötti szakasz: 6 m széles, nagy teherbírású aszfaltút tervezett. Felújítandó út (400fm) – Rákóczi út- Kossuth út közötti szakasz. A meglévő kétsávos út felújítása, teherbírásának növelése szükséges
Nyíl u- Kossuth u. közötti szakasz	A kialakítandó utak 115 kN tervezendő, rétegrendjét tekintve: - 5,0 cm vtg. „AC 11 kopó (F)” j. aszfalt kopóréteg - 9,0 cm vtg. „AC 22 kötő (F)” j. aszfalt kötőréteg - feszültségmentesítő SAMI réteg - 20,0 cm vtg. CKt-T2 alapréteg - 25,0 cm vtg. homokos kavics fagyvédő-javítóréteg Kiépítendő út (600fm) - Aprítógépgyár- Rákóczi út közötti szakasz: 6 m széles, nagy teherbírású aszfaltút tervezett. Felújítandó út (400fm) – Rákóczi út- Kossuth út közötti szakasz. A meglévő kétsávos út felújítása, teherbírásának növelése szükséges.

8. Zöldfelületek és közterületek fejlesztése

Beavatkozás	Beavatkozás tartalma
Szabadidőpark és játszótér létrehozása a Sportpálya úti családi sportcentrumban	A Sportpálya úton az elmúlt években az önkormányzat létrehozott egy családi sportcentrumot, ahol 2 műfüves labdarúgó pálya és egy sportöltöző található, mely kiszolgálja a felnőtt és utánpótlás labdarúgás 250 sportolóját, a Gyakorló Általános Iskola 500 diákját és a városi amatőr kispályás labdarúgás 1000 sportolóját. Ezt a létesítményt szeretnénk bővíteni a családok érdekében egy játszótérrel és egy extrém sportpályával, hogy minden korosztály megtalálja a lehetőséget a sportolásra és a fizikai aktivitásra.
Batthyány utcai játszótér fejlesztése	A meglévő játszótér bővítése és modernizációja

Beavatkozás	Beavatkozás tartalma
a Szentkúti tér zöldfelületinek revitalizációja és tér egységes szemléletű megújítása	A tér zöldfelületeinek egységes szemléletű revitalizációja és tér közlekedési elemeinek megújítása
A Kórház környékén a közterület rendezése	komplex területrendezés, zöldfelületek fejlesztése
Negyvennyolcasok terének rehabilitációja	komplex területrendezés, zöldfelületek fejlesztése

9. Közösségépítés (ESZA és ERFA - SOFT)

1. Jászberényi értéktár létrehozása
2. Jász Világtalálkozó megszervezése
3. Helyi termelők együttműködése – termelési értékesítési láncok létrehozása
4. Jászság térségi együttműködés rendezvényeinek megszervezése
5. Városmarketing tevékenységek (ERFA is)

4.3.3 Egyéb projektek

Projekt címe	Tartalma
Küzdősport centrum létrehozása	Jelenleg a küzdősport edzéseket a használaton kívüli Rákóczi úti általános iskolában bonyolítják, mely helyszín nem megfelelő ennek a tevékenységnek. A helyszín: Korcsolya utca 2.- volt Iskola konyha épülete. A központ helyet adna új képesség fejlesztő szereknek, oktatási központként funkcionálna, ahol sportszakember képzés valósulna meg. Továbbá rendszeres életmód tanácsadás biztosítása és kis laboratórium létrehozása is célként szerepel.
Jászberényi kistérségi fogorvosi ügyelet kialakítása	Jászberény és a térség számára is már több évvel ezelőtt felmerült a fogorvosi ügyeleti helyiség kialakításának igénye, mivel jelenleg a város lakosai számára Szolnokon biztosított csak az ellátás egy szerződés keretében. Mindenképpen szükséges, hogy a kistérség központjában létrehozásra kerüljön egy fogorvosi ügyeleti helyiség a Thököly úti gyermek és felnőtt háziorvosi rendelő épületében.
Öregerdei gyermektábor felújítása - közösségi tér kialakítása	Az épület felújítása, közösségépítésre és fejlesztésre alkalmassá tétele. Egy olyan szolgáltatás kiépítése a Neszűrben lakók – elsősorban a fiatalok – számára, mely képes az ott élő családokkal közös – értéktérrel - munkát végezni, az ott élő gyermekeket összefogni, társadalmi felzárkóztatásukat elősegíteni
Eördögh Ház felújítása	Az országos műemléki védelem alatt álló épület és udvarának méltó felújítása, a Jász Múzeum számára új kiállító hely és raktárak létesítése, a múzeumpedagógiai foglalkozások feltételeinek megteremtése. Az épületben lehetőség nyílhat a közelmúltban feltárt kriptaleletek kiállítására is, mely növelné a múzeum már jelenleg is nagyszámú látogatóinak számát.
Vasas Horgászto és környékének rekreációs célú fejlesztése a városrész külső peremén	Területrendezés, rekreációs funkciók kialakítása

Projekt címe	Tartalma
Napelem park / naperőmű létrehozása Jászberényben felhagyott hulladéklerakó területén	Egy, még nem ismert teljesítményű napelem park létrehozása, a termelt energia hasznosítása közintézmények energetikai igényének kielégítésére.
Jászberény Város szociális célú városrehabilitációja - ezen belül szociális lakásépítés/ megújítás (program alapú fejlesztések)	Nem klasszikus szociális városrehabilitáció. Neszűrt célzó telepprogram megvalósítása (Külterület)
Országos Roma Misszió integrációs központjának kialakítása	A központ infrastrukturális igényeinek biztosítása születőben lévő megállapodás alapján

Jászberényi V.V.Nzrt projektjei

Projekt címe	Tartalma
Fedett tehergépkocsi tároló építés	A városüzemeltetésben használt tehergépjárművek időjárástól védett helyen való tárolására szolgáló betonozott felületű, acél szerkezetű épület építése
Gyepmesteri telep kapacitás bővítése	A városüzemeltetési feladatok között szereplő gyepmesteri tevékenységhez a jelenlegi telep (állat)befogadóképességét növelni kell kennelek építésével
Városi kommunális hulladéktömörítő telep	A városi kommunális konténeres hulladéktömörítő telep építése. A helyi előállított és feldolgozott termékek mennyiség cca. 3.400 t/év
Városi zöldhulladék komposztáló telep	A városi kommunális zöldhulladék (fű, fanyesedék) komposztálására alkalmas telep építése.
Sótároló építés	A közterületek síkosság mentesítéséhez használt kő és homok fedett, időjárástól védett helyen való tárolására szolgáló acél szerkezetű épület építése.
Szerelő műhely bővítés a jákóhalmi úti telephelyen	A városüzemeltetési feladatokat ellátó járművek szükség szerinti javításához meglévő szín átalakítása
Tehergépkocsi mosó építés	A városüzemeltetésben használt tehergépjárművek tisztítására, mosására acél szerkezetű épület építése.

4.4 A tervezett fejlesztések illeszkedése a stratégiai céljaihoz

A stratégia kialakításakor fontos tényező, hogy a város igényeire és szükségleteire épülő fejlesztési elképzelések megvalósulása elvezessen az egyes tematikus célokon keresztül az árfogó célok és végül hosszabb távon a jövőkép megvalósulásához. Az alábbiakban bemutatásra kerül, hogy az egyes tervezett projektek/ beavatkozások mely fejlesztési célokhoz (tematikus) járulnak hozzá. Gyakori, hogy egy-egy tevékenység több cél megvalósítását segíti (ebben az esetben a táblázat több tematikus cél sorában is jelöli a projektet). A célok és projektek viszonyában lényeges, hogy minden tematikus célt támogassanak beavatkozások – azaz reális legyen azok valamilyen szintű megvalósulása – illetve, hogy minden fejlesztési jellegű beavatkozás a legalább egy cél megvalósítását szolgálja.

4. táblázat Stratégiai célok és projekttypusok kapcsolata

Középtávú városi célok (tematikus célok)	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Akcióterületi projektek	Egyéb projektek
T.1. A város demográfiai viszonyainak stabilizálása		Városi óvodák és a bölcsőde fejlesztése	Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat infrastrukturális fejlesztése; Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény felújítása és bővítése	Református óvoda bővítése bölcsődével; Batthyány utcai játszótér megépítése; Egy négycsoportos, városi óvoda építése a nők foglalkoztatásának bővítése érdekében (Magyar utca); Jászberény Város szociális célú városrehabilitációja; Országos Roma Misszió integrációs központjának kialakítása
T.2. A Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése	A Malom rehabilitációja		Jász Kaszinó Tiszti klub felújítása, múzeum funkciók kialakítása a Jász Múzeum számára; Touring hotel fejlesztése és üzleti turisztikai célú hasznosítása	
T.3. A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése – az együttműködések erősítése ...	A Malom rehabilitációja; Elkerülő út harmadik szakaszának megépítése; Vasútállomás inter-modális közlekedési csomóponttá alakítása	Kerékpárút hálózat fejlesztése; Városi óvodák és a bölcsőde fejlesztése; Belterületi utak felújítása – ipari utak	Piac és környezetének megújítása, parkolási rendszer átszervezése, térfigyelő kamerák; Touring hotel fejlesztése és üzleti turisztikai célú hasznosítása; Vaspálya utca hiányzó szakaszának megépítése	
T.4. Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén	Vasútállomás inter-modális közlekedési csomóponttá alakítása	Ivóvízvezeték rekonstrukció; A bel- és csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztése; Belterületi utak felújítása	Lehel vezér tér, Déryné u, Holló András u., Fürdő u.-i közterület fejlesztése; Piac és környezetének megújítása, parkolási rendszer átszervezése, térfigyelő kamerák; Nagyboldogasszony Templom melletti területen lépcső építése; Zirzen J. és Táncsics M. utcák összeköttetése; a Petőfi téri buszállomás átalakítása Ferencsek terén található park	A Kórház környékén a közterület rendezése; a Szentkúti tér zöldfelületének revitalizációja és tér egységes szemléletű megújítása;

Központvárosi városi célok (tematikai célok)	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Akcióterületi projektek	Egyéb projektek
			rekonstrukciója, revitalizációja; Margit-sziget zöldfelületi potenciáljának fenntartható kihasználása; Közterület fejlesztés az állomás környezetében	
T.5. A város és környezete által kínált adottságok szabadidős és rekreációs célú kihasználása	Állatkert és környéke öko-turisztikai célú fejlesztése	Kerékpárút hálózat fejlesztése	Strand és termálfürdő szolgáltatásainak fejlesztése; Két híd kiépítése; Állatkert és környéke öko-turisztikai célú fejlesztése, Városi Sport és Szabadidő Központ szolgáltatásainak és létesítményeinek fejlesztése	Szabadidőpark és játszótér létrehozása a Sportpálya úti családi sportcentrumban; Vasas Horgász és környékének rekreációs célú fejlesztése a városrész külső peremén
T.6. A közintézményi szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színtűvel való biztosítása	Elkerülő út harmadik szakaszának megépítése; A Malom rehabilitációja; Vasútállomás inter-modális közlekedési csomóponttal alakítása	Kerékpárút hálózat fejlesztése; Ivóvízvezeték rekonstrukció; Szennyvízhálózat fejlesztése; A bel- és csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztése; Önkormányzati intézmények komplex energetikai korszerűsítése; Belterületi utak felújítása	Mozi épületének továbbfejlesztése és energetikai korszerűsítése; a Petőfi téri buszállomás átalakítása; Strand és termálfürdő szolgáltatásainak fejlesztése Szántai Sporttelep rekonstrukciója; Két híd kiépítése (Margit sziget); Vasútállomás inter-modális közlekedési csomóponttal alakítása; Vasúti átjáró átalakítása a Kossuth L. utca és a vasútvonal	Küzdősport centrum létrehozása; Fogyatékkal élők nappali otthonának áthelyezése egyszerűbb működtetés érdekében; Jászberényi kistérségi fogorvosi ügyelet kialakítása; Öregerdei gyermektábor felújítása - közösségi tér kialakítása; Napelem park létrehozása Jászberényben - „Katonák földjének” megújuló energetikai hasznosítása; Országos Roma Misszió integrációs központjának kialakítása; Városi kommunális hulladéktömörítő telep; Városi zöldhulladék komposztáló telep; Gyepmesteri telep kapacitás bővítése

4.5 A fejlesztések ütemezése

Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések tervezett ütemezését leginkább befolyásoló tényező a megvalósítás forrásainak rendelkezésre állása. Az ITS készítésekor a Strukturális Alapok Operatív Programjainak eljárásrendje még nem végleges, ezért a projektek ütemezhetősége kevéssé látható. Főleg ez az oka, hogy a megszokottól és a logikusan magyarázható projektszámtól több projekt indítása (fejlesztéssel együtt) esik 2015 második felére és 2016-ra. A TOP JNSZ ITP-n keresztül rendelkezésre álló források támogatási kérelmeinek benyújtása 2015 nyarán várható. Minden intézkedés felhívása egyszerre jelenik meg, tehát az első felhívásra benyújtani tervezett projektek mindegyike már 2015-től tervezett függetlenül attól, hogy a támogatási kérelem benyújtása nem jelent biztos forráshoz jutást.

A projektek jelentős részét tehát már 2015-2016-os évtől ütemezi a város. Azon beavatkozások esetében, ahol a feltételek nem adóttak a projekt indítására vagy a források nem látszanak még 2017, illetve 2018-ben prognosztizálható indításként.

Szint	Fejlesztések	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	2023. I. félév	2023. II. félév
1	Akcióterület 1. Belváros																		
2	A Malom – kulturális és vállalkozói szolgáltatásokat magában foglaló rehabilitációja																		
2	Lehel vezér tér, Déryné u., Holló András u., Fürdő u.-i közterület fejlesztés parkoló fejlesztése, térfiyelő kamerák felszerelése																		
2	Piac és környezetének megújítása, parkolási rendszer átszervezése, térfiyelő kamerák																		
2	Nagyboldogasszony Templom melletti területen lépcső építése a Zagya sétány irányába, térfiyelő kamerák elhelyezése																		
2	Zirzen J. és Táncsics M. utcák összeköttetése - Polgármesteri Hivatal udvarának közterületté alakítása, térfiyelő kamerák																		
2	Jász Kaszinó Tisztí klub felújítása, múzeum funkciók kialakítása a Jász Múzeum számára																		
2	Mozi épületének továbbfejlesztése és energetikai korszerűsítése																		
2	a Petőfi téri buszállomás átalakítása – feltétel: Jászberényi intermodális csomópont létrehozása																		
2	Strand és termálfürdő szolgáltatásainak fejlesztése																		
2	a volt Touring hotel fejlesztése és üzleti turisztikai célú hasznosítása																		
1	Akcióterület 2. Ferencesek tere környéke																		
2	Ferencesek terén található park rekonstrukciója, revitalizációja																		
2	Margit-sziget zöldfelületi potenciáljának fenntartható kihasználása és továbbfejlesztése																		
2	Szántai Sporttelep rekonstrukciója																		
2	Két hid kiépítése: Szabadtéri színpad irányába ill. a Szántai kert felé																		
2	Jászvári Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat infrastrukturális fejlesztése																		
2	Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény felújítása és bővítése																		
2	Víztorony hasznosítása vendéglátó ipari egység kialakítása																		
1	Akcióterület 3 Állomás és környéke																		
2	Vasúttállomás intermodális közlekedési csomóponttá alakítása																		
2	Közterület fejlesztés az állomás környezetében																		
2	Vaspálya utca hiányzó szakaszának megépítése																		
2	Vasúti átjáró átalakítása a Kossuth L. utca és a vasútvonal találkozásánál																		
1	Akcióterület 4																		
2	Állatkert és környéke ökoturisztikai célú fejlesztése																		
3	Állatkert belső alapfejlesztések																		
3	Állatkert és környékének ökoturisztikai célú fejlesztése																		
2	Városi Sport és Szabadidő Központ szolgáltatásainak és létesítményeinek fejlesztése																		
3	Lehel Sport és Szabadidő Központ: - Sportcentrum komplex fejlesztése																		
3	Lehel Sport és Szabadidő Központ: Lehel Strandfürdő és Uszoda felújítása																		
2	Szálláshelyek kialakítása																		

Szint	Fejlesztések	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	2023. I. félév	2023. II. félév
1	Kulcsfejlesztések																		
2	1. kulcsfejlesztés: Elkerülő út harmadik szakaszának megépítése																		
2	2. kulcsfejlesztés: A Malom – kulturális és vállalkozói szolgáltatásokat magában foglaló rehabilitációja																		
2	3. kulcsfejlesztés: Állatkert és környéke ökoturisztikai célú fejlesztése																		
3	Állatkert belső alapfejlesztések																		
3	Állatkert és környéke ökoturisztikai célú fejlesztése																		
2	4. kulcsfejlesztés: Vasútállomás inter-modális közlekedési csomóponttá alakítása																		
1	Hálózatos fejlesztések																		
2	1. hálózatos fejlesztés: Kerékpárút hálózat fejlesztése																		
3	1.1 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Mária utcán keresztül a Kossuth úttól a Kórházig																		
3	1.2 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Necső telep Vásártér utcán keresztül																		
3	1.3 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: déli területek: Temető u. - Nyil u, Szelei út, Rét u. - Szent I. krt.																		
3	1.4 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Jásztelki út folytatása a jelenlegi járda helyén																		
3	1.5 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Gyöngyösi úton a Verseny és a Megyeház utcák között																		
2	2. hálózatos fejlesztés: Ivóvízvezeték rekonstrukció																		
2	3. hálózatos fejlesztés: Szennyvízhálózat fejlesztése																		
2	4. hálózatos fejlesztés: A bel- és csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztése																		
2	5. hálózatos fejlesztés: Városi óvodák és a bölcsőde fejlesztése																		
3	5.1 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Fürkész óvoda																		
3	5.2 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Gézengúz óvoda																		
3	5.3 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Hétszínvirág óvoda																		
3	5.4 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Sün Sámuel óvoda																		
3	5.5 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Szivárvány óvoda																		
3	5.6 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Zengő óvoda																		
3	5.7 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Központi óvoda																		
3	5.8 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Városi bölcsőde																		
3	5.9 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Református óvoda bővítése bölcsődével																		
3	5.10 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Egy négycsoportos, városi óvoda építése a nők foglalkoztatásának bővítése érdekében (Magyar utca)																		
2	6. hálózatos fejlesztés: Onkormányzati intézmények komplex energetikai korszerűsítése																		
3	6.1 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Polgármesteri Hivatal épülete																		
3	6.2 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Lehel Vezér Gimnázium épülete																		
3	6.3 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Gróf Apponyi Albert Általános Iskola épülete																		
3	6.4 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Belvárosi Általános Iskola																		
3	6.5 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Rákóczi úti általános iskola épülete																		
2	7. hálózatos fejlesztés: Belterületi utak felújítása																		
3	7.1 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Monostori úton kialakult ipari terület útjainak felújítása																		
3	7.2 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Vaspálya utca hiányzó szakaszának megépítése																		
3	7.3 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Nyil u- Kossuth u. közötti szakasz																		

Szint	Fejlesztések	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	2023. I. félév	2023. II. félév
2	8. hálózatos fejlesztés: Zöldfelületek és közterületek fejlesztése																		
3	8.1 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Szabadidőpark és játszótér létrehozása a Sportpálya úti családi sportcentrumban																		
3	8.2 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Batthyány utcai játszótér fejlesztése																		
3	8.3 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: a Szentkúti tér zöldfelületeinek revitalizációja és tér egységes szemléletű megújítása																		
3	8.4 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: A Kórház környékén a közterület rendezése																		
3	8.5 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Negyvenyolcasok terének rehabilitációja																		
2	9. hálózatos fejlesztés: Közösségépítés (ESZA - SOFT)																		
3	9.1 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Jászberényi értéktár létrehozása, fejlesztése és népszerűsítése																		
3	9.2 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Jász Világtalálkozó megszervezése																		
3	9.3 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Helyi termelők együttműködése – termelési étekesítési láncok létrehozása																		
3	9.4 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Jászság térségi együttműködés rendezvényeinek megszervezése																		
3	9.5 hálózatos fejlesztés alfejlesztése: Városmarketing tevékenységek																		
1	Egyéb fejlesztések																		
2	Küzdősport centrum létrehozása																		
2	Jászberényi kistérségi fogorvosi ügyelet kialakítása																		
2	Öregerdei gyermektábor felújítása - közösségi tér kialakítása																		
2	Eörsdógh Ház felújítása – hasznosítása																		
2	Vasas Horgász és környékének rekreációs célú fejlesztése a városrész külső peremén																		
2	Napelem park létrehozása Jászberényben felhagyott hulladéklerakó területén																		
2	Jászberény Város szociális célú városrehabilitációja																		
2	Országos Roma Misszió integrációs központjának kialakítása																		
2	Gyepmesteri telep kapacitás bővítése																		
2	Városi kommunális hulladéktömörítő telep																		
2	Városi zöldhulladék komposztáló telep																		
2	Sótároló építés																		
2	Szerelő műhelybővítés a jákóhalmi úti telephelyen																		
2	Fedett tehergépkocsi tároló építés																		
2	Tehergépkocsi mosó építés																		

4.6 Az akcióterületi fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

Jászberény város ITS-ében foglalt, középtávra tervezett projektek becsült teljes forrásigénye: **18,33 milliárd Ft**. A projektek egy részének, pl. elkerülő út harmadik szakasza megvalósítása nem a város kompetenciájába tartozik, ugyanakkor a város fejlődését jelentősen érintő beavatkozás.

A projektek jelentős része potenciálisan finanszírozható EU (állami társfinanszírozott) és hazai pályázati forrásokból, ugyanakkor már most látható, hogy milyen jellegű beavatkozásokra nem áll rendelkezésre semmiféle formában pályázati forrás (ezek is feltüntetésre kerültek az 5. táblázatban).

Az ITS megvalósításának egyik fő forrása a Területi- és Településfejlesztési Operatív Program.

Az **5. táblázat utolsó sora** a Jász-Nagykun-Szolnok megye számára rendelkezésre álló 53,78 milliárd Ft TOP forráskeret felosztását mutatja az egyes TOP fejlesztési prioritások és azokon belül az intézkedések között. Fontos megjegyezni, hogy a megyei ITP alapján megvalósuló TOP finanszírozás esetében az egy-egy tematikus fejlesztésre költhető megyei forráskeretből – a források rendkívül korlátozott volta miatt – 1-3 projektnél több nem valósulhat meg egy településen. Az intézkedés szintű forráskeretek elosztását az ITP tovább specifikálja a forrásfelhasználási módokon keresztül.

Rendkívül fontos tehát, hogy a stratégia alapján a város megfelelően priorizálja projektjeit és mérlegelje, hogy mely beavatkozással, fejlesztéseivel érheti el a legnagyobb városfejlesztő hatást.

A további fejlesztések esetekben az önkormányzat saját pénzügyi forrásaira támaszkodhat, illetve vállalkozókat, magánszemélyeket és alapítványokat vonhat be a fejlesztés finanszírozásába. Jászberény érdeke, hogy a városban működő vállalkozások fokozatosan minél aktívabb szerepet vállaljanak a városfejlesztés működési feltételként őket is érintő beavatkozásainak finanszírozásában és végrehajtásában.

A **6. táblázat** a korábbi alfejezetekben elemzett beavatkozások költségeit mutatja be. Legtöbb esetben konkrét műszaki tervek híján a költségek építész szakértői tapasztalati úton számított értékek.

A kulcsprojektek a táblázatban két ponton is szerepelnek – a költségük csak egyszer kerül beszámításra a beruházási / fejlesztési igény költségek végleges összesítésénél.

5. táblázat Jász-Nagykun-Szolnok megye Integrált Területi Programjának forrásallokációs táblája (2015)

TOP prioritások	1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére				2. Vállalkozásbarát, népességmentő településfejlesztés	3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken		4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése			5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés		
TOP prioritások intézkedései	1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	2.1. Gazdaságélénkítő és népességmentő településfejlesztés	3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastrukturájának bővítése, fejlesztése	4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása
Forrást biztosító Strukturális Alap megnevezése	ERFA	ERFA	ERFA	ERFA	ERFA	ERFA	ERFA	ERFA	ERFA	ERFA	ESZA	ESZA	ESZA
TOP prioritások közötti forrásmegosztás (Mrd Ft)	298,450				147,785	200,986		61,769			89,691		
Prioritások közötti forrásmegosztás % megoszlása	0,374				0,185	0,252		0,077			0,112		
A megye forráskeretének megoszlása TOP prioritások között (Mrd Ft)	20,096				9,951	13,534		4,159			6,039		
Az egyes TOP prioritásokon belüli intézkedések közötti forrásmegoszlás (Mrd Ft)	114,354	71,328	51,126	61,642	147,785	75,276	125,710	21,510	17,089	23,170	66,271	8,622	14,798
Az egyes TOP prioritásokon belül az intézkedések közötti forrásmegoszlás (%)	38,32%	23,90%	17,13%	20,65%	100,00%	37,45%	62,55%	34,82%	27,67%	37,51%	73,89%	9,61%	16,50%
A megye TOP forráskeretének megoszlása prioritásonként és intézkedésenként a TOP belső arányok szerint (Mrd Ft)	7,700	4,803	3,443	4,151	9,951	5,069	8,465	1,448	1,151	1,560	4,462	0,581	0,996

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok megye Integrált Területi Programja 2015 / Excel melléklet - <http://www.jnszm.hu/ITP2.0>.

6. táblázat A tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve

Projekt típus	Beavatkozási terület	Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
Akcióterületi projektek	Akcióterületi projektek 1. Belváros	A Malom – kulturális és vállalkozói szolgáltatásokat magában foglaló rehabilitációja – lizstraktár hasznosítása (mozi)	800	TOP 2.1 Gazdaságélénkítő és népeségmegtartó településfejlesztés
		Lehel vezér tér, Déryné u, Holló András u., Fürdő u.-i közterület fejlesztés parkoló fejlesztése, térfigyelő kamerák felszerelése	911	TOP 2.1 Gazdaságélénkítő és népeségmegtartó településfejlesztés
		Piac és környezetének megújítása, parkolási rendszer átszervezése, térfigyelő kamerák		
		Nagyboldogasszony Templom melletti területen lépcső építése a Zagyva sétány irányába, térfigyelő kamerák elhelyezése		
		Zirzen J. és Táncsics M. utcák összeköttetése - Polgármesteri Hivatal udvarának közterületté alakítása, térfigyelő kamerák		
		Jász Kaszinó Tiszti klub felújítása, múzeum funkciók kialakítása a Jász Múzeum számára	300	TOP 1.2 A turizmus területi adottságaiban rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás elősegítése érdekében
		Mozi épületének továbbfejlesztése és energetikai korszerűsítése	25	TOP 3.2 Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése
		a Petőfi téri buszállomás átalakítása – feltétel: Jászberényi intermodális csomópont létrehozása (1220 470 913 Ft)	intermodális összköltségéből: 290, 5	IKOP TOP 3.1

Projekt típus	Beavatkozási terület	Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
		Strand és termálfürdő szolgáltatásainak fejlesztése	460	saját erő
		a volt Touring hotel fejlesztése és üzleti turisztikai célú hasznosítása	cca. 120	saját erő
	Akcióterületi projektek 2. Ferencesek tere környéke	Ferencesek terén található park rekonstrukciója, revitalizációja	cca. 80	2.1 Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés
		Margit-sziget zöldfelületi potenciáljának fenntartható kihasználása és továbbfejlesztése (játszótér, sportpark, futópálya építése)	100	2.1 Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés
		Szántai Sporttelep rekonstrukciója	20	saját erő
		Két híd kiépítése: Szabadtéri színpad irányába ill. a Szántai kert felé a sport létesítmények megközelítése érdekében	56	saját erő
		Jászsági Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat infrastrukturális fejlesztése - Ferencesek tere 3/A	18	TOP 4.2 A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése
		Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény felújítása és bővítése (Hatvani út 35.)	32	TOP 4.2 A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése
		Víztorony hasznosítása vendéglátó ipari egység kialakítása	27	magánerős beruházás
	Akcióterületi projektek 3. Állomás és környéke	Vasútállomás intermodális közlekedési csomóponttá alakítása (Összes költség: 1221,47millió Ft)	930, 964 348	IKOP – aktuálisan nincs projektlistán Jászberény; TOP 3.1 Fenntartható települési közlekedésfejlesztés – bizonyos elemei

Projekt típus	Beavatkozási terület	Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
		Közterület fejlesztés az állomás környezetében	60	saját erő
		Vaspálya utca hiányzó szakaszának megépítése	425	TOP 1.1 Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése
		Vasúti átjáró átalakítása a Kossuth L. utca és a vasútvonal találkozásánál	nem becsülhető tervezés: 40 millió	tervezés: saját erő
	Akcióterületi projektek 4.			
		Állatkert és környéke ökoturisztikai célú fejlesztése (kulcsprojekt)	775	
		1 Állatkert alapfejlesztés belső	375	GINOP 7 Turizmus
		2. Állatkert és környékének ökoturisztikai célú fejlesztése	400	GINOP 7.
		Városi Sport és Szabadidő Központ szolgáltatásainak és létesítményeinek fejlesztése	1980	
		1 Lehel Sport és Szabadidő Központ: - Sportcentrum komplex fejlesztése	1 600	TAO (beadva)
		2 Lehel Sport és Szabadidő Központ: Lehel Strandfürdő és Uszoda felújítása	380	BM KTG 3. melléklete Önk. fejlesztési előirányzat
		Szálláshelyek kialakítása	20	saját erő
Kulcsprojektek		1.Elkerülő út harmadik szakaszának megépítése	3 700	
	<i>akcióterületnél is megjelenik</i>	2.A Malom – kulturális és vállalkozói szolgáltatásokat magában foglaló rehabilitációja – lizstraktár hasznosítása (mozi)	800	TOP 2.1 Gazdaságélénkítő és népeségmegtartó településfejlesztés

Projekt típus	Beavatkozási terület	Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
	<i>akcióterületnél is megjelenik</i>	3. Állatkert és környéke öko-turisztikai célú fejlesztése	1400 +775	TOP 1.2 A turizmus területi adottságaiban rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás elősegítése érdekében VAGY GINOP 7. Turizmus
	<i>akcióterületnél is megjelenik</i>	4.Vasútállomás inter-modális közlekedési csomóponttá alakítása	Összesen: 1221,47	minimál programban: TOP 3.1
Hálózatos projektek	1.Kerékpárút hálózat fejlesztése	kerékpárút - Mária utcán keresztül a Kossuth úttól a Kórházig	300	TOP 3.1 Fenntartható települési közlekedésfejlesztés
		kerékpárút - Necső telep Vásártér utcán keresztül		
		kerékpárút - déli területek: Temető u. - Nyíl u, Szelei út, Rét u. - Szent I. krt.		
		kerékpárút - Jásztelki út folytatása a jelenlegi járda helyén		
		kerékpárút - Gyöngyösi úton a Verseny és a Megyeház utcák között		
	2.Ivóvízvezeték rekonstrukció	Összesen:	320	
	3.Szennyvízhálózat fejlesztése	100%-ban kiépített rendszer 2015-re / főleg állagmegóvás	nem ismert	saját erő
	4.A bel- és csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztése	2-10-3 jelű csatorna Kinizsi – Bartók B. utca környéke 1-34-3 Vörösmarty u. és 1-34-15 Vörösmarty u. környéke 3-16-0 Ebhat utcai gerinc építése 3-17-3 Pintér M. u. és Vásárhelyi I. u.	500	TOP 2.1 Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés

Projekt típus	Beavatkozási terület	Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
		1-25-7-6 jelű csatorna Tompa M. utca 1-25-5-1 jelű csatorna Tompa-Álmos utca 1-8-5 Réhely-Koszorú-Rác utca 1-8-5-5 Kender utca 2-14-8 Kazinczy utca és környéke (Négyház, Vértes, Könyök, Agancs utca és Fehértói út) 2-14-13 Ősz utca, 2-14-12 Méhész utca, 2-14-11 Gergely utca 2-14-9 Sármány utca 2-14-0 József Attila u. és a 2-0-0 közötti szakasz, ill. 2-14-6		saját erő
	5.Városi óvodák és a bölcsőde fejlesztése	Összesen:	360	TOP 1.4 . A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével
		1. Fürkész óvoda - Kossuth út 116. - Szentkúti Városrész	65,436.503	
		2. Gézengúz óvoda - Mártírok út 5. - Szent László Városrész	30,735.712	
		3. Hétszínvirág óvoda Portelek, Fő út 22. - Portelek	10,668.381	
		4. Sün Sámuel óvoda - Lajosmizse utca 1 - Érpárt Városrész	10,712.450	
		5. Szivárvány óvoda -- Szent István krt. 18-20. - Pelyhespart Városrész	23,305.770	
		6. Zengő óvoda - Kiss Ernő utca 12.- Érpárt Városrész	19,859.410	
		7. Központi óvoda - Bajcsy Zs. u. 10. - Szent László Városrész	4,889.500	
		Városi bölcsőde - Szent István krt. 18. - Pelyhespart Városrész	25,995.630	
		Református óvoda bővítése bölcsödével	70	TOP 1.4
		Egy négycsoportos, városi óvoda építése a nők foglalkoztatásának bővítése érdekében (Magyar utca)	400	TOP 1.4 A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába

Projekt típus	Beavatkozási terület	Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
				állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével +TOP 5.1 Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések
	6.Önkormányzati intézmények komplex energetikai korszerűsítése	Összesen:	540	TOP 3.2 Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése
		1. Polgármesteri Hivatal épülete	20	
		2. Lehel Vezér Gimnázium épülete	20	
		3. Gróf Apponyi Albert Általános Iskola épülete	120	
		4. Belvárosi Általános Iskola	180	
		5. Rákóczi úti általános iskola épülete	nem becsülhető	
		SEAP elkészítése	5	TOP
	7.Belterületi utak felújítása – ipari utak nélkül	Összesen:	600	
	ipari utak:	Monostori úton kialakult ipari terület útjainak felújítása	1 000	TOP 1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése
		Vaspálya utca hiányzó szakaszának megépítése		
		Nyíl u- Kossuth u. közötti szakasz		

Projekt típus	Beavatkozási terület	Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
	8.Zöldfelületek és közterületek fejlesztése	Szabadidőpark és játszótér létrehozása a Sportpálya úti családi sportcentrumban	60	saját erő
		Batthyány utcai játszótér fejlesztése	20	saját erő
		a Szentkúti tér zöldfelületének revitalizációja és tér egységes szemléletű megújítása	55	saját forrásból az útfelújítás, ill. a kerékpárutat külön forrásból
		A Kórház környékén a közterület rendezése	20	TOP 2.1 Gazdaságélénkítő és népeségmegtartó településfejlesztés
		Negyvennyolcasok terének rehabilitációja	23	TOP 2.1 Gazdaságélénkítő és népeségmegtartó településfejlesztés
	9.Közösségépítés (ESZA - SOFT)	Jászberényi értéktár létrehozása, fejlesztése és népszerűsítése	30	TOP 5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása
		Jász Világtalálkozó megszervezése	60	TOP 5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása
		Helyi termelők együttműködése – termelési étkezésítési láncok létrehozása	120	TOP 5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása
		Jászság térségi együttműködés rendezvényeinek megszervezése	30 / tematikus esemény	TOP 5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása

Projekt típus	Beavatkozási terület	Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
		Városmarketing tevékenységek	40	saját erő, TOP 2.1 Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés TOP 5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása
Egyéb projektek		Küzdősport centrum létrehozása	45	saját erő
		Jászberényi kistérségi fogorvosi ügyelet kialakítása	10	TOP 4.1 Egészségügyi alapellátás infrastruktúrális fejlesztése
		Öregerdei gyermektábor felújítása - közösségi tér kialakítása	80	saját erő
		Eördögh Ház felújítása – hasznosítása	250	saját erő
		Vasas Horgászto és környékének rekreációs célú fejlesztése a városrész külső peremén	40	saját erő
		Napelem park létrehozása Jászberényben felhagyott hulladéklerakó területén	1 200	TOP 3.2 Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése
		Jászberény Város szociális célú városrehabilitációja - ezen belül szociális lakásépítés/ megújítás (program alapú fejlesztések	400	EFOP TOP 4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja (nincs szegregátum)

Projekt típus	Beavatkozási terület	Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
		Országos Roma Misszió integrációs központjának kialakítása	20	saját erő
Egyéb - Önkormányzati cégek fejlesztései	- Jászberényi V.V.Nzrt / Jászberény Város Önkormányzata	Gyepmesteri telep kapacitás bővítése	15	KEHOP 3.1
		Városi kommunális hulladéktömörítő telep	88	KEHOP 3.1
		Városi zöldhulladék komposztáló telep	85	KEHOP 3.1
		Sótároló építés	25,4	GINOP
		Szerelő műhelybővítés a jákóhalmi úti telephelyen	10	GINOP
		Fedett tehergépkocsi tároló építés	50	GINOP
		Tehergépkocsi mosó építés -	25,4	GINOP
Teljes forrásigény:			18 337 millió Ft	

5 Anti-szegregációs program

5.1 A település szegregátumainak és szegregáció által veszélyeztetett területeinek bemutatása

Jászberényben a 2008-ban készült IVS-ének Anti-szegregációs terve (a 2001-es Népszámlálási adatokra alapozva) egy szegregátumot és több kisebb veszélyeztetett területet azonosított be. A tendenciák kimutatására a 2001-es és 2011-es Népszámlálások adatainak összehasonlításával van lehetőség (területi folyamatokat lásd később).

Jászberényben a többnyire alacsony státuszú roma lakosság aránya 2001-ben a teljes népesség 0,77%-a volt, míg 2011-ben ez az arány 1,89%. A 2011-es népszámlálás adatai alapján 511 fő vallotta magát roma származásúnak. Az arány két Népszámlálás (2001, 2011) között eltelt időben lezajlott növekedésének oka az abszolút népességszám csökkenése és a roma lakosság körében jellemző magasabb arányú természetes szaporodás. Ez az arány ugyanakkor jóval alacsonyabb, mint a Jászberényi járásban (4,2%), Jász –Nagykun-Szolnok megyében (4,94%) vagy országosan (3,17%).

A helyi szociális területen dolgozó szakemberek szakértői becslése alapján Jászberényben kb. 2800-3000 fő cigány származású lakosról beszélhetünk (azaz a cigányok többsége nem vallotta magát romának) és hasonló nagyságúra teszi a roma népesség számát a helyi Nemzetiségi Roma Önkormányzat is. Ez alapján a város összlakosságának cca. 10%-a lehet roma származású.¹¹

Jászberény város szociális alapszolgáltatásainak helyzetelemzése c. dokumentum részletesen elemzi a város roma lakosságának általános helyzetét. A tendenciák az országos jelenségekhez hasonlóak. Ezek a megállapítások befolyásolják az anti-szegregációs célrendszert és a beavatkozások körét is. Itt csak a főbb gondolatokat idézzük, a teljesség igénye nélkül.

Családszerkezet és szociális kapcsolatok: A családok tekintetében még több helyen megfigyelhető a többgenerációs együttélés, melynek részben tradicionális és részben anyagi természetű oka van. Az ilyen nagycsaládokat elsősorban inkább a különköltözés és külön élés lehetőségének hiánya tartja össze. Sok szülő – főleg anyák - neveli egyedül gyermekét, gyermekeit, több esetben előfordul, hogy az apák ki-be járnak a családba még akkor is, ha közben új családot „alapítottak”. A közelmúlt településrészeket érintő beavatkozásai nyomán megszűntek a település belterületén található alacsony státuszú területek (Munkás utca, Faiskola utca, stb.), az innen elköltöző családok nagy része azonban a Neszűr területén jelent meg, tovább nehezítve ezzel az ott élők élethelyzetét is.

Egészségügyi helyzet: Az egészségügyi helyzet és a várható életkor tekintetében sem tapasztalható különbség az országos viszonyokhoz képest. Az alacsony jövedelemmel, mélyszegénységben élők körében jellemző problémák figyelhetők meg. A nem megfelelő táplálkozás, fogászati ellátás hiánya, a rossz higiénés körülmények, a gyógyszerek nehéz beszerzése, stb. kihatással vannak az általános fizikai állapotra, valamint a várható életkorra is. Nagy problémaként tapasztalható a széles körben elterjedt dohányfüggőség, alig-alig találkozni nemdohányzó személlyel, főleg a férfiak körében. Jövedelmük mértékéhez képest nagy arányban fordítanak jövedéki termékek vásárlására.

Köznevelés: A bölcsődébe a roma családoknál jellemzően nem valósul meg. A roma szülők az esetek többségében vonakodnak óvodába adni a gyermekeket, igyekeznek minél későbbre halasztani a gyermek óvodakezdésének idejét. Az óvodai nevelés hiánya megalapozza a későbbi iskolába történő beilleszkedési problémákat, ellehetleníti a társadalmi esélyegyenlőségek érdemi csökkentését. Így az óvodáztatás kapcsán megjelenő problémák az iskolai évek során erősödnek. A roma családokra gyakorta jellemző megengedő, a gyermeket tevékenységeiben, elvárásaiban nem korlátozó nevelési attitűd következtében a kisgyermekben nem alakul ki a teljesítéshez szükséges kontroll, melyet az óvodai nevelés éve alatt lehetősége lenne elsajátítani.

¹¹ Jászberény város szociális alapszolgáltatásainak helyzetelemzése

A kezdeti problémák a felső tagozatra gyakran a gyermek magatartásának agresszív, kezelhetetlenné válásához, iskolakerüléshez vezetnek. A szolgáltatások látókörébe sok esetben kerülnek családok tankötelezettség hiányos teljesítésének problémájával.

Iskolázottság, képzettség: Az analfabetizmus – bár nem kiugró számban- még tapasztalható körökben, gyakorlatilag bármilyen nem és korosztály tekintetében. A fiatalabb férfiaknál már találkozhatunk középfokú végzettséggel, jellemzően valamilyen szakmát szereztek meg. A nők - elsősorban a korai gyermekvállalás miatt – ritkábban rendelkeznek befejezett középfokú tanulmányokkal, jellemzően 9-10. osztályt végeztek.

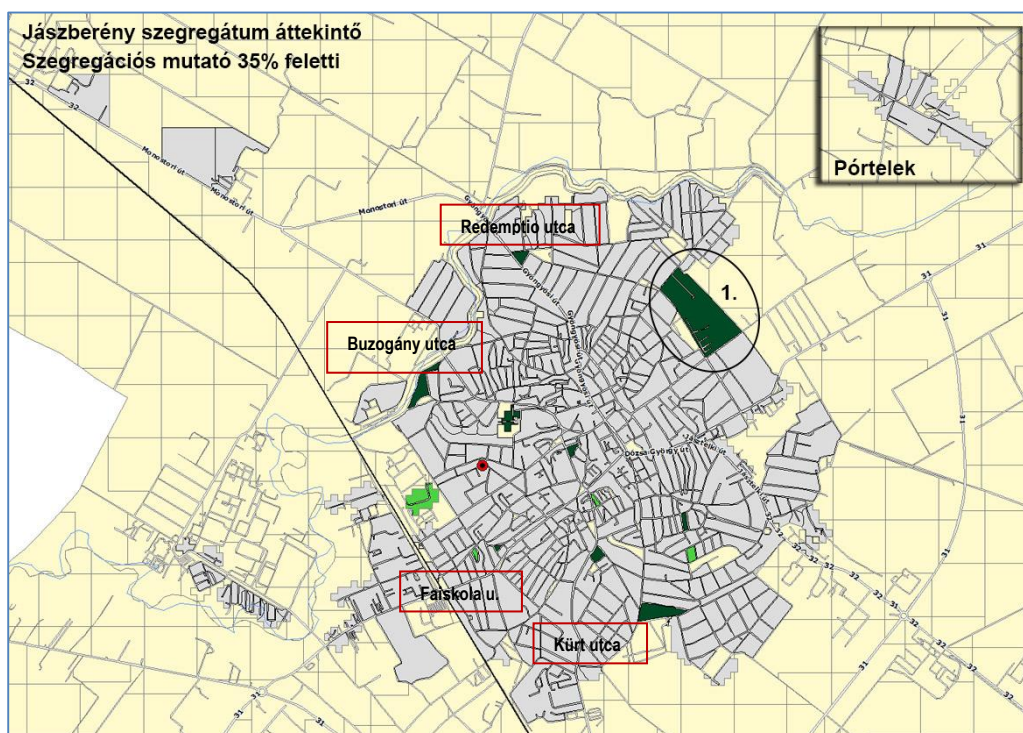
Foglalkoztatottság: A legtöbb esetben a stabil munkahely is hiányzik, sokan élnek alkalmi, illetve időszakosan végezhető munkákból, melyek megnehezítik a kiszámítható, hosszútávon tervezhető életvezetés kialakítását. Sok családra jellemző az egyik napról a másikra élés. A jövedelmi helyzet nagymértékben összefügg a végzettség hiányával. A munkahellyel rendelkezők is jellemzően alacsony bérezésben részesülnek, sokan feketemunkát végeznek. Nagy számban vesznek részt a városban zajló közfoglalkoztatási programokban, ám ezek a programok is időszakosak, nem biztosítanak folyamatos munkavégzést, sem olyan jövedelmet, mely élhető bevételt is jelentene. A közfoglalkoztatási programok tapasztalatai alapján a munkába állás sem minden esetben zökkenőmentes. ... A városban a közfoglalkoztatási programok nagy létszámú tartós munkanélkülinek nyújtanak lehetőséget, sokan mégsem használják ki azt. Nem ér el mindenkit, illetve a roma népesség jelentős része szakképzetlenség, motivátlanság miatt nem képes értékelhető munkavégzésre.

Lakhatási viszonyok: A perifériára került roma családok fokozatosan kényszerülnek ki a városból, nagy számban a Neszűr területére. A lakásukat, önkormányzati bérlakásukat elvesztő családok, lakhatásukat más módon megoldani nem tudják, mikorra idáig eljutnak, óriási közüzemi tartozásokat és egyéb adósságokat halmoznak fel. A városból kiszoruló családok nem rendelkeznek akkora tartalékokkal, hogy akár valamilyen faluban vásároljanak maguknak házat, vagy albérletet fizessenek a városban. A neszűri ingatlanok komfort nélküliek, csak áram szolgáltatással rendelkeznek a közművek közül, vizet fűt kutakból vételeznek, de ez a lehetőség sem minden ingatlanon biztosított, elvéve találkozni hidroforról üzemben tartott folyóvízzel, fürdőszobával. Tisztított ivóvíz nem áll rendelkezésre.

Szegregátumok

A KSH 2011-es Népszámlálás adatszolgáltatása szerint a 35% feletti szegregációs mutató értékek alapján lehatárolt, 50 főnél nagyobb lakosságszámú összefüggő területek (szegregátumok) száma Jászberényben **egy**.

10. térkép Jászberény szegregációs térképe (szegregációs mutató 35% felett)

Forrás: KSH Népszámlálás 2011

A jelen stratégia készítésekor alkalmazott lehatárolási módszertan némileg eltér a korábbi IVS (2008) készítése során alkalmazottól.

A Népszámlálás óta eltelt időben zajló események okán Jászberény esetében a 2011-es adatokon alapuló szegregációs térkép **nem alkalmas a jelenlegi valós helyzetkép bemutatására**, mivel az adatfelvétel óta eltelt időben a város belterületén található egyetlen, KSH által kimutatott **szegregátum megszüntetésre került**.

A Munkás utcában egyetlen épület volt, amiben 3 önkormányzati szociális bérlakás működött. A bérlémények egyszobásak, komfort nélküliek voltak és csak a folyóvíz volt bekötve. A komplexum rendkívül zsúfolt volt, csak gyermek 43 élt itt. Jelentős volt az bérlakásokban bejelentés nélkül élők száma és nagy volt a mobilitás. Az épületeket 2012-ben lebontották és a családok maguk gondoskodtak megfelelő lakhatási lehetőségről (határozatlan idejű bérleti szerződések megváltására került sor).

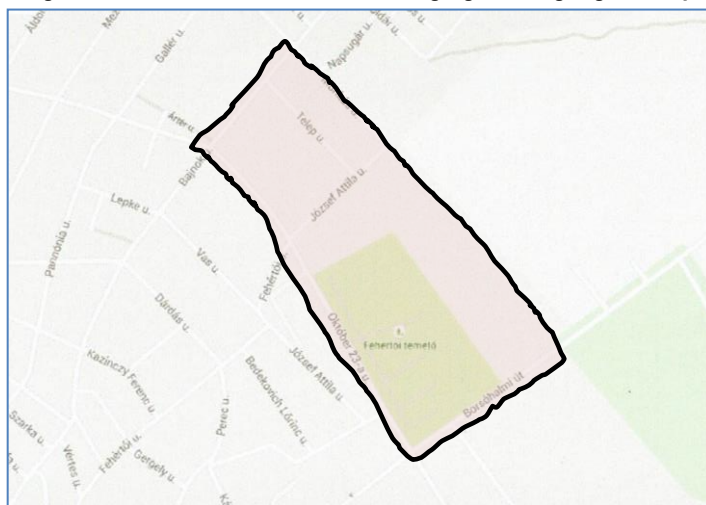
Az adatfelvétel óta eltelt időben lezajlott jelentős változásokon túl fontos megjegyezni, hogy a KSH szegregációs térképen jelzett terület jelentősebb része temetőként funkcionál (Fehértói temető), amit a 14. ábrán látható google térkép is jelez.

13. ábra A 2011 óta megszüntetésre került Munkás utcai szegregátum

Forrás: KSH Népszámlálás 2011

14. ábra A megszüntetésre került Munkás utcai szegregátum – google térkép alapján

Forrás: Google Maps és saját szerkesztés

Faiskola úti
szegregátum

A KSH szegregációs térképén nem került jelzésre, de a korábbi IVS is problémaként kezelte a Szent László városrészben a **Faiskola úti szegregátumot**. A Faiskola utca a Kossuth Lajos utcára merőlegesen, a vasúti pályával párhuzamosan húzódik. A terület infrastrukturális szempontból teljesen ellátott. Elérhetősége megfelelő a Kossuth Lajos utcán. Közeliében számos intézmény és kereskedelmi, szolgáltató ellátást biztosító egység található.

A Faiskola utcában összesen 46 önkormányzati bérlakás volt (mind szociális alapon kiutalt) és jelentősen felhalmozódtak a társadalmi problémák az évek során. A bérlakások közül 20, illetve 21 egy-egy társasházban található (Faiskola utca 5. és Faiskola utca 7.) A rosszabb állapotú és alacsony komfortfokozatú bérlakásokban szinte kizárólag, alacsony státuszú roma lakosok éltek.

A 2008 óta eltelt időben a város szociális városrehabilitációs célú integrált beavatkozás végrehajtásával (ÉAOP pályázat) próbált a probléma súlyosságán enyhíteni – a projekt forrás hiányában nem valósult meg. A városvezetés a későbbiekben a Faiskola utcai szegregátum körülményeinek javítása érdekében pályázatot nyújtott be a **TÁMOP 5.3.6 Komplex telep-program** pályázati kiírásra. A program által megfogalmazott programelemek a szociális felzárkózást, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést, közösségfejlesztést, az oktatást fejlesztését és a foglalkoztatási hátrányok leküzdését egyaránt szolgálják. Ennek keretében jött létre a Csillagház Cserhaj közösségi ház, ami nem csak a Faiskola út lakosait, de a Neszür hátrányos helyzetű lakosságát is szolgálja. 2015. júniusban készül el, a projekt novemberben zárul és utána indul egy-egy éves fenntartási időszak.

Az elmúlt évben a Faiskola út 7 épülete teljes egészében kiürítésre került - itt 21 olyan egyszobás lakás volt, ahol még kályhával fűtöttek a lakók. Az épület jelenleg üresen áll. A Faiskola út 5-ben a lakások komfortosabbak és az épület továbbra is bérházként működik. Itt a társadalmi összetétel eltérő (kisebb arányban vannak jelen a hátrányos helyzetűek), mint a Faiskola u- 7-ben.

Veszélyeztetett
helyszínek

A helyi szociálpolitikai szakértővel történt konzultáció alapján elmondható, hogy Jászberényben akadnak szociális szempontból hátrányos helyzetű családokat magukban foglaló tömbök, de ezek lakosságszáma nem jelentős és csak részben fednek át a KSH által megadott kisebb veszélyeztetett vagy 50 fő alatti szegregált területekkel.

Valós társadalmi és épített környezeti – esetenként közbiztonsági - probléma jelentkezik:

- **Redemptio utca:** Itt Roma családok élnek változó életszínvonalon, veszélyeztetett tömbnek tekinthető.
- **Kürt utca:** Itt négy család él önkormányzati ingatlanokban. Kriminalisztikai jellegű problémák is felmerülnek. Jellemző pl. az illegális áramvételezés.
- **Zagyva parti tanya:** Két önkormányzati ingatlanban két család él. Az önkormányzati ingatlanok megszüntetése folyamatban van.
- **Buzogány utca:** Egy helyrajzi számon három ingatlan (két épület legális és egy illegális) található, kb. 20 családtaggal. Az ingatlanok magántulajdonban vannak (önkormányzati tulajdonú telken kaptak földhasználati jogot az itt élők).

Az jelzett utcák a város peremterületein találhatóak, de nem egymás közelében, egy-egy városrészben koncentráltan (lásd 11. térkép). Mivel minden esetben néhány családról van szó, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat képes követni az egyes családokban zajló eseményeket és megfelelő ellátásban részesülnek a rászorulóknak.

Neszűr

A város legjelentősebb szegregációs problémái nem a belvárosban, hanem a város külterületén jelentkeznek, azon belül is a **Neszűr** területén.

A külterület lakónépessége 2011-ben 2013 fő volt, ez 7,4 %-a a város teljes lakosságának. A külterületi lakosságnak csak egy része, cca. 31,4 %-a él a Neszűrben.¹²

7.táblázat Jászberény külterületének adatai KSH Népszámlálás alapján

Forrás: KSH Népszámlálás 2011

Mutató megnevezése	Jászberény összesen	Külterület
Lakónépesség száma	27087	2013
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	13,5	16,6
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	60,5	61,2
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	26,0	22,2
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	13,3	36,7
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	19,6	5,2
Lakásállomány (db)	12154	931
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	10,2	45,0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	32,8	50,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	7,9	23,3
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	62,0	45,7
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	37,5	49,9
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	37,7	56,2
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	53,7	60,2
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	8,5	21,1
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliség aránya)	4,4	13,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	7,9	38,4
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,3	15,2

Mivel a Neszűr nem belterület ezért hivatalos statisztikai adatokkal csak a teljes Külterület adatain keresztül jellemezhető.

A külterület lakosságának korösszetételét jellemzi, hogy a város átlagnál magasabb a gyermekkorúak aránya (16,6%), míg a 60-feletti korcsoport a városi átlagnál jóval alacsonyabb (22,2%). Iskolai végzettség tekintetében jóval kedvezőtlenebb a helyzet: a legfeljebb általános iskolai végzettséggel bírók aránya 36,7% (város: 13,3%), míg a felsőfokú végzettséggel csupán a releváns korcsoport 5,2 %-a rendelkezik (város: 19,5%). A

6. táblázat adataiból kitűnik, hogy a foglalkoztatás vonatkozásában minden mutató esetében kedvezőtlenebb a helyzet, mint a városban, de a legszembeötlőbb a munkanélküliek arányát jellemző különbség. A munkanélküliek aránya Külterületen 2011-ben 21,1% volt (a városi 8,5 %-kal szemben) – a tartós munkanélküliek arányát is hasonló nagyságrendű különbség jellemzi.

A lakások vonalozásában elmondható, hogy az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 45% a város 10,2 %-ával szemben. Az egyszobás lakások aránya pedig 15,2 % (város: 6,3%).

Összességében elmondható, hogy annak ellenére, hogy a Külterület nem egyenlő a Neszűrrel a statisztikai mutatók leképezik az állapotokat. A terület a társadalom és az épített környezet minden vonatkozásban a városi átlagnál jóval kedvezőtlenebb képet mutat. Az egyetlen kivétel a gyermekkorú népesség aránya, ami örvendetesen magas, ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy a magas gyermeklétszám a hátrányos helyzetű roma családokban jellemző elsősorban.

A **Neszűr** sűrűn lakott területét külterületen (a várostól kb. 5 km-re), a 31. számú főútról (Nagykátá felé vezető szakasz) a 12 dűlőúton keresztül lehet megközelíteni. Ezek közül csak a városhoz legközelebb eső, úgynevezett 0. dűlőút van leburkolva. Önmagában a Neszűr **431,5 ha-os** területén hivatalosan 310 bejelentett lakos volt 2003-ban, míg 2008-ban a város népességnylvántartása szerint Neszűr tanyára 523 fő volt bejelentkezve, 2013-ban ez a szám 675 fő volt,

¹² Helyi Esélyegyenlőségi Program, Jászberény város önkormányzata 2013. 25. oldal

tehát jelentős a növekedés a hivatalos adatszolgáltatás szerint is. A lakosság a regisztráltak számát jóval meghaladó, hiszen az elmúlt 20-25 esztendőben az őslakosok mellett megjelentek a városból és a távolabbi vidékekről ide áramló alacsony társadalmi státuszú egyének és családok. Ezek egy része önkényes „lakásfoglaló”. A tulajdonviszonyok meglehetősen kaotikusak, még a legális úton zajló adás-vételekkel járó tulajdonosváltás sincs minden esetben regisztrálva. Az itt élő családok többsége szegényes körülmények között él, - ahogy azt a statisztikák is mutatják - a szülők jelentős része munkanélküli és a gyermekek után járó szociális juttatások képezik a család jövedelmét. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt 68 családban 136 gyermek kap. A roma származású lakosok aránya közelít a 90%-hoz.

Korösszetételt tekintve – ahogy korábban említettük – jelentős a gyermekek száma (főleg a nagy létszámú cigány családok esetében) és az egyedülálló időskorúak jelenléte. Ez meghatározza a területen szükséges szociális, gyermekvédelmi és egészségügyi ellátórendszer jellegét.

A Neszűrben lakók részére orvosi ügyelet a városban van. Az itt élők a Vaspálya úti rendelőt, és a Thököly úti rendelőt veszik igénybe. A védőnői szolgálat kijár a területre, de kapacitásuk nem teszi lehetővé a rendszeres jelenlétet. A Gyermekvédelmi szolgálat dolgozói rendszerint többedmagukkal járnak a területre az esetleges konfliktusok miatt. Az idősok ellátását szolgáló ellátás (pl. ebédkihordás) rendelkezésre áll, de a területen kevés az érintett.

A dűlőutakat merőlegesen járárok keresztezik és gyakorlatilag szinte valamennyi területfeltáró útvonal homokos földút. A városba való bejutást biztosító buszos tömegközlekedés a 31. sz. főúton érhető el, ahol három buszmegálló áll a helyi lakosok rendelkezésére. A kerékpáros közlekedés feltételei adottak, a főúttal párhuzamosan kerékpárút vezet, amely az egész terület összeköttetését biztosítja a várossal. Ugyanakkor, a kerékpárút egyes szakaszai teljes felújításra szorulnak.

Hajtáig (Neszűrtől nyugatra) az elektromos hálózat nem ér el ezért az ott lakók rákényszerülnek a házi aggregátoros áramfejlesztésre. Folyamatban van a Hajta-Öregerdei területen 13 tanya hálózatba kapcsolása, a Vidékfejlesztési Minisztérium – Tanyafejlesztési Programja keretében (a projekt összesen 25 Jászberény körüli tanyát érint).

A vezetékes ivóvíz szolgáltatás egyik területrészen sem elérhető, a legközelebbi nyilvános közkifolyó is több kilométerre található, a 31. sz. főút mellett, a MOL benzinkúttal szemben. A szennyvíz- és csapadékvíz elvezető csatornahálózat hiányzik. A szennyvíz talajba történő elszikkasztása erősen szennyezi a környezetet.

A területen két bolt van, az egyik Neszűrben, a másik az Öregerdő területén. A területen nincs iskola, a gyerekek sokszor több kilométernyi gyaloglás után érik el a főút mellett található buszmegállót, ahonnan a megfelelő gyakorisággal járó helyközi járatokkal érik el az iskolát, óvodát. Városba történő bejutásuk tehát egyénileg, a helyközi járatokkal valósul meg. A Neszűrben a személyszállítás nem megoldott.

A területen a 11-12 dűlőben van egy rendőrszolgálat – ez a terület már ritkábban lakott – de nincs állandó rendőri jelenlét. Korábban lovas rendőrök is jártak a Neszűrt. A mezőőr szolgálat a területe nem érinti, de az őrk ennek ellenére átmennek a Neszűrről is.

A Neszűrben működik a Neszűri Polgárőr Egyesület – a helyben élők összefogásával. Az egyesület 2014-ben pályázaton egy gépkocsit szerzett be feladata segítése érdekében (BM forrás 103/ 2013. (IX 8) VM rendelet alapján). Ugyanez a forrás biztosította a tanyagondnoki autó cseréjét is.

5.2 Az elmúlt években megvalósított, a szegregátumokat érintő beavatkozások

A város 2008-ban készült IVS-ének Anti-szegregációs terve az alábbi célokat és beavatkozásokat határozza meg:

Horizontális:

1. Többségi társadalom tájékoztatása
2. A hátrányos helyzetű csoportokkal való közvetlen kapcsolattartás
3. Lakhatási integrációt biztosító eszközök hatékony alkalmazása
4. Oktatási integráció biztosítása
5. Érintett lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása:
6. Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása

A célok a Faiskola úti szegregátum és főként a Neszűr vonatkozásában fogalmazódtak meg:

„A beavatkozások célja, hogy szegregátumnak minősülő lakókörnyezet szegregáltsági foka, azaz az alacsony státuszú lakosok magas koncentrációja csökkenjen, lehetőség szerint közelítsen a városi átlaghoz. Ugyanakkor a beavatkozások következményeként a város más területein, illetve más településeken nem nőhet az alacsony státuszú népesség koncentrációja, és nem alakulhatnak ki szegregátumok.”

A Neszűr területére vonatkozóan az IVS (2008) komplex rövid és hosszabb távú stratégia szükségességét határozza meg:

1. Rövid távon cél a Neszűrben élők ellátási rendszerének fejlesztése, az ott élők életkörülményeinek, intézményi szolgáltatásokhoz való kedvezőbb hozzáféréseinek biztosítása lehetőség szerint.
2. Hosszabb távon cél a terület komplex átalakítása, amelynek első lépése a tulajdonviszonyok feltárása és rendezése, valamint a hosszabb távú területhasznosítási célok kitűzése. Hosszú távon is kiemelt feladat, hogy az átfogó rendezés a Neszűrben élők érdekeinek figyelembe vételével és helyzetük megnyugtató rendezésével történjen.

5.2.1 A szegregációs veszélyeztetettség oldását segítő intézkedések

A fenti célok elérése érdekében leginkább az *Érintett lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása* cél került előtérbe az elmúlt években. A szegregátumok közül pedig mind a Faiskola úton mind a Neszűrben változások indultak el.

TÁMOP-5.3.6-11/1-2012-0042 Komplex telep-program „A jászberényi Faiskola utcai szegregátum komplex telep-programja” nem az eredeti elképzelések szerint került végrehajtásra. A célcsoport a Faiskola úti szegregátumról áthelyeződött a Neszűrre, viszont a támogató infrastruktúra (Csillagház Cserhaj) a Faiskola úton valósul meg (2015-ben). A Projekt fő pályázója az Jászberény város Önkormányzata partnere a Türr István Képző és Kutató Intézet (TKKI).

A horizontális beavatkozások vonatkozásában a hátrányos helyzetű csoportokat két fő beavatkozási terület érinti: a foglalkoztatás és a lakhatási viszonyok.

Közfoglalkoztatás

1. Közfoglalkoztatás

Jászberényben a foglalkoztatási mutatók országos viszonylatban kiemelkedően kedvezőek. Foglalkoztatottak aránya 2011-ben a 15-64 éves népességen belül 62,86%, ami a járási (60,63%), megyei (54,68%) és országos (57,87%) értékektől is kedvezőbb. Naponta ingázó (eljáró) foglalkoztatottak aránya 17,48%, ami rendkívül alacsony és azt jelenti, hogy a

foglalkoztatottak jelentős része talál helyben munkát. Összehasonlításként a járásban ez az arány 32%, a megyében 32,58% míg országosan 34,47%.

A városban tehát kedvező a foglalkoztatási helyzet, mégis vannak nyilvántartott munkakeresők, ezek aránya a munkaképes korú népesség százalékában 4,73% (2013). A Jászberényi járásban az arány közel azonos, míg a megyében 7,94%, országosan pedig 6%.

A közfoglalkoztatás a munkanélküliség egyik lehetséges kezelési módja. A város folyamatosan részt vesz a közfoglalkoztatási programok szervezésében, hogy ezzel is elősegítse a helyi munkavállalás és a munkarutin szerzés lehetőségét.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége (a továbbiakban: Munkaügyi Központ) előzetes tájékoztatása alapján Jászberény Város Önkormányzatának (a továbbiakban: Önkormányzat) 2012. évben is lehetősége nyílt hosszabb időtartamú, valamint Startmunka Program közfoglalkoztatás tárgyú **kérelem benyújtására**. Cél, az értékteremtő közfoglalkoztatás kereteinek megteremtése, a munkára képes lakosság munkához juttatása, az álláskeresők foglalkoztatásának elősegítése.

I. Hosszú távú közfoglalkoztatás: A **hosszú távú közfoglalkoztatásban** résztvevők elsősorban a Jászberényi Polgármesteri Hivatal adminisztratív munkájához, másodsorban a hivatali átszervezéssel járó feladatok megoldásához járultak hozzá. A hosszú távú közfoglalkoztatásban résztvevők túlnyomó többsége legalább középfokú végzettséggel rendelkező közfoglalkoztatott volt, akik számára az értékteremtést a megszerezhető sokrétű gyakorlat jelentette.

II. Startmunka Program: A Kistérségi startmunka mintaprogramokon belül 2012. évi Startmunka Program összefoglaló címmel, az Önkormányzat Belvív, Közút, Illegális hulladéklerakó-helyek megszüntetése, valamint Mezőgazdasági földutak rendbetétele projektek keretein belül – a munkaügyi központ, valamint a Belügyminisztérium által jóváhagyott hatósági szerződésben - vállalt feladatokat hajtotta végre 2012. március 1. és 2012. év november 30. között, a tervezett 110 fővel szemben (fluktuációra tekintettel) összesen 150 fő (napi 8 órában) közfoglalkoztatott segítségével.

Az Esélyegyenlőségi program közfoglalkoztatással kapcsolatos célja:

„A közfoglalkoztatás megszervezése mellett, annak kíséréseként **indokolt olyan foglalkoztatási programok elindítása a településen, amely a szociális gazdaság fejlesztése** mellett az öntevékeny csoportok kialakítását segítik elő. Ilyen programok lehetnek pl. **a szociális szövetkezetek létrehozását segítő programok, amelyek külső források igénybevétele mellett segítik elő a helyi közösségek fejlődését**. Emellett célszerű kutatni azokat a tranzitfoglalkoztatási lehetőségeket, amelyek az alacsonyan kvalifikált munkaerő részére nyújtanak képzési és foglalkoztatási lehetőségeket.”

A HEP hangsúlyozza, hogy a foglalkoztatottság erősítésére kiemelt figyelemmel kell lenni a 2014-2020-as programozási időszakban.

A közfoglalkoztatás speciális programja **Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatási program**.¹³ A város célja a lehetőséggel **Neszűr** területén az értékteremtő közfoglalkoztatás kereteinek megteremtése, az ott élő munkára képes lakosság munkához juttatása, ezáltal a terület társadalmi, szociális és gazdasági rehabilitációjának elindítása.

Támogatásként a Belügyminisztérium 10.999.961,-Ft-ot biztosított, melyből 9.381.270,- Ft bérköltségekre. Beruházási és dologi kiadások keretében 1.618.691,- Ft értékben homoktövis szaporítóanyag került beszerzésre. A munka során 3 ha-os homoktövis ültetvény került

¹³ Az eredmények értékeléséhez a Beszámoló - a 2014. évi Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatási programról c. dokumentumot használja az ITS:

kialakításra, ill. 5 ha energianád telepítésére került sor, olyan a területeken, melyeket a korábbi években súlyosan elhanyagoltak tulajdonosaik. A munkafolyamatok lezárultával megindult a homoktövis ültetvény bio - minősítési eljárása, mely várhatóan 3 év múlva (2018) zárul le, így az első nagyobb hozammal járó évben a minősítés rendelkezésre állhat, ezzel jelentősen megnövelve a várható bevételeket. A program tartalmaz egy faiskola kialakítását is.

A tapasztalatok alapján a programban teljes időtartama alatt foglalkoztatottak motiválttá váltak a munka iránt, büszkéek annak eredményeire. 2015-ös évben is több hektár föld került felajánlásra az önkormányzat felé a Neszűr területén. Cél, hogy ezeknek a területeknek a művelés alá vonása a város részéről és ezzel is bővülne a program. Ezzel megteremtődik a feltétele új növények termesztésének, városi felhasználásának és szélesebb körű foglalkoztatásnak. A telepítvények védelme érdekében várhatóan nem csak mezőgazdasági szakmai, de hatósági eszközökre is szüksége lesz a városnak.

Szociális bérlakások

2. Szociális bérlakások

Jászberény város lakáscélú bérleményei a lakhatás feltételeinek megteremtéséhez járulnak hozzá az alacsony jövedelmű csoportokban. A szociális bérleményekről a **22/2011. (VI. 9.) önkormányzati rendelet** az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletének szabályairól, a lakbérek mértékének megállapításáról rendelkezik.

A rendelet szerint lakás bérbe adható

- a) **szociális alapon,**
- b) költséggelven,
- c) bérlőkijelölésre jogosult döntése alapján,
- d) törvényben előírt elhelyezési kötelezettség alapján,
- e) lakáscsere esetén,
- f) a rendeletben vállalt másik lakás bérbeadása alapján,
- g) a rendeletben meghatározott közérdekű célok – szakember ellátás – megvalósítása érdekében,

A rendeletben foglalt állapot szerint a bérleti módot tekintve az alábbiak szerint oszlik meg a 153 bérlemény: **107** bérlakás szociális rászorultság alapján kerül kiutalásra, 42 piaci alapon kiutalt bérlemény és 4 bérlemény esetében folyamatban van a bérlőkijelölési jog gyakorlása.

A városban a rendelet megalkotásakor I. kategóriás szociális bérlakások száma 46 volt ezek többnyire egyszobás komfortos lakások. A II. kategóriás bérlakások száma 61, amelyek több szobás összkomfortos és egyedi gázos fűtéssel rendelkeznek. Mind az I. mind pedig a II. kategóriás bérlakások száma csökkent 2011 óta. Különösen az I. kategóriában volt jelentős csökkenés a veszélyes Faiskola út 7 számú épülettömb lakófunkciójának megszüntetésével.

A város célja a szociális és még inkább a piaci és támogatott piaci bérlakás állomány bővítése, de a cél megvalósításához mindenképpen külső támogatásra számít.

Általában a **megüresedő szociális bérlakások** mindegyike pályázati úton, az önkormányzatok tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletének szabályairól, a lakbérek mértékének megállapításáról szóló 22/2011. (VI.9.) sz. önkormányzati rendelet 6. § (4)-(6) bekezdés alapján kerül kiutalásra. A pályázatok a JVV Zrt. részére kell eljuttatni, majd a rendelet 5. mellékletében található pontrendszer alapján a Humán Erőforrás Bizottság állapítja meg az önkormányzati lakásra való jogosultságot.

A **lakhatást támogató juttatások** közül a településen a normatív lakásfenntartási támogatás van jelen. 2008 és 2012 között folyamatos emelkedés figyelhető meg a támogatásban részesítettek számában. A támogatásban részesítettek száma 2011-ben ugrásszerűen megnőtt a 2010. évben bekövetkezett jelentős jogszabályváltozás miatt, bővült a jogosult kör, valamint a gázár-támogatás beépült e támogatási formába.

2015. március hó 1. napjától új kérelem már nem nyújtható be az egy évre megállapítható normatív lakásfenntartási támogatásra, e támogatási forma jegyzői hatáskörben megszűnt, helyette önkormányzati hatáskörben – önként vállalt feladatként - biztosított a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás a lakóingatlan fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásokhoz (villanyáram-, a víz – és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a személyszállítás díja, bérleti díj, tüzelőanyag költsége).

Önként vállalt feladatként továbbá biztosított a 12/2003. (III. 28.) önkormányzati rendelet alapján a hulladékszállítási és kezelési közszolgáltatási díj megfizetéséhez való méltányossági hozzájárulás is a szociálisan rászoruló személyek részére, illetve a 70. életévüket betöltő egyedül élő személyek mentesülnek a díj megfizetése alól, amennyiben az ingatlan hasznosításából nincs jövedelem.

Rendkívüli települési támogatás keretében – mint igazolt többletkiadáshoz - a szociálisan rászoruló személyek eseti támogatást kérhetnek közüzemi díjhátralék, nagy összegű közüzemi díjhátralék rendezéséhez, kikapcsolt közüzemi szolgáltatás visszakapcsolásának költségéhez.

8. táblázat: Anti-szegregációs célú beavatkozások és azok eredményei (2007-2014) a városban

	korábbi IVS antiszegregációs terv megvalósult intézkedései jelölve a cél sorszámát, amihez hozzájárul	eredmény /értékelés	egyéb anti-szegregációs célú beavatkozások (a tervben nem szerepeltek)	eredmény / értékelés
Horizontális anti-szegregációs beavatkozások	TÁMOP-5.3.6-11/1-2012- 0042 Komplex telep- program „A jászberényi Faiskola utcai szegregátum komplex telep-programja”	Csillagház Cserhaj szolgáltató és közösségi ház létrehozása, amit a Faiskola úti lakosok és a Neszűr lakosai, valamint az egész lakosság igénybe vehet.		
	ÁROP-1.A.3.-2014 „Esélyteremtő program kidolgozása a Jászberényi járásban”	Járási szintű esélyteremtési programterv elkészítése (járás - Jászárokszállás nem) - HEP felülvizsgálatokhoz támogatás + minden település két kitűzött céljában külső segítséget kér. Ez általában az adathiány felszámolására vonatkozik.		
Szegregátum 1. Munkás utcai szegregátum	szegregátum megszüntetése	a Munkás utcában található három épület elbontásra került, a lakosság bérlakásokba és más településekre költözött – a szegregátum megszűnt		
Szegregátumként nem jelezett Faiskola úti terület	szegregátum megszüntetése		a Faiskola u. 7 alatt található bérház (21 alacsony komfortfokozatú lakással kiürítésre került, a lakosság bérlakásokba és más településekre költözött)	
Szegregátumként nem jelölt külsőterületi lakott hely: NESZŰR	Célok 1-2	Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatási program (Belügyminisztérium) – munkalehetőség, továbbfoglalkoztatás		
	TÁMOP 5.3.6 Komplex telep-program	lehetőség az életminőség javítására		

5.3 Anti-szegregációs intézkedési terv

5.3.1 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések

5.3.1.1 Anti-szegregációs célok

A beavatkozások és célrendszer kialakításánál az alábbi dokumentumok tartalma került figyelembevételre.

- Jászberény Integrált Városfejlesztési Konceptiója 2008
- Jászberény Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2013
- Jászberény Oktatási Konceptiója 2013
- Szociális Szolgáltatások fejlesztése Jászberényben 2014
- Jászberény város közbiztonsági és bűnmegelőzési feladatterve

Az ITS nagyban támaszkodik a Helyi Esélyegyenlőségi Programban (2013) meghatározott fejlesztési célokra és javasolt beavatkozásokra.

9. táblázat Problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
több területen adathiány tapasztalható	ágazati felelősök kijelölésével biztosítani kell az adatok összegyűjtését és utólagos elemzését. A tervezett beavatkozásokat a friss adatok ismeretében indokoltság esetén felül kell vizsgálni. Erre lehetőséget ad: ÁROP-1.A.3.-2014 „Esélyteremtő program kidolgozása a Jászberényi járásban” c. projekt
férfiak egészségi állapota kedvezőtlen	az egészségüggyel való együttműködésben olyan intézkedések bevezetése, melyek segítik a férfiak egészségi állapotának megőrzését. <i>Pl. további egészségügyi szűrések bevezetése, kiemelten az 55 éven felüli férfiak körében</i>
a fiatal népesség elvándorlása jellemző a településen	olyan szociálpolitikai intézkedések kiszélesítése helyileg, melyek a munkaképes fiatalságot a városban tartják, ill. a születési arányt kedvezően befolyásolják, segítik a családokat a gyermekvállalásban
A munkanélküliség problémája a 26 és 35 év közöttieket érinti leginkább, mivel az álláskeresők száma ebben a korosztályban a legmagasabb, de kimutatható a számadatokból, hogy kis mértékben minden korosztálynál évről évre valamelyest csökkent a munkanélküliség	az érintett korosztály foglalkoztatását elősegítő programok megvalósítása; a foglalkoztathatóság feltételeinek javítása
A legvesélyeztetettebbek a munkanélküliség tekintetében az 51 és 55 év közöttiek , mivel ennél a korosztálynál szinten maradt az álláskereső aránya. (nem csökkent csekély mértékben sem)	olyan képzések elindítása, melyek valóban segítenék a munkaerő-piacon történő elhelyezkedésüket (<i>pl. keresett szakmák</i>)
180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma emelkedett, a regisztrált munkanélküliek között magasabb a nők aránya .	a nők munkába állásának segítése (<i>pl. részmunkaidő</i>), az álláskereső ismereteinek bővítése (<i>pl. képzéssel</i>),

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a gyerekek szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek felülvizsgálata szükséges	szükséges az igényelhető juttatások számbavétele, annak külön vizsgálata, hogy a hozzáférés hogyan biztosított
a szegregált lakókörnyezetben élő gyerekek adatai nem állnak rendelkezésre	a szegregátumok, veszélyeztetett területek felmérését el kell végezni
néhány területen adathiány tapasztalható	adatok feltérképezése és szükség esetén a HEP felülvizsgálata szükséges

Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi terv, 2013

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia Anti-szegregációs fejezetének célrendszere tehát figyelembe vesz minden jelentősebb, megvalósíthatóságot is nagyban befolyásoló, külső és belső tényezőt.

10. táblázat: Az anti-szegregációs terv horizontális céljai és alcéljai

Horizontális célok	Esetleges alcélok
1. A veszélyeztetett csoportokra és területekre vonatkozó információk rendelkezésre állása	1.1 A veszélyeztetett csoportokra vonatkozó információk rendelkezésre állása
	1.2 A veszélyeztetett területekre vonatkozó információk rendelkezésre állása
2. Kommunikációs csatornák megerősítése	2.1 Többségi társadalom tájékoztatása
	2.2 A hátrányos helyzetű csoportokkal való közvetlen kapcsolattartás
3. A lakhatási integrációt biztosító eszközök hatékony alkalmazása	3.1 Bérlet állomány megújulása, bővülése
4. Oktatási integráció biztosítása és közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés feltételeinek javítása	4.1 Hátrányos helyzetű gyermekek védelme és szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítása
	4.2 Oktatási integráció biztosítása
	4.3 Közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés javulása a hátrányos helyzetűek körében
5. Érintett lakosság foglalkoztathatósági és foglalkoztatási helyzetének javítása	5.1 Foglalkoztathatóság javítása az érintett csoportokban, különös tekintettel nőkre és az 50 év felettiekre.
	5.2 Foglalkoztatási lehetőségek bővítése az alacsonyan képzett és hátrányos helyzetű munkanélüliek számára, különös tekintettel nőkre és az 50 év felettiekre.

11. táblázat A anti-szegregációs terv terület specifikus céljai és azok relevanciája az egyes szegregátumokban

terület specifikus célok	Neszűr
6. A tulajdonviszonyok rendezése és tulajdonszerzés	X
7. Az ellátás szükséges szintjének biztosítása	X
8. Telepítmények földterületinek növelése – Szociális Szövetkezet létrehozása és működtetése – a helyben élők értékteremtő feladatokba történő tartós bevonása	X
9. Közbiztonság növelése	X

5.3.1.2 Általános – horizontális anti-szegregációs intézkedések

A városokban szükséges olyan – gyakran az Helyi Esélyegyenlőségi Programban és a Szociális Szolgáltatások Fejlesztése Jászberényben c. dokumentumban már definiált - beavatkozások megnevezése, amelyek a város egészében kifejtik anti-szegregációs hatásukat. Ezek különféle szakterületi problematikákat kezelnek (hátrányos helyzetűek lakhatási, foglalkoztatottsági stb. problémái) és többnyire a horizontális célok megvalósítását segítik. Az alábbi táblázat a még nem megvalósult, vagy be nem fejezett beavatkozásokat tartalmazza, illetve utal már megkezdett és folytatandó beavatkozásokra is.

12. táblázat Az anti-szegregációs terv tervezett, horizontális intézkedései

horizontális cél	megvalósítást célzó intézkedés	felelős partner	lehetséges pénzügyi forrás	megvalósulás lehetséges időtávja
A veszélyeztetett csoportokra és területekre vonatkozó információk rendelkezésre állása	1.1 A veszélyeztetett csoportokra vonatkozó információk rendelkezésre állásának biztosítása – adatgyűjtés állandó monitoring a folyamatok követésére	Önkormányzat Humán Iroda Szociális és gyermekvédelmi intézmények	saját forrás	2015-2020 folyamatos
	1.2 A veszélyeztetett területekre vonatkozó információk rendelkezésre állása - – adatgyűjtés állandó monitoring a folyamatok követésére	Önkormányzat Humán Iroda Szociális és gyermekvédelmi intézmények	saját forrás	2015-2020 folyamatos
2. Kommunikációs csatornák megerősítése	2.1 Többségi társadalom tájékoztatása a hátrányos helyzetűeket érintő beavatkozásokról és folyamatokról	Önkormányzat	saját forrás	2015-2020 folyamatos
	2.2 A hátrányos helyzetű csoportokkal való közvetlen kapcsolattartás – több szociális munkás és helyi kapcsolattartó mentor bevonása	Roma Kisebbségi Önkormányzat	EFOP 1. prioritás 1.G. Az egészségügyi, szociális és társadalmi felzárkozási közszolgáltatásokban a szolgáltatásnyújtás folyamatainak eredményesebbé tétele, a területi szempontok érvényesítése és a dolgozók megtartása	2015-2020 folyamatos
3. A lakhatási integrációt biztosító eszközök hatékony alkalmazása	3.1 Bérlet állomány megújulása, bővülése – a szociális bérlet állomány bővítése, a meglévők rekonstrukciója	Önkormányzat JVZ Zrt.	EFOP 2. C. A marginalizált feltételek között élők életkörülményei infrastrukturális feltételeinek javítása	2017 -2019
4. Oktatási integráció biztosítása és közszolgáltatásokhoz való egyenlő	4.1 Hátrányos helyzetű gyermekek kiemelt védelme és szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítása – a szülőkkel történő szoros kapcsolattartás. A gyermekek minél korábbi bevonása az intézményi nevelésbe.	Önkormányzat óvodai intézmények KLIK Szociális és	EFOP – 1. prioritás Együttműködő társadalom 1.D. A gyermekeket sújtó nélkülözés visszaszorítása elsődlegesen a marginalizált közösségekben	2015

horizontális cél	megvalósítást célzó intézkedés	felelős partner	lehetséges pénzügyi forrás	megvalósulás lehetséges időtávja
hozzáférés feltételeinek javítás	Tanoda program folytatása	gyermekvédelmi intézmények	2. prioritás: 2. Infrastrukturális beruházások a társadalmi együttműködés erősítése érdekében	
	4.2 Az oktatási és gyermekvédelmi intézmények kapcsolattartásának erősítése – együttes fejlesztések Évente Gyermekvédelmi Tanácskozás – Családsegítő Szolgálat tartja – nincs output: szükséges volna egy közös beavatkozási terv megfogalmazása a következő évre	Önkormányzat óvodai intézmények KLIK Szociális és gyermekvédelmi intézmények	EFOP – 1. prioritás Együttműködő társadalom; 2. Infrastrukturális beruházások a társadalmi együttműködés erősítése érdekében	2016
	4.3 Közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés javulása a hátrányos helyzetűek körében	Önkormányzat Közüntézmények	EFOP 2. Infrastrukturális beruházások a társadalmi együttműködés erősítése érdekében	2015-
	Fiatalok védelme – összefüggésben a Bűnmegelőzési Program tartalmával (drog prevenció is) Ifjúsági közösségi tér kialakítása a Belvárosban vagy annak közelében – 12-20 éves korosztály számára, kulturált szórakozási, szabadidős tevékenység nyújtására.	Önkormányzat	EFOP 1. Együttműködő társadalom	2015-
5.Érintett lakosság foglalkoztathatósági és foglalkoztatási helyzetének javítása	5.1 Foglalkoztathatóság javítása az érintett csoportokban, különös tekintettel nőkre és az 50 év felettiekre. Felzárkóztató, alapkompenciákat fejlesztő programok indítása és folyamatos bonyolítása	Önkormányzat <i>Járásí Hivatal</i>	EFOP – 1. prioritás Együttműködő társadalom 1. prioritás: Gyarapodó tudástőke	2015-2020 folyamatos
	5.2 Foglalkoztatási lehetőségek bővítése az alacsonyan képzett és hátrányos helyzetű munkanélküliek számára, különös tekintettel nőkre és az 50 év felettiekre: Közmunkaprogramok folytatása - szociális szövetkezet létrehozása és tartós működtetése	Önkormányzat <i>Járásí Hivatal</i>	EFOP – 1. prioritás Együttműködő társadalom 1.A. A munkaerő-piacról tartósan kiszorult személyek munkaerő-piaci programba való belépésének növelése 1. H. Hátrányos helyzetű személyek, kifejezetten romák szociális gazdaságban való részvételének növelése 3.prioritás: Gyarapodó tudástőke;	2015-2020 folyamatos

5.3.1.3 Terület (szegregátum) specifikus anti-szegregációs intézkedések

13. táblázat Az anti-szegregációs terv tervezett, szegregátum specifikus intézkedései

szegregátum	konkrét intézkedés/ beavatkozás	érintett terület specifikus cél	felelős partner	lehetséges pénzügyi forrás	megvalósulás lehetséges időtávja
Neszűr	1.A tulajdonviszonyok felmérése és a változások követése	1.A tulajdonviszonyok rendezése és tulajdonszerzés	önkormányza t	saját forrás	2015-2020
	2.A helyi közösség alapellátási szükségleteinek megteremtése	2.Az ellátás szükséges szintjének biztosítása	önkormányza t	2. Infrastrukturális beruházások a társadalmi együttműködés erősítése érdekében: 2.3 Területi hátrányok felszámolása komplex programokkal 2.4 Tartós szegénységben élők, romák felzárkózását és a periférikus élethelyzetek megszüntetését segítő infrastrukturális beruházások	2015 folyamatos
	3.Újabb területek művelésbe vonása	3.Telepítmenyek földterületinek növelése – Szociális Szövetkezet létrehozása és működtetése – a helyben élők értékteremtő feladatokba történő tartós bevonása	önkormányza t	saját erő	2015- 2016 művelés folyamatos
	4.Szociális szövetkezet létrehozása	3.Telepítmenyek földterületinek növelése – Szociális Szövetkezet létrehozása és működtetése – a helyben élők értékteremtő feladatokba történő tartós bevonása	önkormányza t	EFOP 1. H. Hátrányos helyzetű személyek, kifejezetten romák szociális gazdaságban való részvételének növelése	2015- 2016 művelés folyamatos
	5.Polgárőrség tevékenységének erősítése	4.Közbiztonság növelése	önkormányza t		folyamatos

5.3.1.4 Az anti-szegregációs beavatkozások ütemezése

14. táblázat: Az anti-szegregációs terv intézkedéseinek ütemezése

Intézkedés	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Horizontális:									
1.1 A veszélyeztetett csoportokra vonatkozó információk rendelkezésre állásának biztosítása – adatgyűjtés állandó monitoring a folyamatok követésére									
1.2 A veszélyeztetett területekre vonatkozó információk rendelkezésre állása – adatgyűjtés állandó monitoring a folyamatok követésére									
2.1 Többségi társadalom tájékoztatása a hátrányos helyzetűeket érintő beavatkozásokról és folyamatokról									
2.2 A hátrányos helyzetű csoportokkal való közvetlen kapcsolattartás – több szociális munkás és helyi kapcsolattartó mentor bevonása									
3.1 Bérlet állomány megújulása, bővítése – a szociális bérlet állomány bővítése, a meglévők rekonstrukciója									
3.2 Lakhatási támogatások biztosítása – a hátralekók felhalmozódásának elkerülése – nyomon követés beavatkozások									
4.1 Hátrányos helyzetű gyermekek kiemelt védelme és szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítása – a szülőkkel történő szoros kapcsolattartás. A gyermekek minél korábbi bevonása az intézményi nevelésbe.									
4.2 Az oktatási és gyermekvédelmi intézmények kapcsolattartásának erősítése – együttes fejlesztések									
4.3 Közfoglalkoztatásokhoz való egyenlő hozzáférés javulása a hátrányos helyzetűek körében									
4.4 Fiatalok védelme – összefüggésben a Bűnmegelőzési Program tartalmával (drog prevenció)									
5.1 Foglalkoztatás javítása az érintett csoportokban, különös tekintettel nőkre és az 50 év felettiekre: Felzárkóztató, alapképzettségi fejlesztő programok indítása és folyamatos bonyolítása									

Intézkedés	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
5.2 Foglalkoztatási lehetőségek bővítése az alacsonyan képzett és hátrányos helyzetű munkanélküliek számára, különös tekintettel nőkre és az 50 év felettiekre: Közmunkaprogramok folytatása - szociális szervezet létrehozása és tartós működtetése									
Területi:									
1. A tulajdonviszonyok felmérése és a változások követése									
2. A helyi közösség alapellátási szükségleteinek megteremtése									
3. Újabb területek művelésbe vonása									
4. Szociális szervezet létrehozása									
5. Polgárőrség tevékenységének erősítése									

5.3.2 A tervezett fejlesztések szegregációs hatásainak kivédésére hozott intézkedések

A projektfejlesztés során általánosan tartózkodni kell attól, hogy bármilyen beavatkozás esélyegyenlőtlenséghez, diszkriminációhoz, szegregációhoz, vagy ezek konzerválódásához járuljon hozzá. A projektfejlesztés dokumentumainak, a település stratégiai dokumentumainak és a település helyi rendeleteinek elkészítésekor ugyanezen elvek kell, hogy érvényre jussanak.

A projektfejlesztés során a város érdeke a tervezett tevékenységek társadalmi elfogadottságának biztosítása. Lényeges pont, hogy a fejlesztések tervezése és megvalósítása során is biztosítsa a város, illetve az érintett projektgazda a társadalmi párbeszéd lehetőségét. Lényeges szereplő a Jászberény Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata.

A város célirányos kampányt tervez minden fejlesztés, program, a település életét befolyásoló esemény, illetve a településen megjelenő szolgáltatás, esemény széles körű megismertetésére, a hátrányos helyzetű csoportok tájékoztatására.

A projektek fejlesztése során az **általános** szegregációs és diszkriminációs hatásokat kivédő alapelvek (*általános, a projektfejlesztésben érvényes lépések*)

- az adott fejlesztés fizikai megközelíthetőségének tervezése / fizikai hozzáférés biztosítása, ami átfedésben van az esélyegyenlőségi elvárások teljesítésével
- bizonyos fejlesztések magasabb presztízsű területekre történő koncentrálásának elkerülése – egyenlő hozzáférést biztosítása
- a fejlesztések pl. egy kulturális intézmény tartalmi (programok, alapfunkciók) hozzáféréseinek biztosítása pl. cash-flow –ban rögzített kedvezményes igénybevétel biztosítása, működtetés közben kizáró, diszkriminatív intézkedések mellőzése

A konkrét projektek tervezése és kivitelezése során a szegregációs és diszkriminációs hatások kivédését szolgáló lépések:

- célzott konzultáció a város lakóival kiemelten a fejlesztések előkészítése során – koncepcionális előkészítés: hol (elérhetőség, hozzáférés), milyen elrendezésben készüljön az adott fejlesztés;
- konzultáció a tervezőkkel az esélyegyenlőségi szempontok érvényesítésének érdekében, konkrét igények és elképzelések átadása átvezetés céljából
- a tervezés során folyamatos konzultáció Jászberény esélyegyenlőséget képviselő szervezetekkel, pl. fogyatékkal élők érdekvédelmi szervezetei, Roma Nemzetiségi Önkormányzata
- a végső tervek fórumokon történő ismertetése, vélemények átvezetése
- megvalósulást követően nyilvános bejárás lehetőségének biztosítása.

Az új / megújított létesítmények használata során az egyenlő hozzáférés nem fizikai feltételeit az Önkormányzat minden általa működtetett intézményben biztosítja és a működés szabályozására vonatkozó dokumentumban ezt rögzíti.

5.3.3 A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések

Jászberény város ITS-e több olyan beavatkozást tartalmaz, amelynek szegregációt tompító hatásai várhatóan jelentkeznek már a stratégia 7 éves tervezési időszakában.

A város fejlesztései egyszerre több célcsoportra és fejlesztési igényre reagálnak. A tervezett fejlesztések egyikének sincs szegregációt gerjesztő hatása. Az önkormányzat a projektek előkészítésénél figyelembe veszi az esélyegyenlőség alapelveit és azok alkalmazásával az

egyelő hozzáférés érdekeit, ami egyrészt az alacsonyabb társadalmi státuszú csoportokra másrészt pedig az egyéb okokból hátrányos helyzetben lévő csoportokra is vonatozik.

A város belterületén nem állnak fenn szegregációs folyamatok. A város külterületén található szegregátum, a Neszűr kialakulása és folyamatai gyakran a város által nem befolyásolható módon alakulnak – hiszen sok esetben más településekről érkeznek ide a letelepedők. Az elmúlt évek megalapozott beavatkozásaira támaszkodva a rendvédelem megerősítése és az ellátás minimális szintjének biztosítása a cél. Ugyanakkor, az itt élők termelési alapú öngondoskodásának feltételeit is biztosítani kívánja a város pl. közösségi kertek kialakításával.

6 A stratégia külső és belső összefüggései

6.1 Külső összefüggések

6.1.1 Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseire

Az EU 2020 stratégia (intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés) megvalósítása érdekében kijelölt 2014-2020 közötti EU kohéziós politika tematikus célkitűzéseit a 3.1.1 fejezet részletezi. A tematikus célokhoz beruházási prioritások kerültek kijelölésre. A következő táblázat bemutatja a Jászberény ITS-ében szereplő tematikus célok illeszkedését az EU tematikus célkitűzésekhez és beruházási prioritásokhoz.

15. táblázat Az ITS keretében tervezett fejlesztések illeszkedése az EU tematikus célkitűzésekhez és beruházási prioritásokhoz

ITS Tematikus célok	Kapcsolódó EU tematikus cél	Kapcsolódó EU beruházási prioritások
T1 A város demográfiai viszonyainak stabilizálása a természetes fogyás és a migrációs eredetű népességvesztés megállítása, a leszakadó társadalmi rétegek integrálása, esélyegyenlőség biztosítása.	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása (9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	8d) a foglalkoztatási szolgálatok infrastruktúrájába történő beruházás 9 b) a városi és vidéki területeken élő, rászoruló közösségek fizikai rehabilitációjának, valamint gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása; 9 c) a szociális vállalkozások támogatása
T2 A város Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése		
T3 A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése a gazdasági szereplők külső és belső együttműködéseinek erősítése	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban; (6) a környezet megőrzése és védelme, valamint a forráshatékonyság támogatása a következők révén; (8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása; (10) az oktatásban, és a képzésben, többek között a szakképzésben történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;	4 b) az energiahatékonyság és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a vállalkozásokban 6 e) a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdamentes területek (köztük a átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezésmentesítését és a légszennyezettség csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása; 8 a) üzleti inkubátorházak létrehozásának támogatása, valamint az önfoglalkoztatás, a mikrovállalkozások és a cégalapítás beruházásokkal való támogatása 8 b) a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként,

ITS Tematikus célok	Kapcsolódó EU tematikus célok	Kapcsolódó EU beruházási prioritások
		beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását;
T4 Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén – magas minőségű épített és természetes környezet.	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban; (5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása; (6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrásfelhasználás hatékonyságának előmozdítása	4 a) a megújuló forrásokból nyert energia előállításának és elosztásának támogatása; 4 c) az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is; 5 b) egyedi kockázatok kezelésére, a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség biztosítására és katasztrófavédelmi rendszerek kifejlesztésére irányuló beruházások elősegítése; 6 e) a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük a átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezés mentesítését és a légszennyezettség csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása
T5 A város és környezete által kínált adottságok szabadidős, rekreációs és öko-turisztikai célú kihasználása	(5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása; (6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása	5 a) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, többek között az ökoszisztémán alapuló megközelítéseket célzó beruházások támogatása; 6 c) a természeti és kulturális örökség megőrzése, védelme, elősegítése és fejlesztése
T6 A közintézményi szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása	(2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása (4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban; (7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban 10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében (11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és	2c) az e-kormányzás, az e-tanulás, az e-befogadás, az e- kultúra és az e-egészségügy IKT-alkalmazásainak megerősítése; 4 e) alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható multimodális városi mobilitást és a kárenyhítést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását; 7d) átfogó, magas szintű és interoperábilis vasúti rendszerek kifejlesztése és helyreállítása, valamint zajcsökkentő intézkedések előmozdítása;

ITS Tematikus célok	Kapcsolódó EU tematikus célok	Kapcsolódó EU beruházási prioritások
	hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás	

6.1.2 Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz

OFTK-hoz
illeszkedés

A 2014. januárban elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) négy hosszú távú – 2030-ig szóló – átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg. A következőkben a célhierarchiában alacsonyabb szinten lévő célok (hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt) relevanciáját vizsgáljuk Jászberény vonatkozásában.

OFTK SPECIFIKUS CÉLOK:

Szakpolitikai célok:

Versenyképes, innovatív gazdaság	Jászberény része az OFTK-ban kijelölt gazdasági-technológiai magterületnek. Gazdaságát vegyesen jellemzik a versenyképes (innovatívabb jellegű) és az alacsonyan képzett munkaerőt igénylő ágazatok, bár az utóbbi dominál. A város célja vállalkozásai innovatív képességének erősítése ezzel versenyképességének növelése.
Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése	Jászberényben nem jelent meghatározó gazdasági tevékenységet a mezőgazdaság, a város célja ugyanakkor, hogy külterületén minél több olyan tanya működjék, ahol az egészséges élelmiszer termelése folyik. A város leszakadó társadalmi rétege számára a Szociális gazdálkodás jelenthet kitörési pontot.
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	Jászberény város rendelkezik termálvízzel, amelynek vize nem gyógyvíz minősítésű. A termálvízre ugyanakkor két strandfürdő is épült, ami a lakosok egyik fő rekreációs helyszíne. Mindkét létesítmény fejlesztése cél. A város híres szabadidős és versenysportjának eredményességéről – az infrastruktúrák esetében cél a kor igényeihez való alkalmazkodás.
Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	A város rendelkezik felsőoktatási intézménnyel de a képzési struktúra nem igazodik a város igényeihez és így nem folyik a város vállalkozásai számára értékes kutatási tevékenység sem. Cél a képzési struktúra átalakítása és a műszaki tudományok meghonosítása.
Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom	A város lakossága összetartó és a Jász hagyományok jelentős kohéziós erővel bírnak. A város munkahelyet képes biztosítani minden lakosának – a társadalom leszakadó rétegei számára is.

Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	A város célja a közszolgáltatások magas színvonalú biztosítása, a rend és a közbiztonság, ezzel a biztonságérzet erősítése és jobb életminőség.
Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme	A város híres városi környezetének magas minőségéről. A városban domináns ökológiai elem a Zagyva, aminek környezete védett érték. A város célja a folyó és holtága által biztosított ökológiai értékek megőrzése és fenntartható hasznosítása.

Területi célok:

Az ország makro-regionális szerepének erősítése	A helyi gazdaság értéktermelő képességének növelésével a város további célja, hogy hozzájáruljon az ország gazdasági versenyképességének erősödéséhez.
A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	Jászberény erős középváros a Budapest körüli város hálózat meghatározó eleme, különösen, mint jelentős térségi foglalkoztató. A város célja szolgáltatásainak további közelítése a helyi és térségi igényekhez.
Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése	A város célja, hogy vidéki térségével (funkcionális térségével) erős kapcsolatot építsen, annak érdekében, hogy a napi ingázás mellett szolgáltatásait elérhetővé tevé a vidék népesség megtartó képességét erősítse.
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	A Jászság – alföldi jellegű kultúrtáj, régen jelentős tanyavilággal. Cél a táji értékek megőrzése
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése	Jászberény célja a Jászság dinamikus északi részének versenyben tartása és a lemaradás, leszakadás megakadályozása.
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása	A város célja a közúton történő gyorsabb és biztonságosabb elérhetőség (32.sz főút) és a vasúti kapcsolat erősítése.

Megyei
területfejlesztési
konceptióhoz /
programhoz
illeszkedés

Jász-Nagykun-Szolnok megye 2014.-ben elfogadott területfejlesztési koncepciója három átfogó és 13 stratégiai célt jelöl ki. A stratégiai célok között négy ágazati (specifikus), öt területi cél valamint négy horizontális cél került azonosításra. Jászberényben három átfogó cél hat tematikus cél és tíz városrészi cél került meghatározásra.

Átfogó célok vizsgálata:

	A1. ERŐTELJES KAPCSOLÓDÁS A MAKROGAZDASÁG FEJLŐDÉSI TENGELYEIRE	A2. VÁLTOZATOS KULTÚRTÁJAK DINAMIKUS EGYENSÚLYA	A3. EGÉSZSÉGES, KÉPZETT LAKOSSÁG, EGYÜTTMŰKÖDŐ TÁRSADALOM
JNSZ Megye	A megye a Budapest metropolisz-térség dinamikusan urbanizálódó külső gyűrűjének részévé, illetve haszonélvezőjévé válik	Kialakulnak a globális társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatokhoz rugalmasan alkalmazkodni képes vidék társadalmi, intézményi, tájszerkezeti feltételei	A megyében fennmaradnak és dinamikusan bővülnek a tudás-és hálózattársadalomba való bekapcsolódás terén elért eredmények, és kialakulnak a munkaerőpiacra jutásban korlátozott csoportok bekapcsolódásához szükséges feltételek
Jászberény	I. A gazdasági struktúra átalakítása, innovatív tevékenységekkel történő dinamizálása	II. A város épített és természeti környezetének valamint szolgáltatásainak életminőséget és vonzerőt javító modernizációja	III. A közösségi kohéziójának további erősítése, a helyi hagyományok karakteres vonzerővé fejlesztése

Jászberény átfogó céljai mind fontossági sorrendjükben mind pedig tartalmukban tekintve illeszkednek és hozzájárulnak a megyei átfogó célokhoz. A III. jászberényi átfogó cél tartalmazza azokat az elemeket, amelyek a megye munkaerő piacra jutást elősegítő ambícióit érinti a munkaerőpiacra jutásban korlátozott csoportok vonatkozásában.

Területi cél:

A megyében 5 területi cél fogalmazódott meg. A második cél a Jászságot fedi le az alábbiak szerint.

T2. Az ipari agglomeráció városiasságának erősítése és a gazdaság diverzifikációja a Jászságban. A Jászság élhetőségének és elérhetőségének javítása révén vonzó környezetet jelent a lakosság számára, különösen a város-vidék kapcsolatrendszer kiépítésén keresztül. A gazdaság ágazati és szerkezeti diverzifikációja hatására a KKV-szektor hálózatosodásával, nagyvállalatokhoz történő kapcsolódásával a térség vonzóvá válik a befektetők számára.

Jászberény város céljai teljes egészében megegyeznek a megye Jászságra vonatkozó területi céljával. Ez kiemelkedően releváns két pontban: a város és vidék kapcsolatrendszerrel illetően és a gazdaság ágazati és szerkezeti diverzifikációját tekintve. A helyi KKV-k kapcsolatrendszerének építése a nagyvállalatokkal különösen fontos már élő, működő folyamat, de a struktúraváltás során erre nagyobb hangsúlyt kell a városnak erre helyeznie.

Megyei specifikus célok és horizontális célok

Jászberény tematikus céljai	S1. A lakosság képzettségi szintjének és egészségi állapotának javítása	S2. Az agrárvertikum versenyképességének, tájfenntartó- és foglalkoztatási potenciáljának növelése	S3. Leszakadó társadalmi csoportok életminőségének és esélyegyenlőségének javítása	S4. A társadalom és a gazdaság megújulását, a táj konszolidációját hátráltató infrastrukturális hiányosságok felszámolása
T1 A város demográfiai viszonyainak stabilizálása a természetes fogyás és a migrációs eredetű népességvesztés megállítása, a leszakadó társadalmi rétegek integrálása, esélyegyenlőség biztosítása.	X		X	
T2 A város Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése			X	X
T3 A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése a gazdasági szereplők külső és belső együttműködéseinek erősítése	X			
T4 Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén – magas minőségű épített és természetes környezet.				X
T5 A város és környezete által kínált adottságok szabadidős, rekreációs és ökoturisztikai célú kihasználása	X			X
T6 A köztisztviselési szolgáltatások, közmu rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása	X		X	X

Jászberény tematikus céljai	H1. Hálózattársadalom kiépítése: Az önszerveződés és együttműködés erősítése, a társadalmi tőke növelése	H2. Hozzájárulás az országos megújuló energiahasznosítási arány és energiahatékonyság növeléséhez	H3. Előrelépés a komplex társadalmi, gazdasági, környezeti fenntarthatóság terén, szervezeti-intézményi feltételek javítása	H4. A foglalkoztatás növelése a társadalom minden aktív korú szegmensében
T1 A város demográfiai viszonyainak stabilizálása a természetes fogyás és a migrációs eredetű népességvesztés megállítása, a leszakadó társadalmi rétegek integrálása, esélyegyenlőség biztosítása.	X			X
T2 A város Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése	X			
T3 A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése a gazdasági szereplők külső és belső együttműködéseinek erősítése		X	X	X
T4 Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén – magas minőségű épített és természetes környezet.		X		
T5 A város és környezete által kínált adottságok szabadidős, rekreációs és ökoturisztikai célú kihasználása		X		
T6 A köztisztviselési szolgáltatások, közmu rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása		X	X	X

6.1.3 Egyéb helyi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való kapcsolat

6.1.3.1 Illeszkedés a településrendezési eszközökhöz

A településrendezés feladata, hogy a település területének, telkeinek felhasználására és az építés helyi rendjére vonatkozó szabályok kialakításával meghatározza a település összehangolt, rendezett fejlődésének térbeli-fizikai kereteit, a település adottságait és lehetőségeit hatékonyan kihasználva elősegítse annak működőképességét a környezeti ártalmak legkisebbre való csökkentése mellett, biztosítsa a település működéséhez szükséges infrastruktúra-hálózatot, valamint biztosítsa a település, településrészek megőrzésre érdemes jellegzetes, értékes szerkezetének, beépítésének, építészeti, természeti és tájképi arculatának védelmét.

A fenti célok elérésének érdekében rendelkezésre álló településrendezési eszközök a településszerkezeti terv, valamint a helyi építési szabályzat és annak melléklete, a szabályozási terv. Jászberény város hatályos településrendezési eszközei:

- **261/2010. (IX. 15.) önkormányzati határozattal jóváhagyott Településszerkezeti terv**- Módosította a 283/2015 (V.13.) Önk. határozat
- **22/2010. (IX. 16.) önkormányzati rendelettel jóváhagyott Helyi építési szabályzat és Szabályozási terv** - Módosította a 11/2015. (V. 15.) Önk. rendelet

A településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. **A helyi építési szabályzat** az építés helyi rendjének biztosítása érdekében a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket állapít meg.

A településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településszerkezeti terv egymással tartalmi összhangban, a helyi építési szabályzat pedig a településrendezési tervvel összhangban, a tervezett változások időbeli ütemezésének figyelembevételével készül. Ugyanakkor a településrendezési eszközök készítésénél figyelembe kell venni a területrendezési tervek rendelkezéseit is.

Jászberény város hatályos településszerkezeti terve a korábbi – jelenleg átdolgozás alatt álló – településfejlesztési koncepcióból az alábbi elemeket fogalmazza meg célkitűzésként:

„(1) A fejlesztés alapfeltételeinek elősegítése:

- a) A térségi közlekedési kapcsolatok fejlesztése érdekében a terv az elkerülő utak mellett új, közvetlenebb kapcsolatot biztosító nyomvonalat tartalmaz a megyeszékhely Szolnok és az M3-as főközlekedési út Hatvani iránya felé valamint a Jászszági kistérség településeinek irányába (Jászágó)
- b) Jászszági főváros szerepének erősítésére a terv jelentősen fejleszti a településközpont vegyes területek nagyságát a központi vegyes és a gazdasági területeket, amelyek helyet tudnak biztosítani a központi szerepkör létesítményeinek.

c) E területeken helyezhetők el a koncepcióban megjelölt oktatási, információs, logisztikai, szolgáltatási és kereskedelmi központi szerepkör fejlesztéséhez szükséges létesítmények.

(2) A természeti erőforrások megőrzése:

- a) A természeti táji környezet megőrzése érdekében a terv 5 kategóriában határoz meg védettséget.
- b) Az erdőborítottság megőrzése mellett a terv a közlekedési és gazdasági területek mellett erdőtelepítést javasol. A terv lehatárolja az erdősítésre javasolható területeket is.
- c) A terv javaslatainál figyelembe veszi a sérülékeny ivóvízbázis hidrogeológiai védőterületeit
- d) A termál-idegenforgalom fejlesztését a hévízkincs megőrzésével javasolja.

(3) A minőségi munkahelyteremtés elősegítése:

- a) A szolgáltatási és szellemi szolgáltatási szféra lehetőségeinek növelésére tartalmaz a terv jelentős mennyiségű központi és településközponti vegyes területet.
- b) A logisztikai tevékenység fejlesztésére jelentős mennyiségű kereskedelmi gazdasági területet jelöl ki a szerkezeti terv a Hatvani út és a tervezett elkerülő út I. ütemű szakasza mellett.

(4) Az idegenforgalom fejlesztése:

- a) A településközponti vegyes területek számos célzottan kulturális funkciójú területet tartalmaznak.
- b) Jelentős mennyiségű rekreációs, szabadidős területet tartalmaz a terv a városközpontoz közel lévő Hatvani út mellett és a Hűtőgépgyári rehabilitációra javasolt sportközpontoz kapcsolódva.

(5) A városi kötődés erősítése:

- a) A település történeti építészeti karakterének megőrzése, rehabilitációja útján.
- b) A Városi Zagyva területének bekapcsolása a város közpark-hálózatába.
- c) A Lehel vezér tér gyalogosítása területet biztosít az élhető város fóruma számára.”

A 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendeletben foglaltaknak megfelelően átdolgozott Településfejlesztési Koncepció feladata a hosszú távú fejlesztési elképzelések körvonalazása és a településrendezési tervek, valamint az új Integrált Településfejlesztési Stratégia számára kiindulási alap szolgáltatása. A településrendezési tervek legutóbbi teljes körű felülvizsgálatára 2010-ben került sor. Akkor a településfejlesztési koncepció módosítása is megtörtént. Ezzel párhuzamosan a 2007-2013 tervezési időszakra elkészült a város integrált városfejlesztési stratégiája is. Így a felülvizsgált településrendezési tervek és a fejlesztési koncepció, valamint az IVS (2008) összehangolása megtörtént.

Azóta évenként kisebb-nagyobb módosítások kerültek átvezetésre a településrendezési terveken. A jelen tervezési folyamat során felülvizsgált és átdolgozott településfejlesztési dokumentumokban megfogalmazott, aktualizált várospolitikai elképzelésekből, valamint az időközben bekövetkezett jogszabályi változásokból eredően szükség lesz ismételtlen a településrendezési eszközök teljeskörű felülvizsgálatára a fejlesztési tervekkel való összhang biztosítása érdekében.

6.1.3.2 Illeszkedés az önkormányzat gazdasági programjához

Jászberény város Gazdasági Programját a Képviselőtestület 2015 áprilisában fogadta el. A dokumentum pontos címe: **Jászberény Városi Önkormányzat 2015-2019 évekre vonatkozó gazdasági programja és hosszú távú fejlesztési terve.**

A Gazdasági Program készítése a Város Településfejlesztési Konceptiójának „vertikális céljait” használja célrendszerként. Ezek száma hat, csakúgy, mint az ITS tematikus céloké. Alább tehát a gazdasági program célok és az ITS tematikus célok viszonyát vizsgáljuk:

Gazdasági Program céljai		az ITS tematikus céljai
1. Népeségmegtartó képesség javítása és a városi közösség erősítése	←	T1 A város demográfiai viszonyainak stabilizálása a természetes fogyás és a migrációs eredetű népességvesztés megállítása, a leszakadó társadalmi rétegek integrálása, esélyegyenlőség biztosítása.
2. Esélyegyenlőség javítása	←	T2 A város Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése
3. Munkahelyteremtés és a gazdaság versenyképességének növelése, a turizmus fejlesztése	←	T3 A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése a gazdasági szereplők külső és belső együttműködéseinek erősítése
4. A városi műszaki infrastruktúra fejlesztése, arculatépítés, környezetfejlesztés és ökonomikus területgazdálkodás	←	T4 Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén – magas minőségű épített és természetes környezet.
5. A közösségi intézményellátás és a lakásellátás fejlesztése	←	T5 A város és környezete által kínált adottságok szabadidős, rekreációs és ökoturisztikai célú kihasználása
6. Felkészülés a klímaváltozásra és a megújuló energiaforrások felhasználásának növelése	←	T6 A közintézményi szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása

A Gazdasági Program célrendszere két olyan elemet tartalmaz, amely az ITS célrendszerben horizontálisan jelentkezik, ezek az esélyegyenlőség, és a klímaváltozás. A legtöbb gazdasági program célhoz (3) az ITS T5 tematikus célja kapcsolódik, míg a harmadik, gazdaságfejlesztési tartalmú tematikus cél tartalmát teljesen lefedi a gazdasági program 3. célja. A két célrendszer elemei között szoros összefüggés tapasztalható – nincs olyan cél, amelyet ne erősítene meg a másik dokumentum egy vagy esetenként több célja is. Ez azért is tekinthető természetesnek, mert a Településfejlesztési Konceptió célrendszerét a Stratégia kötelezően figyelembe veszi.

6.1.3.3 A települési környezetvédelmi programmal való összhang

Jászberény város Környezetvédelmi Programja 2011-2015 című dokumentumot a testület 2011-ben fogadta el. A Program hosszú távú célkitűzése, hogy hozzájáruljon Jászberényben a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek a biztosításához.

A helyzetelemzés alapján, a jövőképhez és a hosszú távú célkitűzésekhez kapcsolódóan a program átfogó céljai:

- a települési élet és környezetminőség javítása
- természeti erőforrásaink és értékeink megőrzése
- a fenntartható életmód, termelés és fogyasztás elősegítése, a környezetbiztonság javítása

Az átfogó célok elérését a tematikus akcióprogramokban meghatározott fő célkitűzések, célok, intézkedések és cselekvési programok szolgálják. A program végrehajtásának operatív szintjén a környezetvédelmi szempontok horizontális érvényesítése szükséges.

A Program is hangsúlyozza, hogy „A környezetügyi stratégiai tervezés csak akkor lehet hatékony, amennyiben minden más stratégia-alkotási folyamat is integrálja a környezetvédelmi szempontokat. A célkitűzések megvalósításának tudományos, gazdasági, kulturális és szociális elemei egyaránt vannak, illetve rövid-, közép- és hosszú távú célokat egyaránt tartalmaz. A célállapotok kijelölése és tisztázása önmagában nem jelent értéksorrendet, ezért prioritásokat szükséges kialakítani.”

A program prioritásai (beavatkozási területek) és az ITS kapcsolata:

Környezetvédelmi program prioritásai	az ITS illeszkedése
1. Települési környezetminőség	A város két tematikus célja is kapcsolódik a települési környezet minőségének javításához. A T4 cél elsősorban a lakókörnyezet minőségét és élhetőségét javító belterületi intenzív zöldfelületekkel foglalkozik, míg a T5 cél a település külterületére eső természeti környezet fenntartható hasznosítását támogatja.
2. Környezet és egészség	A város jelentős hangsúlyt fektet az egészségmegőrzésre, különös tekintettel a gyermekkorúak célcsoportjában. Ez összhangban van az ITS T4 és T6 tematikus célokkal. Utóbbi esetben az intézményi ellátás vonatkozásában.
3. Vizeink védelme és fenntartható használata	Jászberény hagyományos városképének része a Városi Zagyva és a helyi identitáshoz is hozzátartozik a Zagyva folyó. Az ITS T2 és T4 tematikus céljai a folyó környezeti (fenntartható hasznosítás) és kulturális vonatkozásait is figyelembe veszi. Közvetve a T5 tematikus cél is kapcsolatban ezzel a Program prioritással, hiszen az Ökoturisztikai elképzelés helyszíne a Zagyva folyóhoz kapcsolódó ökológiai zóna.
4. A környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése	A város ITS –t horizontálisan átszövő elvek. A szemléletformálás az óvodai és általános iskolai nevelés elementáris része. Az intenzíven fenntartott belvárosi zöldfelületek és a szelektív hulladékgyűjtés és további egyedi akciók a Környezetvédelmi program prioritásinak szellemiségét tükrözik.
5. Természet és tájvédelem	
6. Fenntartható terület és földhasználat	
7. Éghajlatváltozás	A T4 tematikus cél kapcsán a stratégia felhívja a figyelmet az klímaváltozás lakosságra és életmódjukra gyakorolt hatására.
8. Hulladékgazdálkodás	A T6 tematikus cél egyik fő eleme a közszolgáltatások egyebek mellett a hulladékgazdálkodás fejlesztése. A város társulásban végzi a hulladékszállítást, de az önkormányzat cége fejlesztéseket tervez (lásd projektek) a zöldhulladék komposztálás infrastruktúrális feltételrendszerének érdekében is.

6.2 Belső összefüggések

6.2.1 A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata

Jelen fejezet célja, hogy bemutassa, hogy a stratégiában meghatározott célok teljesülése hogyan és milyen mértékben segíti elő a helyzetfeltáró összefoglaló fejezetekben (2 fejezet) és a SWOT analízisben meghatározott városi és városrészi problémák mérséklődését, illetve hogy a célok milyen mértékben építenek a különböző területi szinteken definiált adottságokra.

Az alábbi táblázatokban összefoglalva azonosítottuk a tematikus és területi célok, valamint a problémák és adottságok közötti összefüggéseket, erősségét egy 0-3 skálán, ahol a „0” a kapcsolódás hiányát, míg a „3” érték az erős kapcsolódást jelöli.

16. táblázat A városi szintű középtávú tematikus célok és problémák kapcsolatai

	Városi szintű középtávú tematikus célok						
Városi szintű <u>problémák</u>	T1 A város demográfiai viszonyainak stabilizálása a természetes fogyás és a migrációs eredetű népességvesztés megállítása, a leszakadó társadalmi rétegek integrálása, esélyegyenlőség biztosítása.	T2 A város Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése	T3 A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése a gazdasági szereplők külső és belső együttműködéseinek erősítése	T4 Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén – magas minőségű épített és természetes környezet.	T5 A város és környezete által kínált adottságok szabadidős, rekreációs és ökoturisztikai célú kihasználása	T6 A köztisztviselői szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása	A kapcsolódások összesített erőssége
A város népessége csökken	3	1	1	1	0	1	7
A városban ugyan magas szintű a foglalkoztatottság, de az alacsonyabb iskolai végzettséget igénylő ágazatokban foglalkoztatottak dominálnak	1	0	3	0	1	1	6
Alacsony hozzáadott értéket termelő gazdasági ágak dominálnak – alacsony átlag jövedelmi szint	2	1	3	1	3	1	11
A vállalkozások, ill. az önkormányzat és vállalkozások együttműködési lehetőségei csak kis mértékben kihasználtak	0	1	3	0	0	2	6
A szakképzés és a felsőoktatás csak részben, illetve szinte egyáltalán nincs összhangban a helyi gazdaság igényeivel	1	1	3	0	0	1	6
Sok a hasznosításra váró és leromlott ingatlan és infrastruktúra	0	1	1	3	0	2	7

	Városi szintű középtávú tematikus célok						
Városi szintű problémák	T1 A város demográfiai viszonyainak stabilizálása a természetes fogyás és a migrációs eredetű népességvesztés megállítása, a leszakadó társadalmi rétegek integrálása, esélyegyenlőség biztosítása.	T2 A város Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése	T3 A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése a gazdasági szereplők külső és belső együttműködéseinek erősítése	T4 Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén – magas minőségű épített és természetes környezet.	T5 A város és környezete által kínált adottságok szabadidős, rekreációs és ökoturisztikai célú kihasználása	T6 A közigazgatási szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása	A kapcsolódások összesített erőssége
A város hagyományaiban és természeti adottságaiban rejlő potenciálok részben kihasználatlanok	0	3	2	1	3	1	10
A város marketing tevékenysége gyenge	0	2	2	1	3	1	9
A város elkerülő útja nem épület megteljes egészében – jelentős az átmenő forgalom	0	0	1	3	1	2	7
A városban megoldatlan közlekedési hálózathoz és szolgáltatásokhoz kapcsolódó probléma van jelen	0	0	2	2	1	3	8
Külterületen (Neszűr) súlyos társadalmi és környezeti probléma adódik	3	1	1	2	1	1	9
A kapcsolódások összesített erőssége	10	11	22	14	13	16	86

Ahogy a fenti összefoglaló-értékelő táblából látszik, a problémák mérséklése szempontjából a város legfontosabb célkitűzése a város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése (T3). A települési problémákat közel hasonló mértékben csökkentheti a közigazgatási szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása (T6), ezzel a központi szolgáltató szerepkör erősítése. A város Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai

vonzerővé fejlesztése (T2) tematikus cél a város problémáinak kezelése tekintetében csak korlátozott szerepű lehet, **a város és környezete által kínált adottságok szabadidős, rekreációs és öko-turisztikai célú kihasználásának (T5)** hatásai elsősorban közvetett módon jelenhetnek meg.

Az egyes célokhoz kapcsolódó eredmények hozzájárulása a különböző problémák megoldásához eltérő mértékű lehet. Összességében a célok elérése kapcsán **az alacsony hozzáadott értéket termelő gazdasági ágak dominanciája és a város hagyományaiban és természeti adottságaiban rejlő potenciálok gyenge kihasználatlansága** jelentősebb mértékben javulhat. A város által megfogalmazott célok legkevésbé **a jelentős átmenő forgalom** mérséklését, valamint **a vállalkozások alacsony szintű együttműködésének** javítását szolgálják; mindkét esetben a problémák mérséklését tipikusan a város önkormányzata hatókörén kívül eső tényezők (pl. jelentős forrásigény, személyes kapcsolatok minősége) is jelentős mértékben befolyásolják.

17. táblázat: A városi szintű középtávú tematikus célok és adottságok kapcsolatai

	Városi szintű középtávú tematikus célok						
Városi szintű <u>adottságai</u>	T1 A város demográfiai viszonyainak stabilizálása a természetes fogyás és a migrációs eredetű népességvesztés megállítása, a leszakadó társadalmi rétegek integrálása, esélyegyenlőség biztosítása.	T2 A város Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése	T3 A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése a gazdasági szereplők külső és belső együttműködéseinek erősítése	T4 Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén – magas minőségű épített és természetes környezet.	T5 A város és környezete által kínált adottságok szabadidős, rekreációs és öko-turisztikai célú kihasználása	T6 A közigazgatási szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása	A kapcsolódások összesített erőssége
A város funkcionális térsége messze túlnyúlik a Jászberényi járás határain	0	2	3	0	1	3	9
A város ipari potenciálja kimagasló	1	0	3	0	0	2	6
A foglalkoztatás rendkívül kedvező képet mutat	3	1	3	0	0	1	8
A város a Jászság fővárosa, jelentős kulturális örökséggel rendelkezik, nevezetes fesztivál színhely	1	3	2	1	1	1	10
A közösségi élet helyszíne népszerűek	1	3	0	1		3	8

	Városi szintű középtávú tematikus célok						
Városi szintű <u>adottságai</u>	T1 A város demográfiai viszonyainak stabilizálása a természetes fogyás és a migrációs eredetű népességvesztés megállítása, a leszakadó társadalmi rétegek integrálása, esélyegyenlőség biztosítása.	T2 A város Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése	T3 A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése a gazdasági szereplők külső és belső együttműködéseinek erősítése	T4 Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén – magas minőségű épített és természetes környezet.	T5 A város és környezete által kínált adottságok szabadidős, rekreációs és ökoturisztikai célú kihasználása	T6 A közigazgatási szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása	A kapcsolódások összesített erőssége
és kihasználtak a fiatalok körében is pl. mozi							
A város közigazgatási ellátottsága a térségi és helyi igényeket kielégíti és bővíthető – léteznek térségi intézmény fenntartási együttműködések	2	1	1	0	1	3	8
A városban magas színvonalú szabadidős és professzionális sportélet zajlik	1	3	1	0	1	1	7
A város jelentős nagyságú és gondozott zöldfelülettel rendelkezik – jelentős adottság a Zagyva várost érintő vízrendszere	1	1	1	3	3	2	11
A városban (belterület) egyáltalán nincsenek kimutatható szegregátumok (KSH definíció szerint)	3	2	1	3	0	1	10
A városban működik az országos hírű állat és növénykert, ami további fejlesztési potenciállal rendelkezik.	0	1	0	1	3	2	7
A kapcsolódások összesített erőssége	13	17	15	9	10	19	83

Az értékelő táblázatból látható, hogy város két célkitűzés tekintetében közel azonos mértékben épít adottságaira; ezek közül a **közüntézményi stb. szolgáltatások fejlesztésére szolgáló célkitűzés (T6)** és a **város Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése (T2)** cél alapoz leginkább a meglévő legfontosabb települési erőforrásokra. **A környezetileg fenntartható, vonzó lakóköznyezet a város egész területén (T4)** és a **város és környezete által kínált adottságok szabadidős, rekreációs és öko-turisztikai célú kihasználása (T5)** célok az adottságok csak kisebb részére és mérsékelt hangsúllyal építhet; utóbbi cél a meglévő adottságok szempontjából elsősorban városi „ágazati” célnak tekinthető. Az adottságok és a célok viszonyában kiemelkedik, hogy **a város jelentős nagyságú és gondozott zöldfelülettel rendelkezik – jelentős adottság a Zagyva várost érintő vízrendszere** és az a tény, hogy Jászberény, **a Jászság fővárosa, jelentős kulturális örökséggel rendelkezik, nevezetes fesztivál helyszín. Ezek az adottságok** a városban a legfontosabbaknak tekinthetők, amelyek további fejlesztése és minél szélesebb körű funkciókkal történő hasznosítása az egész város fejlődése szempontjából meghatározó lehet.

18. táblázat: A városrészi szintű területi célok és problémák kapcsolatai

Jászberény városrészeiben a célokat részcélok egészítik ki – városrészenként 2 max 3 részcélról beszélünk – a Belváros esetében van csak 4. A lakókörnyezet fejlesztése minden városrészben cél, tehát specifikumként városrészi rész cél szinten csak indokolt esetben jelenik meg.

V1 BELVÁROS	Cél: Jászberény járásközpont státuszának megfelelő, magas színvonalú belvárosi szolgáltatások és városi környezet megteremtése.				
Városrészi szintű problémák	V1.1 A megvalósult zöldfelületi és közterületi fejlesztések fenntarthatóságának biztosítása, további közterületeket érintő átalakítások végrehajtása	V1.2 Kulturális funkció minőségi megerősítése, egységes turisztikai kínálat kialakítása	V1.3 Az alulhasznosított épületek fenntartható módon történő funkcióba vonása	V1.4 Közszolgáltatások fejlesztése és a piaci szolgáltatások fejlesztésének elősegítése	A kapcsolódások összesített erőssége
A Belváros zöldfelületei intenzív használatnak vannak kitéve	3	1	0	1	5
A kulturális, múzeumi funkciók szétszórtnak találhatók a városban	0	3	3	0	6
A városi piac leromlott állapotú a parkolási problémák nem megoldottak	3	0	0	3	6
A belvárosban több nem, vagy alulhasznosított önkormányzati és magántulajdonban lévő épület van	0	2	3	2	7
A városi strand fenntartása problémás, infrastruktúrája megújítást igényel	1	1	0	3	5
Jelentős az átmenő forgalom	1	0	1	1	3
A kapcsolódások összesített erőssége	8	7	7	10	32

V2 KERTVÁROS VÁROSRÉSZ:		Cél: A kertvárosias jellegű beépítés megtartása és minőségi lakókörnyezet kialakítása			
Városrészi szintű problémák	V2.1 A kertvárosi és kisvárosi jellegű beépítési formák megtartása – zöldfelületek fejlesztése rekreációs céllal	V2.2/A városrészben koncentráltan jelen lévő szociális intézmények fejlesztése			A kapcsolódások összesített erőssége
Leromlott állapotú jelentős kiterjedésű zöldfelületek	3	1			4
A városrész zöldfelületei közötti kapcsolatok hiánya	3	0			3
A zöldfelületek rekreációs potenciáljának kihasználatlansága	3	0			3
A városrészben található szociális intézmények megújításra szorulnak	1	3			4
A kapcsolódások összesített erőssége	10	4			14
V3 ÉRPARTI VÁROSRÉSZ		Cél: Egyformán magas életminőség az új és hagyományos lakóterületeken – alközpont létrehozása			
Városrészi szintű problémák	V3.1 Magas minőségű lakófunkciójú terület kialakítása	V3.2 Funkcionális alközpont kialakítása			A kapcsolódások összesített erőssége
A városrész nagy kiterjedésű szinte egészében monofunkciós (lakófunkció)	1	3			4
A városrész kerékpáros összeköttetései a belvárossal hiányosak	3	0			3

V2 KERTVÁROS VÁROSRÉSZ:	Cél: A kertvárosias jellegű beépítés megtartása és minőségi lakókörnyezet kialakítása				
Városrészi szintű problémák	V2.1 A kertvárosi és kisvárosi jellegű beépítési formák megtartása – zöldfelületek fejlesztése rekreációs céllal	V2.2/A városrészben koncentráltan jelen lévő szociális intézmények fejlesztése			A kapcsolódások összesített erőssége
Kihasztnálatlan épületek	3	1			4
A kapcsolódások összesített erőssége	7	4			11
V4 KÁPOSZTÁSKERT VÁROSRÉSZ	Cél: A lakókörnyezet minőségének fejlesztése mellett a gazdasági funkciók és azok elérhetőségének erősítése				
Városrészi szintű problémák	V4.1 Közlekedési hálózati és közlekedésszervezési problémák megoldása	V4.2 A lakókörnyezet élhetőbbé tétele			A kapcsolódások összesített erőssége
A városrész peremén a 31- és 32-es főút találkozása veszélyes forgalmi csomópont	3	2			5
A városrészben és külterületi határán munkahelyek találhatók – ezek kerékpáros megközelíthetősége problémás	3	1			4
A városrész határán fut a Városi Zagyva, ami elhanyagolt, és potenciálja nem kihasznált	2	2			4

V2 KERTVÁROS VÁROSRÉSZ:	Cél: A kertvárosias jellegű beépítés megtartása és minőségi lakókörnyezet kialakítása				
Városrészi szintű problémák	V2.1 A kertvárosi és kisvárosi jellegű beépítési formák megtartása – zöldfelületek fejlesztése rekreációs céllal	V2.2 A városrészben koncentráltan jelen lévő szociális intézmények fejlesztése			A kapcsolódások összesített erőssége
A kapcsolódások összesített erőssége	8	5			11
V5 PELYHESPART VÁROSRÉSZ	Cél: A városrész köz- és piaci szolgáltatásainak felzárkóztatása a dinamikusan növekvő lakóövezet igényeihez				
Városrészi szintű problémák	V5.1 A városrész demográfiai viszonyainak megfelelő intézményi infrastruktúra és szolgáltatások kiépítése	V5.2 A lakókörnyezet élhetőbbé tétele			A kapcsolódások összesített erőssége
A városrészben hiányos az intézményi ellátottság különösen az oktatási intézmények esetében	3	1			4

V2 KERTVÁROS VÁROSRÉSZ:		Cél: A kertvárosias jellegű beépítés megtartása és minőségi lakókörnyezet kialakítása			
Városrészi szintű problémák	V2.1 A kertvárosi és kisvárosi jellegű beépítési formák megtartása – zöldfelületek fejlesztése rekreációs céllal	V2.2/A városrészben koncentráltan jelen lévő szociális intézmények fejlesztése			A kapcsolódások összesített erőssége
A városrész határán fut a Városi Zagyva, ami elhanyagolt, és potenciálja nem kihasznált	2	3			5
A fiatalos városrészben további telkek kialakítása szükséges	1	3			4
A városrészben kevés a játszótér	0	3			3
A kapcsolódások összesített erőssége	6	10			16

V6 SZENTKÚTI VÁROSRÉSZ					
Cél: A leszakadó városrész társadalmi és lakókörnyezeti problémáinak kezelése – multi-funkcionális alközpont fejlesztése					
Városrészi szintű problémák	V6.1 A Szentkúti tér alközpont funkcióinak erősítése közterület fejlesztéssel	V6.2 A Faiskola úti alacsonyabb státuszú terület társadalmi és lakókörnyezeti rendezése			A kapcsolódások összesített erőssége
A Kórház kerékpáros összeköttetése a városközponttal hiányos	3	0			3
A Szentkúti tér közterület megújítása időszerű	3	0			3
A városrész társadalmi mutatói a kedvezőtlenebb kategóriába tartoznak	0	3			3
A kapcsolódások összesített erőssége	6	3			9
V7 SZENT LÁSZLÓ VÁROSRÉSZ					
Cél: Oktatási és sportfunkciók erősítése, illetve inter-modális közlekedési csomópont kiépítése és környékének rendezése					
Városrészi szintű problémák	V7.1 A vasútállomás és környékének rendezése, közlekedési kapcsolatok biztosítása	V7.2 A városi ill. térségi jelentőségű sport és oktatási funkciók erősítése			A kapcsolódások összesített erőssége
A vasútállomás és környezete méltatlan állapotban van	3	0			3
A vasútállomás, lehetőségeivel szemben monofunkciós	3	0			3
A városrész sportlétesítményeinek potenciálja csak részben kihasznált	0	3			3
Az elhagyott oktatási funkciójú épület hasznosítása	0	2			2

V6 SZENTKÚTI VÁROSRÉSZ		Cél: A leszakadó városrész társadalmi és lakókörnyezeti problémáinak kezelése – multi-funkcionális alközpont fejlesztése			
Városrészi szintű problémák	V6.1 A Szentkúti tér alközpont funkcióinak erősítése közterület fejlesztéssel	V6.2 A Faiskola úti alacsonyabb státuszú terület társadalmi és lakókörnyezeti rendezése			A kapcsolódások összesített erőssége
A kapcsolódások összesített erőssége	6	5			11
V8 HŰTŐGÉPGYÁR VÁROSRÉSZ		Cél: Gazdasági funkciója mellett erősödjenek a városrész rekreációs, sport és öko-turisztikai funkciói			
Városrészi szintű problémák	V8.1 Szabadidős és rekreációs funkció, egyben turisztikai potenciál erősítése	V8.2 A relatív izoláltság mérséklése			A kapcsolódások összesített erőssége
Az öko-turisztikai adottságok kihasználatlanok	3	0			3
A sportlétesítmények – beleértve az uszodát is - leromlott állapotúak	3	0			3
Az idősellátás infrastrukturális bázisa hiányos a városrészben	0	3			3
A városból kivezető gyalogos forgalom infrastruktúrája nem biztosított	0	3			3
A kapcsolódások összesített erőssége	6	6			12

V9 PORTELEK:	Cél: Az életminőség és szolgáltatások javulása mellett erősödjön a terület összeköttetése a várossal				
Városrészi szintű problémák	V9.1 Kedvezőbb közlekedési kapcsolat biztosítás	V9.2 A kommunális infrastruktúra hiányosságainak pótlása			A kapcsolódások összesített erőssége
A városrész távol esik a város törzsterületétől	3	0			3
A városrész nem kapcsolható be a városi közművek rendszerébe a távolság miatt	0	3			3
A kapcsolódások összesített erőssége	3	3			6
V10 KÜLTERÜLET	Cél: A külterületi komplex szegregációs probléma megoldása (lásd anti-szegregációs témájú, 5. fejezet), a természeti értékek turisztikai és rekreációs célú hasznosítása				
Városrészi szintű problémák	V10.1 a szegregátumok sajátosságaival rendelkező zártkert, a Neszűr komplex területhasználati, környezeti és társadalmi problémájának megoldása	V10.2 A külterület természeti értékeire alapozva öko-turisztikai, lovas turisztikai fejlesztések megvalósítása, illetve azok támogatása	V10.3 Gazdasági hasznosítású területek megközelíthetőségének fejlesztése		A kapcsolódások összesített erőssége
A Neszűrben évtizedek óta jelentős társadalmi konfliktusok koncentrálódnak	3	0	0		3
A külterület öko-turisztikai potenciálja csak részben kihasznált	0	3	0		3
A tanyák elhagyottak, csak kevés tanya funkcionál	1	3	0		4

V9 PORTELEK:	Cél: Az életminőség és szolgáltatások javulása mellett erősödjön a terület összeköttetése a várossal				
Városrészi szintű problémák	V9.1 Kedvezőbb közlekedési kapcsolat biztosítás	V9.2 A kommunális infrastruktúra hiányosságainak pótlása			A kapcsolódások összesített erőssége
Az ipari hasznosítású területek megközelítése esetenként problémás	0	0	3		3
A kapcsolódások összesített erőssége	4	6	3		13

A 18. táblázat alapján elmondható, hogy a **problémák és városrészi célok összefüggéseinek** pontszáma (a kapcsolódások összesített erőssége) a Belvárosban rendelkezik a legmagasabb pontértékkel (32 pont), ami annak a jele, hogy itt épülnek hangsúlyos, karakteres problémák megoldására a városrészi részcélok – a magas pontszámot a részcélok nagy száma is magyarázza.

A Belvárostól jóval lemaradva (kevesebb részcel), de a többi városrészhez képest magas pontszámmal találjuk a Pelyhespart és Káposztáskert városrészeket és a Külterület, ahol a karakteres problémákra és hiányosságokra adnak választ a részcélok. A további városrészekben (a Szent László városrész és a Hűtőgépgyár városrész) az összefüggések közepesen erősek, míg az Érparton és a Szentkúti városrészben az összefüggés gyengébbnek mondható.

19. táblázat: A városrészi szintű területi célok és adottságok kapcsolatai

V1 BELVÁROS	Cél: Jászberény járásközpont státuszának megfelelő, magas színvonalú belvárosi szolgáltatások és városi környezet megteremtése.				
Városrészi szintű adottságok	V1.1 A megvalósult zöldfelületi és közterületi fejlesztések fenntarthatóságának biztosítása, további közterületeket érintő átalakítások végrehajtása	V1.2 Kulturális funkció minőségi megerősítése, egységes turisztikai kínálat kialakítása	V1.3 Az alulhasznosított épületek fenntartható módon történő funkcióba vonása	V1.4 Közszolgáltatások fejlesztése és a piaci szolgáltatások fejlesztésének elősegítése	A kapcsolódások összesített erőssége
Nagy kiterjedésű ápoltság zöldfelületek és egyéb rekreációs funkciók jelenléte (pl. strand)	3	0	0	1	4
Városi Zagyva jelenléte	3	1	0	1	5
Kulturális intézmények és kiállítóhelyek jelenléte	0	3	1	2	6
Fejlesztéseket le lehetőséget jelentő üres épületek	0	2	3	3	8
A kapcsolódások összesített erőssége	6	6	4	7	23

V2 KERTVÁROS VÁROSRÉSZ:	Cél: A kertvárosias jellegű beépítés megtartása és minőségi lakókörnyezet kialakítása				
Városrészi szintű adottságok	V2.1 A kertvárosi és kisvárosi jellegű beépítési formák megtartása – zöldfelületek fejlesztése rekreációs céllal	V2.2/A városrészben koncentráltan jelen lévő szociális intézmények fejlesztése			A kapcsolódások összesített erőssége
Zöldfelületek, parkok jelenléte	3	1			4
Kerékpárút hálózat elemei	3	0			3
Szociális intézmények megfelelő környezetben	1	3			4
sportolási, aktív szabadidős infrastruktúrák jelenléte	3	0			3
A kapcsolódások összesített erőssége	10	4			14
V3 ÉRPARTI VÁROSRÉSZ	Cél: Egyformán magas életminőség az új és hagyományos lakóterületeken – alközpont létrehozása				
Városrészi szintű adottságok	V3.1 Magas minőségű lakófunkciójú terület kialakítása	V3.2 Funkcionális alközpont kialakítása			A kapcsolódások összesített erőssége
jó minőségű lakóterületek	3	1			4
közcélra hasznosítható ingatlanok	2	3			5
A kapcsolódások összesített erőssége	5	4			9

V2 KERTVÁROS VÁROSRÉSZ:	Cél: A kertvárosias jellegű beépítés megtartása és minőségi lakókörnyezet kialakítása				
Városrészi szintű adottságok	V2.1 A kertvárosi és kisvárosi jellegű beépítési formák megtartása – zöldfelületek fejlesztése rekreációs céllal	V2.2/A városrészben koncentráltan jelen lévő szociális intézmények fejlesztése			A kapcsolódások összesített erőssége
V4 KÁPOSZTÉSKERT VÁROSRÉSZ	Cél: A lakókörnyezet minőségének fejlesztése mellett a gazdasági funkciók és azok elérhetőségének erősítése				
Városrészi szintű adottságok	V4.1 Közlekedési hálózati és közlekedésszervezési problémák megoldása	V4.2 A lakókörnyezet élhetőbbé tétele			A kapcsolódások összesített erőssége
ipari, munkahelyi öv közelsége	3	1			4
Városi Zagyva jelenléte	2	3			5
elérhető piaci szolgáltatások a városrészhatáron	1	2			3
A kapcsolódások összesített erőssége	6	6			12
V5 PELYHESPART VÁROSRÉSZ	Cél: A városrész köz- és piaci szolgáltatásainak felzárkóztatása a dinamikusan növekvő lakóövezet igényeihez				
Városrészi szintű adottságok	V5.1 A városrész demográfiai viszonyainak megfelelő intézményi infrastruktúra és szolgáltatások kiépítése	V5.2 A lakókörnyezet élhetőbbé tétele			A kapcsolódások összesített erőssége
magas minőségű lakókörnyezet – új	1	3			4

V2 KERTVÁROS VÁROSRÉSZ:		Cél: A kertvárosias jellegű beépítés megtartása és minőségi lakókörnyezet kialakítása			
Városrészi szintű adottságok	V2.1 A kertvárosi és kisvárosi jellegű beépítési formák megtartása – zöldfelületek fejlesztése rekreációs céllal	V2.2/A városrészben koncentráltan jelen lévő szociális intézmények fejlesztése			A kapcsolódások összesített erőssége
lakóterület					
lehetőség új telkek kialakítására	0	3			3
fiatalos korösszetétel – sok gyermek	3	1			4
szabad területek intézményfejlesztéshez	3	2			5
A kapcsolódások összesített erőssége	7	9			16
V6 SZENTKÚTI VÁROSRÉSZ		Cél: A leszakadó városrész társadalmi és lakókörnyezeti problémáinak kezelése – multi-funkcionális alközpont fejlesztése			
Városrészi szintű adottságok	V6.1 A Szentkúti tér alközpont funkcióinak erősítése közterület fejlesztéssel	V6.2 A Faiskola úti alacsonyabb státuszú terület társadalmi és lakókörnyezeti rendezése			A kapcsolódások összesített erőssége
jelentős vonzerővel rendelkező közintézmény jelenléte – Kórház	2	0			2
reprezentatív tér jelenléte	3	0			3
megfelelő intézményi ellátottság	1	1			2
lépések a Faiskola úti szociálisan leromlott állapotú terület fejlesztésére	0	3			3

V2 KERTVÁROS VÁROSRÉSZ:	Cél: A kertvárosias jellegű beépítés megtartása és minőségi lakókörnyezet kialakítása				
Városrészi szintű adottságok	V2.1 A kertvárosi és kisvárosi jellegű beépítési formák megtartása – zöldfelületek fejlesztése rekreációs céllal	V2.2/A városrészben koncentráltan jelen lévő szociális intézmények fejlesztése			A kapcsolódások összesített erőssége
A kapcsolódások összesített erőssége	6	4			10
V7 SZENT LÁSZLÓ VÁROSRÉSZ	Cél: Oktatási és sportfunkciók erősítése, illetve inter-modális közlekedési csomópont kiépítése és környékének rendezése				
Városrészi szintű adottságok	V7.1 A vasútállomás és környékének rendezése, közlekedési kapcsolatok biztosítása	V7.2 A városi ill. térségi jelentőségű sport és oktatási funkciók erősítése			A kapcsolódások összesített erőssége
jelenős oktatási és képzési potenciál	1	3			4
fejlett sportinfrastruktúra	0	3			3
vasútállomás jelenléte	3	0			3
jelentősebb rendezvény helyszínek	1	1			2
A kapcsolódások összesített erőssége	5	7			12
V8 HÚTÓGÉPGYÁR VÁROSRÉSZ	Cél: Gazdasági funkciója mellett erősödjének a városrész rekreációs, sport és öko-turisztikai funkciói				
Városrészi szintű adottságok	V8.1 Szabadidős és rekreációs funkció, egyben turisztikai potenciál erősítése	V8.2 A relatív izoláltság mérséklése			A kapcsolódások összesített erőssége

V2 KERTVÁROS VÁROSRÉSZ:		Cél: A kertvárosias jellegű beépítés megtartása és minőségi lakókörnyezet kialakítása			
Városrészi szintű adottságok	V2.1 A kertvárosi és kisvárosi jellegű beépítési formák megtartása – zöldfelületek fejlesztése rekreációs céllal	V2.2/A városrészben koncentráltan jelen lévő szociális intézmények fejlesztése			A kapcsolódások összesített erőssége
konszolidált lakóterület	1	2			3
nagy ipari foglalkoztató jelenléte	0	2			2
kedvező, de nagyrészt kihasználatlan ökológiai adottságok	3	0			3
állat és növénykert	3	0			3
szabadidős és sportcentrum	3	0			3
A kapcsolódások összesített erőssége	10	4			14
V9 PORTELEK:					
Városrészi szintű adottságok	V9.1 Kedvezőbb közlekedési kapcsolat biztosítás	V9.2 A kommunális infrastruktúra hiányosságainak pótlása			A kapcsolódások összesített erőssége
kellemes, izolált vidékies lakókörnyezet	1	3			4
A kapcsolódások összesített erőssége	1	3			4

V10 KÜLTERÜLET	Cél: A külterületi komplex szegregációs probléma megoldása (lásd anti-szegregációs témájú, 5. fejezet), a természeti értékek turisztikai és rekreációs célú hasznosítása				
Városrészi szintű adottságok	V10.1 a szegregátumok sajátosságaival rendelkező zártkert, a Neszür komplex területhasználati, környezeti és társadalmi problémájának megoldása	V10.2 A külterület természeti értékeire alapozva öko-turisztikai, lovas turisztikai fejlesztések megvalósítása, illetve azok támogatása	V10.3 Gazdasági hasznosítású területek megközelíthetőségének fejlesztése		A kapcsolódások összesített erőssége
védett természeti értékek – öko-turisztikai adottságok	0	3	0		3
mezőgazdasági termelés adottságai kedvezőek	3	3	0		6
Jelenős ipari hasznosítású területek – nagy foglalkoztatók	1	0	3		3
A kapcsolódások összesített erőssége	3	6	3		13

A 19. táblázat tehát a városrészi **adottságok és városi célok, ill. részcélok** viszonyát vizsgálja. A legmagasabb kapcsolati pontszámmal ebben az esetben is a Belváros rendelkezik (24 pont). Ez azt jelenti, hogy a Belváros adottságai támasztják leginkább alá a városrész rész céljainak megvalósíthatóságát (komplex fejlesztések stb.). Tekintetbe véve az alacsonyabb számú rész célt, a kapcsolat az adottságok és az rész célok között **hasonlóan erős** a Hűtőgépgyár, Pelyhespart és a Külterület esetében, mint a Belvárosban. A leggyengébb összefüggés Érpárt városrészben és Portelek esetében jelentkezik. Előbbi esetben a városrész homogenitása a magyarázat, utóbbi esetben pedig, hogy a városrésznek csak kevés előnyös adottsága van.

6.2.2 A célok logikai összefüggései

Jelen fejezetben a stratégiában meghatározott **városi és városrészi célok között azonosítható összefüggéseket mutatjuk be**. Az alábbi összesítő táblában azt vizsgáljuk, hogy az egyes területi/városrészi célok teljesülése milyen mértékben segítik elő a települési léptékű célok megvalósulását. A tematikus és területi célok közötti összefüggések erősségét egy 0-3 skálán azonosítottuk, ahol a „0” a kapcsolódás hiányát, míg a „3” érték az erős kapcsolódást jelöli.

A különböző célok logikai összefüggéseit összesítő ábra alapján a következő főbb megállapításokat tehetjük:

- Jászberényben a Belvárosban meghatározott fejlesztési célok összességében jelentősebben járulnak hozzá a város fejlődéséhez, mint az egyéb városrészek céljai, amelyet az összesített pontszám is jelez. Belváros után három városrész esetében figyelhetünk meg erősebb hozzájárulást a városi tematikus célokhoz: ezek a Pelyhespart városrész (dinamikus fejlődés, intézményfejlesztési igény), Hűtőgépgyár városrész (akcióterület és fejlesztés célterület) és a Külterület (ipari termelés, szegregációs problémák).
- A közintézményi szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása (T6) tematikus cél teljesüléséhez a Belvárosi területi célok járulnak hozzá dominánsan, az egyéb városrészek esetében kitűzött célok a helyi és térségi szolgáltató szerepkör esetében csak marginálisan jelennek meg.
- A gazdaságfejlesztési tematikus cél (struktúraváltás) (T3) elérése esetében a Külterület városrészben meghatározott területi célok hozzájárulása megközelíti a Belváros esetében megfogalmazott célok T3-hoz való hozzájárulását, ennek magyarázata, hogy a termelő vállalkozások ebben a városrészben koncentrálnak.
- A további tematikus célok eléréséhez a különböző városrészek megközelítőleg azonos erősséggel járulnak hozzá, kivétel ez alól a T5 tematikus cél, amelyhez valójában a Hűtőgépgyár városrész adottságai kínálnak lehetőségeket – ehhez kisebb részben a Külterület képes még hozzájárulni (öko-turisztika témakör kapcsán érintett). A további tematikus cél esetében nem nevezhető meg olyan városrész, amelynek hozzájárulása kiemelkedő volna.
- A T1 tematikus cél a szegregációs kérdést is magában foglalja a népességsökkenés megállítása mellett – mivel a probléma belterületen nem jellemző ehhez az elemhez Külterület céljai kapcsolódnak a leginkább. A T1 tematikus cél – tematikus célként igazolt, ugyanakkor néhány közvetlen intézkedésen túl szinte kizárólag közvetett úton érhető el, a városrészenkénti pontszámok és azok városi szintű összege ezért nem magas ebben az esetben, annak ellenére, hogy a város kiemelt célja a népességsökkenés megállítása. **Közvetve minden cél ezt szolgálja.**
- A települési szintű tematikus célok közül a városrészi célok leginkább a **közintézményi szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása (T6)** és a **Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén – magas minőségű épített és természetes környezet (T4)** céljait támogatják, a **gazdaságfejlesztés (T3)** jóval lemaradva a harmadik helyen áll (táblázat utolsó sora). Ennek egyértelmű oka, hogy Jászberény gazdasága a várostól szinte teljesen független létezik, az üzemek a város karéjszerűen veszik körül a külterületen. A lakosok számára a foglalkoztatók megközelíthetősége a lényeges, hiszen a foglalkoztatás gyakorlatilag nem jelent olyan problémát, mint sok régiós településen.

20.táblázat: A települési célok logikai összefüggései

	Városi szintű középtávú tematikus célok						
Városrészi célok	T1 A város demográfiai viszonyainak stabilizálása a természetes fogyás és a migrációs eredetű népességvesztés megállítása, a leszakadó társadalmi rétegek integrálása, esélyegyenlőség biztosítása.	T2 A város Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése	T3 A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése a gazdasági szereplők külső és belső együttműködéseinek erősítése	T4 Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén – magas minőségű épített és természetes környezet.	T5 A város és környezete által kínált adottságok szabadidős, rekreációs és ökoturisztikai célú kihasználása	T6 A köztisztviselői szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása	A kapcsolódások összesített erőssége
V1 BELVÁROS: Jászberény járásközpont státuszának megfelelő, magas színvonalú belvárosi szolgáltatások és városi környezet megteremtése.							
V1.1 A megvalósult zöldfelületi és közterületi fejlesztések fenntarthatóságának biztosítása, további közterületeket érintő átalakítások végrehajtása	0	1	1	3	0	2	7
V1.2 Kulturális funkció minőségi megerősítése, egységes turisztikai kínálat kialakítása	1	3	0	1	2	3	10
V1.3 Az alulhasznosított épületek fenntartható módon történő funkcióba vonása	0	1	1	3	0	3	7
V1.4 Közszolgáltatások fejlesztése és a piaci szolgáltatások fejlesztésének elősegítése	1	1	3	1	1	3	10
A kapcsolódások összesített erőssége	2	6	5	8	3	11	34

V2 KERTVÁROS VÁROSRÉSZ: A kertvárosias jellegű beépítés megtartása és minőségi lakókörnyezet kialakítása							
V2.1 A kertvárosi és kisvárosi jellegű beépítési formák megtartása – zöldfelületek fejlesztése rekreációs céllal	0	1	0	3	0	1	5
V2.2 A városrészben koncentráltan jelen lévő szociális intézmények fejlesztése	1	0	0	0	0	3	4
A kapcsolódások összesített erőssége	1	1	0	3	0	4	9
V3 ÉRPARTI VÁROSRÉSZ: Egyformán magas életminőség az új és hagyományos lakóterületeken – alközpont létrehozása							
V3.1 Magas minőségű lakófunkciójú terület kialakítása	0	0	0	3	0	2	5
V3.2 Funkcionális alközpont kialakítása	0	0	0	2	0	3	5
A kapcsolódások összesített erőssége	0	0	0	5	0	5	10
V4 KÁPOSZTÉSKERT VÁROSRÉSZ: A lakókörnyezet minőségének fejlesztése mellett a gazdasági funkciók és azok elérhetőségének erősítése							
V4.1 Közlekedési hálózati és közlekedésszervezési problémák megoldása	0	0	2	2	0	3	7
V4.2 A lakókörnyezet élhetőbbé tétele	0	0	0	3	0	0	3
A kapcsolódások összesített erőssége	0	0	2	5	0	3	10

V5 PELYHESPART VÁROSRÉSZ: A városrész köz- és piaci szolgáltatásainak felzárkóztatása a dinamikusan növekvő lakóövezet igényeihez							
V5.1 A városrész demográfiai viszonyainak megfelelő intézményi infrastruktúra és szolgáltatások kiépítése	2	1	1	1	0	2	7
V5.2 A lakókörnyezet élhetőbbé tétele	0	0	0	3	0	3	6
A kapcsolódások összesített erőssége	2	1	1	4	0	5	13
V6 SZENTKÚTI VÁROSRÉSZ: A leszakadó városrész társadalmi és lakókörnyezeti problémáinak kezelése – multi-funkcionális alközpont fejlesztése							
V6.1 A Szentkúti tér alközpont funkcióinak erősítése közterület fejlesztéssel	0	0	0	3	0	2	5
V6.2 A Faiskola úti alacsonyabb státuszú terület társadalmi és lakókörnyezeti rendezése	2	1	0	1	0	2	6
A kapcsolódások összesített erőssége	2	1	0	4	0	4	11
V7 SZENT LÁSZLÓ VÁROSRÉSZ: Oktatási és sportfunkciók erősítése, illetve inter-modális közlekedési csomópont kiépítése és környékének rendezése							
V7.1 A vasútállomás és környékének rendezése, közlekedési kapcsolatok biztosítása	0	0	1	3	0	2	6
V7.2 A városi ill. térségi jelentőségű sport és oktatási funkciók erősítése	0	1	0	1	0	3	5
A kapcsolódások összesített erőssége	0	1	1	3	0	5	11

V8 HÚTÓGÉPGYÁR VÁROSRÉSZ: Gazdasági funkciója mellett erősödjenek a városrész rekreációs, sport és öko-turisztikai funkciói							
V8.1 Szabadidős és rekreációs funkció, egyben turisztikai potenciál erősítése	0	1	0	1	3	3	8
V8.2 A relatív izoláltság mérséklése	0	0	1	1	3	0	5
A kapcsolódások összesített erőssége	0	1	1	2	6	3	13
V9 PORTELEK:							
V9.1 Kedvezőbb közlekedési kapcsolat biztosítás	0	0	0	2	0	3	5
V9.2 A kommunális infrastruktúra hiányosságainak pótlása	0	0	0	1	0	3	4
A kapcsolódások összesített erőssége	0	0	0	3	1	6	9
V10 KÜLTERÜLET: A külterületi komplex szegregációs probléma megoldása (lásd anti-szegregációs témájú, 5. fejezet), a természeti értékek turisztikai és rekreációs célú hasznosítása							
V10.1 a szegregátumok sajátosságaival rendelkező zártkert, a Neszűr komplex területhasználati, környezeti és társadalmi problémájának megoldása	3	0	1	2	0	2	8
V10.2 A külterület természeti értékeire alapozva öko-turisztikai, lovas turisztikai fejlesztések megvalósítása, illetve azok támogatása	0	0	0	2	1	1	4

	Városi szintű középtávú tematikus célok						
Városrészi célok	T1 A város demográfiai viszonyainak stabilizálása a természetes fogyás és a migrációs eredetű népességvesztés megállítása, a leszakadó társadalmi rétegek integrálása, esélyegyenlőség biztosítása.	T2 A város Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése	T3 A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése a gazdasági szereplők külső és belső együttműködéseinek erősítése	T4 Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén – magas minőségű épített és természetes környezet.	T5 A város és környezete által kínált adottságok szabadidős, rekreációs és ökoturisztikai célú kihasználása	T6 A köztisztviselői szolgáltatások, közmű rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása	A kapcsolódások összesített erőssége
V10.3 Gazdasági hasznosítású területek megközelíthetőségének fejlesztése	0	0	3	0	0	0	3
A kapcsolódások összesített erőssége	3	0	4	4	1	3	15
A kapcsolatok erőssége TOTAL:	10	11	14	40	11	49	135

6.2.3 A stratégia megvalósíthatósága

A stratégia megvalósíthatósága számos külső és belső tényezőtől függ; ezek egy részét az önkormányzat közvetlenül biztosíthatja, más részére jelentős befolyása van, míg a tényezők jelentős része az önkormányzat tevékenységétől részben vagy egészben független adottságként jelentkezik. A legtöbb ilyen tényezővel kapcsolatban kockázatokat is azonosíthatunk, ezeket lásd részletesen a 7. „A stratégia megvalósításának főbb kockázatai” fejezetben. A megvalósítást befolyásoló legfontosabb tényezők:

Partnerségi viszonyok: a megvalósítás alapfeltétele, hogy a város az összes érdekelt fél támogatását élvezze, és mind saját polgáraival, mind pedig járási, megyei és központi kormányzati partnereivel kölcsönös előnyökön nyugvó, a problémák megoldására koncentráló, kreatív párbeszédet folytasson. A partnerség kiépítése már a tervezés során megkezdődik, és a végrehajtás során a különböző ágazati partnerek bevonásával teljesebbé válik. A partnerségi kérdéseket a 8.2 „Az ITS megvalósításának szervezeti keretei” című fejezet fejti ki.

Felelős vezetés: a stratégia megvalósításához – tekintettel a döntéshozói és operatív feladatok számosságára – felelős és aktív városvezetésre, és jól képzett, tájékozott operatív munkatársakra van szükség. A megfelelő szervezet és személyi állomány a biztosítéka annak, hogy a szükséges döntések megfelelő időben és megfelelő tartalommal megszülessenek, és a döntések alapján az operatív végrehajtó szervezet világos hatáskörökkel dolgozzon a megvalósításon. A vezetés és irányítás feladatait részletesen a 8.2 „Az ITS megvalósításának szervezeti keretei” tárgyalja.

Nyomkövetés, rugalmas tervezés: a változó társadalmi-gazdasági körülményekhez történő alkalmazkodás követelménye szükségessé teszi, hogy a stratégia elfogadása után is lehetséges rugalmasan tudjon alkalmazkodni a lehetőségekhez, külső adottságokhoz. Ehhez monitoring és kontrolling rendszer működtetése szükséges, amely lehetővé teszi a megvalósulás nyomkövetését, az akadályozó tényezők azonosítását és megfelelő intézkedések meghozatalát. A monitoring és kontrolling témakörét a 8.5 „Monitoring rendszer kialakítása” című fejezet tartalmazza.

Pénzügyi tervezés, pénzügyi források: a megvalósítás alapvető feltétele a pénzügyi források megfelelő időben történő rendelkezésre állása. Míg az előkészítés feladatai során ezek elsősorban önkormányzati források, addig a megvalósítás – tekintettel a szűkös belső anyagi lehetőségekre – elsősorban külső forrásokra támaszkodhat. A források biztosításának körülményeit, ütemezését és azok nagyságrendjét a 4.5 „A fejlesztések ütemezése”, valamint a 4.6 „A fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve” című fejezet tartalmazza.

6.2.4 A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

A stratégiai célok megvalósulásához a program cca. 80 beavatkozással tervez az anti-szegregációs tevékenységek és a vállalkozások fejlesztései nélkül. A számítást nehezíti, hogy az egyes hálózatos projektek nem bonthatók minden esetben projektként definiálható áltevékenységekre, illetve az ún. „soft” projektek esetében inkább tevékenységtípusokról beszélhetünk, hiszen nem látható, hogy az elkövetkező 5 évben milyen konkrét programok valósulnak meg.

A projekt definíciónak *(adott tevékenység v. tevékenységcsoport), adott idő alatt, adott költségvetéssel valósul meg)* nehezebben megfeleltethető beavatkozások ellenére láthatóak azok a fejlesztések és konkrét beavatkozások, amelyek megvalósításának területi dimenziója és hatása, más projektekkel való kapcsolata, megvalósulásának következménye felmérhető – logikai összefüggései levezethetők, követhetők.

A stratégia számos olyan fejlesztést tartalmaz, amelynek megvalósulása közvetlen feltételét jelenti egy másik (vagy több) tervezett projekt végrehajtásának, megvalósulásának. Ezek a tervezett beavatkozások többnyire egyben kulcsprojektek is. Jászberény esetében a két legfontosabb ilyen jellegű fejlesztés az **elkerülő út harmadik szakaszának megépülése** (amitől az egész belváros további közlekedésszervezési és közterület megújítási beavatkozásai függenek), valamint a **vasútállomás intermodális csomóponttá** alakítása (ami pedig feltétele ugyancsak a belvárosban az autóbusz pályaudvar átalakításának és a kapcsolódó közterület fejlesztésnek). Ezek a projektek tehát nem abban a városrészben valósulnak meg, ahol a hatásuk a város fejlődése szempontjából a legáthatóbb. Jelentős, bár kevésbé átható következménye van a Fecske-Malom funkcióváltó átalakításának. Ez a projekt kulturális funkciójában befolyásolja a Hamza múzeum anyagának elhelyezhetőségét és egyben a turisztikai fejlesztési elképzelések egyik sarokköve is, miközben új szolgáltató helyet is jelent a vállalkozások számára. Ugyanakkor, a projekt nem megvalósulása degradálja az eddig elért város- és azon belül közterületfejlesztési eredményeket a belvárosban. A negyedik kulcsprojekt, a Jászberényi Állat és Növénykert ökoturisztikai fejlesztése nem feltétele más fejlesztéseknek, de ha csak az állatkert belső fejlesztései valósulnak meg a Hűtőgépgyár városrészben a sportlétesítmények megújítása sem éri el a megfelelő és elvárható szinergikus hatásokat és vonzerőt. **A kulcsprojektek tehát amellet, hogy más projektek feltételét jelentik, vagy teszik azokat szükségessé – sokszor akár egészen más városrészben – alapvető feltételét jelentik egy-egy cél megvalósulásának.**

A projekteknek a **területi és tematikus** vonatkozásban vannak/lehetnek erős kapcsolataik.

A **területi vonatkozások** leginkább az **akcióterületi projektek** esetében erősek – a városrészek projektjeire ez nem feltétlen igaz, hiszen pl. az Érpárt városrész északi peremén található a Batthyány úti játszótér fejlesztése és a Belváros közvetlen közelében lévő Jász Kaszinó kiállítóhellyé alakítása - habár egy városrészben vannak - nincs értékelhető kapcsolatban.

A város négy akcióterülete közül a legszámosabb beavatkozást a Belváros akcióterület tartalmazza és ezeknek vannak a legkiterjedtebb tematikus kapcsolataik is más városrészek projektjeivel – ahogy arra pl. a vasútállomás és az autóbusz állomás vonatkozásában már utaltunk. A Belvárosban a projektek egymással térben szorosan összefüggenek, funkcionálisan kiegészítik egymást, de több tematikára fűzhetőek fel. A tervezett Malom kulturális, üzleti funkciójú, aminek szoros kiegészítője a vonzó közterületek megléte – a Malom kulturális, vonzerőt jelentő funkciói, ugyanakkor azzal a feltétellel működnek jól, ha kihasználják az akcióterület keleti részén található Jász Múzeum fejlesztéseivel megerősödő látogatói vonzerőt (Jász Kaszinó fejlesztésével). A Múzeum méltó környezetét jelentené – további szinergiákat generálva – a Táncsics és Zirzen utcák összekötése és közterületté alakítása. A stratégiában megvalósításra javasolt akcióterületi projektek tehát úgy kerültek összeállításra, hogy egyik sincs cél és valós térbeli vagy tematikus kapcsolatok nélkül más megvalósult vagy tervezett fejlesztésekkel. Valójában egy-egy akcióterület összes projektje egyben tudna maximált hatást elérni, aminek elérése források híján szinte lehetetlen. Ez azonban nem azt jelenti, hogy egy-egy akcióterületi projekt önmagában teljesen hatás nélküli.

Fontos ugyanakkor, hogy a kulcsprojektet kiegészítő, támogató projektek az akcióterületeken nem értelmezhetőek önállóan. Példaként említhető, hogy a Szent László városrész vasútállomás és környékére koncentráló akcióterületén a vasútállomás körüli tágabb közterület rehabilitációjának csak akkor van értelme, ha az Intermodális csomópont (a vasútállomás átfogó fejlesztése) megépül. Ugyanezen az akcióterületen ugyanakkor a Vaspálya utca építésének folytatása észak felé – mivel a helyi vállalkozások elérését szolgálja – már nincs ilyen függőségi viszonyban, azaz önmagában jobban értelmezhető.

Az utóbbi helyzet jellemző a Hűtőgépgyár városrész akcióterületének projektjeire is. A szálláshelyek létesítése teljesen indokolatlan mindaddig, amíg az állatkerti ökoturisztikai

beruházás és annak tartalmi fejlesztése, valamint a helyi sport és rekreációs tevékenységek jelentős infrastruktúrájának teljes körű modernizációja nem valósul meg. Ezzel szemben az uszoda tetőszerkezetének javítása, illetve a sportcsarnok modernizációja önmagában is értelmezhető – ugyan az akcióterület további projektjei nélkül vonzereje nem éri el a stratégiában elvárható együttes szintet.

Felvetődik a hálózatos projektek jelentősége a többi projekt viszonylatában. Ez a kérdés akkor válik fontossá, ha egy akcióterületi kerékpárút szakasz fontos pl. a terület vonzerőinek elérése miatt, de az ágazati tervezés erre nincs tekintettel és nem prioritálja az adott projektet.

A jászberényi kerékpárút fejlesztések a stratégia alapján a következő években elsősorban a hivatásforgalmat erősítik, azaz elsősorban a munkahelyek biztonságos elérését szolgálják. Ezeknek a projekteknek nyilvánvalóan egyéb projektekhez kevés, ill. minimális kapcsolódása lesz, viszont ez nem kicsinyíti a beruházás fontosságát pl. Necső telep elérése kerékpárral a Káposztáskert városrészen keresztül.

Az alapinfrastruktúrák (csapadékvízrendszer, szennyvízelvezető rendszer stb.) hiányzó elemei kiépítésének fontossága szintén nem kérdőjeleződik meg attól, hogy közvetlen kapcsolata más projektekkel nem mutatható ki.

A projektek egymással való kapcsolatainak tárgyalásakor hiba volna megfeledezni az **ún. soft projektekről**. A stratégia soft projektjei gyakorlatilag tartalmat adnak az egyes infrastrukturális beavatkozásokhoz, tehát amikor szervezetfejlesztésről, vagy átgondolt programszervezésről, marketingről, azaz tartalomfejlesztésről beszélünk, a beruházások **fenntarthatósági feltételrendszerét tárgyaljuk**, aminek hatása van az önkormányzat költségvetési terheire.

Összességében elmondható hogy a projektek között fennálló kapcsolatok, direkt és indirekt függőségek felismerése és használata (kihasználása) a tervezésben kulcsfontosságú. Ezeknek a viszonyoknak a tisztán látása segít abban, hogy a szűkös forráskeretek mellett az önkormányzat felelősen tudjon választani, mely projektjét kívánja megvalósítani a rendelkezésre álló támogatásokból vagy saját forrásból.

A választás és prioritizálás egyik alapja stratégiai szinten tehát – egy-egy adott helyzetben pl. támogatási felhívásra reagálva – **a stratégiában rögzített fejlesztési lehetőségek konkrét fejlesztési kapcsolatainak, hatásainak és következményeinek gondos mérlegelése.**

7 A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

A városfejlesztési stratégiák finanszírozhatóságának vonatkozásában az EU 2014-2020-as programozási időszakban számos olyan új, városfejlesztést érintő szakpolitikai tényező jelent meg, ami eltér a 2007-2013-as időszakban megszokottól és nagyban befolyásolja a városok fejlesztési programjainak megvalósítási lehetőségeit és feltételrendszerét. Jelentősebb hangsúlyt kapnak a megvalósítás számon kérhetőségét biztosító indikátorok. A programok teljesíthetősége ugyanakkor komplexebb feltételrendszeren alapul és a források elérhetőségén túl számos olyan belső és külső tényező befolyásolja, amelyek kiszámíthatósága megkérdőjelezhető.

Mindezen tényezők felértékelik a kockázatelemzés és kockázatkezelés jelentőségét. Az alábbiakban a stratégia felméri az összetett külső és belső tényezőrendszerből adódó, a tervezett fejlesztések megvalósítását és ezzel a városfejlesztési stratégia és az ebben rögzített indikátorok teljesülését potenciálisan befolyásoló kockázatokat.

A kockázatok elemzését a fontosabb kockázati csoportok beazonosításával kezdjük, majd téma specifikus módon – immár a kockázat kezelési stratégia keretében – javaslatokat fogalmazunk meg az egyes kockázati elemek kezelésére. Az egyes kockázatok esetében vizsgáljuk, hogy milyen valószínűséggel és hatással bír a stratégia megvalósítására.

A különböző kockázati tényezőket tematikus csoportokba rendezve **Jászberény integrált Településfejlesztési Stratégiájának megvalósítása kapcsán** az alábbi **kockázati faktorokat** azonosíthatjuk be:

jogi-intézményi kockázatok:

- **belső:** a jelzett kockázatok tekintetében a stratégiai program megvalósításra kijelölt intézményi háttér megléte, a hatáskörök megfelelő szétosztása, továbbá a humán kapacitás minősége jelenthetnek kockázatot.
- **külső:** Jogi-közbeszerzési kockázat a törvényi, jogszabályi környezet változásaihoz kötődhet, illetve az adott programok kapcsán a közbeszerzési eljárás elhúzódásához, mindezek figyelembe vétele kiemelt fontosságú feladat.

pénzügyi-gazdasági:

- **belső:** saját forrás előteremtésének kérdései, illetve az adott fejlesztési elem fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok
- **külső:** az elégtelen finanszírozásból, a bizonytalan makrogazdasági tényezőkből adódó kockázati elemek, az egyes támogatási konstrukciók specifikus jellemzői és az igények disszonanciája.

társadalmi kockázatok:

- **belső:** fontos tényező a stratégia megvalósíthatósága szempontjából a megfelelő együttműködő partnerek kiválasztása, a kapcsolatokat szabályozó szerződések pontos megfogalmazása, valamint a lakosság megfelelő bevonása a tervezési, programozási folyamatba. Jelentős kockázatokat rejt a lakosság nem megfelelő szintű tájékoztatása az adott programok tervezéséről, illetve megvalósításáról, a szükséges kommunikáció elmaradása a társadalmi támogatottságot veszélyeztetheti.

műszaki kockázatok:

- **belső:** projekt szinten értelmezhető, de összeadódva program megvalósítást is veszélyeztet különösen a kulcsprojektek kapcsán összetett problémahalmaza a tervezés, kivitelezés és fenntartás során felmerülő kockázatokat jelenti.

21. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

Sorszám	Kockázat megnevezése	Valószínűség (magas; közepes; alacsony)	Hatás mértéke (jelentős; közepes; alacsony)	Kockázatkezelés módja
1	A jogszabályi környezet kedvezőtlen irányba történő változása	magas	jelentős	Az jogszabályi változások folyamatos figyelemmel kísérése Rugalmas, gyors reagálás a megváltozó jogszabályi körülményekhez
2	Közbeszerzési eljárásokból adódó kockázatok (stratégiába foglalt projektek megvalósításának időbeli elhúzódnása)	közepes	közepes	Az eljárásrend szigorú betartása minden érintett részéről A közbeszerzési dokumentumok megfelelő szakmai előkészítettségének biztosítása
3	Hatósági dokumentumok hiánya, késése	közepes	közepes	A hatsági dokumentumok ügyintézési időkereteinek figyelembe vétele Esetleges késésre, csúszásra előre felkészülés már az előkészítés során
4	Saját forrás előteremtésének ellehetetlenülése	közepes	jelentős	Alternatív forráslehetőségek felkutatása
5	Hazai illetve Európai Unió fejlesztési források konstrukcióhoz kapcsolódó specifikációk nincsenek összhangban a város fejlesztési igényeivel – nem az valószínű és nem úgy ahogy a város szeretné	közepes	jelentős	A felhívások társadalmi egyeztetésen történő azonnali vizsgálata korrekciók kérelmezése (amennyiben nem irreális).
6	A projektek valós megvalósítási költsége jóval meghaladja a tervezett mértéket	közepes	közepes	Részletes projekttervek, átgondolt műszaki tervek, költségvetések készítése Tartalékkeret meghatározása
7	Egymásra épülő projektek esetében a kulcsprojekt megghiúsul	közepes	jelentős	Megfelelő ütemezés kialakítása a projektek megvalósításában, tartalékprojektek kijelölése, folyamatos projektgenerálási, projekt fejlesztési feladatok ellátása
8	Kommunikációs nehézségek fellépése a Stratégia megvalósításában szereplők között	közepes	jelentős	Pontosan meg kell határozni az adott részterületek feladatrendszerét, felelősségi rendszerét, a pontos és világos eljárás rendet
9	A megvalósításhoz szükséges szakemberek hiánya	alacsony	közepes	Az Önkormányzat feladata, hogy megfelelő szakmai háttérrel

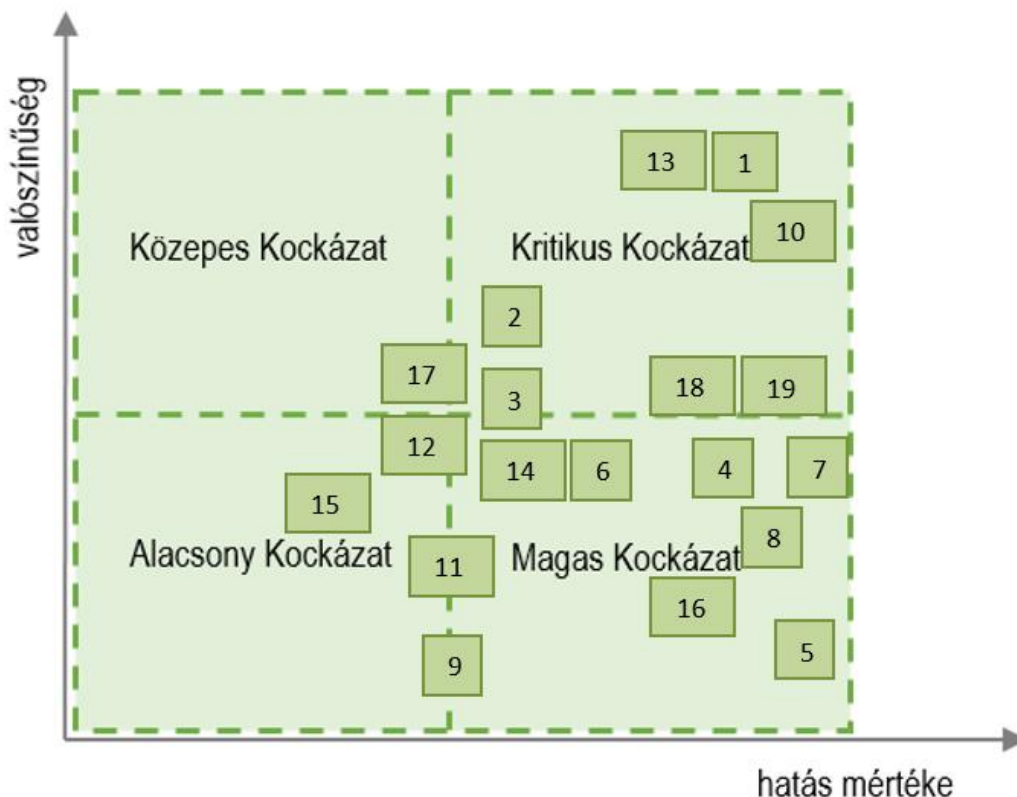

Sorszám	Kockázat megnevezése	Valószínűség (magas; közepes; alacsony)	Hatás mértéke (jelentős; közepes; alacsony)	Kockázatkezelés módja
				biztosítson
10	Előre nem látható műszaki problémák	magas	jelentős	Részletes tanulmánytervek készítése, alapos helyzetfelmérés
11	Nem megfelelő műszaki tervek vagy kivitelezés	alacsony	közepes	A tervezők és kivitelezők kiválasztása során kiemelt figyelem fordítása a szakmai alkalmasság, megfelelő referenciák meglétére
12	Többletmunka felmerülése	közepes	közepes	Esetleges többletmunkára felkészülés már az előkészítés során, plusz források betervezése és biztosítása
13	A projektek, illetve a Stratégia által kitűzött célok, indikátorok nem vagy csak részben teljesülnek	magas	jelentős	Folyamatos monitoring tevékenység kialakítása, tartalékprojektek kijelölése
14	A fejlesztési programokhoz szükséges befektetők, partnerek hiánya	közepes	közepes	Megfelelő marketing és promóciós tevékenységek, a befektetési lehetőségek kapcsán
15	Magyarország gazdasága lemarad a környezetétől, mely a városra is általánosan negatívan hat	alacsony	közepes	A város fejlődéséhez nem csupán a külső tényezőkre kell építeni, hanem saját erősségeit, adottságait is igyekszik kihasználni
16	A városok versenyében való lemaradás okozta munkahelyteremtés elmaradása, munkahelyek megszűnése, a munkanélküliség emelkedése	közepes	jelentős	Ahhoz, hogy a település a városok versenyében a legjobbak között kerüljön ki, városmarketing stratégiát alakít ki, valamint a gazdasági szereplőit partnerként kezeli
17	Társadalmi szempontok kockázatai: lakossági ellenállás, negatív közvélemény	közepes	közepes	Magas szintű partnerség biztosítása Folyamatos kommunikáció a lakossággal, helyi fórumok szervezése
18	A lakosság érdektelenné válik a település közös jövőképe, fejlesztéseinek meghatározását és megvalósítását illetően	közepes	jelentős	A település a helyi identitás kialakítására és fenntartására, valamint a külső imázs meghatározására nagy hangsúlyt fektet, elsősorban soft tevékenységek keretében
19	A fejlesztések során a természeti környezet sérül, melynek mértéke a tolerálható szintnél magasabb és a természet ezt nem képes helyreállítani	közepes	jelentős	A beruházások során az engedélyek kiadása és az ellenőrzések során a környezeti szempontok kiemelt figyelmet kapnak

Forrás: saját szerkesztés

15. ábra Jászberény város ITS-ének megvalósítását érintő kockázatok

Forrás: saját szerkesztés

A megvalósítás szakaszában az egyes kockázatok más-más módon hathatnak a kivitelezés folyamatára. Fontos megvizsgálni, hogy az egyes kockázatok esetleges bekövetkezése esetén, milyen valószínűséggel és milyen mértékben hathatnak a megvalósítás folyamatára.

Vannak olyan kockázati tényezők, melyeknek nagy a valószínűsége és vele együtt a hatása is jelentős. Ezek a kockázatok jelentik a legnagyobb kihívást, hiszen ezek általában **külső tényezők** befolyásolják, és általában nem lehet irányítani, csak felkészülni rá. Ilyen kockázati tényező a Jászberény esetén a jogszabályi környezet kedvezőtlen irányba történő változásaiból adódó problémák, illetve ha a fejlesztési források konstrukcióhoz kapcsolódó specifikációk nincsenek összhangban a város fejlesztési igényeivel – így esetleg nem az valósul meg és nem úgy, ahogy a város szeretné.

Kritikus problémának tekinthető (egyéb kockázatok kumulált következményként jelentkeznek), ha a projektek, illetve a Stratégia által kitűzött célok, indikátorok nem, vagy csak részben teljesülnek.

Az alacsony valószínűségű, de mégis jelentős hatású kockázatok komoly odafigyelést igényelnek. Ezek eshetőségére is szükséges felkészülni annak ellenére, hogy kicsi a valószínűsége, hiszen ezek okozhatják a legnagyobb meglepetést a megvalósítást során. Ilyen kockázat Jászberény esetében a műszaki problémák jelentkezése vagy a saját forrás előteremtésének akadályai.

Jászberényben is jelentős kockázati tényező a lakosság érdektelensége, illetve ha a fejlesztések során a természeti környezet károsodik. Az egyik legnagyobb hatású kockázat, ha a kulcsprojektek nem valósulnak meg, hiszen a kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, ennek

következtében, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem, vagy csak kismértékben érhető el.

A közepes valószínűségű és hatású kockázatok közül kiemelendő az időbeli elhúzódások, melyeket elsősorban a közbeszerzési eljárásból illetve a hatósági dokumentumok késése okozhat. De ide sorolható még a nem megfelelő műszaki tervekben adódó idővesztés és az ebből adódó többletmunka szükségessége.

8 A megvalósítás eszközei és nyomon követése

8.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

Ez a fejezet azon, önkormányzat által végzett nem beruházási jellegű tevékenységeket foglalja össze, amelyek segítik, támogatják a fejlesztési célok elérését.

A nem fejlesztési jellegű önkormányzati tevékenységek körébe tartoznak a tervalku (településrendezési szerződés), a városmarketing, a nem pénzügyi ösztönző rendszerek, valamint az adókedvezmények (magántőke mobilizálása érdekében). Jászberény Város Önkormányzata az eddigiekben nem alakított ki stratégiai mélységű tervet a városfejlesztés tevékenységében alkalmazandó módszerekről. Minden egyes beavatkozást megelőzően meg kívánja vizsgálni, hogy az egyedi szituációban mely módszer alkalmazása a legkívánatosabb.

A város preferálja (egyedi esetekben megfontolja) a tervalku jellegű beavatkozásokat és mindemellett a városmarketing, és a nem pénzügyi ösztönző rendszerek eszközeit kívánja alkalmazni az IVS végrehajtásának elősegítésére.

8.1.1 Vagyongazdálkodás

Jászberény város önkormányzatának Vagyongazdálkodási, vagyonhasznosítási Konceptiója 2011-2014

„Az önkormányzati vagyon rendeltetése a közszolgáltatok nyújtásában megjelenő közérdek szolgálata a vagyon használata által, illetve egyéb költségvetési bevételei mellett - a vagyon hasznosításából származó saját bevételei által.” (5. oldal)

Ennek megfelelően a vagyonnal történő gazdálkodás elvei és gyakorlati megvalósulása nagyban befolyásolja a városfejlesztés sikerességét. Jelentős hatása lehet a város jövőjére a vagyongazdálkodás és a fejlesztés stratégiai összehangoltságának vagy éppen annak hiányának.

A Konceptió meghatározza a **vagyonmegőrzés, a vagyonhasznosítás, és a vagyongyarapítás** feladatait. Maga a koncepció is jelzi, hogy „A vagyonhasznosítási elképzeléseknek illeszkednie kell az Önkormányzat feladat ellátási kötelezettségeihez és stratégiai elképzeléseihez.” Ugyanakkor a városfejlesztés hatékony támogatás a három alaptevékenység összehangolása mellett lehetséges.

A vagyonelemek minősítése már befolyásolja azok városfejlesztésben mozgósítható potenciálját.

„Alapvetően azt kell rendező elvnek elfogadni, hogy **forgalomképes vagyonnak csak azt a vagyont szabad besorolni, melynek hasznosítása kizárólagosan gazdasági szempontok szerint kell történni.** Ha az Önkormányzatnak egyéb céljai, szándékai vannak egy

vagyon tárggyal, akkor minősítse korlátozottan forgalomképesnek és rendeletileg írja elő azt a megkötést, amely a szabad gazdasági hasznosítást korlátozza.”

Ezért a forgalomképes vagyon hasznosításánál különösen fontos a projekteket felvázoló, azokat egységes szerkezetbe foglaló, **a város fejlődésének egészébe ágyazó vagyonhasznosítási koncepció** kidolgozása.

Jelen ITS-ben számos olyan projekt szerepel, amelynek megvalósításában vagyongazdálkodási gyakorlati lépéseinek (vagyonszerezés) jelentős szerepe volt és lesz. A Vagyongazdálkodási koncepció jelenleg megújítás alatt áll. A készítés során a felelős Gazdasági és Tulajdonosi Bizottság figyelembe veszi az ITS kapcsán jelentkező vagyongazdálkodási vonatkozású igényeket.

8.1.2 Településrendezési szerződés (tervalku)

A tervalku a gyakorlatban már rég kialakult, de a jogilag nem szabályozott helyzet rendezésére megfelelő jogi keretet az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) módosítása során megalkotott településrendezési szerződés intézménye biztosít.

A jogintézmény alapján az ingatlanfejlesztők és az önkormányzatok szabályozott formában állapodhatnak meg a településrendezési szabályokban rögzített célok megvalósításáról. A településrendezési szerződés alapját az ingatlanfejlesztő által a tervezett beruházásról készített tanulmányterv képezi. Ennek elfogadását követően az ingatlanfejlesztő és az önkormányzat megállapodhatnak abban, hogy az ingatlanfejlesztő a településrendezési célok megvalósításához szükséges előfeltételeket saját költségére biztosítja, így például rendezi vagy megváltoztatja a telekviszonyokat, szükség esetén a talajt megtisztítja, valamint egy egyeztetett program keretében finanszírozza a településrendezési tervek, illetve a helyi építési szabályzat kidolgozását. A településrendezési szerződésben az ingatlanfejlesztő vállalhatja a beruházáshoz kapcsolódó, az egyébként az önkormányzatot terhelő költségek megtérítését.¹⁴

Jászberény Város Önkormányzata az elmúlt években alkalmanként élt a településrendezési szerződés adta lehetőségekkel.

A városban jelenleg három településrendezési szerződés van érvényben és nincs előkészítés alatt egy sem. A szerződések minden esetben tartalmazzák a partner kötelezettségeit, ami valamennyi felmerülő költség megtérítése mellett többnyire zöldfelület fejlesztésekkel kapcsolatos kötelezettség vállalást jelent. Jászberény Város Önkormányzata nyitott az eszköz alkalmazására a továbbiakban is.

8.1.3 Városmarketing

A városmarketing vonatkozásában elmondható, hogy Jászberény városnak továbbra is jelentős lemaradása van hasonló nagyságrendű városokkal szemben. A város belső és külső városmarketingje jelentős fejlesztést igényel.

Jászberény jelenleg nem rendelkezik általános városmarketing stratégiával. A város a gazdasági és turisztikai témákat is érintő marketing stratégiájának elkészítését 2015-ben bonyolítja.

A gazdasági és turisztikai marketing terén történtek lépések, pl. a 2007-2013-as időszak városfejlesztési célú projektjeinek „soft” elemei ezt a témakört is érintették, de áttörést nem történt azóta sem. A turisztikai marketinget végző háttérintézmény a Tourinform Iroda, amely a marketing anyagok terjesztésével és kapcsolattartással foglalkozik. Az iroda éveken át a városközpontban működött, mígnem 2013-ben a szervezet képviselője áthelyezésre került

¹⁴ <http://www.eston.hu/?p=269>

belvárosból és látogatottsága minimális. A Magyar Turizmus Zrt. elvárásait kevésbé képes teljesíteni ezért megtörtént visszahelyezése a belvárosba.

Az általános városmarketing jellemző eszköze a város honlapja, ami 2008 óta változatlan. Jelen formájában kevésbé különülnek el a helyi közérdekű és kifejezetten turisztikai, illetve befektetői érdeklődésre számot tartó információk.

A város által kínált, főként turisztikai jellegű vonzerőfejlesztésekhez kapcsolódó kereskedelmi szolgáltatásoknak (főleg a kiemelt kategóriába tartozó szálláshelyek) potenciálisan helyet biztosító, értékesítésre és hasznosításra váró ingatlanok listája nem került nyilvánosságra semmilyen formában, ezért a potenciális beruházók köre is eleddig rendkívül szűk maradt.

Az ITS lebonyolíthatósága érdekében a városnak egy meghatározott általános marketing stratégiai iránynak megfelelően nagyobb nyilvánosságot kell biztosítania az ITS-ben foglalt fejlesztésekben való vállalkozói részvétel lehetőségét illetően. Információt kell adni a készülő pl. turisztikai fejlesztésekről és az ehhez kapcsolódó befektetési lehetőségekről a potenciális befektetők számára, valamint a turisztikai vonzerőkről és azok háttér-szolgáltatásairól a potenciális látogatók számára.

8.1.4 A nem pénzügyi ösztönző rendszerek

A nem pénzügyi ösztönző rendszerek olyan motiváló elemeket jelentenek az IVS megvalósításában, amelyek a városi lakosság polgári öntudatára, tenni akarására, büszkeségére alapoznak, pl. lokálpatrióta díjak, nem pénzbeni juttatások, illetve egyéb, helyi közösségi tevékenységeket motiváló események, pl. versenyek.

A városban korábban működő „Tiszta udvar rendes ház” mozgalom újraindítása feltételrendszerének kidolgozása a város egyik eszköze a nem pénzügyi ösztönző rendszerek kibővítésére. Ez a korábban lakóépületenként elnyerhető cím, kiterjesztendő utcákra, lakóközösségekre, a lakosság által önkéntesen karban tartott közterületre is.

Jászberény is csatlakozott az országos **Legszebb konyhakertek** elnevezésű mozgalomhoz. A program célja, a lakosság ösztönzése arra, hogy saját rokonai vagy barátai udvarán, kertjében alakítson ki konyhakertet, gondozza azt, termesszen benne maga és családja számára minél több konyhakerti zöldséget és gyümölcsöt.

Nevezni több kategóriában is lehet: balkon, mini, normál, zártkert 1. (zöldség), zártkert 2. (gyümölcs) és zártkert 3. (vegyes – gyümölcs és zöldség) és közösségi kertek.

A versenyben helyi és országos díjazás is van.

8.2 Az ITS megvalósításának szervezeti keretei

8.2.1 A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere

A városfejlesztés tevékenységében közvetve Jászberény város Polgármesteri Hivatalának és önkormányzatának minden szervezeti egysége és tagja szerepet vállal, ha különböző mértékben is.

A belső szervezeti egységek tagozódása az alábbiak szerint alakul az érvényes SZMSZ szerint:

I. A polgármester közvetlen irányítása alatt:

a) Polgármesteri Kabinetiroda 5 státusz

II. A jegyző irányítása alatt:

a) Jogi és Önkormányzati Iroda 15 státusz
5100 Jászberény, Lehel vezér tér 18.

- b) Közgazdasági Iroda *19 státusz*
5100 Jászberény, Lehel vezér tér 18.
5100 Jászberény, Szabadság tér 16.
- c) Számviteli Iroda *10 státusz*
5100 Jászberény, Lehel vezér tér 18.
- d) Városüzemeltetési Iroda *20 státusz*
5100 Jászberény, Lehel vezér tér 18.
5100 Jászberény, Lehel vezér tér 31.
5100 Jászberény, Déryné u. 1.
- e) **Városfejlesztési Iroda 8 státusz**
5100 Jászberény, Lehel vezér tér 18.
- f) Humán és Önkormányzati Igazgatási Iroda *10 státusz*
5100 Jászberény, Lehel vezér tér 18.
- g) Adóigazgatási Iroda *10 státusz*
5100 Jászberény, Rákóczi út 42-44.
- h) Államigazgatási Iroda *11 státusz*
5100 Jászberény, Lehel vezér tér 18.

Jászberény Város Önkormányzatának Polgármesteri Hivatalában a városfejlesztés operatív háttér tevékenységét a **Városfejlesztési Iroda** végzi. Jászberény város **nem hozott létre városfejlesztő társaságot**. A Városfejlesztési Iroda korábban egy szervezeti egységet képezett a Városüzemeltetési Irodával, de a gyarapodó feladatok indokolták a különválást, ami egy jelentős szervezeti változás a 2008-ban, az IVS-ben rögzített helyzethez képest.

A városfejlesztési tevékenység esetében kulcsfontosságú tényező a finanszírozás kérdése, mivel egy ponton a pusztán saját forrásból finanszírozott programelemek és a külső finanszírozást igénylő projektek előkészítése elválik egymástól. Mindkét tevékenységet – saját forrásból finanszírozott és külső finanszírozásra szánt projektek előkészítése és menedzsmentje – a Városfejlesztési Iroda végzi.

A városfejlesztés tevékenységeinek végrehajtásában minden bizottság munkája érintett, kiemelt szerepet kap döntéshozói szerepkörben a Városfejlesztési Bizottság, a Testület és a Polgármester.

Az Önkormányzat bizottságai:

- Humán Erőforrás Bizottság
- Ügy és Közrendi Bizottság
- Gazdasági és Tulajdonosi Bizottság
- Városüzemeltetési Bizottság
- **Városfejlesztési Bizottság**
- Pénzügyi és Költségvetési Bizottság

A szereplők együttműködése eredményezi a városfejlesztés hatékony folyamatát.

A városfejlesztés folyamatában elválik a **stratégiai és operatív** szint.

1. A városfejlesztés **stratégiai szintű** feladatai: A stratégiaalkotás vezetői eszköz, amely a településfejlesztési eszközök közül elsősorban településfejlesztési koncepción és az ITS-en keresztül kerül kifejezésre. A stratégia szintű feladatok az ITS elkészítésével a célok kijelölését, a megvalósítást szolgáló beavatkozásokat (projekteket), azok logikai sorrendjét, ütemezését és finanszírozási háttérét illetve egyéb, hatás és szinergia vizsgálatokat foglalnak magukban. Jászberényben a stratégiakészítés (IVS 2008, ITS 2015) szakértők bevonásával a lakosság, intézmények, helyi vállalkozók, civil szervezetek részvételével történt. A Hivatal Városfejlesztési Irodája és a városi főépítész koordinálja a stratégia alkotás feladatának végrehajtását. A Hivatal további irodái, az

intézmények és a lakosság inputot szolgáltatnak a készítés során, majd véleményezik a dokumentumot, míg végül a bizottságok tárgyalják, és a Képviselőtestület jóváhagyja azt.

2. A stratégia megvalósítását a **városfejlesztés operatív feladatainak** elvégzése teszi lehetővé.

Az operatív feladatok alapját stratégiai megfontolások adják. A városfejlesztés operatív tevékenysége az ITS-re alapozott feladatok kijelölésével (végrehajtandó projektek meghatározása) indul, majd azok megvalósíthatóságának belső átgondolása történik meg. Ez elsősorban az fejlesztések műszaki tervezésre, és a megvalósítás forrásaira vonatkozik. A fejlesztések – mint említettük – saját erő felhasználásával vagy pályázati forrásokból történnek. Jelen stratégiai dokumentum projektjeinek megvalósítása jelentős részben a 2014-2020 időszakban elérhető EU és állami forrásokból lehetséges.

A saját erőből megvalósuló és a pályázatokra alapozott fejlesztések menetét is az SZMSZ szabályozza.

A pályázatokra alapozott fejlesztések lépései

- Pályázatfigyelés, információszerzés
- Pályázat előkészítése, koordináció
- Pályázat (projekt) készítés
- Nyertes pályázat lebonyolítása
- Utánkövetés

Főbb szereplők minden esetben:

A fejlesztéssel kapcsolatos döntés előkészítése majd későbbiekben a fejlesztés végrehajtásának koordinációja:

felelősök:

- Városfejlesztési Iroda és annak vezetője
- a pályázat témájában érintett hivatali osztály (iroda) és annak vezetője

A fejlesztéssel kapcsolatos döntés meghozatala a végrehajtás számonkérése:

felelősök:

- Képviselőtestület, Polgármester
- Városfejlesztési Bizottság és annak elnöke
- a pályázat témájában érintett bizottság

16. ábra Az előkészítés, koordináció folyamatábrája II.

(Törlésre került az Önkormányzat kérésére)

Forrás: Jászberény város Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának SZMSZ

Az SZMSZ szerint a pályázatfigyelés alapját a Jászberény Városi Önkormányzat **hatályban lévő koncepciói, programjai, adott évi költségvetése adják (pl. Gazdaságfejlesztési koncepció és stratégiai program, Integrált városfejlesztési Stratégia)**. A pályázatfigyelés célja olyan aktuális támogatási program, alap figyelése, keresése, melynek célkitűzései összeegyeztethetők a koncepciókban, programokban foglaltakkal.

Az Iroda elsődleges feladata az aktuális támogatási program alapjogosultságának, azaz a pályázati feltételeknek történő megfelelés pl. pályázók köre (önkormányzat, polgármesteri hivatal, gazdasági társaság, stb.); pályázók alapvető adatai (lélekszám, településkategória, ellátottsági adatok stb.) megállapítása.

Amennyiben a pályázati kiírás szerint a pályázók köre között önkormányzat is szerepel, a pályázatfigyelő értesíti a Városfejlesztési Iroda vezetőjét a pályázati kiírásról.

Amennyiben a pályázati kiírás szerint a pályázók köre az önkormányzati intézmények (költségvetési szervek) vagy civil szervezetek köre, a pályázatfigyelő értesíti az érintett önkormányzati intézményt (intézményeket), vagy civil szervezetet (szervezeteket).

Ez után zajlik le a 16. ábrán jelzett folyamat – az ábra az EUs pályázatokra vonatkozó folyamatot jelzi, amittől alig tér el a hazai finanszírozású pályázatok esetében bonyolított folyamat.

A pályázatok készítése két módon történik:

- a) Hivatalon belüli pályázt készítés
- b) Pályázatírás külső szervezet bevonásával

A pályázt készítés folyamatát szintén szabályozza az SZMSZ.

Nyertes pályázat esetében a Városfejlesztési Iroda végzi a lebonyolítás és az utánkövetés feladatát is. A lebonyolítás során a külső és belső érintett szervezetekkel való kapcsolattartás és koordináció jelenti a legnagyobb kihívást, különösen az EU-s pályázatok komplex műszaki és pénzügyi elszámolási elvárásai tekintetében.

Az utánkövetés az EU-s forrásból megvalósuló fejlesztéseknél a fenntartási időszak teljes idejére kiterjed.

Az egyes operatív feladatok elvégzésének **felelőse** minden esetben a feladatot végző hivatali egység vezetője.

8.2.2 Az ITS megvalósításának intézményi háttere

Jászberény Város első Integrált Városfejlesztési Stratégiáját 2008-ban készítette el. A motiváció a funkcióbővítő városközpont rehabilitációs ÉAOP konstrukció elérési feltételének biztosítása volt. Az IVS megalapozó dokumentumként szolgált és alapját képezte a további városfejlesztési tevékenységek ütemezésének és végrehajtásának is.

Az IVS nyomán két ÉAOP funkcióbővítő településközpont rehabilitációs témájú projekt valósult meg. Az első projekt még eltérő szervezeti keretek között zajlott, míg a második sikeres pályázati folyamat és projektmegvalósítás már az új keretekben (lásd fent) valósult meg. Mindkét projekt esetében a város külső szakértők segítségét is igénybe vette és sikeresen lebonyolította a beavatkozásokat.

A 2008-ban készült IVS-re további egy ÉAOP Szociális Városrehabilitációs pályázat épült, ami forrás híján nem valósult meg.

A 2007-2013-as időszakban a Város számos pályázatot nyújtott be, amelynek cca. 70%-a volt sikeres, és került végrehajtásra. További, kisebb volumenű projektek saját forrásból jöttek létre. Néhány beavatkozást kifejezetten az ÉAOP forrásból megvalósított projektek eredménye indukált, pl. új gyalogos híd építése a Városi Zagyva rehabilitált szakaszán.

Az említett három projekten kívül a további projektek támogathatóságának nem volt feltétele, hogy az IVS-ben szereljenek. A város gyakorlatilag – a stratégiára alapozva – de nem minden esetben annak elemeit megvalósítva végezte a városfejlesztési tevékenységet. Új elemek is megjelentek időközben és jelentős projektek nem valósultak meg a fenntarthatóság kockázatai miatt.

Összességében az IVS (2008) –re és az időközben felmerülő fejlesztési igényekre jól reagált a város. Az egy főre jutó támogatás arányát tekintve (ÚMFT/ÚSZT kifizetések/fő) 2013-ban 355 859 Ft volt Jászberény eredménye. (a hazai városok rangsorában ekkor az előkelő 54. helyen volt).

Az eredményekre alapozva elmondható hogy a városfejlesztés szervezeti keretei megfelelően működnek. Szükséges azonban a hatékonyság növelése és a stratégiai lépések mentén történő haladás előterébe helyeződése. A stratégia a városfejlesztést egymással összefüggő logikai lépések sorozatának tekinti, érdemes tehát a jövőben a dokumentum iránymutatásait figyelembe véve végezni. A támogatási rendszerek megváltozása és egyéb külső tényezők ezt természetesen nagyban befolyásolják.

A megyei ITP-re alapozott TOP forrásfelhasználás speciális eljárásrendje új kihívások elé állítja az önkormányzatokat. Jászberény városa a jelenlegi álláspont szerint a 2014-2020 tervezési időszakban a 272/2014 (XI.5.) Korm.rend. alapján részben igényt tart a megye által felkínált projektmenedzseri tevékenységre, részben maga kívánja a feladatot ellátni.

A megnövekedő nagyságrendű feladatokra alapozva szükségesnek tűnik további három lépés megtétele:

- a Városfejlesztési Iroda humán erőforrás kapacitásának megerősítése a saját állományon belül foglalkoztatott személyek jogviszonya folytonosságának, illetve legalább a jelenlegi létszám biztosításával,
- a JNSZ Megyei Önkormányzat által foglalkoztatott személy(ek) számára a helyi munkavégzés lehetőségének biztosítása,
- a belső együttműködés rendszerének szabályozott formában történő fejlesztése.

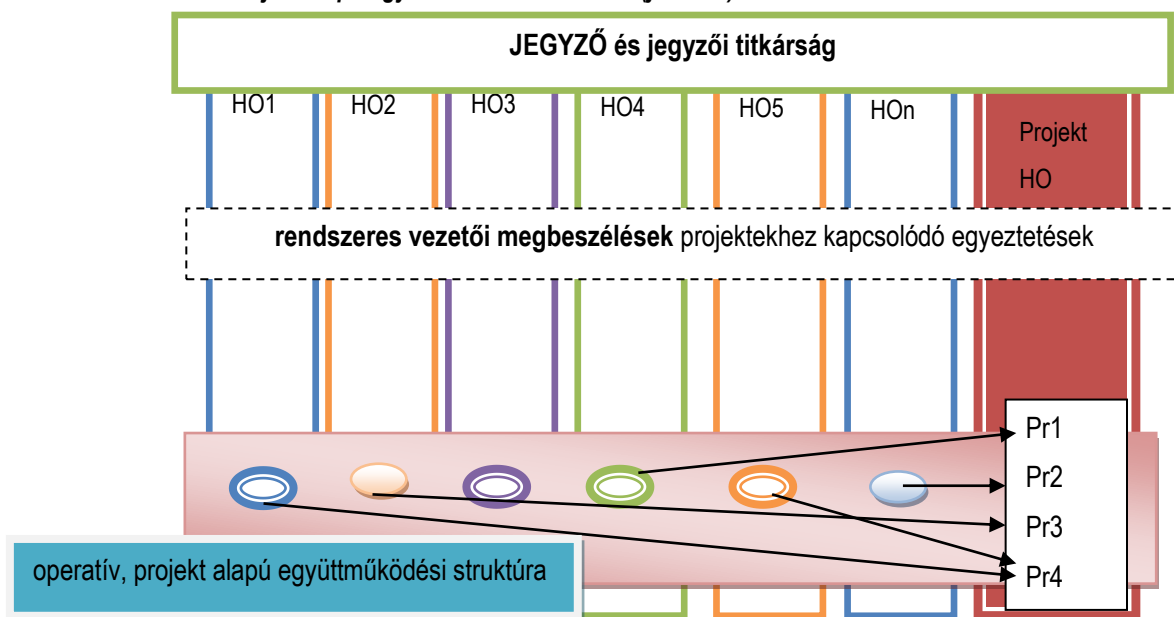
A hatékonyság növelése a nagyobb feladat, amire az ITS az alábbi javaslatot teszi:

Az integrált szemléletű projektfejlesztésekhez és általában az ITS végrehajtásához szükséges a hivatali osztályok együttműködése. A hivatalok ágazati logikával kialakított szervezeti rendszere sokszor nem alkalmas arra, hogy a projekt előkészítés vagy végrehajtás idején megvalósuljon az integrált gondolkodás.

A projekt előkészítés és végrehajtás során a vezetők értesülnek a más hivatali osztályokon zajló munkáról és az együttműködési szükségletekről. Operatív szinten a feladatok ugyanakkor esetenként nem értelmezhetőek megfelelően, így az együttműködés nem hatékony.

17. ábra Projekt alapú együttműködési rendszer (javaslat)

Forrás: saját szerkesztés

A fejlesztési projekteket és a kapcsolódó pályázatokat a hivatalban, a Városfejlesztési Iroda végzi (előkészítés, menedzsment és utánkövetés). A különféle szakmai tartalmú projektek és pályázatok tartalmi kialakításához, de menedzseléséhez és után követéséhez is információkra, adatokra és speciális szakmai kompetenciákra van szükség, ami a vázolt keretben biztosítható anélkül, hogy az egyes hivatali osztályok napi munkamenete sérülne.

A projekt szemléletű működés feltétele a rugalmasság, amennyiben egy-egy hivatali dolgozó munkaköri leírása tartalmazza, hogy szükség esetén munkaidejének meghatározott részét más osztállyal együttműködve végzi (gyakorlatilag az adott projekt előkészítésének idejére).

A rugalmas feladatszervezési rendszer előnye, hogy nem vagy csak jelentősebb feladatokra szükséges külső szakértőt alkalmazni olyan feladatokra, amihez a szakmai kompetenciák házon belül is rendelkezésre állnak, csak más hivatali osztályon.

A vázolt működési struktúra valójában informálisan jelen van, ugyanakkor csökkenti a belső súrlódásokat és működési feszültségeket egy-egy projektek előkészítése és megvalósítása idején.

Összefoglalva az ITS nem javasol átható szervezeti változásokat a Stratégia megvalósítása és lebonyolítása vonatkozásában a következő 7 évre, ugyanakkor felvet néhány a megnövekedett számú és összetettségű feladatok végrehajtását kondicionáló kisebb változtatást.

8.3 A településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

A Kormány 1299/2011. (IX. 1.) Korm. határozata a járások kialakításáról jelentősen befolyásolta Jászberény térségi szerepének lefedettségét. A Jászberényi kistérség 18 településével szemben a Jászberényi Járási kilenc települést számlál, ebből három városi rangú: **Jászberény, Jászfényszaru, Jászárokszállás**, Jászágó, Jászboldogháza, Jászfelsőszentgyörgy, Jászákóhalma, Jásztelek, Pusztamonostor.

Jászberény funkcionális vonzáskörzete azonban ezen a körön jóval túlterjed. Az ÉARFÜ Nonprofit Kft. által készített Várostérségek lehatárolása Jász-Nagykun-Szolnok megyében c dokumentum (2013) szerint:

„A lehatárolás alapján a Jászberényi várostérség települései: Jászberény, Jászárokszállás, Jászágó, Jászfényszaru, Pusztamonostor, Jászfelsőszentgyörgy, Jásztelek, Alattyán, Jánoshida, Jászárokhalma.

Alattyán és Jánoshida a Jászapáti járás része, azonban minden intézményi ellátottság tekintetében Jászberényhez kötődik, melynek megközelítése is egyszerű, illetve a viszonylatok sűrűbbek a települések és a város között a 32. sz. főútvonalnak köszönhetően. Jászboldogháza intézményi ellátottság terén szintén Jászberényhez kötődik, azonban a település közösségi közlekedéssel egyedül Szolnokhoz kapcsolódik rendszeres és gyors eljutási lehetőséggel vasúti vonalának köszönhetően. A meglévő potenciálok további fejlesztése az eddigi fejlődési tengely megerősítését jelentheti. A középiskolai, oktatási szerep megyehatáron túl nyúló kapcsolatokat eredményeznek, melyek összekapcsolódnak a valós piaci viszonyokkal, a gazdaság térbeli szerveződésével, ezért szükséges az ezen kapcsolatokat biztosító közlekedési folyosók fejlesztése.

- *A 32. sz. főút fejlesztése a Szolnokhoz, illetve a Szolnok-Martfű-Törökszentmiklós térséghez való kapcsolódást oldhatja meg, mindemellett a térség ezen kapcsolódik Hatvan-Gyöngyös térségéhez és az M3 autópályához, közvetve Budapesthez. Az ezirányú vasútvonal fejlesztése szintén fontos része a térség elérhetőségének.*
- *A 31. sz. főútvonal a térség délnyugat-északkelet irányú kapcsolatát biztosítja kelet felé Heves és Füzesabony felé, míg nyugaton Nagykátánál a 311. sz. úttal összefüggésben Cegléd válik elérhetővé.”*

Az idézett elemzés tehát rámutat arra, hogy a város funkcionálisan jóval több településsel van kapcsolatban, mint közigazgatási vonzáskörzete.

Ahogy azt a célrendszer tárgyalásánál jeleztük, **Jászberény város fejlesztései nem csupán a város, hanem vonzáskörzetének településeit is érintik a közös fejlesztéseken és a városfejlesztés térségi hatásain keresztül.** A funkcionális térség lakói Jászberény térségközpontban vesznek igénybe köz- és piaci szolgáltatásokat, itt dolgoznak, szórakoznak és hagyományosan kötődnek a városhoz.

1991 óta működik a **Jászsági Önkormányzatok Szövetsége**, amelynek bejegyzett alaptevékenysége a „regionális területfejlesztés”. A Szövetségben 18 jász település tag. Közös fejlesztési tevékenységük nyomán, az együttgondolkodás eredményességét és az egymást támogató tevékenységek jelentőségét felismerve közös kezdeményezésre létrejött az ún. Jászsági Szolidaritási Alap, amely egy egymást segítő pénzügyi alap létrehozásáról szól.

További települések közötti társulási együttműködések:

- **Régio-Kom térségi kommunális szolgáltató társulás** - Jászsági és Heves megyei települések vannak a társulásban – a társulásban 32 település van. A Társulás elnöki tisztét Jászberény polgármestere tölti be.
- **Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás (2013)** családsegítés, gyermekjóléti ellátás (Többcélú Kistérségi Társulásból alakult át) – Jászberényben van a vezetőség
- **Támogató szolgáltatás és közösségi pszichiátriai ellátás** –Jászberény által működtetett intézmény látja el térségi szinten.
- Jászladányban működik a jászberényi működtetésű **idősek otthona (bentlakásos)**

Folyamatban levő térségi projektek:

- Jászberény - Jászájkóhalma szennyvízközmű beruházás
- ÁROP-1.A.3.-2014 "Területi együttműködést segítő programok kialakítása az önkormányzatoknál a konvergencia régióban" című pályázat támogatásban részesült, hamarosan megkezdődik a projekt lebonyolítása. 10 település vesz részt benne: Jászberény, Jászágó, Jászárokszállás, Jászboldogháza, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfényszaru, Jászájkóhalma, Jásztelek, Pusztamonostor
- Öko-centrum létrehozásával kapcsolatban: Jászfelsőszentgyörgy – Kerekudvar bevonása a fejlesztésbe (túraútvonal mentén)
- Termelői értékesítés láncok fejlesztése (térségi szintű együttműködések biztosításával) – helyi piac fejlesztése kapcsolható hozzá (Central Program)

Településeket összekötő ökológiai vonalas elem a Zagyva folyó, amelyre évekig zajlott egy átfogó projekt előkészítése több település részvételével. A projekt külső tényezők miatt leállt.

A város céljait javasolt összehangolni a térség településeinek céljaival, különösen mivel nem csak kisebb gazdasági potenciállal rendelkező településekről van szó, hanem partnerként kezelendő gazdasági központokról, mint Jászfényszaru és Jászárokszállás. A Jászság gazdasági térségének érdekközössége elbírja az egészséges rivalizálást, de a stratégiai kérdésekben az együttműködés szálait szükséges erősíteni Jászberény város gazdasági vonatkozású átfogó és tematikus céljainak megvalósítása érdekében is.

Az ITS dokumentumának térségi egyeztetése:

Tájékoztatás és észrevételezés céljából Jászberény ITS államigazgatási egyeztetésre bocsátott dokumentuma megküldésre kerül Jászberényi járás települései, valamint a szomszédos járások járásszékhelyei polgármesterei részére (2015). A JNSZ megyei települések mellett a város Pest megyei szomszédos települései is tájékoztatást kapnak (Nagykátán). A vonzáskörzet és a szomszédos járások mellett a város elsődlegesnek tarja céljai és beavatkozásai egyeztetését Jász –Nagykun-Szolnok Megye Önkormányzatával.

8.4 A partnerség biztosítása az ITS készítése és megvalósítása során

Jászberény város Önkormányzata 2015 januárjában elkészítette a város fenntartható városfejlesztési programjának integrált településfejlesztési stratégiájának (ITS) – társadalmasításához kapcsolódó Partnerségi egyeztetési tervét, összhangban a képviselőtestület által elfogadott partnerségi egyeztetési szabályzattal.

A partnerségi egyeztetési terv az alábbi jogszabály és útmutatók figyelembe vételével került kidolgozásra:

- **314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet** a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről
- **Útmutató** a kis- és középvárosok számára az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014 – 2020 elkészítéséhez (Munkaanyag) (Belügyminisztérium, 2014. december 11.)
- **Városfejlesztési Kézikönyv** (Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium, Területfejlesztésért és Építésügyért Felelős Szakállamtitkárság, második, javított kiadás, 2009. január 28.)

A partnerség megvalósításának a jogszabályi kötelezettségen túl is **fontos szerepe van** a tervezési folyamatban: egyrészt lehetőséget ad a partnerek fejlesztési elképzeléseinek megismerésére, másrészt lényeges szerepe van az elkészülő integrált településfejlesztési stratégia társadalmi elfogadtatásában. Mindezt feltételezi, hogy a partnerek már a tervezés során széles körben bevonásra kerülnek, véleményt nyilváníthatnak. A partnerségi együttműködés folyamata a fenntartható településfejlesztés tervezési, megvalósítási és fenntartási szakaszaira is kiterjed.

Partneri csoportok

A településfejlesztési dokumentumok egyeztetésének folyamatába széles **partneri csoport** kerül bevonásra. A 314./2012. Korm. rendelet alapján meghatározott kötelező véleményezői kör:

- államigazgatási szervek
- önkormányzatok (szomszédos települések, térségi települések, Megyei Önkormányzat)
- Szakmai egyeztetésbe, véleményezésbe bevont partnerek
- Lakossági szint

Megvalósult egyeztetések

Megvalósult egyeztetések:

A 314./2012. Korm. rendelet alapján meghatározott kötelező véleményezői kör: 2015. május 26-án került elindításra.

Szakmai egyeztetésbe, véleményezésbe bevont partnerek:

- **Gazdaságfejlesztési, infrastruktúrafejlesztési munkacsoport** – tagjai a város gazdasági életének meghatározó profitorientált és intézményi szereplői (gazdaságfejlesztési szervezetek, jelentősebb vállalkozások), közlekedési, közműfejlesztési, környezetvédelmi szervezetek képviselői (civil és intézményi szereplők)
- **Humán fejlesztési munkacsoport** – a városban működő oktatási-nevelési, egészségügyi, kulturális intézmények képviselői, humánszolgáltatást végző szervezetek képviselői, egyházak, civil szervezetek, nemzetiségek képviselői
 - ezen belül külön munkacsoport az anti-szegregációs terv elkészítésére

Egyeztetések, workshopok:

1. **A helyzetelemzés főbb megállapításainak egyeztetése**, SWOT elemzés véglegesítése, a településfejlesztés fő irányainak kijelölése, valamint az ITS célrendszer készítését megalapozó összevont munkacsoport megbeszélése: 2015. március 19

13:00 **Gazdaságfejlesztési, infrastruktúrafejlesztési munkacsoport** és 17:00 **Humán fejlesztési munkacsoport**

2. Az integrált településfejlesztési stratégia fő elemeinek egyeztetése munkacsoportonként (1-1 workshop), a fejlesztési célok, prioritások, beavatkozások lehetséges területeinek megvitatása: 2015. május 14. 14.00 Gazdaságfejlesztési, infrastruktúrafejlesztési munkacsoport és 16:30 Humán fejlesztési munkacsoport

Anti-szegregációs terv előkészítésére vonatkozó egyeztetések:

2015. április 14. – téma: anti-szegregációs célok, szervezeti háttér, beavatkozások
meghívottak: érintett intézmények, szervezetek vezetői (részvevők jelenléti ív szerint)

Lakossági szint:

- kérdőívezés a vállalkozások körben a fejlesztési elképzeléseikről és az egyik kulcsprojekt szolgáltatásai iránti igényről: **2015. április és május**
- lakossági fórum (egyben a humán fejlesztési munkacsoporttal): **2015. május 14**

A lakosság bevonása esetében alkalmazandó kommunikációs eszköz a lakossági fórum / konzultáció, amely a célcsoport elérésének leghatékonyabb, és az eddigi városfejlesztési projektek során is sikerrel alkalmazott módszere. Az interaktív formában megrendezésre kerülő lakossági fórum a tájékoztatáson túl kérdésfeltevésre és vélemények megfogalmazására is lehetőséget teremtett, a helyi problémákra és szükségletekre orientáltan.

A lakossági konzultációk mellett a **városi honlap** is fontos szerepet tölt be a lakosság partnerségi folyamatba történő bevonásában. Jászberény ITS-e társadalmi egyeztetésre 2015 júniusában kerül a városi honlap felületén keresztül.

A megvalósult egyeztetések dokumentációja (jelenléti ívek, emlékeztetők, prezentációk), valamint a kötelező államigazgatási egyeztetés keretében beérkezett észrevételek kezelésének dokumentációja elérhető Jászberény Város Önkormányzatának Polgármesteri Hivatalában, a Városfejlesztési Irodán.

A partnerségi egyeztetési folyamat során beérkező vélemények kezelése egységes, előre rögzített módon történt, megtörtént a javaslatok, vélemények dokumentálása, nyilvántartása, majd szakmai feldolgozása. Az elfogadott vélemények beépítésre kerültek a megfelelő dokumentumokba, míg az el nem fogadott vélemények esetében megtörtént azok indoklása.

Megvalósultak az elfogadott koncepció és stratégia nyilvánosságát biztosító intézkedések, a dokumentumok a város honlapján – www.jaszbereny.hu elérhetőek.

Vélemények
kezelése

8.5 Monitoring rendszer kialakítása

8.5.1 Az ITS intézkedéseikhez kapcsolódó output és eredményindikátorok meghatározása

22. táblázat: Tematikus célok eredményindikátorai

Tematikus cél	Eredmény indikátor	Célérték	Mérték-egység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
T.1. A város demográfiai viszonyainak stabilizálása, esélyegyenlőség	PR22 Helyi társadalmi akciókban résztvevők arányának növekedése	20	%	önkormányzati adatközlés	évente
	PR 19 Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma	min. 100	fő	önkormányzati adatközlés	évente
T.2. A Jász hagyományokra épülő közösség kohéziójának további erősítése, a hagyományok és a helyi kultúra egységes turisztikai vonzerővé fejlesztése	PR02 Külföldi és belföldi turisták költése	0,1	milliárd Ft	Magyar Turizmus Zrt. és KSH	évente
	PR22 Helyi társadalmi akciókban résztvevők arányának növekedése	30	%	önkormányzati adatközlés	évente
T.3. A város gazdasági dinamizmusának és versenyképességének növelése – az együttműködések erősítése	PR20 A 25-40 éves női népességen belül a foglalkoztatásban lévő nők aránya	60	%	KSH	évente
	Vállalkozási aktivitás a kevésbé fejlett régiókban	80	db/1000 lakos	KSH	évente
T.4. Környezetileg fenntartható, vonzó lakókörnyezet a város egész területén	Elégedettség a települési környezet minőségével	65	%	önkormányzati mérés és adatközlés	évente

Tematikus cél	Eredmény indikátor	Célérték	Mérték-egység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
	PR09 A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energiafogyasztáson belül		PJ/év		
	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség	70	%	önkormányzati mérés és adatközlés	évente
T.5. A város és környezete által kínált adottságok szabadidős és rekreációs célú kihasználása	Elégedettség a települési környezet minőségével	65	%	önkormányzati mérés és adatközlés	évente
	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség	70	%	önkormányzati mérés és adatközlés	évente
T.6. A közműszolgáltatások, közúti rendszerek működésének és a közlekedési hálózatok kiépítettségének magas színvonalú biztosítása	PR20 Elégedettség a települési környezet minőségével	65	%	önkormányzati mérés és adatközlés	évente
	PR07 Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya	30	%	önkormányzati mérés és adatközlés	évente

23. táblázat: Területi (városrészi célok) eredményindikátorai

Területi (városrészi) cél	Eredmény indikátor	Célérték	Mérték-egység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
V1 Belváros: Járasközpont státusznak megfelelő magas színvonalú belváros szolgáltatások és városi környezet	PR20 Elégedettség a települési környezet minőségével	75	%	önkormányzati mérés és adatközlés	évente
	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség	70	%	önkormányzati mérés és adatközlés	évente
	PR06 Vállalkozási aktivitás a kevésbé fejlett régiókban	70	db/1000 lakos	KSH	évente
V2 Kertváros: A kertvárosias jellegű beépítés megtartása és minőségi lakókörnyezet kialakítása	PR20 Elégedettség a települési környezet minőségével	70	%	önkormányzati mérés és adatközlés	évente
V3 Érpart: Egyformán magas életminőség az új és hagyományos lakóterületeken – alközpont létrehozása	PR20 Elégedettség a települési környezet minőségével	70	%	önkormányzati mérés és adatközlés	évente
V4 Káposztáskert: A lakókörnyezet mellett a gazdasági funkciók és azok elérhetőségének erősítése.	PR20 Elégedettség a települési környezet minőségével	70	%	önkormányzati mérés és adatközlés	évente
	PR07 Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya	30	%	önkormányzati mérés és adatközlés	évente
V5 Pelyhespart: A városrész köz- és piaci szolgáltatásainak felzárkóztatása a dinamikus lakóövezet igényeihez.	PR16 A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség	70	%	önkormányzati mérés és adatközlés	évente

Területi (városrészi) cél	Eredmény indikátor	Célérték	Mérték-egység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
	PR20 Elégedettség a települési környezet minőségével	70	%	önkormányzati és adatközlés mérés	évente
V6 Szentkúti városrész: A leszakadó városrész társadalmi és lakókörnyezeti problémáinak kezelése – alközpont fejlesztése	PR20 Elégedettség a települési környezet minőségével	70	%	önkormányzati és adatközlés mérés	évente
V7 Szent László városrész: Oktatási és sportfunkciók erősítése és inter-modális közlekedési csomópont kiépítése és környékének rendezése.	PR07 Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók aránya	30	%	önkormányzati és adatközlés mérés	évente
	PR20 Elégedettség a települési környezet minőségével	70	%	önkormányzati és adatközlés mérés	évente
V8 Hűtőgépgyári városrész: Gazdasági funkciója mellett erősödjének rekreációs és ökoturisztikai funkciói.	PR16 A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség	80	%	önkormányzati és adatközlés mérés	évente
	PR20 Elégedettség a települési környezet minőségével	75	%	önkormányzati és adatközlés mérés	évente
V9 Portelek: Az életminőség és szolgáltatások javulása mellett erősödjön a terület összeköttetése a várossal.	PR20 Elégedettség a települési környezet minőségével	70	%	önkormányzati és adatközlés mérés	évente
V10 Külterület: A külterületi komplex szegregációs probléma megoldása, a természeti értékek turisztikai és rekreációs célú hasznosítása.	PR 19 Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma	750	fő	önkormányzati és adatközlés mérés	évente
	PR22 Helyi társadalmi akciókban résztvevők arányának növekedése	40	%	önkormányzati és adatközlés mérés	évente
	PR20 A 25-40 éves női népességen belül a foglalkoztatásban lévő nők aránya	50	%	KSH	évente

24. táblázat: Az akcióterületi fejlesztések (beavatkozások) output indikátorai

FONTOS: Mivel a projektek előkészítettsége még nem tart azon a szinten, ahol konkrét vállalások tehetők a táblázat szakmailag megalapozott, becsült célértékeket tartalmaz. **A táblázat tartalma e megjegyzéssel együtt értelmezendő.**

Akcióterületi fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Célérték	Mérték- egység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
I. Akcióterület					
A Malom – kulturális és vállalkozói szolgáltatásokat magában foglaló rehabilitációja – lizstraktár hasznosítása (mozi)	CO09 A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	48000	látogatás/év	látogatási statisztika	évente
	CO39 Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	1300	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Lehel vezér tér, Déryné u, Holló András u., Fürdő u.-i közterület fejlesztés parkoló fejlesztése, térfigyelő kamerák felszerelése	CO38 Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	16000	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Piac és környezetének megújítása, parkolási rendszer átszervezése, térfigyelő kamerák	CO38 Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	5000	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
	CO39 Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	1755	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Nagyboldogasszony Templom melletti	CO38 Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy	1000	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése

Akcióterületi fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Célérték	Mérték- egység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
területen lépcső építése a Zagyva sétány irányába, térfigyelő kamerák elhelyezése	helyreállított nyitott terek				
Zirzen J. és Táncsics M. utcák összeköttetése - Polgármesteri Hivatal udvarának közterületté alakítása, térfigyelő kamerák	CO38 Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	2250	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Jász Kaszinó Tiszti klub felújítása, múzeum funkciók kialakítása a Jász Múzeum számára	CO09 A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	cca 27000	látogatás/év	látogatási statisztika	évente
	CO39 Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	440	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Mozi épületének továbbfejlesztése és energetikai korszerűsítése	CO39 Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	690	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
	CO32 A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése	35	kWh/év	energiafogyasztás mérése	éves
a Petőfi téri buszállomás átalakítása – feltétel: Jászberényi intermodális csomópont létrehozása	CO38 Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	3600	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
	Modernizált közösségi közlekedést és a biztonságos közlekedést szolgáló létesítmény	1	db	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése

Akcióterületi fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Célérték	Mérték- egység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
Strand és termálfürdő szolgáltatásainak fejlesztése: A termálfürdőben a bejárati portál felújítása, súlyfürdő kialakítása, termálfürdő teljes külső-belső felújítása. A strandfürdőben gyermek, strand és úszómedence légtartásos sátorral történő lefedése, öltözői blokk felújítása/újjaépítése, tanuszoda építése	CO09 A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	42000	látogatás/év	látogatási statisztika	évente
a volt Touring hotel fejlesztése és üzleti turisztikai célú hasznosítása	Megújított, működő szálláshelyek száma	1	db	önkormányzati adatközlés	évente
II. Akcióterület					
Ferencesek terén található park rekonstrukciója, revitalizációja	CO38 Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	12400	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Margit-sziget zöldfelületi potenciáljának fenntartható kihasználása és továbbfejlesztése (játszótér, sportpark, futópálya építése)	CO38 Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	13600	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Szántai Sporttelep rekonstrukciója	CO38 Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	9000	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Két híd kiépítése: Szabadtéri színpad irányába ill. a Szántai kert felé a sport	Összeköttetést biztosító gyalogos hidak száma	2	db	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése

Akcióterületi fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Célérték	Mérték- egység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
létesítmények megközelítése érdekében					
Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat infrastrukturális fejlesztése - Ferencesek tere 3/A	PO12 A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	4	db	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény felújítása és bővítése (Hatvani út 35.)	PO12 A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	6	db	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Víztorony hasznosítása vendéglátó ipari egység kialakítása	CO01Támogatásban részesülő vállalkozások száma	1	vállalkozások	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése. működés megkezdése
III. Akcióterület					
Vasútállomás inter-modális közlekedési csomóponttá alakítása	<i>Modernizált közösségi közlekedést és a biztonságos közlekedést szolgáló létesítmény</i>	1	db	<i>műszaki átadási dokumentáció</i>	<i>projekt befejezése</i>
Közterület fejlesztés az állomás környezetében	CO38 Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	12000	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Vaspálya utca hiányzó szakaszának megépítése	C14 Közutak: A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	1	km	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Vasúti átjáró átalakítása a Kossuth L. utca és a vasútvonal találkozásánál	<i>Modernizált közösségi közlekedést és a biztonságos közlekedést szolgáló létesítmény</i>	1	db	<i>műszaki átadási dokumentáció</i>	<i>projekt befejezése</i>
VI. Akcióterület					
Állatkert és környéke ökoturisztikai	CO09 A természeti és a kulturális	97000	látogatás/év	látogatási statisztika	évente

Akcióterületi fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Célérték	Mérték- egység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
célú fejlesztése	örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése				
Városi Sport és Szabadidő Központ szolgáltatásainak és létesítményeinek fejlesztése	Modernizált és új sporttevékenységet szolgáló létesítmények száma	5	db	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése

25. táblázat: Az ITS keretében tervezett kulcsprojektek output indikátorai

FONTOS: Mivel a projektek előkészítettsége még nem tart azon a szinten, ahol konkrét vállalások tehetők a táblázat szakmailag megalapozott, becsült célértékeket tartalmaz. **A táblázat tartalma e megjegyzéssel együtt értelmezendő.**

Kulcsprojekt megnevezése	Output indikátor	Célérték	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
1.Elkerülő út harmadik szakaszának megépítése	C14 Közutak: A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	4	km	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
2.A Malom – kulturális és vállalkozói szolgáltatásokat magában foglaló rehabilitációja – lisztraktár hasznosítása (mozi)	CO09 A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	48000	látogatás/év	látogatási statisztika	évente
	CO39 Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	1	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
3. Állatkert és környéke ökoturisztikai célú fejlesztése	CO09 A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	97000	látogatás/év	látogatási statisztika	évente
4.Vasútállomás inter-modális közlekedési csomóponttá alakítása	Modernizált közösségi közlekedést és a biztonságos közlekedést szolgáló létesítmény	2	db	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése

26. táblázat Az ITS keretében tervezett beruházási jellegű hálózatos projektek output indikátorai

FONTOS: Mivel a projektek előkészítettsége még nem tart azon a szinten, ahol konkrét vállalások tehetők a táblázat szakmailag megalapozott, becslt célértékeket tartalmaz. **A táblázat tartalma e megjegyzéssel együtt értelmezendő.**

Hálózatos projekt megnevezése	Output indikátor	Célérték	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
1.Kerékpárút hálózat fejlesztése	PO06 Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma	6	db	befejezett szakaszok hosszának mérése	évente
	PO09 Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	5,3	km	befejezett szakaszok hosszának mérése	évente
2.Ivóvízvezeték rekonstrukció	<i>Rekonstrukció alá eső ivóvízvezeték hossza</i>	<i>7500</i>	<i>m</i>	<i>befejezett szakaszok hosszának mérése - önkormányzati adatközlés</i>	<i>évente</i>
3.Szennyvízhálózat fejlesztése	<i>Rekonstrukció alá eső szennyvízvezeték hossza</i>	<i>1000</i>	<i>m</i>	<i>befejezett szakaszok hosszának mérése - önkormányzati adatközlés</i>	<i>évente</i>
4.A bel- és csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztése	PO04 Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	5000	m	befejezett szakaszok hosszának mérése.- önkormányzati adatközlés	évente
5.Városi óvodák és a bölcsőde fejlesztése	PO20 Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	40	db	önkormányzati adatközlés	évente
	PO24 Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés	nem becsülhető	PJ/év	önkormányzati adatközlés	évente
6.Önkormányzati intézmények	PO24 Energiahatékonysági fejlesztések	nem becsülhető	PJ/év	önkormányzati	évente

Hálózatos projekt megnevezése	Output indikátor	Célérték	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
komplex energetikai korszerűsítése	által elért primer energia felhasználás csökkenés			adatközlés	
Református óvoda bővítése bölcsődével	PO20 Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	20	db	önkormányzati adatközlés	évente
Egy négycsoportos, városi óvoda építése a nők foglalkoztatásának bővítése érdekében (Magyar utca)	PO21 Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	40	db	önkormányzati adatközlés	évente
7.Belterületi utak felújítása – ipari utak nélkül	<i>Megújított és épített belterületi utak hossza</i>	<i>12500</i>	<i>m</i>	<i>önkormányzati adatközlés</i>	<i>évente</i>
8.Zöldfelületek és közterületek fejlesztése	CO38 Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	15600	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Szabadidőpark és játszótér létrehozása a Sportpálya úti családi sportcentrumban	CO38 Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	3400	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Batthyány utcai játszótér megépítése	CO38 Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	4000	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
a Szentkúti tér zöldfelületének revitalizációja és tér egységes szemléletű megújítása	CO38 Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	3200	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
A Kórház környékén a közterület rendezése	CO38 Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	5000	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
9.Közösségépítés (ESZA - SOFT)					

27. táblázat: Az ITS keretében tervezett hálózatos „soft” projektek output indikátorai

FONTOS: Mivel a projektek előkészítettsége még nem tart azon a szinten, ahol konkrét vállalások tehetők a táblázat szakmailag megalapozott, becsült célértékeket tartalmaz. **A táblázat tartalma e megjegyzéssel együtt értelmezendő.**

Hálózatos projekt (soft) megnevezése	Output indikátor	Célérték	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
Jászberényi értéktár létrehozása	Közösségépítést szolgáló programok száma	10	db	önkormányzati adatközlés	évente
Jász Világtalálkozó megszervezése	Közösségépítést szolgáló programok száma	5	db	önkormányzati adatközlés	évente
Helyi termelők együttműködése – termelési étékesítési láncok létrehozása	Közösségépítést szolgáló programok száma	10	db	önkormányzati adatközlés	évente
Jászság térségi együttműködés rendezvényeinek megszervezése	Közösségépítést szolgáló programok száma	10	db	önkormányzati adatközlés	évente

28. táblázat: Az ITS keretében tervezett egyéb projektek output indikátorai

FONTOS: Mivel a projektek előkészítettsége még nem tart azon a szinten, ahol konkrét vállalások tehetők a táblázat szakmailag megalapozott, becsült célértékeket tartalmaz. **A táblázat tartalma e megjegyzéssel együtt értelmezendő.**

Egyéb projekt megnevezése	Output indikátor	Célérték	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
Küzdősport centrum létrehozása	Modernizált és új sporttevékenységet szolgáló létesítmények száma	1	db	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
	CO39 Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	600	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Jászberényi kistérségi fogorvosi ügyelet kialakítása	PO10 Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (benne: háziorvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	36	db	önkormányzati adatközlés	évente
Öregerdei gyermektábor felújítása - közösségi tér kialakítása	CO38 Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	5000	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
	CO39 Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	200	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Eördögh Ház felújítása – hasznosítása	CO39 Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	600	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Vasas Horgászto és környékének	CO38 Városfejlesztés: Városi	20000	m ²	műszaki átadási	projekt

Egyéb projekt megnevezése	Output indikátor	Célérték	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
rekreációs célú fejlesztése a városrész külső peremén	területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek			dokumentáció	befejezése
Napelem park létrehozása Jászberényben felhagyott hulladéklerakó területén	CO30 A megújulóenergia-termelés további kapacitása	3000	MW	megtermelt energia mennyiségének mérése	évente
	PO26 A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség	nem becsülhető	PJ/év	megtermelt energia mennyiségének mérése	évente
Jászberény Város szociális célú városrehabilitációja - ezen belül szociális lakásépítés/ megújítás (program alapú fejlesztések	PO22 Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma	140	fő	Önkormányzati adatközlés	évente
	PO18 Szociális célú városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	675	fő	Önkormányzati adatközlés	évente
Országos Roma Misszió integrációs központjának kialakítása	CO39 Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	20	m ²	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Gyepmesteri telep kapacitás bővítése	A városüzemeltetési kapacitások növekedése	20	%	teljesítmény mérése	évente
Városi kommunális hulladéktömörítő telep	A városüzemeltetési kapacitások növekedése	20	%	teljesítmény mérése	évente
Városi zöldhulladék komposztáló telep	A városüzemeltetési létesítmények számának növekedése	1	db	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Sótároló építés	A városüzemeltetési létesítmények számának növekedése	1	db	műszaki átadási dokumentáció	projekt befejezése
Szerelő műhelybővítés a jákóhalmi úti	A városüzemeltetési kapacitások	20	%	teljesítmény mérése	évente

Egyéb projekt megnevezése	Output indikátor	Célérték	Mértékegység	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
telephelyen	<i>növekedése</i>				
Fedett tehergépkocsi tároló építés	<i>A városüzemeltetési kapacitások növekedése</i>	20	%	<i>teljesítmény mérése</i>	<i>évente</i>
Tehergépkocsi mosó építés -	<i>A városüzemeltetési kapacitások növekedése</i>	20	%	<i>teljesítmény mérése</i>	<i>évente</i>

8.5.2 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása

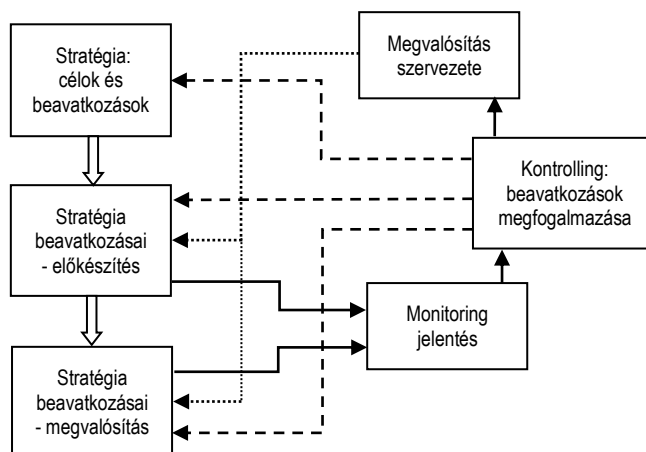
A **monitoring** az a programalkotást nyomon követő követési folyamat, amely a program végrehajtásának eredményességét kíséri figyelemmel és visszacsatol a végrehajtás folyamatába, illetve indokolt esetben a program felülvizsgálatát eredményezheti. A monitoring és kontrolling célja, hogy elősegítse a stratégia hatékony megvalósítását, és biztosítsa, hogy változó külső és belső körülmények mellett is megfelelő erőforrások álljanak rendelkezésre a megvalósításhoz. A monitoring tehát elválaszthatatlan a kontrolling fogalmától, amely a monitoring eredményeit felhasználva, szükség szerint és tervezett módon a stratégia megvalósítási folyamataiba, vagy magába a stratégiába avatkozik be.

Fontos, tehát a stratégiában kijelölni a program monitoring és kontrolling

- felelősét
- kivitelezőjét
- gyakoriságát
- formai elvárásait
- a visszacsatolás módját

A monitoring jelentések rendkívül fontos adalékok a program ütemezett (7-éves) felülvizsgálatának megalapozásához, illetve indokolt esetben rendkívüli módosításokat is eredményezhet egy-egy éves jelentés tartalma a programban. A monitoring jelentések az évente készülő akciótervek fontos háttérdokumentuma is, az ott megfogalmazott javaslatokat az akciótervekben is figyelembe kell venni. A monitoring és kontrolling folyamatát az alábbi ábra összegzi:

18. ábra: A monitoring és kontrolling folyamatának összefoglalása

8.5.2.1 A monitoring és kontrolling folyamat szervezete

A folyamatban résztvevő szervezeti egységek és azok feladata:

Képviselőtestület: a képviselőtestület a monitoring és kontrolling folyamatokkal javaslatokat fogalmaz meg és meghozza a folyamatokkal, illetve a konkrét beavatkozásokkal kapcsolatos döntéseket.

Szakmai Bizottságok: javaslatot tesznek a képviselőtestület felé a stratégia megvalósítását érintő folyamatokra és konkrét beavatkozásokra. Jászberényben a **Városfejlesztési Bizottságnak** itt is kiemelkedő szerep van, hiszen alapjában az ő felelőssége a stratégia lebonyolítása és nyomon követése.

Monitoring bizottság: Javasolt egy, Jászberény önkormányzatánál eddig nem létező monitoring bizottság létrehozása, amely negyedéves rendszerességgel felülvizsgálja a stratégia megvalósításának folyamatát és javaslatokkal él az érintett bizottságok, illetve képviselőtestület felé; megtárgyalja és elfogadja a negyedéves, illetve az éves rendszerességgel készülő monitoring jelentést, valamint javaslatokat fogalmaz meg annak kapcsán;

a monitoring bizottság tagjai:

- Polgármester
- A testületi bizottsági elnökök – különös tekintettel a Városfejlesztési Bizottságra
- Főépítész
- A településen működő civil szakmai támogató csoport vezetője
- Egyéb civil szervezetek
- Stratégia megvalósításáért felelős operatív hivatali szervezet (Városfejlesztési Iroda) vezetője

Stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezetben (Városfejlesztési Iroda) – monitoring felelős: A stratégia végrehajtásáért felelős szervezeti egységen belül javasolt kijelölni egy monitoringért felelős munkatársat. A munkatárs feladata, hogy negyedéves, illetve éves rendszerességgel elkészítse a megvalósítás folyamatáról szóló jelentést, azt az operatív szervezet vezetőjével egyeztesse, aki a jelentést a monitoring bizottság vezetője felé továbbítja.

Jászberény város Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala SZMSZ-ében rögzítésre került a Városfejlesztési Iroda tevékenységei között a monitoring.

„C/ Pályázatok, fejlesztések monitoringjának biztosítása, mely a visszacsatolást és újratervezést szolgálja

- pályázatok, fejlesztések átadása üzemeltetésre;
- pályázatok – pályázati feltételek szerinti – utánkövetésében való részvétel, pénzügyi elszámolás, monitoring, éves jelentések biztosítása, utó-ellenőrzésekben való közreműködés;
- pályázati eredményről beszámoló, statisztikák készítése a tervezés fázisába való visszacsatolás biztosítása”

Beruházási Projekt Monitoring irányítási informatikai rendszer; Belső munkát workflow-val támogató monitoring és folyamatkövető rendszer bevezetése segítheti az Önkormányzat munkáját a végrehajtás és az eredmények követésében.

Ebben a kontextusban a monitoring a projektek végrehajtását érinti ezért fontos az értelmezés kiterjesztése az egész stratégia végrehajtására vonatkozóan.

Javasolt a partnerek monitoring és értékelési jellegű tevékenységekbe történő bevonása: A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra negyedéves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában. A képviselőtestület évi egy alkalommal nyilvános közmeghallgatást tart az ITS megvalósításának előrehaladásáról.

8.5.2.2 A monitoring és kontrolling folyamatával kapcsolatos dokumentumok

Negyedéves monitoring jelentés: a jelentést az operatív végrehajtó szervezet monitoringért felelős munkatársa készíti és egyezteti a szervezet vezetőjével. A Monitoring Bizottság a jelentést minden esetben elfogadja, és saját hatáskörében döntéseket hoz a megvalósítással kapcsolatban. Szükség szerint – a monitoring bizottság javaslatai alapján – a jelentést az illetékes szakbizottságok, illetve a képviselőtestület is megtárgyalják, és meghozzák a szükséges döntéseket. A jelentés tartalma kiterjed:

- a beavatkozások előkészítő feladatainak előrehaladására,
- a beavatkozások megvalósításának előrehaladására,
- a stratégia megvalósításának előrehaladására (célok megvalósulása);
- a különböző folyamatokkal kapcsolatos problémák, esetleges szűk keresztmetszetek azonosítására,
- javaslatok megfogalmazására, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is.

Éves monitoring jelentés: az éves jelentés elkészítéséért, hasonlóan a negyedéves jelentésekhez, az operatív végrehajtó testület, azaz a Városfejlesztési Iroda felel. Az éves jelentést a Monitoring Bizottság javaslatai alapján az érintett testületi bizottságok, valamint a képviselőtestület minden évben megtárgyalja, elfogadja, illetve meghozza a szükséges intézkedésekkel kapcsolatos döntéseket. Az éves jelentés tartalma:

- a megvalósítás szervezeti kereteinek értékelése
- a megvalósítással kapcsolatos tevékenységek, azok előrehaladása és értékelése
- a megvalósítás folyamatainak javítása érdekében fogantatott intézkedések leírása és értékelése
- a stratégiában azonosított számszerűsített indikátorok aktuális értékének bemutatása
- a megvalósításra fordított pénzügyi források
- a szervezettel, célokkal és beavatkozásokkal kapcsolatos javaslatok, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is,
- a következő periódusra tervezett tevékenységek és a szükséges szervezeti erőforrások és pénzügyi források meghatározása

Melléklet: A negyedéves jelentések összefoglalása és értékelése

Értékelő lapok: a különböző értékelő lapok szerepe, hogy az egyes tevékenységek kapcsán a tervezett beavatkozások előrehaladása, az azokkal kapcsolatos problémák a lehető legobjektívebb módon megítélhetők legyenek. A formalizált értékelő lapok le kell fedjék a célokat, a beavatkozásokat, valamint az indikátorokat is. Az értékelő lapok a negyedéves és éves jelentések mellékletét képezik.

A monitoring következetes végrehajtása és a kontrolling eszközével történő élés lehetővé teszi, hogy az operatív városfejlesztés és az azt megalapozó stratégia (a projektoktól a célok szintjéig) rugalmasan reagáljon a külső és belső adottságok változására. Ezzel megvalósul a stratégiai városmenedzsment és nem egyszerű, visszacsatolások nélküli terv-végrehajtásról beszélhetünk Jászberény esetében.

9. Mellékletek

9.1 Jászberény Integrált Városfejlesztési Stratégiájának megvalósulása (2008)

Városközpont – A1 jelű funkcionális városközpont

fejlesztési feladatok	megvalósulás	fejlesztési feladatok	megvalósulás
1. Déryné épület-felújítás (homlokzat, tetőzet)	megvalósult	2. Kulturális Negyed létrehozása	részben valósult meg
3. Lehel Vezér Gimnázium épület felújítás (homlokzat)	megvalósult	4. Fahíd	megvalósult
5. Szentháromság tér parkfelújítása	megvalósult	6. Csemege tömb fejlesztése (lakó, kiskereskedelmi funkció)	nem valósult meg
7. Fürdő utca – komplex közterület felújítás	megvalósult	8. Egységesített üdvözlőtáblák, információs táblák, várostérkép kihelyezése	megvalósult
9. Zagyvartéri sétány kialakítása	megvalósult	10. Egységes cégek	nem valósult meg
11. Kőhíd kétirányúsítása	megvalósult	12. Parkolóház, illetve mélygarázs kialakítása a városközpontban	nem valósult meg
13. Nyilvános WC építése	megvalósult	14. A volt börtön szálloda funkciójú hasznosítása	nem valósult meg
15. Zoltán utca meghosszabbítása tömbátteréssel	nem valósult meg	16. Tiszti kaszinó hasznosítása	részben valósult meg
17. Polgármesteri hivatal 1. sz. épület felújítás (homlokzat, pince)	megvalósult		

Városközpont -- A2 jelű nyugat- rekreációs területe

fejlesztési feladatok	megvalósulás	fejlesztési feladatok	megvalósulás
18. Zagyvartéri sétány folytatása	nem valósult meg	19. Az egyházi működtetésű Idősek Otthona felújítása	megvalósult
20. Sziget zöldfelületének funkcionális átalakítása, kapcsolatának erősítése a vízfelületen túli területtel (gyalogos hidak építése)	részben valósult meg	21. Jászfürt Fogadó kulturális, közmuvelődési célú hasznosítása	megvalósult
22. A víztorony vendéglátásra alkalmas részének megújítása, funkcióba	nem valósult meg	23. Szántai Kert sporttelepének rekonstrukciója,	nem valósult meg

fejlesztési feladatok	megvalósulás	fejlesztési feladatok	megvalósulás
helyezése		modernizációja	
24. A VV Rt telephelyének helyet adó épület kiürítése és egyéb vendéglátást szolgáló funkcióban történő hasznosítása	nem valósult meg	25. Exkluzív gyógyászati centrum (szálloda, termálfürdő) kialakítása a városi strandfürdő fejlesztésével	nem valósult meg
26. Szabadtéri színpad felújítása (folyamban lévő pályázat)	megvalósult	27. Ferencsek tere zöldfelületének rendezése a KRESZ park áthelyezése mellett	nem valósult meg

Városházponton -- Akcióterületeken kívül eső, pontszerű beavatkozások

fejlesztési feladatok	megvalósulás	fejlesztési feladatok	megvalósulás
28. Buszpályaudvar rekonstrukciója, funkciójának átalakítása	nem valósult meg	29. Jászszági Népi Együttes székhelyének áthelyezése az Ifjúsági Házba	nem valósult meg
30. A középiskolai kollégium fejlesztése: kiszolgáló, közösségi helyiségek kialakítása – Liska József Erőszakmentes Szakközépiskola és Gimnázium Kollégium	nem valósult meg	31. Óvoda centrum létrehozás az Apponyi térenél a Bajcsy-Zsilinszky út Thököly út és a Kossuth út találkozásánál lévő építési telken	megvalósult
32. Népművészeti termékekre szakosodott üzleti hálózat kialakítása a városházpontonban (a Jászszági Néptánc Együttes épülete közelében)	nem valósult meg		

A városházpontonban kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	14	43,8
részben megvalósult, illetve folyamatban van	3	9,3
nem valósult meg	15	46,9
Σ	32	100%

(Megjegyzés: a projektek száma megtévesztő lehet, mert a projektek között vannak igen jelentős költségigényű feladatok és vannak kisjelentőségűek is).

Zagyvart városrész -- A3 jelű Sportpálya utca – Rákóczi utca – Faiskola utca

fejlesztési feladatok	megvalósulás	fejlesztési feladatok	megvalósulás
1. Vasútállomás épületének és környezetének rekonstrukciója	nem valósult meg	2. A kollégium mögötti műfüves pályához kapcsolódó kiszolgáló épületek létrehozása	megvalósult
3. Az autóbussz-állomás éjszakai pihenőjének kialakítása	nem valósult meg	4. Parkoló rendezése a Sportpálya utcában	megvalósult
5. Aprítógépgyár és Vaspálya utca közötti kijelölt út megépítése	nem valósult meg	6. A Sportpálya utcai Városi Stadion (JSE) megújítása (lelátók, kerítés, emeletrákhúzás - öltözők)	nem valósult meg
7. Szociális bérlekások megújítása a Vaspálya és Faiskola utca közötti tömbben	részben valósult meg		

Zagyvart városrész – Akcióterületen kívüli pontszerű beavatkozás

fejlesztési feladatok	megvalósulás	fejlesztési feladatok	megvalósulás
8. Horgásztavak környékének rekreációs célú fejlesztése, aktív rekreációs bázis kialakítása	nem valósult meg		

A **Zagyvart városrészben** kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	2	25
részben megvalósult, illetve folyamatban van	1	12,5
nem valósult meg	5	62,5
Σ	8	100%

(Megjegyzés: a projektek száma megtévesztő lehet, mert a projektek között vannak igen jelentős költségigényű feladatok és vannak kisjelentőségűek is)

Érpart városrész -- Akcióterületen kívül eső, pontszerű beavatkozások

fejlesztési feladatok	megvalósulás	fejlesztési feladatok	megvalósulás
1. A Munkás utcai szegreágtum megszüntetése Bérlemények pótlásával	megvalósult	2. A Belvárosi Általános Iskola Bercsényi úti tagintézményének (rég szarny) felújítása és bővítése	nem valósult meg
3. Munkahely barát óvoda kialakítása – A Lajosmizse utcai (Sün Sámuel), 737 m2 bruttó	nem valósult meg	4. A Belvárosi Általános Iskola tornacsarnokának	megvalósult

fejlesztési feladatok	megvalósulás	fejlesztési feladatok	megvalósulás
alapterületű óvoda fejlesztése		bővítése	

Az Érpárt városrészben kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	2	50
részben megvalósult, illetve folyamatban van	0	
nem valósult meg	2	50
Σ	4	100%

(Megjegyzés: a projektek száma megtévesztő lehet, mert a projektek között vannak igen jelentős költségigényű feladatok és vannak kisjelentőségűek is)

Pelyhespart városrész -- A4 jelű Tudásközpont és környéke

fejlesztési feladatok	megvalósulás	fejlesztési feladatok	megvalósulás
1. Tudásközpont Kutatás-fejlesztési részleg Iroda részleg Konferencia és rendezvényközpont szálloda funkcióval Lovarda	nem valósult meg	2. Közterületek fejlesztése	részben megvalósult

Pelyhespart városrész -- Akcióterületen kívül eső, pontszerű beavatkozások

fejlesztési feladatok	megvalósulás	fejlesztési feladatok	megvalósulás
3. Bölcsőde rekonstrukciója (Szent István tér)	részben megvalósult	4. Szivárvány óvoda rekonstrukciója	nem valósult meg
5. Belvárosi Iskola Eltérő Tantervű Iskola rekonstrukciója	nem valósult meg		

A **Pelyhespart városrészben** kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	0	
részben megvalósult, illetve folyamatban van	2	40
nem valósult meg	3	60
Σ	5	100%

(Megjegyzés: a projektek száma megtévesztő lehet, mert a projektek között vannak igen jelentős költségigényű feladatok és vannak kisjelentőségűek is)

Káposztáskert városrész -- A5 jelű Szent Erzsébet Kórház és környéke

fejlesztési feladatok	megvalósulás	fejlesztési feladatok	megvalósulás
1. Kórház további rekonstrukciója és bővítése A Jászberényi Erzsébet Területi Kórház szülészeti, nőgyógyászati, belgyógyászati rekonstrukciója	részben megvalósult	2. A tájékozódás és közlekedés megkönnyítése a kórházi betegek számára (akadálymentes utak, járdák kialakítása,	részben megvalósult

fejlesztési feladatok	megvalósulás
3. Kórházi ellátáshoz kapcsolódó szolgáltató komplexum létrehozása önkormányzati területen	nem valósult meg

fejlesztési feladatok	megvalósulás
hangjelzéssel is ellátott gyalogátkelők létrehozása	
4. Egységes arculatú kiskereskedelmi üzletsor létrehozása	nem valósult meg

A **Káposztáskert városrészben** kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	0	
részben megvalósult, illetve folyamatban van	2	50
nem valósult meg	2	50
Σ	4	100%

(Megjegyzés: a projektek száma megtévesztő lehet, mert a projektek között vannak igen jelentős költségigényű feladatok és vannak kisjelentőségűek is)

A **Hűtő" városrész -- A6 jelű Sport és szabadidő centrum**

fejlesztési feladatok	megvalósulás
1. A strandfürdő szolgáltatásainak és infrastruktúrájának fejlesztése (fogadóépület, kiszolgáló épület és zöldfelület fejlesztése)	nem valósult meg
3. Új termálkút fúrása (kb. 1000m)	nem valósult meg
5. Zagyvapart rehabilitáció	nem valósult meg
7. Lehel Sport Kft. Sportkomplexum fejlesztése	nem valósult meg
9. Erdei iskola	nem valósult meg

fejlesztési feladatok	megvalósulás
2. Az Állat- és Növénykert (program szerinti) továbbfejlesztése	részben megvalósult
4. Kemping létrehozása	nem valósult meg
6. Tematikus tanösvény kialakítása	nem valósult meg
8. Sportcsarnok tetőfedése, felújítása	részben megvalósult

„Hűtő" városrész -- Akcióterületen kívül eső, pontszerű beavatkozások

fejlesztési feladatok	megvalósulás
10. Barnamezős fejlesztési területek kijelölése az lpartelepi út térségében	megvalósult
12. Az aszfaltszennyezés felszámolása a Hűtőgépgyár mögötti elkerülő út mentén	részben megvalósult

fejlesztési feladatok	megvalósulás
11. Ólomszennyezés felszámolása az lpartelep és Rigó utca kereszteződésében	nem valósult meg
13. A Vasút melletti városrészre eső utcák (Váltó, Fecske, Fülemüle, Rigó) csapadékvíz elvezetési problémáinak megoldása és burkolása	részben megvalósult

fejlesztési feladatok	megvalósulás	fejlesztési feladatok	megvalósulás
14. Zajvédelem erősítése az útfejlesztéshez és forgalomnövekedéshez kapcsolódóan (zajvédő fal építése)	megvalósult		

A „Hűtő” városrészben kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	2	14,29
részben megvalósult, illetve folyamatban van	4	28,57
nem valósult meg	8	57,14
Σ	14	100%

(Megjegyzés: a projektek száma megtévesztő lehet, mert a projektek között vannak igen jelentős költségigényű feladatok és vannak kisjelentőségűek is)

Portelek -- Akcióterületen kívül eső, pontszerű beavatkozások

fejlesztési feladatok	megvalósulás	fejlesztési feladatok	megvalósulás
1. Szennyvízkezelés megoldása a településrészben	nem valósult meg	2. A vízellátást biztosító fűtő kút vastalanító berendezésének beszerelése	nem valósult meg
3. A 2 km-nyi bekötőút felújítása	nem valósult meg	4. Orvosi rendelő felújítása, ill. áttelepítése	nem valósult meg
5. Belterületi útszakasz felújítása	megvalósult	6. Feltáró utak létrehozása az újonnan kijelölt építési területen	nem valósult meg

A **Portelek városrészben** kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	1	16,7
részben megvalósult, illetve folyamatban van	0	
nem valósult meg	5	83,3
Σ	6	100%

(Megjegyzés: a projektek száma megtévesztő lehet, mert a projektek között vannak igen jelentős költségigényű feladatok és vannak kisjelentőségűek is)

Külterület -- Akcióterületen kívül eső, pontszerű beavatkozások

fejlesztési feladatok	megvalósulás	fejlesztési feladatok	megvalósulás
1. Ipari Park létrehozása	nem valósult meg	2. Neszűr komplex társadalmi-környezeti rendezése – Hosszú távú stratégia alapján	részben megvalósult

A **külterületen** kitűzött fejlesztési feladatok megvalósulásának kiértékelése projektszám alapján:

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	0	

részben megvalósult, illetve folyamatban van	1	50
nem valósult meg	1	50
Σ	2	100%

(Megjegyzés: a projektek száma megtévesztő lehet, mert a projektek között vannak igen jelentős költségigényű feladatok és vannak kisjelentőségűek is)

Összesítve a megvalósulás mértéke a **város egészén**

megvalósulás	projekt szám	%
megvalósult	21	28,0
részben megvalósult, illetve folyamatban van	13	17,33
nem valósult meg	41	54,67
Σ	75	100%

(Megjegyzés: a projektek száma megtévesztő lehet, mert a projektek között vannak igen jelentős költségigényű feladatok és vannak kisjelentőségűek is)

9.2 Partnerségi lépések dokumentálása

Partnerségi Tervben vállalt lépések teljesülésének igazolása

Partnerségi terv tartalma	Megvalósulás	Dokumentálás
1. Projekt indító (nyitó) megbeszélés	2015. január 21.	jelenléti ív emlékeztető
2. A helyzetelemzés főbb megállapításainak egyeztetése, SWOT elemzés véglegesítése, a településfejlesztés fő irányainak kijelölése valamint az ITS célrendszer készítését megalapozó összevont munkacsoport megbeszélése: 2015. március folyamán	2015. március 19. 13:00 16:30	jelenléti ív emlékeztető
3. Az integrált településfejlesztési stratégia fő elemeinek egyeztetése munkacsoportonként (1-1 workshop), a fejlesztési célok, prioritások, beavatkozások lehetséges területeinek megvitatása: 2015. május - június	2015. május 14. 14:00 16:30	jelenléti ív emlékeztető
Lakossági fórum	2015. május 14.	jelenléti ív emlékeztető
ITS tervezet közzététele a Városi honlapon www.jaszbereny.hu	2015. június	

9.3 Államigazgatási egyeztetetés felkérő levél

Példa

**JÁSZBERÉNY VÁROS
POLGÁRMESTERE**
Reg. number: QMS-452/12

*Polgármesteri Hivatal 5100 Jászberény, Lehel vezér tér 18. Tel.: 57/505-700 Fax: 57/505-713
Honlap: www.jaszbereny.hu E-mail: polgarmester@jaszbereny.hu*

**JNSZ Megyei Kormányhivatal
Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály**

Szolnok, Boldog Sándor István krt. 4.
5002 Solnok, Pf. 25
5 0 0 0

Ikt. szám: PH/312-52 /2015
Tárgy: Jászberény Város Integrált
Településfejlesztési Stratégia – 314/2012.
(XI. 8.) Korm. rendelet 31. § (1) bek.
szerinti véleménykérés
Ügyintéző: Pap Mária (57/505-700 184 m.)

Tisztelt Cím!

A Jászberény Városi Önkormányzat a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) szerinti tartalomnak megfelelő Településfejlesztési Koncepcióját és Integrált Településfejlesztési Stratégiáját külön eljárásban készített.

A Rendelet 30. § (2) bekezdésének megfelelően a város a Településfejlesztési Koncepciójával kapcsolatos előzetes tájékoztatási eljárást lefolytatta. A Rendelet 30. § (4) bekezdésének megfelelően a Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 189/2015. (III. 11.) határozatával elfogadta a Településfejlesztési Koncepcióban megfogalmazott fejlesztési irányokat, valamint döntött arról, hogy a helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészeket tartalmazó megalapozó vizsgálatok megfelelnek a tervezés alapjának. A Rendelet 30. § (5) bekezdése alapján Jászberény város Településfejlesztési Koncepciójának véleményezése megtörtént, a dokumentumot és a beérkezett véleményeket hamarosan beterjesztjük a képviselő-testület elé.

A Rendelet 31. § (1) bekezdés alapján kérem, hogy a jelen levél mellékleteként csatolt **Jászberény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját** véleményezni szíveskedjék!

Kérem, hogy a Rendelet 31. § (1) bekezdésének megfelelően a megkeresés átvételétől számított **21 napon** belül szíveskedjék írásban ismertetni az Integrált Településfejlesztési Stratégia tervezetével kapcsolatos véleményüket. Tájékoztatom, hogy döntésünkhöz a határidőre beérkezett véleményeket vesszük figyelembe.

Az elkészült dokumentumok a <http://www.jaszbereny.hu> honlapon is elérhetőek.
Ezen kívül a dokumentumok szükség esetén a BM által biztosított, alábbi tárhelyen is elérhetők:

- A felület elérhetősége: <http://its-tk-dokumentumok.terport.hu/>
- Államigazgatási szervek részére felhasználónév: olvasó ; jelszó: itsikdok

Észrevételüket postai úton a Jászberény Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési Iroda 5100 Jászberény, Lehel vezér tér 18., valamint lehetőség szerint scannelve, elektronikus úton a maria.pap@jaszbereny.hu e-mail címre várjuk.

Jászberény, 2015. május 14.

Tisztelettel

Dr. Szabó Tamás
polgármester

Melléklet:
1 példány dokumentáció

9.4 Államigazgatási egyeztetés során beérkező vélemények és válaszok

Jászberény. Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 314/2012. (XI.8.) Korm. Rendelet szerinti egyeztetési eljárás keretében érkezett vélemények						
Sorszám	Egyeztetési eljárásban résztvevő szervezet neve	Dokumentáció kiküldésének dátuma (ÉÉÉ.HH.NN)	Észrevétel érkezett-e (I/N)	Észrevételek beérkezésének dátuma (ÉÉÉ.HH.NN)	Beérkezett vélemény leírása – konklúziója	Tervezői válasz
1.	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés Elnöke 5001 Szolnok Kossuth L. u. 2; Pf.41.	2015.05.27	I	2015.06.02	"2. indokoltnak tartom a kialakított jövőkép rövidebb - szlogenesebb megfogalmazását. 4. ... javaslom, hogy a hálózatos projektek közül a 10. sorszámú projekt és az esetleg még ehhez kapcsolódó projektek, projektelemek a kulcsprojektek közé kerüljenek. "	2. A jövőkép szlogenszerű megfogalmazása beillesztésre került a 3.2 fejezetbe. 4. A vállalkozások telephelyének megközelíthetőségét biztosító utak építése a hálózatos projektek körébe tartozik. Sem tartalmában sem hatásaiban nem hasonlítható össze az ITS-ben szerepeltetett kulcsprojektekkel. Ennek okán nem kívánjuk szerepeltetni a kulcsprojektek között.
2.	Farmos Önkormányzata Farmos, Fő tér 1. 2765	2015.05.27	N			
3.	Jánoshida Önkormányzata Jánoshida, Fő út 29.5143	2015.05.27	N			
4.	Jászágó Önkormányzata Jászágó, Kókai L. tér 1.5124	2015.05.27	N			
5.	Jászárokszállás Önkormányzata Jászárokszállás, Árpád tér 1. 5123	2015.05.27	N			
6.	Jászboldogháza Önkormányzata Jászboldogháza, Rákóczi út 27. 5144	2015.05.27	N			
7.	Jászdózsa Önkormányzata Jászdózsa, Szent Mihály tér 1. 5122	2015.05.27	N			

Jászberény. Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 314/2012. (XI.8.) Korm. Rendelet szerinti egyeztetési eljárás keretében érkezett vélemények						
Sorszám	Egyeztetési eljárásban résztvevő szervezet neve	Dokumentáció kiküldésének dátuma	Észrevétel érkezett-e	Észrevételek beérkezési dátuma	Beérkezett vélemény leírása – konklúziója	Tervezői válasz
8.	Jászfelsőlőszentgyörgy Önkormányzata Jászfelsőlőszentgyörgy, Fő út 272. 5111	2015.05.27	N			
9.	Jászfákóhalma Önkormányzata Jászfákóhalma, Fő út 27. 5121	2015.05.27	I	2015.06.05	"észrevételt nem tesz."	
10.	Jásztelek Önkormányzata Jásztelek, Szabadság u. 84.5141	2015.05.27	N			
11.	Nagykátai Önkormányzata Nagykáta, Dózsa Gy. út 15.2760	2015.05.27	I	2015.06.15	"...tervezett intézkedések ellen elvi kifogást nem emel."	
12.	Pusztamonostor Önkormányzata Pusztamonostor, Szabadság út 74. 125	2015.05.27	N			
13.	Tápiószele Önkormányzat Tápiószele, Rákóczi út 14.2766	2015.05.27	N			
14.	Állami főépítész Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály Építésügyi Osztály 5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 6-8.	2015.05.27	I	2015.06.19	a véleményben változtatási kiegészítésre vonatkozó igény vagy javaslat nem szerepel	
15.	Jász- Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály 5000 Szolnok, Boldog Sándor István krt. 4. 5002 Szolnok, Pf. 25.	2015.05.27	I	2015.06.17	"...a javaslatunk figyelembe vételével nem kifogásoljuk."	A tájékoztatást figyelembe véve a napelem park esetleges helyszínéről nem a 0270/4 hrsz-ú rekultivált hulladéklerakó, hanem annak szomszédságában levő sík ingatlan kerülhet megjelölésül, melynek közvetlen közelében nagyfeszültségű vezeték is elhelyezkedik.
16.	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság Debrecen, Sumen u. 2. 4024	2015.05.27	I	2015.06.18	"...a dokumentációban foglaltakkal szemben kifogást nem emelek, azokhoz kiegészítést az eljárás jelen szakaszában nem kívánok tenni."	

Jászberény. Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 314/2012. (XI.8.) Korm. Rendelet szerinti egyeztetési eljárás keretében érkezett vélemények						
Sorszám	Egyeztetési eljárásban résztvevő szervezet neve	Dokumentáció kiküldésének dátuma	Észrevétel érkezett-e	Észrevételek beérkezésének dátuma	Beérkezett vélemény leírása – konklúziója	Tervezői válasz
17.	JNSZ Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság(területi vízvédelmi hatóság) Szolnok, József A. u. 14.Pf. 110 5 0 0 0	2015.05.27	I	2015.06.17	Javaslatot tesz megvalósítás esetére	A tényleges megvalósítás során szükséges szem előtt tartani az államigazgatási szerv előírásait.
18.	JNSZ Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (területi vízügyi hatóság) Szolnok, József A. u. 14.Pf. 110 5 0 0 1	2015.05.27				
19.	Országos Vízügyi Főigazgatóság 1012 Budapest, Márvány utca 1/D. 1253 Budapest, Pf. 56.	2015.05.27	N			
20.	JNSZ Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (tűzvédelem, polgári védelem) Szolnok, József A. u. 14.Pf. 110 5 0 0 1	2015.05.27	I	2015.06.17	Javaslatot tesz megvalósítás esetére	A tényleges megvalósítás során szükséges szem előtt tartani az államigazgatási szerv előírásait.
21.	JNSZ Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Szolnok, Ady Endre út 35-37. 5 0 0 0	2015.05.27	I	2015.06.22	"...dokumentumban foglaltak ellen közegészségügyi szempontból kifogását nem emelek."	
22.	Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatala Budapest, Teréz krt. 62. 1387 Budapest, Pf. 30 1 0 6 6	2015.05.27	I	2015.06.17	"...Az Integrált Településfejlesztési Stratégia Jászberény Város Önkormányzata számára meghatározott, a város fejlesztésének középtávú feladatainak megvalósítását biztosító kulcsprojektekkel és integrált akcióterületi beavatkozásokkal, valamint annak meghatározott kertfelfételeivel egyetértek, azokkal kapcsolatban észrevételt nem teszek...."	

Jászberény. Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 314/2012. (XI.8.) Korm. Rendelet szerinti egyeztetési eljárás keretében érkezett vélemények						
Sorszám	Egyeztetési eljárásban résztvevő szervezet neve	Dokumentáció kiküldésének dátuma	Észrevétel érkezett-e	Észrevételek beérkezésének dátuma	Beérkezett vélemény leírása – konklúziója	Tervezői válasz
23.	Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatala Budapest, Pf. 41 1 6 7 5	2015.05.27	I	2015.06.08	"...az integrált településfejlesztési stratégiához hozzájárul."	
24.	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály 5000 Szolnok Indóház u. 8. 5002 Szolnok, Pf. 101	2015.05.27	N			
25.	Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ Budapest, Táncsics Mihály u. 1. 1 0 1 4	2015.05.27	N			
26.	JNSZ Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala Szolnok, Kossuth L. tér 6-8. Pf. 9.5 0 0 0	2015.05.27	N			
27.	JNSZ Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Szolnok, Ostor u. 1/4. 5 0 0 0	2015.05.27	I	2015.06.18	Javaslatot tesz megvalósítás esetére	A tényleges megvalósítás során szükséges szem előtt tartani az államigazgatási szerv előírásait.
28.	Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály Erdészeti Osztály 4024 Debrecen, Kossuth u. 12-14.	2015.05.27	N			
29.	Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal Budapest, Pf. 25. 18 85	2015.05.27	I	2015.06.09	"...honvédelem érdekeit nem érinti, ...külön észrevételt nem tesz."	
30.	JNSZ M-i Rendőr-főkapitányság Szolnok, Baross u. 39. 5002 Szolnok, Pf.: 97 5000	2015.05.27	I	2015.06.11	"...illetékességi területén határvédelemmel érintett szakasz nincs, ...települést érintő ágazati elhatárolásokat megfogalmazni	

Jászberény. Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 314/2012. (XI.8.) Korm. Rendelet szerinti egyeztetési eljárás keretében érkezett vélemények						
Sorszám	Egyeztetési eljárásban résztvevő szervezet neve	Dokumentáció kiküldésének dátuma	Észrevétel érkezett-e	Észrevételek beérkezésének dátuma	Beérkezett vélemény leírása – konklúziója	Tervezői válasz
					nem kívánunk."	
31.	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztálya 5000 Szolnok Hősök tere 6.	2015.05.27	I	2015.06.09	"...dokumentációjával egyetért, javaslatot nem tesz, kifogást nem emel."	
32.	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Debreceni Hatósági Iroda Debrecen, Hatvan u. 43. 4 0 2 5	2015.05.27	I	2015.06.08	egységes levél	Az ITS-t Megalapozó vizsgálat kiegészítésére irányuló észrevételek figyelembevételére nincs mód, a véleményben hivatkozott jogszabályi előírás alkalmazása nem megoldható az ITS (és Településfejlesztési Koncepció) jelen kidolgozási eljárásában. A véleményben szereplő észrevételek figyelembevétele, alkalmazása akkor lesz jogszabály szerint releváns és időszerű, amikor valamely a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) szerinti településrendezési eszköz elkészítésére a jövőben sor kerül.
147/2013(V.15.) Képviselő-testületi határozat - partnerségi egyeztetés szabályáról - szerinti egyeztetési eljárás keretében érkezett vélemények						
33.	Jászberényi Városvédő és Városszépítő Egyesület Jászberény, Táncsics Mihály u. 5. 5100	2015.05.27	N			
34.	ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Szolgáltató Kft. Gyöngyös, Gyár u. 7. 3200	2015.05.27	N			

Jászberény. Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 314/2012. (XI.8.) Korm. Rendelet szerinti egyeztetési eljárás keretében érkezett vélemények						
Sorszám	Egyeztetési eljárásban résztvevő szervezet neve	Dokumentáció kiküldésének dátuma	Észrevétel érkezett-e	Észrevételek beérkezésének dátuma	Beérkezett vélemény leírása – konklúziója	Tervezői válasz
35.	TIGÁZ-DSO Kft. Szolnok, Thököly út 79. 5000	2015.05.27	I	2015.06.16	"ITS 2.1 A város szintű helyzetelemzés összefoglalása fejezetben a földgázellátás üzemeltetője a TIGÁZ-DSO Kft. Szolnoki Területi Egysége módosítást kérjük végrehajtani. (20. oldal) ITS egyéb vezetékes földgázellátással érintett fejezeteivel egyetértünk."	Az átvezetést elvégeztük a dokumentumban.
36.	Jászberényi Vagyonkezelő és Városüzemeltető Nonprofit Zrt. Jászberény, Margit sziget 1. 5100	2015.05.27	N			
37.	Magyar Közút Nonprofit Zrt. JNSZ Megyei Igazgatóság Szolnok, Petőfi S. u. 7-11.5000	2015.05.27	N			
38.	Jászberény Városi Rendőrkapitányság Jászberény, Hatvani út 1. 5100	2015.05.27	I	2015.06.22	Javaslatot tesz megvalósítás esetére	A megvalósítás során az államigazgatási szerv javaslatai figyelembe vehetők.
39.	Közép - Tisza vidéki Vízügyi Hatóság Szolnok, Boldog Sándor István krt. 4. 5000	2015.05.27	N			

9.5 Egyéb, társadalmasítás során beérkező vélemények és azokra adott tervezői válaszok

Honlapon keresztül beérkező vélemények egységes kezelésének táblázata

Jászberény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának partnerségi egyeztetése keretében érkezett vélemények						
Sor-szám	Név / Szervezet neve	Cím	Elérhetőség (e-mail, telefon)	Észrevételek beérkezéseinek dátuma (ÉÉÉ.HH.NN)	Beérkezett vélemény leírása	Tervezői válasz
	Turóczi György	városfejlesztési biz. tag	turoczi.gyorgy@jaszbereny.hu	2015. június 15.	Lásd alább	lásd alább
	Beszteri Éva	intézményvezető		2015. június 19.	Átgondolást igényel - „Egy négycsoportos, városi óvoda építése a nők foglalkoztatásának bővítése érdekében (Magyar utca)	A projekt az ITS része marad, a belső szakmai egyeztetések alapján.

Turóczi György városfejlesztési biz. tag véleménye

A tervezői válaszok minden esetben egyeztetésre kerültek a belső szakértői csoport tagjaival.

Vélemény (pontos idézet)	A vélemény kezelésének módja	A vélemény beépítésének oldalszáma / helye
54. oldal: Tematikus célok részletezése: T1: Az elemzés nem veszi figyelembe azt a tény, hogy Jászberényben a megvásárolható ingatlanok értéke (Ft/m ²) országos szinten is magas. Ez arra készteti a fiatalokat, hogy a környező településen keressenek lakóingatlant. Ez a tény is igen jelentősen befolyásolja a fiatalok elköltözési tendenciáját. Az otthonterkep.hu oldal statisztikája szerint Jászberényben az átlagos m ² ár 177 000 Ft, ami a pest megyei átlagár felett van kicsivel. A környező településeken fele áron lehet jó állapotú kertes házakhoz jutni. A tanulmány által kiemelt Pelyhesspart, amely a fiatalok számára vonzó terület, pedig a város legdrágább, a köznyelvben is csak elitnek hívott része.	A tematikus cél kifejtése egy mondat kiegészítéssel, változatlanul szerepel. Indok: A dokumentum szövegezése tényszerű, a megállítások statisztikai tényeken alapulnak.	55. oldal: kiegészítés: „A város kevésbé magas presztízsű – így magas ingatlan árakkal rendelkező – területein is indokolt a fiatalok számára lakóterületek kialakítása.”
55. oldal: T2: Az elemzés figyelembe veszi, hogy a nagy múltú és országosan is elismert helyi hagyományokhoz kötődő lakosok száma csökken, főleg a fiatalok körében. Azonban ezt a tendenciát nem fogja csökkenteni a kizárólag a hagyományok erősítése, ami ettől függetlenül természetesen szükséges. A fiatalokat, a jász hagyományoknak a saját életvitelüknek, értékrendjüknek és ízlésüknek megfelelően is kialakított változatai fogják vonzani. A helyi kultúrát a modern digitális világgal kell összekötni, valamint nekik tetsző programokkal is kiegészíteni, hogy felkeltsük az ő érdeklődésüket is.	A meglévő hasonló tartalmú szöveg kiegészítésre került: „A hagyományok a kor igényeihez közelítő értelmezése – digitális technika és egyéb, az információs társadalom által alkalmazott eszközök használta – szükséges ahhoz, hogy a fiatalok számára vonzóvá válhassanak a múlt emlékei és egyre többen váljanak értő és értékőrző tagjaivá a helyi közösségnek.”	55. oldal
60. oldal: V1 belváros: A tanulmányban hiányolom a – bár már nem önkormányzati tulajdonú – volt pártház	A célok elérése érdekében a következő tevékenységek	63. oldal

Vélemény (pontos idézet)	A vélemény kezelésének módja	A vélemény beépítésének oldalszáma / helye
épületének hasznosítását. Mivel a városközpontban található, így oda tervezett célokra megfelelően, az épület felépítését is figyelembe véve, vállalkozási, szolgáltatási célú hasznosítását (pl. irodák gazdasági, szociális szolgáltatóknak) tartanám irányadó célnak.	megvalósítása tervezett: <u>V.1.3 megvalósításához kapcsolódóan</u> ■ a volt pártház épületének (magántulajdon) hasznosítás- lehetséges használat: irodák gazdasági, szociális szolgáltatók	
62., 79. oldal: Véleményem szerint a Malom épülete nem elég nagy ahhoz, hogy a felsorolt multifunkcionális célokat mind egyesíteni tudja. A Malom épülete kulturális, a Bathó palota pedig üzleti célú kialakítása fizikailag célravezetőbb.	A szakmai tartalom párhuzamos hasznosítást tesz lehetővé az épület helyiségeiben. A komplex hasznosítás a Malomban a fenntarthatóság miatt célravezetőbb. A Bathó Palota esetében egyéb jellegű hasznosítás javasolt. pl. szállod. Nagyobb terek kialakítására itt nincs lehetőség.	-
66. oldal: V8, Hűtőgépgyári városrész:: A probléma és a részcélok nem veszik figyelembe, hogy a hűtőgépgyári lakótelep napközben tömegközlekedéssel elérhetetlen, mivel a helyi tömegközlekedés kizárólag az Electroluxban dolgozók munkarendjéhez van szabva. A lakótelepen lakóknak napközben nincs lehetőségük busszal a városba bejutni és vissza. A sport és ökoturisztikai fejlesztéshez szorosan hozzátartozik, hogy a terület, tömegközlekedéssel is könnyen elérhetővé váljék.	A célok elérése érdekében a következő tevékenységek megvalósítása tervezett: <u>V8.2 megvalósításához kapcsolódóan:</u> ■ a helyi járatok menetrend módosítása a terület hatékonyabb elérése érdekében	68. oldal
76. oldal: 3. Vasútállomás és tágabb környéke: A tanulmány több helyen is megemlíti a vasúti átkelő problémáját, aminek megoldásaként az átkelő átépítését fogalmazza meg. Véleményem szerint az átkelő átépítése (áthelyezés, alul- vagy felüljáró építése, vagy más megoldás) indokolatlanul drága lenne, az átépítéssel létrejövő előnyök soha nem hoznák be a költségeket. Az infrastruktúra miatt (Tesco, Tüzép) pedig fizikailag sem igazán megvalósítható. Ezt a megoldást nem javaslom célnak. Azonban az átkelő működésének átgondolásával (MÁV-val együttműködve) felére is lehet csökkenteni a vasúti átjáróban történő várakozási időt.	1. Vasútállomás és tágabb környéke: Tervezett projektek és beavatkozások: ■ Vasúti átjáró átalakítása a Kossuth L. utca és a vasútvonal találkozásánál – előkészítő tevékenység A költségtáblában eleve csak az előkészítés költsége van beállítva közép távon, ami azt jelenti, hogy a megoldás részletesebb vizsgálatai még hátra vannak.	77. oldal 100. oldal
78. oldal: 4.3.1: Kulcsprojektek: A tanulmány az elemzésében kimutatta, hogy a város legnagyobb problémái közé a neszűr és a faiskola u.-i szociális és társadalmi problémák, szegény rétegek, szegregáció tartozik. A kulcsprojektek között hiányolom az ezen problémák megszüntetését elindító fejlesztéseket. Mivel ez előreláthatóan nagyon hosszú folyamat lesz, már az is lehet középtávú cél, hogy kialakítsuk az alapját a problémák megszüntetéséhez. A végső cél, hogy a Neszűr a város vállalható és hasznos külterületévé váljon.	A Neszűr rehabilitációja nem egy projekt, hanem egy PROGRAM! Nem felel meg a kulcsprojekt fogalmi ismérveinek. Valójában az egész Anti-szegregációs terv erről a témáról és a Neszűrről szól.	-

Vélemény (pontos idézet)	A vélemény kezelésének módja	A vélemény beépítésének oldalszáma / helye
89. oldal JVV zrt projectjei: Tehergépkocsi mosó építése felesleges, mivel a telephely közvetlen szomszédságában van egy autómosó, amely tehergépkocsik mosására is alkalmas.	A projekt nem kerül eltávolításra a dokumentumból, költséghatékonyabb megoldásként. Finanszírozása pályázati forrásból esetleges.	-
92. oldal: 4.5 A fejlesztések ütemezése: Az energetikai fejlesztéseket és felújításokat lenne célszerű előbbre helyezni időben, azok ugyanis megtakarítást hoznak a városnak. Véleményem szerint az elkerülő út 3. szakaszát is előbbre kell hozni, ugyanis sok más projekt annak hatására épülhet meg. Ugyanakkor figyelembe kell venni, hogy e projekt megvalósulása nem a város döntésén, hanem kormányszinten dől el. Ennek idejét ezért nem lehet meghatározni, de a projektet prioritásként kell kezelni. E feladatok előbbre hozását a kulturális projektek kárára lehet megtenni, ugyanis a kulturális feladatok már élők, időben hátrébb vitelük nem okoz problémát	Az energetikai projektek eleve 2015 második félévében indultak egy kivétellel, ami a változtatással 2016 első félévére esik – lévén komplexebb tartalmú. Az elkerülő út 3. szakasz kezdése 2016 első félévére esik a változtatás után, de a megvalósulást a Gantt diagram tartalma nem befolyásolja – lévén nem önkormányzati kompetencia	95.oldal
135. oldal: 6.1.3.3 A települési környezetvédelmi programmal való összhang: A tanulmány kihagyta, hogy az elkerülő út 3. szakaszának megépítése, jelentősen befolyásolja a belváros zaj- és füstszennyezését, melyet az áthaladó járművek okoznak. Ennek tükrében már átláthatóbb a belváros rehabilitációs terve is, és a környezetszennyezés is nagymértékben javulna.	A 6.1.3.3. pont az ITS és a Környezetvédelmi Program célrendszerének viszonyát vizsgálja, tehát javasolt kiegészítés itt nem releváns. A igényelt szövegrész már szerepel a 4.3.1 fejezetben a kulcs projekteknel, de kiegészítésre került az alábbiak szerint: „A 32 sz főút bevezető szakaszának lakóterületei mentesülnek a forgalmi és környezeti terheléstől (a belvárosban a zajszennyezés és a káros anyag kibocsátás jelentősen csökken), és az útszakasz jóval biztonságosabbá válik.”	80.oldal
164. oldal: 7. A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai: Az elkerülő út 3. szakaszának építése kormányzati döntéssel múlik. Az eddigi munkálatok elhalasztása a kormányzat nemleges döntése miatt alakult ki, így az építés elhalasztásának kockázata továbbra is magas.	A Kockázatok fejezet nem egyedi projektenként vizsgálja a kockázatokat – az a megvalósíthatósági tanulmányok feladata – az ITS-ben általános projekt szintű és stratégiai szintű kockázatok tárgyalása történik	-

